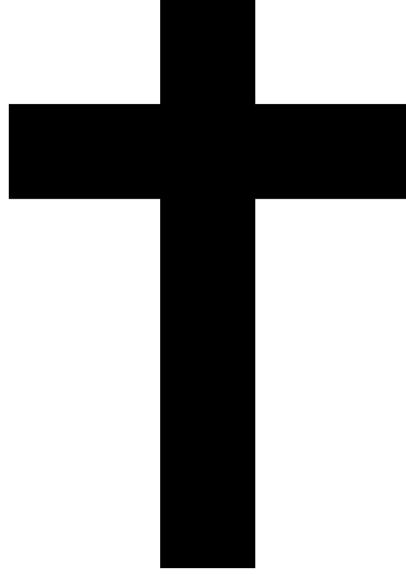

Awal n Messineys
Tamahaq

Tamahaq traduction première

**Awal n Messiney s Tamahaq
Tamahaq traduction première**

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Tamahaq, Tahaggart)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
9c488220-e074-5d73-a416-714e9e6c42a4

Contents

Tizaret	1
Raxut	54
Yunan	58
Luqa	60

Tizaret TIZARET

1.1-4.26

Tizaret n ak haret

¹ S tizaret Yallah yexlek ağenna d amāḍal. ² Amāḍal wr ilé elhal, yefraḡ, tihay ellanet denneg ġeréw wan tizaret. Unfas n Yallah yexlay, iggad denneg aman. ³ Yenna Yallah : « Temlét taffawt », temelt taffawt. ⁴ YeneY Yallah as taffawt tekna ezzar yezmezley taffawt d tihay. ⁵ Iġa isem i taffawt ahel d tihay iġasnet isem éhed. Yokey éhed, tokey tufat, ahel wa yezzaren.

⁶ Yenna Yallah : « Yemlét asfel iyyen yāzimezleyen aman. »

⁷ Yeġa awas yenna, yexlek asfel yāzimezleyen aman win afella d win érés. ⁸ Asfel wanġam igas isem ağenna. Yokey éhed, tokey tufat, ahel wan essin.

⁹ Yenna Yallah : « Dukkelnét aman win érés dɣ édeg iyyen baš éd yuman édeg wa yeqqoren. » Awén a iġen. ¹⁰ Iġa isem i édeg wa yeqqoren amāḍal d aman iġa sn isem ġeréw. Yosa awén yekna.

¹¹ Yenna Yallah : « Yelsét amāḍal iŝkan : ak iyyen s iyyen iyyen, ak iyyen s ennoḡ ennét, yekrehét téfest ennét dɣ térwa ennét. » Awén a iġen. ¹² Yesla amāḍal tekkewelt : iŝkan emdan, wi meḍruynén aked wi maqqornén, ak iyyen yérew téfest dɣ térwa ennét ak iyyen s ennoḡ ennét. Yosa Yallah awén yekna. ¹³ Yokey éhed, tokey tufat : ahel wan kārād.

¹⁴ Yenna Yallah : « Emlinét ifat-ten dɣ ağenna baš éd saknén ahel d éhed; éd saknén iméren n imadden; éd saknén ihedan d iwetyan. ¹⁵ Ifatten win afella aġinét taffawt fol amāḍal! » Awén a iġen. ¹⁶ Yexlek Yallah essin ifat-ten wi amunnén : wa maqqeren tāfuk, teqqalet taffawt n ahel, d ta māḍriyet tallit, tāmoset taffawt

n éhed, yessétin itran. ¹⁷ Yeġen dɣ ağenna baš éd eġan taffawt i amāḍal, ¹⁸ éd ennihedén dɣ ahel d éhed, āzimezleyen tihay d taffawt. Yosa Yallah awén yekna. ¹⁹ Yokey éhed tokey tufat, ahel wan ekkoḡ.

²⁰ Yenna Yallah : « Emlinét āxxuten āġġotnén āwinekneken dɣ aman d igḍaḍ eggadnén dɣ ağenna denneg amāḍal! » ²¹ Yexlek Yallah āxxuten wi māqqornén n aman d isolmiyen āġġotnén, āwinekneken, ak iyyen d ennoḡ ennét, d āxxuten wi taggednén emdan, ak iyyen d ennoḡ ennét. Yosa awén yekna. ²² Yegasen Yallah elbaraka yenna : « Aruwnét āxxuten win aman s āġut dɣ aman, eṭkernét aman, d igḍaḍ fol amāḍal s āġut, eṭkernét amāḍal! » ²³ Yokey éhed tokey tufat, ahel wan semmos.

²⁴ Yenna Yallah : « Yekrehét amāḍal āxxuten ak iyyen d ennoḡ ennét : éheré, āxxuten wi enḍuknén, āxxuten wi āhimemmeretnén, iweḡsan! » Awén a iġen. ²⁵ Yexlek Yallah āxxuten ak iyyen d ennoḡ ennét : éheré, āxxuten wi enḍuknén, āxxuten wi āhimemmeretnén d iweḡsan. Yosa awén yekna..

²⁶ Yenna Yallah : « Nexlekét āwadem, yola dnɣ, hund nekkenéd ! Éd yumas messis n isolmiyen dɣ aman d igḍaḍ d éheré d āxxuten wi enḍuknén d āxxuten wi āhimemmeretnén d iweḡsan! »

²⁷ Yexlek Yallah āwadem ds yolan. Yola d Yallah ast yexlek, yexlekt éy d tunté. ²⁸ Yeġa sn Yallah elbaraka yenna : « Arwet, eqqelet i āġġotnén, eṭkeret amāḍal imda, nehedet ds, umaset aked messawsen n isolmiyen dɣ aman d igḍaḍ d éheré d āxxuten wi enḍuknén d āxxuten wi āhimemmeretnén d iweḡsan. » ²⁹ Yenna daɣ : « Hékwet, éd kewen ekfeɣ iŝkan tarewnén fol ārori n amāḍal imda. Téfsén d āmaris n iŝkan éd folwn eqqelen imekšan. ³⁰ Iŝkan wi kewalnén ekfeɣ tn i āxxuten wi ezzeɣnén fol amāḍal d igḍaḍ d āxxuten

wi ähimemmeretnén d wi ed-dernén emdan baš éd hasn umasin imekšan. » Awén a iġen. ³¹ Yeney Yałlah awa yexlek imda, nıwah, awén yekna emuken hullan. Yokey éhed tokey tufat, ahel wan seđis.

2

¹ Hund awéndı a eġen eknen aġenna d awadt ihen d ämäđal d awadt iwaren. ² As yesmenda Yałlah äxalak n awéndı imda, yessunfa ahel wan essa. ³ Yekna dı ahel wéndı n essa ahel n elbaraka, yesnefrent, yezmezleyt ġér iheđan wi heđnén emdan, baš éd yumas innét édét ahel héndı ad yessunfa.

Äfäraġ wan Šaden

⁴ Nıwéndı awa iġen awad exleken aġenna d ämäđal. As yexlek Amaılol Yałlah ämäđal d aġenna, ⁵ wr enkeren iškan arweh fol ämäđal ula wi mäqqornén ula wi enđuknén édét Amaılol Yałlah wr yesseswa ämäđal s aġenna, wrt ellén äddunet wi hé exdemnén ämäđal. ⁶ Beššan tellé tét iyyet d tegmađet ämäđal, tsaswé imda. ⁷ Yermes Amaılol Yałlah tălaq yexlek ss ales. Yesheđ as unfas dı tinhar ezzar yekreh ales wah iman. ⁸ Ezzar yessenker Amaılol Yałlah äfäraġ iyyen dı äkal n Šaden berén awas d tgammeđ täfuk. Yeġa ds ales wa yexlek. ⁹ Yessenker dı ämäđal äġut ašek ezlaynén ġérésn, ähoseynén, tarewnén a yežéden. Ġér iškan emdan iġa ašek wa ihakken tämeddort d ašek wa ihakken muzyet n awa yehoseyen méx awa yexlen. ¹⁰ Eıäher iyyen yefal äkal n Šaden, aman ennét saswén äfäraġ. Ġor déndı ad yemmizzey s ekkož eđaren ohalnen. ¹¹⁻¹² Wa yezzaren isem ennét Fišon, yeılay i äkal n Hawila. Äkal wah ihé oräx wa yehoseyen. Ellant aked täıenıert d ikedéwen wi ähoseynén heggaxnén. ¹³ Wan essin dı eđaren n eıäher isem ennét Jihun, yeılay i äkal wan

Kuš. ¹⁴ Wan karađ, Hiddaqil yekka aııl was-d tgammeđ täfuk i äkal wan Ašur. Wan ekkož isem ennét Elferat. ¹⁵ Yermes Amaılol Yałlah ales, yeġé dı äfäraġ wan Šaden, yesseylef ast baš edt yexdem, edt yagež. ¹⁶ Yenna has : « Teddobéd éd tekšed dı iškan emdan win äfäraġ, ¹⁷ ar iyyen xas, ašek wa ihakken muzyet n awa yehoseyen d awa yexlen. Ahel héndı d-édét tekšed éd temmeted! » ¹⁸ Yeıxmemem Amaılol Yałlah : « Wr yähosey in ales éd yeqqim xas ennét. Éd has eġeı tämidit tenihegget ds, tilal as. » ¹⁹ Yexlek Amaılol Yałlah s tălaq äġut äııu d egađéđ, yeıwey tn xor ales éd issen isem wa hasn éd yeġ. Ak äııu yeġa isem wa has yosa ales. ²⁰ Yeġa ismawen i äııuten emdan : éheré, igđad d iweısan. Beššan wr yosé i yeqqalen éré has yellilen. ²¹ Yessođes Amaılol Yałlah Adam s eđes iyyen yeııayen, yekkes as äıerdés ezzar yergel isan fol édeg ennét. ²² S äıerdés wah yekna Amaılol Yałlah tämäđ, yeıwey tt s Adam. ²³ As tt yeney Adam, yenna : « Nıwah éıes wan éıesanin, isan win isanin! Éd teġ isem täwadamt édét Adam ad-d tefal. » ²⁴ Fol awéndı as ales éd yefel mas d tis baš éd yerti d hennis, éd äqqelen iyyen n heret. ²⁵ Ales d tämäđ, issenen ésn ezzafen beššan wr äııuşšemén ġérésn.

3

Yetwestay Adam dı äfäraġ wan Šaden

¹ Äııuten emdan wi yexlek Amaılol Yałlah yoġer tn aššel tittéwen. Yenna i tämäđ : « Tidet in Yałlah yenna wr tettim ašek wl iyyen dı äfäraġ? » ² Tenna has tämäđ : « Kela, neddobet éd nekš iškan emdan wi ehenén äfäraġ. ³ Beššan ašek wa ihen ammas n äfäraġ yenna hanı Yałlah wr neddobet téteté ennét d eđes ennét kud wr neré éd nemmet. » ⁴ Yenna aššel i tämäđ : « Kela wr

éd teqqelem éd tamettem! ⁵ Beššan Yałlah issan ss: as ds tekšem éd emérinet téttawén nwn s tidet, éd teqqelem hund Yałlah wa yessanen ġér awa yehoseyen d awa yexlen. »
⁶ Teney tāmāt as ašek yāhosey, éd tenned yezéd, éd tt yekf tayetté. Téwey heret dɣ térwa ennét tekšét. Tekfa iyyen i ales ennét wa-d teddew yekša ds aked enta. ⁷ Dédiħ essenen, âmérenet téttawén nsn elmeden as ezzafen. Éweyen ifrawen n tahart eknen dsn iselsa tn effarnén.
⁸ S iżelluwaz eslen ales d tāmāt i Amaɣlol Yałlah yeɣlay dɣ āfāraġ. Elyesen ġér iškan. ⁹ Yeɣra Yałlah ales yessestent: « Ma tġéd? »
¹⁰ Yegmeđ d ales, yenna: « Esléɣ i āfékas ennek dɣ āfāraġ, eksodeɣ édét ezzafex, elyeseɣ. » ¹¹ Yenna has Yałlah: "Mi hak yennen in tezzafed, toremed ašek was ak ennéɣ wr tettet? » ¹² Yenna has ales: « Tāmāt ta dɣ teknéd tamiditin, enta ahi yekfen ašek ekšéɣ ds. » ¹³ Yenna Amaɣlol Yałlah i tāmāt: « Mafol teġéd awén? » Tenna: « Aššel waɣ, enta ahi yeɣderen, ekšéɣ dɣ ašek » ¹⁴ Yenna Amaɣlol Yałlah i aššel: « Édét teġéd awén, tewar key tilɣant, dɣ āxxuten emdan key éd tāhimemmeréd fol tesa ennek tatted tāgođrart a tekked teddared. ¹⁵ Éd eġex āššer ġérék d tāmāt, ġér térwa ennek d térwa ennét. Térwa ennét éd key teɣdem dɣ éɣef. Key éd tt teɣdemed dɣ azreh. ¹⁶ Yenna Yałlah i tāmāt: « Āsemrew ennem éd terreɣ yešsohet, éd tɣasseled as tarewed. Tera ennem i ales ennem, tāmixataredt, enta éd dm yenniheđ. » ¹⁷ Yenna i ales: « Tesgeded awa hak tenna tāmāt, toremed ašek was ak ennéɣ wr tettet. Dimax éd hak eġex tilɣant fol āmađal. Éd folk yeqqel yešsohet ukus n imekšan dɣ āmađal a tekkéd teddared. ¹⁸ Éd hak ikan āmađal iškan wi ehen isennanen d awekraz. Éd tatted awa inakkeren fol āmađal, ¹⁹ ilzam ak erābax n imekšan ennek

s tidé ennek ad teqqeled āmađal wa dɣ teknéd édét teknéd dɣ tāgođrart éd teqqeled tāgođrart. » ²⁰ Iġa Adam isem i tāmāt ennét Ĥawa (elmeɣna ennét tāmeddort), édét enta as mas n wi eddernén emdan. ²¹ Yekna Amaɣlol Yałlah argag s élem i ales d tāmāt ennét baš éd tn isels. ²² Ezzar yenna Amaɣlol Yałlah dɣ iman ennét: « Dimax ales yeqqel hund iyyen dnɣ dɣ āzemmezli n awa yehoseyen d awa yexlen. Dimax éd has nekses éd yaweđ ašek wan tāmeddort, kud yekšé éd yedder ar abedāħ. ²³ Yesteɣ Amaɣlol Yałlah Adam dɣ āfāraġ n šaden, yessoké éd yexdem dɣ āmađal wa dɣ ikna. ²⁴ Ast yesteɣ, yeġa aɣil was-d tġammed tāfuk i āfāraġ wan šaden āngelosen n imastanen d tākoba tolat d ahes, teɣlay enta d témsé ennét. Ogazen ābāreqqa wa yekken ašek wan tāmeddort.

4

Kayin d Abel

¹ Yezzey Adam tāmāt ennét Ĥawa, tessimrew. Tekreh Kayin ezzar tenna: « S telilt n Yałlah eknéɣ āwadem. » ² Tekreh arraw iyyen heđen, isem ennét Abel. Abel yāmos āmađan, Kayin ixaddem āmađal. ³ As okeyen iwetyan, Kayin yeġa takuté i Yałlah s awa yexdem dɣ iferġan ennét. ⁴ Abel yéwey-in ikerwaten d éɣeyden ennét wi ewenén ezzaren entened d tadent nsn, ikkat awa yufen dsn i Yałlah. Yałlah iġa āsāwađ yehoseyen i Abel d takuté ennét, ⁵ beššan Kayin d takuté tannét, widih wr hasn iġe āsāwađ yehoseyen. Yeggoret Kayin dɣ iman ennét, yergel udem ennét. ⁶ Yenna has Yałlah: « Ma yenfa in teggoréd dɣ iman ennek, yergal udem ennek hund aydɣ? ⁷ Kud temmugnéd, weggéɣ éd teṭkeled éɣef? Beššan kud wr temmugnéd ābekkađ yohaɣ key, hund āxxu yeffaren, yegmay éd key yernu, beššan key, ilzam ak éd ternud. »

8 Beššan Kayin yenna i āmedray ennét Abel: « Neğmedét. » As eğmeden dɣ igeg, yertek Kayin fol Abel, yenɣé. ⁹ Yenna Yallah: « Ma iğa āmedray ennek Abel? » Yenna Kayin: « Ma essanex. Weggéɣ nk adt yeɗanen. » ¹⁰ Yenna Yallah: « Mafol teğéd awén? Sallex i ahni n Abel yesixeret ahi yefald āmaɗal! ¹¹ Dimax tewer key tilɣant, estaxex key dɣ āmaɗal wa yoren émi ennét baš édt iggeh ahni n āmedray ennek wa tenɣéd. ¹² Fol awéndɣ, id texdemed āmaɗal wr key éd yekf ula enɗerren. Éd tumased āɣārib yehuregen fol āmaɗal. » ¹³ Yenna Kayin i Yallah: « Āhezani yexsohet foli. ¹⁴ Ahel waɣ testeyed ahi dɣ āmaɗal wa yehoseyen, éd eqqelex taffereɣ imanin fol udem ennek. Éd eqqelex āɣārib yehuregen dɣ ténére. I hi yosen éd hi yenɣ. » ¹⁵ Dédihi yenna has Yallah: « Kela, édét kud yenɣa iyyen Kayin ilzam essahet timettanén baš éd yexelles āmerwas. »

Yezzehwel Yallah Kayin baš wrt éd yenɣ wl iyyen d yemheyyet. ¹⁶ Yefel Kayin dat Yallah, yekka éd yezzey ākal wan Nod, illen aɣil wan ağmoɗ n tāfuk i Ğaden.

¹⁷ Yezzey Kayin hennis, tāssimrew, tekreh Hénok. Yebna Kayin aɣrem s iğa isem Hénok hund rurés. ¹⁸ Hénok yérew Ğirad, Ğirad yérew Mehwel, Mehwel yérew Metušayel. Metušayel yérew Lamek. ¹⁹ Yéwey Lamek senatet tédédén, ta tezzaret isem ennét Ada, ta heɗet isem ennét Šilla. ²⁰ Ada térew Yabal. Yabal enta a yeziheyewen wi ezzeɣnen ihenan d eɗanen éheré. ²¹ Yekreh Yabal āmedray, isem ennét Yubal, enta a yeziheyewen wi eggatnén imzaɗ d tāzemmart. ²² Šilla aked enta tekreh arraw, isem ennét Tubal-Kayin, yeqqal éneɗ, ikan hereten wi nekkeɗnén s eyer d tazoli. Tāmedrayt n Tubal-Kayin isem ennét Naɣma. ²³ Yenna Lamek

i tédédén ennét: « Ada d Šilla, segedmet ahi, Tédeɗén n Lamek segedmet i awalin: enɣex ales kud yeɣdem ahi, enɣex arraw kud yewet ahi. ²⁴ Kud emmuten essa médden dɣ éré n Kayin éd emmeten essahet temerwén d essa dɣ éré n Lamek. » ²⁵ Ekrehen Adam d Hawa arraw iyyen heɗen. Tegas Hawa isem Šet, tenna: « Yallah yekfahi ara iyyen heɗen dɣ édeg n Abel wa yenɣa Kayin. » ²⁶ Yekreh Šet arraw s iğa isem Enoš. Déndɣ ad aqqelen āddunet ɣarren isem n Amaylol.

IHEYAWEN N ADAM

5

5.1-11.9

¹ Awah tānāqqést tan Adam d iheyawen ennét: ahel wad yexlek Yallah Adam yekné yola ds. ² Yexlek tn āmosen éy d tunté. Yeğa sn elbaraka ezzar yeğa sn isem ales d tāmāt ahel wa dɣ exleken. ³ As yekreh Adam témédé n āwetay d keraɗet temerwén yekreh arraw hund enta, yola ds. Igas isem Šet. ⁴ Deffer tiwit n Šet yedder Adam ettamet temaɗ n āwetay arweh. Yekreh arrawen wiyed heɗnén d tarrowén. ⁵ Yedder tezzahet temaɗ n āwetay d keraɗet temerwén ezzar yemmut. ⁶ As yekreh Šet témédé n āwetay d semmos yekreh arraw isem ennét Enoš. ⁷ Deffer tiwit n Enoš, yedder Šet ettamet temaɗ n āwetay d essa. Yekreh arrawen d tarrowén wiyed heɗnén. ⁸ Yedder tezzahet temaɗ n āwetay d meraw d essin ezzar yemmut. ⁹ As yekreh Enoš tezzahet temerwén n āwetay yekreh arraw isem ennét Qenan. ¹⁰ Deffer tiwit n Qenan yedder Enoš ettamet temaɗ n āwetay d meraw d semmos. Yekreh arrawen d tarrowén heɗnén. ¹¹ Yedder tezzahet temaɗ n āwetay d semmos ezzar yemmut. ¹² As yekreh Qenan essahet temerwén n āwetay yekreh arraw isem ennét Mahlalyel. ¹³ Deffer tiwit n Mahlalyel yedder Qenan ettamet temaɗ n āwetay d ekkozet

temerwén. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén. ¹⁴ Yedder tezzahet temađ n áwetay d meraw ezzar yemmut. ¹⁵ As yekreh Mahlalyel seđiset temerwén n áwetay d semmos yekreh arraw isem ennét Yared. ¹⁶ Deffer tiwit n Yared, yedder Mahlalyel ettamet temađ n áwetay d keradet temerwén. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén. ¹⁷ Yedder ettamet temađ n áwetay d tezzahet temerwén d semmos ezzar yemmut. ¹⁸ As yekreh Yered témédé n áwetay d seđiset temerwén d essin yekreh arraw isem ennét Hénok. ¹⁹ Deffer tiwit n Hénok yedder Yered ettamet temađ n áwetay. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén. ²⁰ Yedder tezzahet temađ n áwetay d seđiset temerwén d essin ezzar yemmut. ²¹ As yekreh Hénok seđiset temerwén n áwetay d semmos yekreh arraw isem ennét Matušaleđ. ²² Deffer tiwit n Matušaleđ, yedder Hénok keradet temađ n áwetay, yelkam i äbäreqqa n Yallah. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén. ²³ Yedder keradet temađ n áwetay d seđiset temerwén d semmos. ²⁴ Dđ tameddort ennét yelkam i äbäreqqa n Yallah, ad yexrek édét Yallah yéweyt ħors. ²⁵ As yekreh Matušaleđ témédé n áwetay d ettamet temerwén d essa yekreh arraw isem ennét Lamek. ²⁶ Deffer tiwit n Lamek yedder Matušaleđ essahet temađ n áwetay d ettamet temerwén d essin. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén. ²⁷ Yedder tezzahet temađ n áwetay d seđiset temerwén d tezza ezzar yemmut. ²⁸ As yekreh Lamek témédé n áwetay d ettamet temerwén d essin yekreh arraw, ²⁹ yeđas isem Nođ. Yenna : « Édét wađ éd hanex isesmeđ fol ođuh d elxedmet ta teşşohét n ämäđal wa fol iđa Amađlol tilđant. » ³⁰ Deffer tiwit n Nođ, yedder Lamek semmoset temađ n áwetay d tezzahet temerwén d semmos. Yekreh arrawen d tarrawén heđnén.

³¹ Yedder essahet temađ n áwetay d essahet temerwén d essa ezzar yemmut. ³² Ila Nođ semmoset temađ n áwetay as yekreh kerad arrawen ismawen nsn Sam, Ĥam d Jafet.

6

Anđi wa mäqqeren

¹ Élwen aytadem fol ämäđal, ekrehen tarrawén, ² dg Yallah eneyen eššet aytadem ähoseynet, éweyen ti hasn egraznén. ³ Yenna Amađlol: « Wr éd eyyeđ unfasin dđ äwadem baš éd yeddar ar abedäh, édét yekna dđ isan. Tameddort ennét wr éd takey témédé n áwetay d senatet temerwén. » ⁴ Émér héndđ aked deffer adih, ellant ijabbaren fol ämäđal. Entenéđ ewen ġer enmerti n dg Yallah d eššet aytadem. Wiđ a yämosen äddunet wi elenén tisellet ħor kél éru. ⁵ Yeney Amađlol as aytadem eqqelen exlan fol ämäđal, ulawen nsn abedäh wr ekkén ar berén täxellawt. ⁶ Yessexzent dđ ul ennét awén ezzar yemmuđrez fol emuken nsn fol ämäđal. ⁷ Yenna : « Éd amseđ fol ämäđal aytadem wi exlekeđ, entenéđ d äxxuten emdan, wi enđuknen d wi mäqqornén d igdađ. Emmuđrezeđ in eknéđ-tn. » ⁸ Beššan Nođ yeđraz i Amađlol.

Tänäqqést tan Nođ

⁹ Awah tänäqqést n Nođ d iheyawen ennét : Nođ ales yezzalen, i yolaxen ġer äddunet wiđ ezzeman ennét. Yelkam i äbäreqqa n Yallah. ¹⁰ Ikrah kerad arrawen Sam, Ĥam d Jafet. ¹¹ Beššan ħor Yallah edduniya texla, iđiten n äddunet eššađen. ¹² As ikyed Yallah edduniya, yosét texla, awa iddaren imda yeđmađ äbäreqqa. ¹³ Yenna i Nođ : « Ennéđ-tn! Äheddem ahé eđeđ i äddunet d a iddaren. Dđ éret n erk iđiten n äddunet, edduniya texla, esilekeney ak as éd tt ehheddemey. ¹⁴ Eken essendođ yolan d elbabor yeknan dđ äseđer yeşşohén; éd ds tekned téxehmén äđđotnén, éd

fols teblenbeliđ keđran ammas aked dɣ ténéré. ¹⁵ Nɣwah awa has éd teğed : Ilzem yela keradet temađ n iɣallen fol tezzegret ennét d semmoset temerwén fol eluseɣ ennét d keradet temerwén n iɣallen fol tébeddé. ¹⁶ Eken as temmériť dɣ afella ennét, ékét ennét aɣil. Eken as émi fol ađenena d tekned as kerad leđlétén. ¹⁷ Awah Nk, éd-d zihleɣ anđi iyyen maqqeren, aman ennét éd ahlin fol adť illen dag ađenna d fol amadál imda, éd enɣin a ilan unfas n iman. Adť illen fol amadál éd yemmet. ¹⁸ Éd egeɣ téséq ġéri dk. Éd teggeh dɣ essendoq key d hennik d meddank d tiđulén ennek. ¹⁹ A yedderen, a ilan unfas éđť tzuğhed ; äxxuten s essin essin dɣ ak ennoɣ, éy d tunté n ak äxxu baš éd edderen hund key. ²⁰ Éy d tunté n ak äxxu d egädéd, a enđukken d a maqqeren ak iyyen d ennoɣ ennét, éd key d asin baš éd ennejjin. ²¹ Key, eđmi a tekséd key dsn, eken taheqqa. » ²² Awén a iđa Nođ, yeđa awa has yenna Yałlah imda.

7

Nođ dɣ essendoq

¹ Yenna Amaɣlol i Nođ : « Eggeh essendoq key d äddunet ennek éđét key ɣas a hanneyeɣ yezzalen ġér äddunet emdan. ² Awi essa éyyan d essahet tuntawén dɣ ak äxxu xelalen ; awi tunté d éy dɣ äxxuten wi xeramné. ³ Dɣ igdad awi essa éyyan d essahet tuntawén dɣ ak ennoɣ baš éd ennejjin äxxuten wiɣ fol amadál. ⁴ Eqqimen essa iheđan, déđih éđ-d sewteɣ ađenna fol ekkozet temerwén n ahel d ekkozet temerwén n éheđ, éd amseɣ awad exlekey imda fol amadál. » ⁵ Yeđa Nođ awa has yenna Amaɣlol.

⁶ As-d yosa anđi wa maqqeren fol amadál, ila Nođ seđiset temađ n äwetay. ⁷ Yeggeh essendoq enta d hennis d meddans d tiđulén ennét baš éd ennejjin fol anđi. ⁸ Äxxuten

wi xelalnén d wi xeramnen d igdad d äxxuten wi ähimemmeretné ⁹ osen in emdan dɣ essendoq ɣor Nođ, s essin essin, éy d tunté hund awa yenna Yałlah.

¹⁰ As okeyen essa iheđan anđi wa maqqeren yenkel amadál. ¹¹ Äwetay wa dɣ yekreh Nođ seđiset temađ n äwetay, ahel wan meraw d essa dɣ tallit tan senatet, osen-d aman wi-d efalnén éđer n amadál, yaméra ađenna yoyya-d aman. ¹² Yewet ađenna fol amadál, ađenna yewat ad eđen ekkozet temerwén n ahel d éheđ. ¹³ Ahel héndɣ d-yeggeh Nođ essendoq enta d hennis d meddans Sam d Ham d Jafet d tiđulén ennét keradet, ¹⁴ eddewen dsn äxxuten emdan, ak iyyen d ennoɣ ennét : éheré d iweɣsan d äxxuten wi ähimemmeretné d igdad d a ilan tifakfakén. ¹⁵ Éyyan d tuntawén n a iha unfas, osen in ɣor Nođ dɣ essendoq. ¹⁶ Éy d tunté n a iha unfas, yeggeh hund awa has yenna Yałlah i Nođ. Ezzar yergel Amaɣlol taflut.

¹⁷ Anđi wa maqqeren iđa ekkozet temerwén n ahel d éheđ fol amadál. Éwenen aman denneg awén, déđih yéwen essendoq denneg amadál yeqqim yediweyleł fol aman. ¹⁸ Esséten aman animér ezzar yegla essendoq fol aman. ¹⁹ Ak ahel tawenen aman a yeggen ad okeyen tidreɣén ti maqqornén, ti ellenen dag ađenna. ²⁰ Éwenen aman denneg awén s meraw iɣallen d semmos, okeyen tidreɣén.

²¹ A yedderen fol amadál yemmut : igdad, éheré, iweɣsan, awa yehimemmerén d awa yedderen fol amadál imda, aked äddunet. ²² A ilan unfas dɣ tinhar, a yedderen fol amadál yemmut. ²³ Yomes Yałlah a yedderen fol amadál : äddunet, éheré, iweɣsan, igdad, äxxuten wi ähimemmeretné. Emdan omesen fol arori n amadál. Wr yedder ar Nođ d wi ehene essendoq. ²⁴ Aqqimen aman fol amadál ad

okeyen témédé n ahel d semmoset temerwén.

8

Yeğmeđ Nođ essendoq

¹ Ezzar yesmekta Yałlah Nođ d äxxuten emdan wi ds eddëwnén dı essendoq. Yesheđ ađu fol ämäđal ezzar eglen aman sollan sollan. ² Aman wid efalnén édér n ämäđal d win ağenna ergelen. Ağenna yessosem. ³ Eglen aman sollan sollan fol ämäđal. Eresen aman deffer témédé n ahel d semmoset temerwén. ⁴ Ahel wan meraw d essa dı tallit tan essahet, yeres essendoq fol tidreğén tin Ararađ. ⁵ Eqqimen aman errasen arweh ar tallit tan merawet. Ahel wa yezzaren dı tallit tağ, ämunnet tidreğén.

⁶ As okeyen ekkozet temerwén n ahel yora Nođ eđtağa ta yekna fol essendoq. ⁷ Yessegla äğaleğ. Igal itaqgel-d a ekken aman toğaren fol ämäđal. ⁸ Ezzar yessegla Nođ tedäbért baš éd yessen aman eresen fol ämäđal méğ animér. ⁹ Beššan wr tosé id tejjen édét aman ellant arweh, teqqel-d essendoq çor Nođ. Yezzel äfus yermes tt, yezzogeğ tt çors dı essendoq. ¹⁰ Okeyen essa ihedan ezzar yesseglet arweh. ¹¹ Teqqel-d tedäbért s izelluwaz tettaf dı émi ennét afraw n ezzeytun. Yelmed Nođ as aman eresen. ¹² Yessokey essa ihedan arweh, ezzar yessegla tedäbért beššan wr-d teqqél.

¹³ Ahel wa yezzaren dı seđiset temađ d iyyen dı iwetyan n Nođ ad yeswa ämäđal aman. Yora Nođ asfel n essendoq, yekyed dı ténéré, ma ihanney deh? Ihanney ämäđal yeqqoren, äbas-t ellen aman. ¹⁴ Ahel wan senatet temerwén d essa dı tallit tan senatet ämäđal yeqqor. ¹⁵ Yesséwel Yałlah i Nođ, yenna has : ¹⁶ « Egmeđ essendoq, key d hennik d meddank d tiđulén ennek. ¹⁷ Segmeđ äxxuten wi dk eddëwnén emdan : éheré, iweçsan d äxxuten wi ähimemmeretnén d

igđađ. Éd ewnekneken, éd ilwin fol ämäđal.

¹⁸ Yegmeđ Nođ essendoq enta d hennis d meddans d tiđulén ennét. ¹⁹ Egmeđen äxxuten emdan ak iyyen d ennoç ennét : éheré, iweçsan d äxxuten wi ähimemmeretnén d igđađ, wiyed deffer wiyed.

²⁰ Yekna Nođ äsäğres i Amaçlol. Yeğça iyyen dı ak äxxu xelalen d ak egädeđ xelalen yeket tn i Yałlah eqqaden fol témsé. ²¹ Yesreç Amaçlol ađu wah yezeđen, yegreç as, yeçbelt ezzar yenna dı iman ennét : « Mn dimağ äbas taggeç tilyant fol ämäđal dı éret n äddunet. Tidet as wa fol međriyen exlan ulawen nsn. Beššan äbas naqçeç a yedderen hund awa egeç dimağ.

²² A yekka illé ämäđal, a yeğçelen d a yeğçen, tuksé d esäméd, äwélen d tagrest, ahel d éheđ, wr éd emmendun. »

9

Téséq ğér Yałlah d Nođ

¹ Iğa Yałlah elbaraka i Nođ d meddans, yenna hasn : « Arwet, äqçelet i äğğotnén, eđkeret ämäđal imda. ² Äxxuten emdan fol ämäđal éd kewen uksađin hullan, igđađ emdan, wi ähimemmeretnén emdan, isolmiyen win ğeréw emdan : emdan ellan ğér ifassen nwn. ³ A yemussen d a yedderen éd hawen yumas ämekši. Hund as kewen ekféç tekkewelt n iškan, dimağ hakkeç kewen awağ imda. ⁴ Beššan wr tettim isan iha ahni, édét ahni a ehan iman. ⁵ Édét iman ahni a ehan, fol awéndı as i iğen iman, äxxu méğ äwadem, éd ds egmeyeç ärrezam n iman wi iğa. Ére yeğçen enças, éd ds egmeyeç ärrezam n ahni ennét. ⁶ Wa yessençelen ahni n äwadem, ahni ennét éd yeğçel s äwadem, édét Yałlah yekna äwadem yola

ds, hund enta. ⁷ Kewenéd, arwet, äqcelet i ägğotnén, eṭkeret ämäḍal imda. »

⁸ Yenna Yallah i Noḥ d meddans : ⁹ « Nk, éd eḡeḡ téséq ġéri dewen d iheyawen nwn, ¹⁰ d a-wa yedderen imda ḡorwen : eheriwen, iweḡsan d äxxuten wi ähimemmeretnén d igḍaḍ, wid igmeḍnén essendoq emdan. ¹¹ Nyṭah téséqin ġéri dewen : a yedderen äbas éd yemmet s anġi wa mäqqeren, äbas-d éd siwyeḡ anġi wa mäqqeren baš éd yeḡhed ämäḍal » ¹² Yenna Yallah arweh : « Nywah éhwel n téséqin ġéri dewen d awa yedderen imda d wi hé eddernén dḡ ezzemanen wi-d eḡlenén ar abedäh : ¹³ éd eḡeḡ täzzel-aḍer dḡ ézyaren, éd tumas éhwel n téséqin ġéri d ämäḍal. ¹⁴ I-d élwen ezyaren dḡ aḡenna ezzar temun-d täzzel-aḍer, ¹⁵ éd ektuḡ téséqin ġéri dewen d awa yedderen imda, in äbast éd yemel anġi wa mäqqeren hé yeḡxin awa iha unfas imda. ¹⁶ I-d eneyeḡ täzzel-aḍer éd ektuḡ téséq tan abedäh ; ta tellet ġér Yallah d awa yedderen fol ämäḍal. » ¹⁷ Yenna Yallah i Noḥ arweh : « Täzzel-aḍer tämos éhwel n téséq ġéri d awa yedderen fol ämäḍal imda. »

¹⁸ Meddans n Noḥ wi-d eḡmeḍnén essendoq entenéd Sam, Ḥam d Jafet. Ḥam yeqqal tis n Kenḡan. ¹⁹ Awa yezzeḡen ämäḍal yefal-d dg Noḥ win kerad.

²⁰ Noḥ, yāmosen elfellaḡ, yessenker täzzebibt. ²¹ Yeswa elboḡa, yexbeṭ, yezzeḡ dḡ éhen ennét. ²² Ḥam, tis n Kenḡan yeney tis yezzaḡ, yeḡmeḍ yennen i ayetmas. ²³ Sam d Jafet eṭkelen äbätéḡ, eswerent ézären nsn, eggehen s ḍeffer ḍeffer dḡ éhen ezzar esselsen tisen. Ekyaden aḡil wa dḡ wr illé baš wr éd eynin tisen yezzaḡ. ²⁴ As äbas yexbeṭ Noḥ yelmed awa iḡa rurés wa meḍriyen, ²⁵ yenna : « Tilḡant tewer Kenḡan ! Yumaset akli n éklan n ayet-mas ! » ²⁶ Yenna arweh : « Nemmuyet i Amaḡlol,

Messineḡ n Sam ! Yumasét Kenḡan akli n Sam ! ²⁷ Yekfét Yallah Jafet d iheyawen ennét äkal mäqqeren, yezzeḡét Jafet dḡ ihenan n Sam, yumasét Kenḡan akli nsn ! »

²⁸ ḍeffer anġi wa mäqqeren, yedder Noḥ arweh keradēt temaḍ n äwetay d semmoset temerwén. ²⁹ Yedder Noḥ tezzahet temaḍ n äwetay d semmoset temerwén ezzar yemmut.

10

Iheyawen n Noḥ

¹ ḍeffer anġi wa mäqqeren, dg Noḥ Sam, Ḥam d Jafet ekrehen arrawen. Nywih iheyawen nsn : ² Dg Jafet : Gomer, Magog, Maday, Yawan, Tubal, Mašek d Tiras. ³ Dg Gomer : Aškenaz, Rifat d Togarma. ⁴ Dg Yawan : Eliša, Tarsis, Kittim d Dodanim. ⁵ Dg Jafet a-d efalen äddunet wi ezzeḡnén ḡor ġeréw, ak wiyyeḍ d ellametén nsn d ikallen nsn d tawsitén nsn d awalen nsn. ⁶ Dg Ḥam : Kuš, Mišrayim, Fuṭ d Kenḡan. ⁷ Dg Kuš : Seba, Hawila, Sabta, Raḡma d Sabteka. Dg Raḡma : Saba d Dédan. ⁸ Kuš yāmos aked tis n Nemrod, yeqqalen amyar mäqqeren, wa yezzen ġér äddunet. ⁹ Nemrod yeqqal amagdal mäqqeren ḡor Amaḡlol fol awéndḡ as itahawal : « Amagdal mäqqeren ḡor Amaḡlol hund Nemrod. » ¹⁰ Dḡ ikallen wi ezzarnén fol yemnakel, ellant éḡermen win Babel, Erek, Akad d Kalne dḡ äkal n Šinḡar. ¹¹ Yefel Nemrod äkal wah yekka äkal n Aššur. Yebna ds éḡerman win Niniwa d Rehobot d Kelah, ¹² d Ressen, illan ġér Niniwa d Kelah, aḡrem mäqqeren. ¹³ Mišrayim yāmos tis n Luditen, Šanamiten, Lehabiten, Naftuhiten, ¹⁴ Fatros, Kasluḡ, wad efelen Filistinien d Kaftorten. ¹⁵ Kenḡan yāmos tis n Sidon wa mäqqeren dḡ meddans d Heth, ¹⁶ yāmosen aked tis n Yabusiten, Amoriten, Girgašiten, ¹⁷ Hiwiten, Arqiten,

Siniten, ¹⁸ Arwaditen, Sémariten d Hematiten. Deffer awén tawsitén ti-d efelén Kenġan emmezeynet. ¹⁹ Ākal nsn yemel ġér Sidon berén Gerar ar Ġaza berén Sodoma, Šamora, Adma d Šeboyim ar Leša. ²⁰ Awén dg Ħam, ak iyyen d tawsit ennét d awal ennét dġ Ākal ennét d ellamet ennét.

²¹ Sam, āmeqqar n Jafet yekreh arrawen. Yāmos tis n Eber d wi yérew. ²² Dg Sam : Elam, Aššur, Arfakšad, Lud d Aram. ²³ Dg Aram : Uš, Ħul, Geter d Maš. ²⁴ Arfakšad yāmos tis n Šelaġ, Šelaġ yérew Eber. ²⁵ Eber yekreh essin arrawen : iyyen isem ennét Feleg, -Azmezzi-, édét émér wa dġ yeddar āddunet win ed-duniya emmezzejen, wa heġen isem ennét Yoqtan. ²⁶ Yoqtan yāmos tis n Almodad, Šelef, Haġarmawet, Yeraġ, ²⁷ Hadoram, Uzal, Diqla, ²⁸ Obal, Abimayel, Saba, ²⁹ Ofir, Hawila, Yobab, wiġ emdan āmosen meddans n Yoqtan. ³⁰ Ezzayen ġér Meša d ākal n tidreġén n Sefar berén awas d tgammeġ tāfuk. ³¹ Awén meddans n Sam ak iyyen d tawsit ennét d awal ennét dġ Ākal ennét d ellamet ennét.

³² Awén tawsitén ti-d efelén Dg Noġ, ak iyyet d iheyawen ennét d ellametén ennét. Entenéd a-d efalen āddunet emdan wi ezzeġnén āmaġdal deffer anġi wa māqqeren.

11

Ayrem n Babel

¹ Āddunet emdan sawalen awal iyyen d tifér tiyyeġ. ² Āddunet efelen berén awas d tgammeġ tāfuk osen édeg iyyen dġ asyaf dġ ākal n Šinġar āqqimen ds. ³ Ennen ġérésn : « Eywah! Neknét oṭṭében ezzar éd tn enseġ dġ témsé! » Oṭṭében āmosen asn ézzeden d ābeleyley teqqal asn tālaq ta temalet ġér oṭṭében. ⁴ Ennen arweh : « Eywah! Nexdemét baš éd neken aġrem d elburj iyyen yéwaġen

aġenna! Éd nekreh tisellet, wr éd nemmezzey fol ārori n āmaġdal imda. » ⁵ Yeres-d Amaġlol itassen ma-d yola aġrem d elburj wi kannen āddunet. ⁶ Ezzar yenna Amaġlol dġ iman ennét : « Ellamet iyyet, awal iyyen ! Nywah awas ebden emuken ennét, kud ebden hund awaġ éd eknin awa eran imda. ⁷ Eywah! Endawtet neres, éd ensemerti awal nsn baš éd ābas éd tanefhamen ġérésn. » ⁸ Yezmezzey tn Amaġlol fol āmaġdal imda, ezzar oyyen elbeni n aġrem.. ⁹ Fol awéndġ as aġrem iġa isem Babel, -āsemerti-, édét Amaġlol déndġ ad yesmertey awal n āddunet, yesmertey-tn fol ārori n āmaġdal imda.

TĀNĀQQÉST TAN IBRĀHIM

11.10-25.18

Abbaten n Ibrahim

¹⁰ Awah iheyawen n Sam. Ila Sam témédé n āwetay as yewa rurés Arfakšad, essin iwetyan deffer anġi wa māqqeren. ¹¹ Deffer tiwit n Arfakšad yedder Sam semmoset temaġ n āwetay. Yekreh arrawen d tarrawén heġnén. ¹² As yekreh Arfakšad keradet temerwén n āwetay d semmos yekreh arraw isem ennét Šelaġ. ¹³ Deffer tiwit n Šelaġ yedder Arfakšad ekkozet temaġ n āwetay d kerad. Yekreh arrawen d tarrawén heġnén. ¹⁴ As yekreh Šelaġ keradet temerwén n āwetay yekreh arraw isem ennét Eber. ¹⁵ Deffer tiwit n Eber yedder Šelaġ ekkozet temaġ n āwetay d kerad. Yekreh arrawen d tarrawén heġnén. ¹⁶ As yekreh Eber keradet temerwén n āwetay d ekkoz yekreh arraw isem ennét Feleg. ¹⁷ Deffer tiwit n Feleg yedder Eber ekkozet temaġ n āwetay d keradet temerwén. Yekreh arrawen d tarrawén heġnén. ¹⁸ As yekreh Feleg keradet temerwén n āwetay yekreh arraw isem ennét Reġu. ¹⁹ Deffer tiwit n Reġu, yedder Feleg senatet temaġ n āwetay d tezža. Yekreh arrawen d tarrawén heġnén.

20 As yekreh Reḡu keradet temerwén n áwetay d essin yekreh arraw isem ennét Serug. 21 Deffer tiwit n Serug yedder Reḡu senatet temaḍ n áwetay d essa. Yekreh arrawen d tarrawén heḍnén. 22 As yekreh Serug keradet temerwén n áwetay yekrah arraw isem ennét Naḥor. 23 Deffer tiwit n Naḥor yedder Serug senatet temaḍ n áwetay. Yekreh arrawen d tarrawén heḍnén. 24 As yekreh Naḥor senatet temerwén n áwetay d tezḡa yekreh arraw isem ennét Terah. 25 Deffer tiwit n Terah yedder Naḥor témédé n áwetay d meraw d tezḡa. Yekreh arrawen d tarrawén heḍnén. 26 As yekreh Terah essahet temerwén n áwetay yekreh kerad arrawen Abram d Naḥor d Haran.

27 Awah iheyawen n Terah : Terah yérew Abram d Naḥor d Haran. Yekreh Haran arraw isem ennét Loṭ. 28 Haran yemmut arweh yeddar tis Terah dḡ Ur ákal wa dḡ yewa dḡ ákal n Kaldé. 29 Yewey Abram Saray, Naḥor yéwey Milka wlt Haran. Haran tis n Milka aked n Yiska. 30 Saray, támeḡḡaḡrut, wr telé arraw wl iyyen. 31 Yéwey Terah rurés Abram d aheya ennét Loṭ ag Haran d tádeggalt ennét Saray, hennis n Abram, efelen Ur dḡ ákal n Kaldé ekken ákal n Kenḡan, as éweḍen Haran áqqimen ds. 32 Yedder Terah senatet temaḍ n áwetay d semmos ezzar yemmut dḡ Haran.

12

Yenna Messiney i Abram éd ifel ákal ennét

1 Yenna Amaḡlol i Abram : « Efel ákal ennek d áddunet ennek d win táḡāhamt n tik, ek ákal wa key éd sekneḡ. 2 Éd dk ekneḡ ellamet máqqueret. Éd hak eḡeḡ elbaraka. Éd erreḡ isem ennek yetiwezzay hullan. Éd dk eḡeḡ elbaraka i wi heḍnén. 3 Éd ekfeḡ elbaraka-hin i wi key hakkenén ta nsn beššan éd elḡeneḡ wi key

leḡḡennén. Tawsitén tin ámaḍal emdanet éd eḡrewnet elbaraka-hin serek. » 4 Yegla Abram, hund awa has yenna Amaḡlol, yeddéw ds Loṭ. Ila Abram essahet temerwén n áwetay d semmos as yefel Haran. 5 Yéwey hennis Saray d Loṭ, yāmosen rurés n enḡas, éweyen a elen, aked éklan nsn wi ezzenhen dḡ Haran. Ekken ákal wan Kenḡan. Éweḍent. 6 Yejjer Abram akal ar édeg wa iḡen isem Šakim, ar ašek wan Moré. For déndḡ Kenḡaniten ezzaḡen ákal. 7 Yemun-d Amaḡlol i Abram yenna has : « Éd ekfeḡ ákal waḡ i iheyawen ennek. » Yekna Abram ásaḡres i Amaḡlol dḡ édeg wéngḡ dḡ has-d yemun. 8 Yekka tidreḡén ellanén s aḡmoḍ n táfuk n Beytel, yekres ihenan ennét ḡér Beytel d Ay. Yeqqal as Beytel aḡil wan áḡāḍel n táfuk, Ay illas aḡil was d tḡammed táfuk. Yekna ásaḡres i Amaḡlol, yeḡbedt s isem n Amaḡlol. 9 Éhen s wa heḍen, yennehel Abram ánáhol berén ákal wan Negeb.

Ásikel s Mašar

10 Tellé menna dḡ ákal, fol awéndḡ yekka Abram Mašar, yezzeḡ ds, édét menna tešsohet hullan dḡ ákal. 11 As deroḡ yeḡḡeh Mašar yenna Abram i Saray : « Seged ahi Saray, essaneḡ as km támāṭ táhoseyet a támosed. 12 As km éd eynin Elmesriten éd ennin támāṭin a támosed, éd hi enḡin, km, éd km eyyin teddared. 13 Inhod ad tennéd támeḍraytin a támosed baš wr hi éd enḡin dḡ éréét ennem, baš éd hi eknin taḡera dḡ éréét ennem. » 14 As yéweḍ Abram Mašar, eneyen Elmesriten tihusay ti teḡa hennis. 15 Eneyen tt erraysen n Ferḡaon, ámánokal n Mašar, ezzar ennen i amḡar in tekna tihusay. Teméwey-d támāṭ ḡor ámánokal. 16 Dḡ éréét ennét Ferḡaon yekna taḡera i Abram. Yekfé éheré wa ḡezzulen d wa heḡrén, ihédan, d éklan d teklatén d tihédén d imnas.

17 Beššan Amaɣlol yesséwey fol Ferɣaon d täɣahamt ennét tilɣanén, wr has yegrez awén, yesséwey täxellawt dɣ éré n Saray hennis n Abram. 18 Adih yexra Ferɣaon Abram, yenna has : « Mafol teğéd ahi awén? Mafol wr hi tennéd as henniḡ a tãmos? 19 Mafol tennéd ahi tãmedrayt ennek a tãmos, eknéy ds tãmãtin, dimaɣ nɣtaḡ tãmaḡ ennek, awi-tt d tegled! » 20 Yessofed̄t Ferɣaon s médden, eṅta d hennis d tela nsn temda ad eğmed̄en ákal.

13

Āmezziy n Abram d Loṭ

1 Yefel Abram Mašar, yekka berén Negeb enta d hennis d awa ila imda. Yeddéw ds Loṭ. 2 Abram yexmar hullan. Ila éheré d aḡref d oreɣ äğgotnén. 3 Mn Negeb, ämãzzaɣ s ämãzzaɣ, yéweḡ Beytel, édeg wa dɣ kelad yekras éhen ennét, ġér Beytel d Ay, 4 édeg wa dɣ yekna äsãɣres i Amaɣlol. Yeɣbed ds Abram s isem n Amaɣlol. 5 Loṭ yeddéw ds, aked enta ila éheré wa ġezzulen d wa heğrén, ila ihenan ennét aked enta. 6 Ákal wr hasn yegdéh issenen ésn, tela nsn tekna dɣ ilwi ar wr äddobén muzɣet édeg iyyen. 7 Eknesen imaḡinen nsn. Kenɣaniten d Feriziten a yezzaɣen ákal émér héndɣ. 8 Yenna Abram i Loṭ : « Wr éd yemlét äkennas ġérény ula ġér imaḡinen nny édét noḡnat! 9 Ákal imda illa dat-k. Nemmezzeyét : kud tekkéd afella éd ekkeɣ ätãram, kud tekkéd ätãram éd ekkeɣ afella. » 10 Yeṭkel Loṭ äsewad̄ ennét, yeney as ákal wan äɣãher n Elurdun yeksa, awén ar aɣrem wan Soɣar. Animér wr yexhéd Amaɣlol ikallen win Sodoma d Šamora, yola d äfãrağ wan Amaɣlol d äɣãher wan Ennil dɣ Mašar. 11 Yesnefren Loṭ ákal wa ɣor Elurdun, yegla yessokel berén awas-d tğammed̄ täfuk, hund awéndɣ as emmezzeyen. 12 Yezzeɣ Abram dɣ Kenɣan. Loṭ, enta

wadih, yekres ihenan ennét ɣor éɣremen wi ellenén ɣor Elurdun, ihenan ennét ekkan ar Sodoma. 13 Äddunet wi ezzeɣnén Sodoma eššaden, ämosen inesbekkaḡen mäqqornén fol Amaɣlol.

Elyaheden eynaynén i Abram

14 As yemmezzey Loṭ d Abram, yenna Amaɣlol i Abram : « Äṭkel äsewad̄ ennek dɣ édeg wa-d telléd, ekyed afella d ätãram, berén awas d tğammed̄ täfuk d äğãḡel ennét. 15 Ákal wa thanneyed imda, ekféy ak key d iheyawen ennek ar abedãh. 16 Iheyawen ennek éd tn errey eggeten hund täkessélt : as neqqel neddobet äseḡen n täkessélt dédiḡ éd neséḡen aked iheyawen ennek. 17 Enker, sikel dɣ ákal imda édét key ast éd ekfeɣ. » 18 Yezzeɣ Abram ɣor iškan win Mamré dɣ Hebron, yekres ds ihenan ennét, yekna déndɣ äsãɣres i Amaɣlol.

14

Abram d imenokalen win ekkoz

1 Dɣ ezzeman wan imenokalen Amrafel wan Šinɣar d Ariok wan Alasar d Kedor-Layomer wan Elam d Tidal wan Goyim 2 eggehen enmenɣi d imenokalen Béra wan Sodoma, Birša wan Šamora, Šinab wan Adma, Šemeber wan Šeboyim d ämãnokal wan Béla, aɣrem wah iğã aked isem wan Soɣar. 3 Wiɣ ehreynén emelen dɣ äɣãher wan Sidim ta tãmoset ġeréw wan tésemt. 4 Dat awén, ämosen imɣad n Kedor-Layomer fol meraw iwetyan d essin beššan dɣ äwetay wan meraw d keraḡ enkeren fols. 5 Äwetay wan meraw d ekkoz yenker Kedor-Layomer yessenker imidiwen ennét imenokalen. Ernen Refayiten dɣ Ašertaroṭ-Karnayim, Zuziten dɣ Ham, Emiten dɣ asyaf wan Qiriatayim. 6 Horiten widih ernentn ɣorsn dɣ tidreɣén nsn, dɣ ákal n Seğir, eḡrenentn ar El-Faran

gor tinariwén. ⁷ Ezzar eqqelen-d In-Miřefaṭ, wa yāmosen Qadeš. Ernen Amalékiten dḡ ākal nsn d Amoriten wi ezzexnén Hasason-Tamar. ⁸ Imenokalen n ikallen win Sodoma d Šamora d Adma d Šeboyim d Béla, wa yāmosen Soḡar, essegmeden médden nsn, eḡen enmenḡi dḡ āḡāher n Sidim, ⁹ entenéd d imenokalen Kedor-Layomer wan Elam d Tidal wan Goyim d Amrafel wan Šinḡar d Ariok wan Alasar, āmosen semmos imenokalen fol ekkoz. ¹⁰ Ellant unan n keḡran dḡ āḡāher n Sidim. Imenokalen n Sodoma d Šamora erwelen ezzar oḡen dsn, wi heḡnén efferen dḡ tidreḡén. ¹¹ Wi ernenen éweyen awa elen kél Sodoma d Šamora aked imekšan emdan ezzar eglen. ¹² Loṭ, ag eḡnas n Abram yezzaḡ Sodoma. Éweyent aked enta d awa ila imda. ¹³ Iyyen dḡ wi erwelnén yennén i Abram wan Šibrani wa yezzeḡen gor iřkan n Amori iyyen, Mamré. Mamré yāmos eḡnas n Eřekol d Aner, keraḡ ésn āmosen imidiwen n Abram, eḡan téséq ḡérésn ds. ¹⁴ As yelmed Abram in ag eḡnas yettermes, yesdew keraḡet temaḡ d meraw d ettam éklan, wi ewenén dḡ tāḡāhamt ennét, yelkem i ihenḡa ar Dan. ¹⁵ Yezmezzey Abram éklan ezzar oḡen fol ihenḡa dḡ éhed. Yerna imenokalen, yeḡren tn ar Hoba denneg Damařqa. ¹⁶ Yéwey awa ohayen imda aked eḡnas Loṭ d awa ila, tédeḡén d āddunet wi ohayen ihenḡa emdan.

Melkisedek yeborek Abram

¹⁷ As yerna Abram Kedor-Layomer d imenokalen wi heḡnén, yosé hin āmānokāl n Sodoma dḡ āḡāher n Šawa, yāmosen āḡāher wan Āmānokāl. ¹⁸ Yosé hin ales iyyen heḡen, isem ennét Melkisedek yeḡqalen āmānokāl n Salam d āmārabu n Messineḡ wan Afella, yéwey-in tagella d elboza. ¹⁹ Yeḡa elbaraka i Abram, yenna : « Temlét

elbaraka n Messineḡ wan Afella wa yexleken aḡenna d āmādal fol Abram! ²⁰ Yeborek Messineḡ wan Afella wa key yessernén ihenḡa ennek! » Yekfé Abram wa fol meraw n awad yéwey. ²¹ Yenna āmānokāl n Sodoma i Abram : « Ekf ahi āddunet d tawyed hereten wi heḡnén. » ²² Yenna has Abram : « Eṭkeleḡ āfus s Amaylol, Messineḡ wan Afella wa yexleken aḡenna d āmādal : ²³ Ahaḡeḡ as wr éd awyeḡ ula eḡerren ennek, ula ahed méḡ awa iraggelen iḡātémen ennek. Bař wr éd tenned : "Esseḡmery Abram." ²⁴ Wr éd agzeḡ ula eḡerren i imanin. Wr eḡbéleḡ ar awa ekřen imidiwenin d tafolt n médden wi dḡi āddewnén Aner d Eřekol d Mamré, widih éd awyin tafolt nsn. »

15

Téséq ta ḡér Amaylol d Abram

¹ Deffer awén, yemun-d awal n Amaylol i Abram, iganna as : « Wr teksodeḡ Abram! Āmihahéḡ dk, nk āmoseḡ āmastan ennek, elkera ennek imaḡqeren hullan. » ² Yenna Abram : « Ma hi éd tekfed Émeli Amaylol? Eḡléḡ wr eléḡ arraw. Was éd eyyeḡ telahin enta Elyezer wan Damařqa. » ³ Yesséta daḡ : « Nk, wr hi tekfed arraw wa hé yekrehen telahin, enta wa yewen dḡ ihenanin. » ⁴ Adih Amaylol yenna has : « Kela, weḡeḡ enta a hé yekrehen tākasit ennek, wa hé yekkussin, enta wa hé tarwed. » ⁵ Yessegmedt éhen ennét ezzar yenna has : « Ekid aḡenna ezzar séḡen itran kud teddobét. » Ezzar yesseta daḡ : « Hund entenéd iheyawen ennek éd umasin eggeten. » ⁶ Yesfella Abram fol Amaylol. Fol awéndḡ as ast yesséḡen dḡ elhaq. ⁷ Yenna has : « Āmoseḡ Amaylol, nk a key d issegmeden Ur dḡ Kaldé bař éd key ekfeḡ ākal waḡ théd bař éd yumas inneḡ. » ⁸ Yessesten Abram : « Émeli Amaylol menék awa hé eḡeḡ éd

elmedeḡ as édt ekreheḡ? » ⁹ Yenna has Yaḷḷah : « Awi ahid tésut n kerad iwetyan, téḡsé d ékruer elanén kerad iwetyan, tágerregert d tádebért meḡriyet. » ¹⁰ Yéwey as in Abram äxxuten wih. Yezmezzey-tn dḡ ġéréġéré sl igdaḡ, yeznehel ak aḡil d ämidi ennét. ¹¹ Osen-in izzazen éd ekšin timeḡsay beššan Abram yesteḡ tn. ¹² As toḡa tāfuk, yeḡtes Abram s édes yezzayen, yemeḡ dḡ tihay, tosé hid tāremméq. ¹³ Yenna has Amaḡlol : « Selleken as iheyawen ennek éd ezzeḡen dḡ äkal n elḡurba, éd ds umasen ékḷan, wr éd ds eynin ar tozzért ad akyin ekkozet temaḡ n äwetay. ¹⁴ Beššan ellameten tih dsn éd eknin ékḷan, tidih éd tnt eḡasbeḡ, ḡeffer adih eddobén éd eḡlin éwayen tela teġġét. ¹⁵ Key éd temmeted dḡ esselamet ezzar éd tenbeled as tessokeyed tewehré tāhoseyet. ¹⁶ Wr-d éd yeqqel déḡ ar iheyawen ennek win ennubet tan ekkozet édét Amoriten wr eḡréden erk iġiten baš éd tn esteḡeḡ. » ¹⁷ As toḡa tāfuk, emelnet tihay māqḡornén; adih temelt témsé, témsé taḡ d ehu ennét takeyen ġér äxxuten wi emmezzeynén. ¹⁸ Ahel héndḡ yeġa Amaḡlol téseḡ ġérés d Abram. Yenna has : « Éd ekfeḡ äkal waḡ i iheyawen ennek, yekkan mn äḡāher wan Mašar ar äḡāher wa māqḡeren n Elferat, ¹⁹ äkal wan Qeniten d Qeniziten d Qadmoniten ²⁰ d Ḥethiten d Feriziten d Refayiten ²¹ d Amoriten d Kenḡaniten d Girgašiten d Yabusiten. »

16

Tiwit tan Ismaḡil

¹ Wr tekréh Saray, hennis n Abram, arrawen. Beššan tela taklit Telmešrit iyyet isem ennét Hajar. ² Tenna Saray i ales ennét : « Ekid : Amaḡlol yekkas ahi térwa. Tiġnenén éd ekreheḡ arraw s taklitin. Inhod, eḡel sukey éhed ḡors. » Yeḡbel Abram awa has tenna Saray. ³ Tenker Saray, hennis

Abram, téwey Hajar, taklit ennét tan Telmešrit, tekfét i Abram, ales ennét. Awén itaḡ as yessokey Abram meraw iwetyan dḡ Kenḡan. ⁴ Yosa Abram Hajar, tessimrew. As telmed as tessimrew teqqim taḡ erk äkeyad i Saray, messas. ⁵ Tenna Saray i Abram : « Yeqqelét key akwer wa hi yeweren! Nk a hakin iġen taklitin dḡ édeg ennek! As teney in tessimrew, taġġahi erk äkeyad. Yumasét Amaḡlol elqadi ġéréḡ nk d key! » ⁶ Yenna has Abram : « Awén taklit tannem a tāmos, tella ġér ifassen ennem. Eġ as awa teréd. » Teqqim Saray taḡ a yexlan i Hajar ad tegla tekka ténéré. ⁷ Yosét ängelos n Amaḡlol dḡ ténéré ḡor tét ta tellet dḡ äbāreqqa n Šur. ⁸ Yessesten tt : « Hajar, taklit n Saray, mis-d tefeled? Mis tekkéd? » Tenna : « Erweleḡ fol Saray, ta hi telet. » ⁹ Yenna has ängelos n Amaḡlol : « Eqqel ḡor messam, teqqimed taġġed awa ham tganna. » ¹⁰ Yenna has ängelos n Amaḡlol : « Éd kem ekfeḡ iheyawen s wr neddobet äséḡen nsn awa hasn iġa äġut. » ¹¹ Ängelos n Amaḡlol yenna has daḡ :

« Tessimrewed dimaḡ.

Éd tekrehed arraw.

Eġ as isem Ismaḡil (elmeḡna ennét yesla Messineḡ)

édét Amaḡlol yesla i tozzért ennem.

¹² Rurém éd yumas hund eyhéḡ yeholelen.

Yeḡkal äfus ennét fol äddunet emdan;

äddunet emdan eḡkalen ifassen nsn fols.

Éd yezeḡ yenimehal d ayet-mas emdan. »

¹³ Teġa isem i Amaḡlol wa has yesséwelen : « Tāmosed El-Roy, (elmeḡna ennét Messineḡ wa hi ihanneyen) » Tenna : « Eneyeḡ déḡ méḡ kela wa hi i ihanneyen? » ¹⁴ Fol awéndḡ as anu iġa isem Lahay-Roy, (elmeḡna ennét Anu wan wa yederen hi ihanneyenen). Anu waḡ illa ġér Qadeš d Béred. ¹⁵ Térew

Hajar arraw i Abram, iġa Abram i arraw wa has térew Hajar isem wan Ismaġil. ¹⁶ Ila Abram ettamet temerwén n áwetay d seġis émer wad térew Hajar Ismaġil i Abram.

17

Éhwel n téséq ġer Yallah d Abram

¹ As yekreh Abram tezzahet temerwén n áwetay d tezza yemun asin Amaġlol yenna has: « Nk Messineġ wan Áneddabu. Egel dati, umas yebbillel. ² Éd eġmeney téséqin ġéri dk éd key ekfey iheyawen eknanén áġut hullan. » ³ Yendew Abram udem ennét fol ámaġdal ezzar yenna has Yallah daġ: ⁴ « Nxtah téséqin ġéri dk: éd teqqeled tis n ellametén áġġotnén. ⁵ Ábas key enġar s Abram, éd teqqeled Ibrahim édét éd teqqeled tis n ellametén áġġotnén. ⁶ Éd key ekfey iheyawen eknanén áġut hullan, éd dk ekney ellametén d imenokalen a key-d éd eġmeden. ⁷ Ogazey téséqin ġéri dk, d ġéri d iheyawen ennek deffer-k, éd tumas téséq teġlalet, baš éd umaseġ Messineġ ennek d Messineġ n térwa ennek. ⁸ Éd key ekfey key d iheyawen ennek ákal waġ dġ támosed áġārib, ákal n Kenġan. Éd yumas ákal nwn ar abedāh. Éd umaseġ Messineġ n térwa ennek. ⁹ Yenna Yallah i Ibrahim: « Keyunan, éd taġzed téséqin, key d iheyawen ennek deffer-k dġ ezzemanen emdan. ¹⁰ Nxtah téséqin ta hé taġzim ġéri dk d ġéri d iheyawen ennek: ak ales dġ winnek ilzam as ázeyyen. ¹¹ Édt tezzeyyenem, éd yumas éhwel n téséq ta ġéri dewen. ¹² Dġ ak ezzeman, éyyan emdan n áddunet ennek éd ezzeyyenen as ekrehen ettam iheġan, awén aked éklan wi uwenén ġor-k méġ wi tezzened s azref wrn ámos in térwa ennek. ¹³ Akli wa yuwen ġor-k d wa tezzened s azref éd ezzeyyenen,

téséqin dġ isan nwn téséq teġlalet. ¹⁴ Ales wa wrn yezzeyyen éd yemmukkes dġ ellamet ennét folin yeġtes téséqin. » ¹⁵ Yenna Yallah i Ibrahim daġ: « Saray, hennik tadih, ábas tt tġarred s isem wan Saray, dimaġ isem ennét Sara. ¹⁶ Éd has eġey elbaraka, éd key ekfey arraw n éy ds. Éd has eġey elbaraka éd tumas mas n ellametén áġġotnén, imenokalen n ellametén áġġotnén a tt-d éd yeġmeden. » ¹⁷ Yendew Ibrahim udem ennét fol ámaġdal ezzar yeġsa, yenna dġ iman ennét: « Menék awa hé eġey éd ekrehey arraw, nk wa ilen témédé n áwetay d Sara telat tezzahet temerwén n áwetay? » ¹⁸ Yenna i Yallah: « Wr eréġ ar éd yedder Ismaġil dat-k. » ¹⁹ Yenna Yallah: « Kela, hennik Sara éd key tekf arraw d teġed as isem Ishaġ. Éd agzey téséqin ġéri ds d ġéri d iheyawen ennét ar abedāh. ²⁰ Awa tennéd fol Ismaġil, esléġ as: éd has eġey elbaraka, éd yekreh áġut arraw, éd yekreh iheyawen. Éd yumas tis n meraw imenokalen d essin. Éd yeqqel tis n ellamet máqqeret. ²¹ Beššan téséqin éd tt agzey ġéri d Ishaġ, arraw wa hak éd taru Sara áwetay wad iglen hund émér waġ. » ²² As yesmenda Yallah awal ġérés d Ibrahim, yefelt.

²³ Yezzeyyen Ibrahim arraw ennét Ismaġil d médden wi ewenén dġ tāġāhamt ennét d wi yezzenha s azref ennét. Éyyan emdan dġ áddunet win tāġāhamt tan Ibrahim ezzeyyenen ahel héndġ hund awa has yenna Yallah. ²⁴ As yezzeyen Ibrahim ila tezzahet temerwén n áwetay d tezza. ²⁵ As yezzeyen rurés Ismaġil ila meraw iwetyan d keraġ. ²⁶ Ahel iyyen ad ezzeyyenen Ibrahim d arraw ennét Ismaġil, ²⁷ aked médden win tāġāhamt n Ibrahim emdan, wi ewenén déndġ méġ wi enhenén s azref ġor iġāriben, emdan ezzeyyenen.

18

Tamulé n tiwit tan Işhaq

¹ Yemun-d Amaɣlol i Ibrahim ɣor işkan win Mamré. Ibrahim yeqqim dɣ émi n éhen ennét émér wad yekkus ahel. ² Yeṭkel äsewad ennét, yeneɣ keraḍ médden ebdadnén illehasin, déndɣ-d tn yeneɣ yohelin yefal émi n éhen ennét, yerkeɣ datsn ar ämäḍal. ³ Yenna: « Sidi, inhod, kud egrewex ɣorek udem, wr tokeyed ɣor akli ennek sl wr tebdeded ɣors. ⁴ Éd hawen-d ämawyin heret n aman baš éd tsérdim éḍaren nwn ezzar éd tsunfum dɣ télé n ašek. ⁵ Éd hawen-d awyex a tekšem, aɣrum n tagella hawen yessokesen ulawen nwn, ezzar éd takyim äbäreɣqa nwn. Awéndɣ as tokeyem dat éhen n akli nwn! » Ennen as: « Eḡ awas tennéd. » ⁶ Yohel Ibrahim s éhen ɣor Sara yenna has: « Hik! Eṭkel keradet tziwawén n éḡél wa yehoseyen d tekned keradet tiḡelwén. » ⁷ Ezzar yohel yekka éheré, yéwey äloki yehoseyen, yedderén. Yekfé i akli ennét éd yerured éd ds imhihi. ⁸ As eknen isan, yeḡén Ibrahim dat imegaren ennét entenéd d ax wa yezzen d wa kefayen. Tatten a yekka Ibrahim yella édés nsn dag ašek. Esmenden téteté. ⁹ Ezzar ess-estenen: « Magga hennik Sara? » Yenna: « Tella deh, teha éhen. » ¹⁰ Yenna: « Esilekenex ak as éd-d äqqelex azen! Gor déndɣ Sara, hennik tekrah arraw. » Sara tesiged teha émi n éhen illan deffers. ¹¹ Beşšan Ibrahim d Sara weşşaren, eknan tewähré. Sara äbas tt-d tas ta-d taset tédédén ak tallit. ¹² Teṭsa Sara dɣ iman ennét, tenna: « Dimax-d weşşerex d alesin weşşer, émér n täzudé édt yemel? » ¹³ Yessesten Amaɣlol Ibrahim: « Mafol teṭsa Sara? Mafol tenna: "Wr yenmehal éd ekrehex arraw édét weşşareɣ?" ¹⁴ Ma yendaren i Amaɣlol. Azen, dɣ émér ennét, as-d éd äqqelex, éd tekreh arraw. » ¹⁵ Termex Sara,

tenna bahu: « Wr eṭséɣ. » Yenna has Amaɣlol: « Tidet diş, teṭsed! »

Yesséwel Ibrahim dɣ éré t n Sodoma

¹⁶ Enkeren médden baš éd eglin, ennehelen Sodoma. Yessoferd tn Ibrahim. ¹⁷ Yenna Amaɣlol dɣ iman ennét: « Éd effereɣ i Ibrahim awas äbokeɣ tiḡawt ennét? ¹⁸ Yemmukken in éd yeqqel tis n ellametén äḡḡotnén hullan, mäqqornén. Éd tefel elbaraka ta hé tewrit äddunet n eddunya temda. ¹⁹ Édét esnefrenex baš éd iselmed i meddans d iheyawen ennét äbäreɣqa n Amaɣlol, taḡḡen elḡaq d a yezzalen. Baš éd yeḡ Amaɣlol i Ibrahim awa has yenna. » ²⁰ Yenna Amaɣlol i Ibrahim: « Esléɣ i täɣerit ta täşşohét fol ämezzaɣ n Sodoma d şamora, ibekkaḍen nsn elmenker mäqqeren. ²¹ Éd hin erseɣ éd essenex tidet awas esléɣ itahawalen folsn. Kud taḡḡen elmenker wéndɣ folsn yehéwelen, éd ss elmedex. » ²² Imegaren winḡam ekken Sodoma, Ibrahim yeqqim yebdad dat Amaɣlol. ²³ Yoheɣ in Ibrahim yenna: « Tidet as teddobéd éd tenɣed wa yezzalen yeddéw d änesbekkaḍ? ²⁴ Kud el-lant semmoset temerwén n äwadem yezzalen dɣ aɣrem. Teddobed éd tn tenɣed aked entenéd? Wr teddobéd éd tsorfed i édeg wéndɣ dɣ éré t n win semmoset temerwén wi ezzelnén? ²⁵ Kela! Wr teddobéd éd tenɣed wi ezzelnén! Kela! Wr teddobéd éd tenɣed wa yezzalen yola d änesbekkaḍ. Kela! Mafol wr yeddobet elqadı n edduniya temda tiḡawt n a yezzalen? » ²⁶ Yenna Amaɣlol: « Kud oséɣ semmoset temerwén n äwadem yezzalen dɣ aɣrem, éd sorfeɣ i édeg waɣ imda dɣ éré t nsn. » ²⁷ Yenna Ibrahim: « Soref ahi, é Émeli, fol awal wa hak taḡḡeɣ, wr ämoseɣ ar heret n täḡoḍrart d ézed, ula ämoseɣ. ²⁸ Kud dag semmoset temerwén ezzalnén adt illan, kud ella ekkozet

temerwén d semmos. Fol semmos wi osernén éd tn tenjed emdan? » Yenna Amaɣlol : « Wr tn éd enjex kud oséx ekkozet temerwén d semmos. »²⁹ Yenna Ibrahim daɣ : « Kud wrt ellen ar ekkozet temerwén. » Yenna Amaɣlol : « Wr teğgeɣ ula dɣ éré t n win ekkozet temerwén. »³⁰ Yenna Ibrahim : « Inhod wr tewweššened kud esséweleɣ daɣ, é Émeli. Tigenén wrt ellén ar keradet temerwén. » Yenna Amaɣlol : « Wr tn éd enjex kud oséx keradet temerwén. »³¹ Yenna Ibrahim : « Soref ahi kud esséweleɣ ak animér, é Émeli. Tigénén wrt ellén ar senatet temerwén? » Yenna Amaɣlol : « Wr tn éd enjex kud oséx senatet temerwén. »³² Yenna Ibrahim : « Inhod, é Émeli, wr tewweššened. Wr éd siwleɣ animér. Beššan tigenén wrt ellén ar meraw ezzalnén. » Yenna Amaɣlol : « Wr tn éd enjex dɣ éré t n meraw widɣ. »³³ As yesmenda Amaɣlol awal yegla, Ibrahim yeqqel éhen ennét.

19

Āheddem n Sodoma d Ēamora

¹ Izelluwaɣ as éweđen āngelosen wiŋam essin Sodoma. Yeqqim Loɣ dɣ émi n aɣrem, édeg wa dɣ timheyyin āddunet. As tn yeney, yenker, yerkeɣ datsn ar āmaɗal, udem yewer āmaɗal. ² Yenna : « Inhodet, Siditenin, emmeret tāɣāhamtin. Teddobém éd tsérdim édaren nwn d tensim, awén ɣor akli nwn. Tufat s tufat éd takyim ābāreqqa nwn. » Ennen : « Kela, éd neɣtes dɣ ġéréġéré n aɣrem. » ³ Beššan yeɣey tn Loɣ ad eɣbelen éd emmeren ɣors. Yekna sn amensu māqqeren, yessenja sn tiġelwén wr thé elxemméra ezzar ekšen. ⁴ Wr ensén animér as in osen médden win aɣrem, médden win Sodoma eɣleyen i tāɣāhamt, wi meɣruynén hund wi weššarnén, emdan osen in. ⁵ Eɣren Loɣ ennen

as : « Ma eġen médden wi key-d osenén éheɣ waɣ? Segmeɣ tn-d. Nera éd tn nk. »⁶ Yegmeɣ Loɣ dat émi, yergel taflut deffers, ⁷ yenna : « Inhodet imidiwenin wr tegem elmenker. ⁸ Ekidet, eléɣ senatet tarrowén awenet wr ezzéynet médden, éd hawen tnt-in awyex eġet awa teram srsnt. Beššan wr teġém heret i imeġarenin édét ellan daw ihenanin. »⁹ Ennen as : « Efel datnɣ! Wah wr yāmos ar āɣerib, yosed yera éd yeġ elxekuma ɣornɣ. Adih éd hak neġ a yernan awa hasn éd neġ! » Ezzenkehen Loɣ s eššahet ezzar eɣhelen éd erzin taflut. ¹⁰ Oren médden win essin taflut, ezzelen ifassen nsn, ermesen Loɣ, ezzogehent ezzar ergelen taflut. ¹¹ Āddunet wi ellenén dat émi, ekfen tn teddāɣelt emdan wi meɣruynén hund wi māqqornén ad hasn tender tisit n taflut.

¹² Ennen médden win essin i Loɣ : « Teléd āddunet ennek arweh? Iɣulan, arrawen, tarrowén d āddunet emdan. Seġmeɣ wi tléd emdan aɣrem. ¹³ Édét éd nehheddem aɣrem, édét Amaɣlol yesla i tāɣerit māqqeret ta taġġet fol āddunet win déɣ. Yesséwey anɣ-d éd nehhedem aɣrem waɣ. » ¹⁴ Yosa Loɣ médden wi hé awinén eššéš, yenna hasn : « Hik! Téklé, Amaɣlol yera āheddem n aɣrem waɣ. » Beššan eɣélen tāhāndezzit.

¹⁵ S ihokhaken, ennen āngelosen i Loɣ éd yermaɣ : « Téklé, téklé, ebbed, awi hennik d tarrowén ennek tih senatet baš wr éd tehheddemem dɣ éré t n ibekkaɗen n aɣrem. » ¹⁶ Beššan yeġa imehlan, ermesen médden Loɣ s āfus enta d hennis s āfus d eššéš s āfus, essegmeɣden tn aɣrem édét Amaɣlol yera éd tn yennej. ¹⁷ A yekka isaġmaɣ tn aɣrem yenna iyyen dɣ médden i Loɣ : « Erwel baš éd teddered, wr tekyeded defferk, wr tebdeded dɣ ābāreqqa dɣ āġuras imda, ek tadreq baš éd teddered. » ¹⁸ Yenna Loɣ : « Kela, inhod é Émeli, awah wr yemmukén. ¹⁹ Tidet as

teğéd i akli ennét a yehoseyen, tes-sikned ahi tamella édét togazed ahi tãmeddort. Beššan wr äddobéx d erweleḡ s tadreq arweh wr yehhed-dem aḡrem, éd emmetex. ²⁰ Inhod, hanneyed taḡremt tén tohezét? To-haz, ey ahi éd ahleḡ a tt awdeḡ. Inhod, meḡriy taḡremt téndḡ, ey ahi éd ss erweleḡ baš éd ennejjex imanin. » ²¹ Yenna has : « Egel, eḡbaleḡ ak éd eyyex taḡremt tas tgannéd wr tehheddem. ²² As ét hik erwel ss édét wr eddobéx a eḡéx arweh wr tt-in téwedéd. » Fol awéndḡ as taḡremt téndḡ teḡa isem Soḡar, (elmeḡna ennét ta meḡriyet). ²³ Déndḡ éd tenker tãfuk ad yéweḡ Loṭ Soḡar. ²⁴ Γor déndḡ a hin yessertek Amaḡlol témsé d-tefalet aḡenna a awḡdis fol Sodoma d Šamora. ²⁵ Yãhheddem éḡermen win essin ehhedemen entenetéd d aḡuras imda, aked äddunet emdan d at illen n iškan. ²⁶ Beššan hennis n Loṭ tesweḡ ḡeffers, teqqel tãgettewt n tésemt.

²⁷ Déndḡ-d yeffo ahel wa heḡen yekka Ibrahim édeg wadḡ yenmebbed d-Amaḡlol. ²⁸ As yekyed berén Sodoma d Šamora d aḡuras wa hasn yeḡlayen yeney ähu yezzagén d-ifalen ämaḡal hund ähu d-ifalen elfor. ²⁹ Hund awéndḡ adih, as yehheddem Yaḡlah éḡermen win aḡuras, yesmekta-d Yaḡlah Ibrahim, fol awéndḡ as yennejja Loṭ fol äheddem, yessegmeḡt aḡrem wa yezzeḡ.

Iheyawen n Loṭ

³⁰ Yeksoḡ Loṭ éd yeqqayem dḡ Soḡar, yefel äkal baš éd yezzeḡ dḡ tadreq. Tarrowén ennét elkemnet as, yezzeḡ enta dsnt dḡ elkãwri iyyen dḡ tadreq. ³¹ Ahel iyyen tenna ta mãqqueret i tãmeḡrayt ennét : « Abbannḡ weššar, wrt illé ales dḡ äkal baš éd dnḡ yenmens hund awa itaweḡḡén dḡ ak édeg. ³² Endawet éd nesesu elboza i abbannḡ baš ak iyyet éd sukey éheḡ ḡors baš éd yekreh iheyawen. » ³³ Esseswenet

abba nsnt elboza, éheḡ héndḡ tensa ḡors ta mãqqueret. Wr yeššek i ula enḡerren, ula awad tensa ula awad tenker. ³⁴ Ahel wa heḡen ta mãqqueret tenna i ta mãḡreyet : « Nk ässokeyeḡ éheḡ ḡor abba nnḡ. Nesseswét éheḡ way animér, maléla ennem. Hund aḡḡ éd tnekf iheyawen. » ³⁵ Essexbetnet tisnet arweh ezzar ta meḡriyet tes-sokey éheḡ ḡors. Wr yeššek i ula enḡerren, ula awad tensa ula awad tenker. ³⁶ Essemrewnet eššét n Loṭ dḡ tisnt. ³⁷ Ta mãqqueret tekreh arraw teḡas isem Mowab. Enta tis n Mowabiten ar dimaḡ. ³⁸ Ta meḡriyet aked enta tekreh arraw teḡas isem Ben-Šammi. Enta tis n Beni-Šammon ar dimaḡ.

20

Ibrahim d Abimelek

¹ Yefel Ibrahim édeg wah, yekka äkal wan Negeb. Yezzeḡ ḡér Qadeš d Šur, ezzar yezzeḡ aḡrem wan Gerar. ² Iganna Ibrahim in Sara tãmeḡrayt ennét a tãmos. Yettef tt Abimelek ämänokal n Gerar. ³ S éheḡ yosa Yaḡlah Abimelek dḡ tihorḡa yenna has : « Key, éd temmeted dḡ éré t n tãmãṭ ta tettafed, enta teddew. » ⁴ Abimelek wa wrn tt yeḡés yenna i Yaḡlah : « É Émeli, éd tenḡed ellamet tezzalet? ⁵ Weḡḡén Ibrahim iman ennét ahi yennen in tãmeḡrayt ennét a tãmos, enta tenna ämeqqar ennét a yãmos. Awa eḡéx, eḡéḡt s enniyetin, wrt eḡéx dḡ tekma wl iyyet. » ⁶ Dḡ tehargit ten dḡ yenna Yaḡlah : « Aked nk essaneḡ as enniyet ennek as telkamed. Nk a hak yekkesen éd teḡed äbekkaḡ foli, awéndḡ as wr key oyyéx éd tt tedsed. ⁷ Dimag er tãmãṭ i ales ennét. Enta ennebi a yãmos, éd hak yemuheḡ baš éd teddered. Beššan kud wr tt terréd elmed as tãmettant a hak yeqqalen key d winnek. » ⁸ Yenker Abimelek déndḡ-d yeffo yeḡra éklan ennét emdan yenna hasn awén. Armexen médden hullan. ⁹ Yeḡra

Abimelek Ibrahim yessestent : « Ma hanex teġed deh? Ma hak eħhedex baš éd hi tsewred nk d elmelekin äbekkađ mäqqeren? Teġed ahi a wrn iteweġġi. » ¹⁰ Yesséta Abimelek daħ : « Ma key iġrawen as taġġed awén? » ¹¹ Yenna Ibrahim : « Ennéx dħ imanin in itbat as äddunet windħ wr eġén eššek i Yałlah, éd hi enħin dħ éréť n tāmāťin. ¹² Beššan tidet as tāmēđrayťin édét abbannħ iyyen, anna ħas a wr nohér, adih teqqel tāmāťin. ¹³ As i yesfel Yałlah tǎħāhamť n abbahin ennéx i tāmāťin : "Is nekka, inhod ad tennéd as ämeqqar ennem a ämoseħ". »

¹⁴ Yekfa Abimelek Ibrahim éheré wa ġezzulen d wa heġrén d éklan ämosnén téđédén d médden, yerras hennis Sara. ¹⁵ Yenna has : « Äkalin yámérak. Ek édeg wa teréd, ezzeħ awad teréd. » ¹⁶ Ezzar yenna i Sara : « Hanneyed, ekféħ aġim n erriyalen n azref i ämeqqar ennem, yāmos am hund afer yewaren tétťawén n emdan wi ellenen ħorm, éd elmeden as kem tezzubbéd. » ¹⁷ Adih yemohed Ibrahim Yałlah fol Abimelek, yāzozey tn Yałlah enta d hennis d téklatén ennét baš éd aruwnet. ¹⁸ Édét Amaħlol yekkas asn térwa emdan dħ éréť n Sara, hennis n Ibrahim.

21

Tiwit tan Ishaq d téklé tan Ismaħil

¹ Yesres Amaħlol elxér fol Sara s emmek was iġa awal ennét, yeġas Amaħlol i Sara awas as yenna. ² Tessimrew Sara, Ibrahim weššar hullan émér héndħ, térew arraw i Ibrahim émér was as yenna Yałlah. ³ Iġa Ibrahim isem i arraw wa yekreh, wa has térew Sara Ishaq (elmeħna ennét tađezza). ⁴ Yezzeyen Ibrahim arraw ennét Ishaq as yekreh ettam ihedan hund awa has yenna Yałlah. ⁵ Ibrahim ila témédé n äwetay as yewa rurés Ishaq. ⁶ Tenna Sara : « Yessetsahi Yałlah s tađewit. Emdan wi hé

eslinén i tiwit n Ishaq éd hi eťšin. » ⁷ Tenna arweh : « Mi yeddobén éd yen i Ibrahim, in ahel iyyen Sara éd tsenkes arrawen? Beššan ekfeħť arraw dħ tewehré ennét! »

⁸ Yedwel arraw, yogel. As yogel Ishaq iġa Ibrahim teramman mäqqeret. ⁹ Teney Sara Ismaħil arraw wan Ibrahim wa térew Hajar telmesřit, iđazzen. ¹⁰ Ezzar tenna i Ibrahim : « Esteħ taklit tah enta d rurés. Wr eréħ éd yaher tākasiť d arrawin Ishaq. » ¹¹ Awal waħ yessexzen Ibrahim hullan édét Ismaħil rurés a yāmos aked enta. ¹² Beššan yenna has Yałlah : « Wr tezzéned fol taklit ennek d rurés. Seged i awa hak tenna Sara. Édét s Ishaq as éd tekrehed iheyawen ennek. Iheyawen ennek wi hé eġinén isem ennek éd tn tekrehed s Ishaq. ¹³ Rurés n taklit aked enta éd yekreh iheyawen éd ds ekney ellamet édét rurék a yāmos. »

¹⁴ Déndħ-d yeħfo ahel wa heđen, yéwey Ibrahim tagella d äbeyoħ yeťkaren aman, yekfén i Hajar, yeġas tn fol ézér, yekfét aked arraw, ezzar yesseġlét. Tegla tehoreġ dħ ténéré tan Beršéba. ¹⁵ As as emmenden aman toyya arraw dag ašek iyyen, ¹⁶ ezzar tegla teqqim illehasin, tenna : « Wr eréħ éd eyneħ arrawin itammet. » Teqqim illehasin teslef. ¹⁷ Yesla Yałlah i ämesli n arraw, yeħra ängelos n Yałlah Hajar dħ aġenna, yenna : « Ma kem yegrawen Hajar? Wr tekšođed. Yałlah yesla i ämesli n rurém dén. ¹⁸ Ebded! Awiy arraw ennem d tetefedť s äfus, édét éd ekney ds ellamet mäqqeret. » ¹⁹ Yora Yałlah tétťawén tin Hajar ezzar teney anu. Tekké, teťker ds äbeyoħ ennét, tesseswa arraw. ²⁰ Yeħlef Yałlah fol arraw, yedwel. Yezzaħ ténéré, yeqqel ämagdal s taħyáyé. ²¹ Yeqqim dħ ténéré n Faran, mas tesnefren as tāmāť dħ äkal n Mašar.

Téséq n Ibrahim d Abimelek

²² Émer héndy Abimelek d Fikol, amḡar wan jonditen ennét, ennen i Ibrahim : « Yallah yeddéw dk dḡ a teḡéd. ²³ Dimax aḡeḡ ahi déx s Yallah, in wr hi éd teḡdered nk ula wihin, win dimax d wi elkemnén. Hund awa hak eḡéx dḡ ākal waḡ, eḡ elxér aked key i āddunet d ākal waḡ dḡ tezzexed. » ²⁴ Yenna Ibrahim : « Ayoh, āḡadeḡ ak! » ²⁵ Yesséwel Ibrahim i Abimelek fol anu iyyen oheḡen āddunet win Abimelek. ²⁶ Yenna has Abimelek : « Wr essénéx mi iḡen awah. Wr hi tn tennéd. Ar ahel waḡ a has esléx. » ²⁷ Adih yéwey Ibrahim éheré wa ḡezzulen d wa heḡrén yekfén i Abimelek eḡén téséq ḡérésn. ²⁸ Yeḡmezley Ibrahim essahet tikerwatén dḡ éheré ennét. ²⁹ Yessestent Abimelek : « Mafol teḡmezleyed essahet tikerwatén tih? » ³⁰ Yenna has Ibrahim : « Awitnt baš éd tkuttud as nk a yeḡehen anu waḡ. » ³¹ Fol awéndy as iḡa édeg isem wan Beršéba (elmeḡna ennét Anu wan Elyahed méx Anu wan Essa), édét déndy ad eḡen elyahed. ³² Eḡen téséq nsn dḡ Beršéba. Ezzar yegla Abimelek yeddéw d Fikol, amḡar n jonditen ennét, eqqelen ākal wan Filistinien. ³³ Yezza Ibrahim tāberekkat dḡ Beršéba, yemohed fol Yallah, yeḡré s Amaḡlol wan iddaren abedāh. ³⁴ Yezzeḡ Ibrahim a yeggén dḡ ākal n Filistinien.

22

Etwejerreb n Ibrahim

¹ Deffer awén, yorem Yallah Ibrahim. Yeḡré : « Ibrahim key. », yenna Ibrahim : « Nk deh. » ² Yenna Yallah : « Adih dimax awiy Ishaq, rurék wan iyyen, essanéx as teknéd as tera, ek ākal n Morya fol tadreq tas ak éd enney ezzar, eket ahit takuté teqqadet. ³ Ahel wa heḡen yenker Ibrahim déndy-d yeffo. Yeḡa ārukku fol eyhéd ennét, yéwey essin dḡ éklan ennét d rurés Ishaq. Yerza isexéren win takuté teqqadet

ezzar yekka édeg was as yenna Yallah. ⁴ Ahel wan kerad, yeḡkel āsāwad ennét, yeney édeg dḡ iḡeḡ. ⁵ Yenna i éklan ennét : « Feymet déx kewenéd d eyhéd. Nk d arrawin éd nek afella éd neḡbed Messiney ezzar éd kewen-d neqqel. » ⁶ Yeswer Ibrahim arraw ennét Ishaq isexéren win tikutawén. Enta yéwey témsé d elmosi. Eglen eddéwen. ⁷ Yenna Ishaq i tis : « Abba! » Yenna has Ibrahim : « Nk deh, arrawin. » Yenna Ishaq : « Nela témsé d isexéren beššan ākerwat wan takuté ma iḡa? » ⁸ Yenna has Ibrahim : « Arrawin, Yallah iman ennét éd yeḡdebbber ākerwat wan takuté. » Eglen eddéwen. ⁹ As éweḡen édeg was yenna Yallah, yekna Ibrahim āsāḡres wa fol yessensa isexéren. Yekred rurés Ishaq ezzar yessensé fol āseḡres denneg isexéren. ¹⁰ Yeḡḡel āfus, yeḡkel elmosi baš éd yeḡres i rurés. ¹¹ Beššan āngelos n Amaḡlol yeḡré dḡ iḡennawen : « Ibrahim, Ibrahim! » Yenna Ibrahim : « Nk deh. » ¹² Yenna has āngelos : « Wr tedésed arraw. Wr has teḡhéded ula. Essanéx dimax as teksodeḡ Yallah édét wr hi tenkézed rurék, rurék wan iyyen. » ¹³ Yeḡkel Ibrahim āsāwad ennét, yeney ékrer yetiwermas s iskawen dḡ elweška iyyet. Yéweyt, yeḡḡé, yekna ss takuté teqqadet dḡ édeg n rurés. ¹⁴ Yeḡa Ibrahim isem i édeg wéndy Yahwé-Yiré (elmeḡna ennét yeḡdebbber Amaḡlol). Fol awéndy as itahawal dimax : fol tadreq tan Amaḡlol, éd yeḡdebbber. ¹⁵ Yeḡra āngelos n Amaḡlol dḡ iḡennawen Ibrahim animér. ¹⁶ Yenna has : « Awaḡ tanaḡ tan Amaḡlol : édét teḡéd awén, édét wr tenkézed rurék wan iyyen, eḡadeḡ ak s imanin ¹⁷ as éd hak eḡmeney elbaraka hin s āḡut , éd silwiḡ iheyawen ennek hullan hund itran dḡ aḡenna méx āmādal ḡor ḡeréw. Iheyawen ennek éd awyin iḡermen n ihenḡa nsn. ¹⁸ Éd ekfeḡ elbaraka hin i ellametén

tin ämäđal imdan, s térwa ennek, édét tesgeded i awalin. ¹⁹ Yeqqel Ibrahim ħor ékklan ennét, ebdeden eqqelen Beršéba eddéwen, awad yezzeħ Ibrahim.

Itheyawen n Naħor

²⁰ Deffer awén, yehéwel i Ibrahim in Milka térew aked enta arrawen i enħas Naħor : ²¹ Uš wa mäqqeren, ämeđray ennét Buz, Qemuwel tis n Aram, ²² Kesed, Hazon, Fildaš, Yidlaf d Betuwel. ²³ Betuwel a yérawen Rébéka. Awén meddans win ettam wi térew Milka i Naħor, enħas n Ibrahim. ²⁴ Naħor ilä tāmät iyyet heđet isem ennét Reyuma tekrahet arrawen : Teba d Gaham d Tahaš d Maħka.

23

Tämettant tan Sara

¹ Tedder Sara témédé n äwetay d senatet temerwén d essa. Awén iwetyan wi tedder Sara. ² Temmut dħ Qiryat-Arba, yämosen Hebron dħ äkal n Kenħan. Yosin Ibrahim, yehzen fol hennis, yeslef fols. ³ Yefel édeg wa teha taħessa n hennis ezzar yosa Ĥethiten yenna hasn : ⁴ « Wr ämoseħ ar äħerib, ämegar nwn. Ekfet ahi édeg dħ eknéħ asenso, édeg wa dħ éd enbeley tenemmittentin. » ⁵ Esséwelen Ĥethiten i Ibrahim, ennen as : ⁶ « Seged anħ, Sidi! Tämosed hund ämänokal n Yallah ġerénħ. Enbel tāmät ennek dħ äsenso wa tn yufen ħornħ. Wr haney ihé wa hak éd yenkezen äsenso wah ula wa hak éd yenkezen éd tenbeled tenemmittent ennek. » ⁷ Yenker Ibrahim ezzar yerkeħ dat Ĥethiten wi ezzeħnéen äkal waħ, ⁸ yenna hasn : « Kud tebokem as, éd enbeley henni déħ, segdeti d siwlim ahi i Efron ag Soħar, ⁹ baš éd hi yekf elkāwri wan Makfela, yämosen innét, illa dħ äģenena n äfāraģ ennét. Éd hidt izenh datwn s ätuģ ennét dħ azref baš éd yeqqel asenso wah tela hin. » ¹⁰ Efron yeqqim ġer Ĥethiten. Yenna Efron wan Ĥethit i Ibrahim dat Ĥethiten, emdan wi hin

tasenén dat émi n aħrem, édeg wa dħ timhiyyin äddunet : ¹¹ « Kela, Sidi, seged ahi, äfāraģ ekféħ akt, elkāwri wat ihen, ekféħ akt. Ekféħ akt dat téttaħwén n kél ellametin. Enbel tenemmittent ennek. » ¹² Yerkeħ Ibrahim dat äddunet win äkal wah, ¹³ ezzar yesséwel i Efron dat elamet n akal temda yenna : « Kud teboked as, inhod seged ahi! Éd key ekféħ ätuģ n äfāraģ. Awi azref wah, éd enbeley tenemmittentin. » ¹⁴ Yesséwel Efron i Ibrahim, yenna has : ¹⁵ « Seged ahi, Sidi. Édeg ihan ekkozet temađ n erriyalen n azref ula-t ihen ġeri dk. Enbel tāmät ennek. » ¹⁶ Yeyħbel Ibrahim, hund awa yenna, yeket i Efron dat Ĥethiten ekkozet temađ n erriyalen n azref wa eššešħyelen ettejjaren ez-zar yekfas tn. ¹⁷ Dédiħ ämäđal n Efron illan dħ Makfela berén Mamré d elkāwri wađt ihen d iškan emdan wi ehenén äģenena ennét ¹⁸ eqqelen in Ibrahim, Ĥethiten emdan wi hin osenen dat émi n aħrem ešħaden fol awén. ¹⁹ Deffer awén, yenbel Ibrahim hennis Sara dħ elkāwri n ämäđal n Makfela yenimehalen d Mamré, wa yämosen Hebron, dħ äkal n Kenħan. ²⁰ Ämäđal d elkāwri wađt ihen ämosen tela n Ibrahim d-tefalet Ĥethiten baš éd ds inabbel inemmuttan ennét.

24

Éhen wan Ishaq d Rebéka

¹ Weššar Ibrahim, yekna tewehré hullan. Iģas Amaħlol elbaraka fol ak heret. ² Ahel iyyen yenna Ibrahim i wa yezzaren dħ ékklan ennét, wa yämosen amħar nsn : « Eģ äfus ennek dag taħmahin. ³ Éd key zehdeħ s Amaħlol, Yallah n äģenna d ämäđal, in wr éd teģmeyed i ruré tāmät n äkal waħ n Kenħan, äkal waħ dħ ezzaħeyħ. ⁴ Beššan éd tekked äkalin wan tidet ħor äddunetin ezzar éd hi teģmeyed tāmät i ruré, Ishaq. » ⁵ Yenna has akli : « Tiģenén tāmät éd tugay éd

hi telkem dɣ ākal waɣ. Éd awyey dédih rurék s ākal wa tefeled? »
⁶ Yenna Ibrahim : « Kela. Hékey éd tawyed ruré séndɣ. ⁷ Amaɣlol, Yallah n ağenna, wa hi yesfelen tāɣāhamt n abbahin d ākal wan āddunetin, yesséwel ahi yehed ahi in éd yekf ākal waɣ i iheyawenin. Enta a hé isiwyin āngelos ennét datk baš éd-d tawyed tāmāt i ruré. ⁸ Beššan kud wr teré tāmāt éd hak telkem, dédih éd key yefel éhéde wa teğéd beššan wr teweyed ruré sendɣ fo! » ⁹ Yeğa akli āfus ennét dag taɣma n messis Ibrahim ezzar yehed as in éd yeğ awa has yenna. ¹⁰ Yéwey meraw imnas dɣ imnas win messis. Yéwey hereten wi tn unfenén dɣ win messis. Yegla yekka ākal wan Aram-Ennahreyn dɣ aɣrem wan Naħor. ¹¹ As yéwed ɣor anu wa yohezen aɣrem, yesgen imnas ɣor anu. Awén izelluwaz émér wad harreğnet tédédén aman. ¹² Yenna : « É Amaɣlol, Messineɣ n messi Ibrahim, ahi yellilen éd yeğ amhiyyu ahel waɣ. Seken ahi sémyar ennek i Ibrahim. ¹³ Elléɣ ɣor tét, tarrowén ti ezzeɣnén aɣrem éd-d asinet ehrağnet. ¹⁴ Éd egm-eyeɣ dɣ iyyet éd hi tekf aman baš éd esweɣ. Kud tenna : "Esu, éd ekfeɣ aman aked i imnas ennek", éd elmedeɣ dédih as enta a teréd éd tt yawi Ishaq. Éd elmedeɣ adih as tessimɣered messi. » ¹⁵ Animér wr yesmenda awa iganna as in tosa Rébéka welt Betuwel, wa érewen Milka d Naħor, ennas n Ibrahim. Teway elgella ennét fol ézér. ¹⁶ Tāmos tāmawaɣ tāhoseyet, atewa wr tezzéy médden. Teres s tét, tetker elgella ennét ezzar téwen. ¹⁷ Yohelin srs akli n Ibrahim yenna has : « Inhod, seswahi dɣ aman n elgella ennem. » ¹⁸ Tenna has : « Esu, Sidi! » Tesres-in elgella ennét hik tekfé aman. ¹⁹ As tesmenda tenna has : « Éd ehreğey aman i imnas ennek baš éd eknin tésesé aked entenéd. » ²⁰ Termed tessenyel aman dɣ édeg wa dɣ

sassen imnas ezzar tohel tehreğ animér. Tesseswa imnas emdan. ²¹ Yekyad tt ales, yessossem, itaxem-mam in Amaɣlol yellil as méɣ dɣ asikel ennét.

²² As esmenden imnas tésesé, yekfa ales i tāmawaɣ tiğemt n oreɣ yogdan d aɣil n erriyal d essin ihebgan n oreɣ ogdanén d meraw erriyalen. ²³ Yessesten tt : « Inhod leɣtahi mi kem yérewen? D leɣted ahi kud illé édeg ɣor tim baš éd enseɣ éhed waɣ nk d wi dɣi eddénén? » ²⁴ tenna has : « Nk welt Betuwel ag Milka d Naħor. ²⁵ Gornɣ illé édeg wa dɣ éd tensim d ișkan d ārummu s āğut. » ²⁶ Yeneh ales, yerkeɣ dat Amaɣlol. ²⁷ Yenna : « Āborekeɣ Amaɣlol, Messineɣ wan messi Ibrahim, wa yogazen ellemana d sémyar ennét i Ibrahim. Yeznehel ahi ɣor āddunet n messi déndɣ yezzenen. » ²⁸ Tohel tāmawaɣ s tāɣāhamt n mas éd teğ isālan. ²⁹ Rébéka tela ennas igan isem Laban. Yegmed Laban hik yosa ales ɣor tet. ³⁰ Édét yenay tiğemt d ihebgan dɣ āfus n welt mas, yeslā i isālan wi yeğa ales i Rébéka, yosa ales enta d imnas ennét ɣor tét. ³¹ Yenna has : « As-d ɣori, key wa ilen elbaraka n Amaɣlol. Mafol teqqimed dɣ ténéré? Ezwejjedeɣ tāɣāhamt, imanin, eknéɣ édeg i imnas. » ³² Yekka ales ɣor Laban. Yesseyser Laban imnas, egrewen ișkan d ārummu. Egrewen enta d āddunet wi ds eddénén aman éd serdin éɣaren nsn. ³³ Yeğrew imekšan beššan yenna : « Wr tetteɣ ar eskundebāt ennéɣ awas eréɣ éd tn enneɣ. » Yenna has Laban : « Siwel adih! » ³⁴ Yenna ales : « Nk, akli n Ibrahim. ³⁵ Amaɣlol iğa elbaraka māqqueret i Ibrahim, wan messi, yeɣmer, yeqqel ales māqqueren édét yekfé Yallah éheré wa ġezzulen d wa heğrén d azref d oreɣ, éklan d téklatén, imnas d iheɣan. ³⁶ Hennis Sara, dɣ tewehré ennét, tekfa arraw i messi, yekfé tela ennét temda. ³⁷ Yezhed i messi Ibrahim,

yenna : "Wr tğemmiyed tāmāṭ i ruré dḡ šét Kenḡaniten, dḡ ākal waḡ ezzaḡeḡ. ³⁸ Yuf tekkéd āddunet n ti, dḡ tawsitin baš éd tawyed tāmāṭ i ruré". ³⁹ Ezzar essesteneyt : "Kud tuḡey tāmāṭ éd dḡi tidaw?" ⁴⁰ Adih yenna hi : "Amaḡlol, was dat errigeheḡ abedāh, éd yesiwiy āngelos ennét, yeddéw dk, éd hak yilal dḡ āsikel ennek baš éd tawyed tāmāṭ i arrawin ḡor āddunet n ti. ⁴¹ Beššan kud tekkéd ḡor āddunet n tawsitin, kud uḡeyen ak éd key ekfin tāmawaṭ, dédih yefal key éhéṭ wa hi teḡéd". ⁴² As-d éwedex ahel waḡ ḡor tét ennéḡ : "Amaḡlol, Messineḡ n messi Ibrahim, inhod a hi telliled dḡ āsikelin. ⁴³ Adih nk deh elléḡ deh ebdadex dat tét taḡ, dédih as-d teḡmeṭ tāmawaṭ, tehraḡet, éd has enneyḡ : "Inhod ahi tekféd heret n aman n elgella ennem". ⁴⁴ Adih, kud tenna hi : "Esu key, éd sesweḡ aked imnas ennek', éd elmedex as enta, tāmāṭ ta yesinefren Amaḡlol i rurés n messi. ⁴⁵ Arweh wr esmendeḡ awal dḡ imanin, Rébéka nytah, tosed, tāsiwer elgella ézér, teras s tét, tehraḡ aman. Ennéḡ as : "Inhod ahi tekféd aman". ⁴⁶ Tesres-d elgella ennét ta téway hik, tenna hi : "Esu key, ezzar éd sesweḡ imnas ennek." Eswéḡ ezzar tesseswa imnas. ⁴⁷ As tt essesteneyḡ mi tt yérewen, tenna : "Nk welt Betuwel ag Naḡor d Milka. » Eḡéḡ as tiḡemt dḡ tinhar d ihebgan dḡ ifassen. ⁴⁸ Eneheḡ, erkeḡeḡ dat Amaḡlol, Messineḡ n messi Ibrahim, emmoyéḡ as, édét yesséwey ahi dḡ ābāreqqa wan ellemana, yesséwey ahi s tāheyawt n enḡas n Ibrahim. Āddobéḡ éd tt awyex i rurés n Ibrahim. ⁴⁹ Dimax, kud teknam sémyar i messi, teḡam ds ellemana, ennét ahi tn, kud kela, ennet ahi tn. Nk éd semmeleleyeḡ a iḡen. »

⁵⁰ Nywah awa has ennen Betuwel d Laban : « Amaḡlol, iman ennét, a yesiweggen awén. Wr nelé a hé nen, ula a yehoseyen ula a yexlan. ⁵¹ Rébéka nytah, datk. Awi

tt. Éd tumas hennis n rurés n messik, hund awa yenna Amaḡlol. » ⁵² As yesla akli n Ibrahim awén, yerkeḡ ar āmāḡal dat Amaḡlol. ⁵³ Yekkes-d dḡ kaya ennét oxnen n azref d oxnen n oreḡ d iselsa, yekfén i Rébéka. Eḡrewen enḡas d mas n tāmawaṭ hereten eknanén tihusay aked entenéṭ. ⁵⁴ Deffer awén, ekšen, eswen, enta d āddunet wi ds eddēwnén ezzar ekken édes. As yeffo, enkeren, yenna akli n Ibrahim : « Eyyet ahi éd eqqelex ḡor messi. » ⁵⁵ Ennen as : « Tāqqeymét tāmawaṭ ḡornḡ ihedān wiyyeṭ, meraw ihedān arweh ezzar teglét. » ⁵⁶ Yenna akli : « Wr hi téwéḡem, dimax-d hi yellil Amaḡlol dḡ āsikelin, eyyet ahi éd eqqelex ḡor messi. » ⁵⁷ Adih ennen : « Nexrét tāmawaṭ éd tt nesesten enta » ⁵⁸ Exren Rébéka essesteneḡ tt : « Teréd éd tegled teddēwed d ales waḡ? » Tenna : « Éwalla. » ⁵⁹ Exbelen éd eyyin Rébéka éd tegel teddēw d ta tt tessedwelet. Eglenet eddēwnet d akli n Ibrahim d āddunet wi ds eddēwnén. ⁶⁰ Émér wan téklé, eḡen i Rébéka elbaraka nsn ennen as : « Kem, tāmedrayt nny umas mas n iḡiman d iḡiman n āddunet. Iheyawen ennem awyin iḡermen n ihenḡa ennem! » ⁶¹ Enkernet Rébéka d téklatén ennét, oxarnet imnas, eḡlenet elkamnet i ales. Yéwey akli Rébéka, yegla.

⁶² Émér héndḡ, yefel-d Ishaḡ anu wan Lahay-Roy, yezzaḡ ākal n Negeb. ⁶³ Ahel iyyen d igmaḡ s izelluwaz, yerrigeḡ fol iman ennét, yeṭkel éḡef, yemheyyet āsewad ennét d imnas wi hin eglenén. ⁶⁴ Teṭkel Rébéka āsewad ennét aked enta, teney Ishaḡ, teras amis ⁶⁵ tessesten akli : « Ma yāmos ales wén hanex-d inkaden dḡ ténére? » Yenna : « Awén messi. » Teswer afer udem ennét. ⁶⁶ Yenna akli i Ishaḡ awa iḡen imda. ⁶⁷ Yessofeṭ Ishaḡ Rébéka s éhen n mas, Sara, yéwey tt, teqqel hennis, yexhel tt. Tera taḡ

has iġa, tellil as fol iba n mas.

25

Tāmettant tan Ibrahim

¹ Yéwey Ibrahim tāmāt iyyet heġet isem ennét Qetura. ² yekreh ds arrawen: Zimran, Yoksan, Medan, Madian, Išbak, Šuwwa. ³ Yoksan yérew Saba d Dédan. Meddans n Dédan āmosen Ašuriten, Letušiten d Leyumiten. ⁴ Meddans n Madian āmosen Efa, Efer, Hénok, Abida d Elda. Wiġ emdan téraw tn Qetura. ⁵ Yekfa Ibrahim tela ennét temda i Ishaq. ⁶ A yekka yeddar yekfa a yeġġén i arrawen n tédédén ennét ti heġnén ezzar yesséwey tn s ikallen oggegnén fol Ishaq, berén ikallen wis d tġammed táfuk. ⁷ Away tezzeġret n tāmédort n Ibrahim, yedder témédé n āwetay d essahet temerwén d semmos. ⁸ Ezzar eba Ibrahim, yemmut d teweħré tāhoseyet, weššar yeyyiwen tāmédort, ad yéweġ édeg ennét ħor innét. ⁹ Enbelent meddans Ishaq d Ismaġil d elkāwri wan Makfela illan d amaġal n Efron ag Sohar, wan Ĥethit yenimehalen d Mamré. ¹⁰ Yezzenha Ibrahim elkāwri wéndy fol Ĥethiten. Déndy ad enbelen Ibrahim d hennis Sara. ¹¹ Deffer iba n Ibrahim, iġa Yałlah elbaraka i Ishaq. Yezza Ishaq ħor anu wan Lahay-Roy.

Iheyawen n Ismaġil

¹² Awah iheyawen n Ismaġil ag Ibrahim wa térew telmešrit Hajar, taklit tan Sara. ¹³ Awah ismawen n dg Ismaġil s émér n tiwit nsn, mn wa yezzaren d dg Ismaġil, Nebayoġ, elkamen as Qedar, Adabel, Mibsam, ¹⁴ Mišema, Duma, Masa, ¹⁵ Hadad, Téma, Yetur, Nafiš, Qedma. ¹⁶ Nġwih meddans win meraw d essin n Ismaġil. Ak iyyen yāmos amġar n tawsit, ekfen ismawen nsn i ihenan nsn d tiġermén ti ezzeġen. Meraw imenokalen d essin ak iyyen d tawsit ennét. ¹⁷ Away tezzeġret n tāmédort n Ismaġil, yedder témédé n āwetay d keradet

temerwén d essa. Yéweġ édeg ennét ħor innét. ¹⁸ Dg Ismaġil ezzaġen d āmaġal wa yekken mn Hawila ar Šur. Šur yenimehal d Mašar berén Ašur. Yezza Ismaġil édés n ayetmas emdan.

TĀNĀQQÉST TAN IŠĤAQ

25.19-26.35

Esayu d Yaġqub

¹⁹ Awah iheyawen n Ishaq ag Ibrahim. Ibrahim yérew Ishaq. ²⁰ As yekreh Ishaq ekkozet temerwén n āwetay yéwey Rébéka, welt mas n Laban wan Arami, yéraw tt Betuwel, wan Arami n Fadan-Aram. ²¹ Rébéka tāmeġġaġrut, yegmey Ishaq d Amaġlol telit i hennis baš éd tekreh arrawen. Yesged as Amaġlol ezzar tessimrew hennis Rébéka.

²² Kannesen arrawen d tesa. Tenna: « Kud nġwaġ, mafol hi iġarrew awah? » Tekka éd tsten Amaġlol. ²³ Yenna has Amaġlol: « Ellanet senatet ellametén d tesa ennem, senatet tawsitén hé emezynén as km-d eġmednet. Iyyet terna ta heġet, wa māqqeren édt yernu wa meġreyen. » ²⁴ Yéweġ émér n térwa, yemun-d as Rébéka tela éknéwen d tesa ennét. ²⁵ Wa yezzaren ila imzaden heġġaġnén. Yeġkar imzaden fol élem hund ābernuh. Iġa isem Esayu (elmeġna ennét wan iháfelen). ²⁶ Ilkam as enġas. Áfus ennét yeġtaf azreh n Esayu, iġa isem Yaġqub (elmeġna ennét tefal-d isem wan 'azreh'). For tiwit n meddans ila Ishaq seġiset temerwén n āwetay.

²⁷ Edwelen. Yāmos Esayu āmagdal māqqeren, yegraġ as āġālay d tinariwén. Yaġqub wadih ales n imnay, yessof tāġimit d ihenan. ²⁸ Ishaq yessof Esayu édét yegraġ as awad irammes, beššan Rébéka, tadih, tessof Yaġqub.

²⁹ Ahel iyyen ikan Yaġqub āliwa iyyen, yefeld Esayu tinariwén yeġdah, ³⁰ yenna has i Yaġqub:

« Eđdaheɣ. Elluyyeyɣ. Zekš ahid. Waydɣ heggeɣen, ekf ahid dɣ āliwa waydɣ heggeɣen. » Fol awéndɣ as iğa isem Edom (elmeɣna ennét Wa-Heggeɣen). ³¹ Yenna has Yaɣqub : « Zenh ahi tumast n āmahwar ahel waɣ. » ³² Yenna Esayu : « Dimay ad éd emmetey, mas i tenfa tumast n āmahwar? » ³³ Yenna Yaɣqub : « Āhed ahidt ezzar. » Yehed Esayu, yezzenhas tumast n āmahwar, ³⁴ dédih yekfé Yaɣqub tagella d āliwa n elɣedes. Yekša Esayu, yeswa ezzar yenker, yegla. Hund awéndɣ as yelka tumast n āmahwar.

26

Ishaq dɣ Gerar

¹ Temelt menna iyyet heđet, seléd ta temelet awad t illa Ibrahim. Yekka Ishaq Gerar ɣor Abimelek āmānokāl n Filistinien. ² Yemund Amaɣlol yenna has : « Wr tekkéd Maɣar, ɣeyem dɣ ākal was ak éd enney. ³ Ezzeɣ dɣ ākal wéndɣ, éd dk imhihiɣ, éd hak eɣey elbaraka édét key d iheyawen ennek as eréɣ éd ekfey ikallen wih emdan. Éd setbetey elɣahed wa ġeri d tik Ibrahim. ⁴ Éd errey iheyawen ennek eggeten, ojadén hund itran dɣ aɣenna éd tn ekfey ikallen wih emdan. S térwa ennek, éd eɣey elbaraka i ellametén emdanet dɣ edduniya. ⁵ Édét Ibrahim ilkam i awalin, ilkam i eššeréɣeténin d elwašyaténin, elqanunenin d tinadénin. » ⁶ Yeqqim Ishaq dɣ Gerar.

⁷ Ahel iyyen essestenent kél Gerar fol hennis. Yenna welt mas a tāmos. Wr yeré éd yen as Rébéka hennis a tāmos édét yeksod in éd-t enɣin dɣ éré ennét édét tāhosey. ⁸ Iha Ishaq ākal a ilan ékét. Ahel iyyen āmānokāl n Filistinien Abimelek yekyad s eṭṭaga yeney Ishaq yeđdas Rébéka s eđés wa wr iteğ ales i welt mas. ⁹ Yeɣré yenna has : « Awén, tāmaṭ ennek a tāmos. Mafol tennéd welt mak a tāmos? Yenna Ishaq : « Édét eksodex éd emmetey dɣ éré

ennét. » ¹⁰ Yenna Abimelek : « Ma hanɣ teğéd deh? Deroɣ-d yensa iyyen dɣ win ellamet ɣor hennik, dédih nemda as nedlam. » ¹¹ Yenna Abimelek awah i āddunet ennét emdan : « I yedesen ales d tāmaṭ tah, itbat as éd yemmet. »

¹² Āwetay wéndɣ, yessenɣel Ishaq ezzar yekreh témédé n awa yessenɣel édét Amaɣlol yekfé elbaraka. ¹³ Yeqqel ales n ānesbeɣor, tela ennét teqqel ti māqqueret ak ahel, yeqqel yeymar hullan. ¹⁴ Yekreh éheré wa ġezzulen d wa hegrén d éklan āğgotnén. Osamen fols Filistinien. ¹⁵ Enbelen unan wi eyehen éklan n tis Ibrahim, eṭkeren tn āmaḍal. ¹⁶ Yenna Abimelek i Ishaq : « Teɣmered hullan, tokeyed anɣ, egel, eflanex » ¹⁷ Yegla Ishaq, yekka ɣor āɣāher wan Gerar, yeqqim ds.

¹⁸ Yeyeh unan win tis wi enbelen Filistinien deffer iba n Ibrahim. Yeğa sn ismawen wi hasn iğa Ibrahim. ¹⁹ Ahel iyyen éklan n Ishaq eyehen dɣ āɣāher osen aman wi kewalnén. ²⁰ Imādanen win Gerar eknesen d win Ishaq gannén : « Aman ineney. » Yeğa Ishaq isem i anu Esek (elmeɣna ennét ākennas), édét eknesen fols. ²¹ Eyehen éklan n Ishaq anu iyyen heđen eknesen fols aked enta. Iğas Ishaq isem Siṭna (elmeɣna ennét ihenğa). ²² Yefel édeg wéndɣ yeyeh anu iyyen heđen, waɣ wr eknesen fols. Iğas isem Rehobot (elmeɣna ennét édeg wa feroren). Yenna : « Dimay Amaɣlol yekfanɣ édeg wa feroren, yellil anɣ baš éd neɣmer dɣ ākal. »

²³ Yefel déndɣ, yekka Beršéba. ²⁴ Yemun as-d Amaɣlol éhed wa ilkemen yenna has : « Āmoseɣ Mes-sineɣ n tik Ibrahim. Wr teksođéd édét āddéweɣ dk, éd hak eɣey elbaraka . Éd key sekrehey iheyawen āğgotnén dɣ éré n tik aklihin Ibrahim. » ²⁵ Yekna Ishaq āsāɣres dɣ édeg wéndɣ, yeɣbed isem n Amaɣlol. Yekres ds ihenan

ennét, éklan ennét eyehen anu iyyen heden.

²⁶ Yefeld Abimelek Gerar baš edt yeney, yeddéw d ämidi ennét Ahuzat d Fikol amyar n jonditen ennét. ²⁷ Yessesten tn Ishaq :

« Mafol tosem id édét teksanem dxi, testayem ahi dx akal nwn? »

²⁸ Ennen as : « Enhanney as Amaɣlol yeddéw dk ezzar nenna éd neğ elɣahed ġérénɣ dk. Éd neğ téséq. ²⁹ Aheɣ as wr haney éd teğéd a yexlan édét wr hak neğé a yexlan, wr hak neğé ar awa yehoseyen; noyyik tegléd dx esselamet. Dimay teléd elbaraka n Amaɣlol. »

³⁰ Yesmegaret tn. Ekšen, eswen. ³¹ Eknen iman nsn déndɣ-d yeffo, eğen elɣahed ġérén. Yenna hasn Ishaq ar essayet ezzar eglen dx elxér, dx esselamet.

³² Ahel héndɣ éklan n Ishaq osent-in eğen as isálan fol anu wa eqqahen, ennen as : « Nosa aman. »

³³ Yeğa Ishaq isem i anu Šiba, fol awéndɣ as iğa ayrem isem Beršéba, ar ahel waɣ (elmeɣna ennét anu wan elɣahed).

³⁴ Ila Esayu ekkozet temerwén n äwetay as yéwey senatet Telhethitén, Yehudit welt Bérid d Basmat welt Elon. ³⁵ Éweynet-d tesemmé i Ishaq d Rébéka.

TĀNĀQQEST TAN YAƐQUB

27

27.1-36.43

Elbaraka ta yeğa Ishaq i rurés Yaɣqub

¹ Weššer Ishaq. Deroɣ-d äbas ihanney. Yeyra rurés wa măqqeren Esayu yenna has : « Esayu », yekéwen yenna : « Nk deh. »

² Yenna Ishaq : « Hanneyed as weššareɣ, wr esséneɣ menekét hi yeqqimen i tameddort. ³ Dimay, awi tāɣayé d tinassabén. Egel, ek tinariwén, egdel ahid tāweqqast, ⁴ eken ahi ämekši yezéden hund

wi essimɣereɣ, awi ahit-id. Éd ds ekšey ezzar éd hak eğey elbaraka imanin animér wr emmuteɣ. »

⁵ Rébéka tesiged, a yekka Ishaq yesséwel i rurés Esayu. Ezzar yegla Esayu yekka tinariwén éd yegdel tāwaqqast, éd tt-d yawi. ⁶ Tenna Rébéka i rurés Yaɣqub :

« Esléɣ i tik iganna i eɣnak Esayu : ⁷ "Egel awi ahid isan egdalnén ezzar seɣnahi tn, eknahi ämekši yeknan tāzudé. As ekšey éd hak eğey elbaraka dat Amaɣlol arweh wr hi eba". ⁸ Dimay arrawin, seged ahi d teğéd awa hak éd enneɣ. ⁹ Ek éheré awid essin éyeyden ähoseynén. Éd dsn ekney ämekši yeknan tazudé hund awast yessimɣer tik. ¹⁰ Awi tn i tik baš éd tn yekš ezzar éd hak yeğ elbaraka arweh wr yemmut. »

¹¹ Yenna Yaɣqub i mas, Rébéka : « Esayu, eɣna, yeɣkar imzaden, nk kela. ¹² Kud abbahin yeğes ahi, éd yelmed as esseɣledeɣt, dédih weggéɣ elbaraka a hi éd yekf, tilɣant ɣas a hi éd yesewer. »

¹³ Tenna mas : « Éd awyey tilɣant tah fol imanin. Seged ahi ɣas, arrawin, eğel awid éyeyden. » ¹⁴ Yegla yéwey-d Yaɣqub awas as tenna mas. Tessenɣa imekšan eknan tazudé wi yessimɣer tis. ¹⁵ Téwey iselsa win rurés wa măqqeren, wi ellenén ɣors, wi ähoseynén dsn, tesselsén i Yaɣqub rurés wa meɣreyen. ¹⁶ Teswert élem n éyeyden fol ifassen d éri wa wr ewéren imzaden, ¹⁷ teğa dx ifassen n rurés Yaɣqub imekšan wi ezédnen d tagella wi tessenɣa.

¹⁸ Yosa tis yenna has : « Abba » yenna has Ishaq : « Nk deh, en ahi ma tāmosed arrawin. » ¹⁹ Yenna Yaɣqub i tis : « Nk Esayu wa măqqeren dx meddank. Eğey awas i tennéd. Enker, as-d, ekš awa egdeley ezzar eg ahi elbaraka ennek »

²⁰ Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ²¹ Yenna Ishaq i

²² Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ²³ Yenna Ishaq i

²⁴ Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ²⁵ Yenna Ishaq i

²⁶ Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ²⁷ Yenna Ishaq i

²⁸ Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ²⁹ Yenna Ishaq i

³⁰ Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ³¹ Yenna Ishaq i

³² Yenna Ishaq i rurés : « Menék awa teğéd toséd tāweqqast hik arraw in? » Yenna has Yaɣqub : « Amaɣlol, Messineɣ ennek yeğé fol äbäreɣqa hin. » ³³ Yenna Ishaq i

Yaḡqub : « Aheḡ. Eréḡ éd key eḡsey arrawin baš éd elmedḡ as Esayu a tāmosed méḡ kela. » ²² Yohez Yaḡqub tis Ishaq, yeḡdest tis ezzar yenna : « Āmesli waḡ in Yaḡqub beššan ifassen in Esayu. » ²³ Wr yezzey Yaḡqub édét ifassen ennét ewaren tn imḡaden hund win eḡnas Esayu. Yeḡas elbaraka, ²⁴ yessestent arweh : « Key arrawin Esayu a tāmosed ? » Yenna Yaḡqub : « Ayoh awah nk. » ²⁵ Yenna Ishaq : « Ekf ahi awa tegdeled arrawin, éd ekšey ezzar éd hak eḡeḡ elbaraka. » Yekfé Yaḡqub āmekši, yekša, yekfé elboḡa, yeswa. ²⁶ Ezzar yenna has tis Ishaq : « Aheḡ mullet ahi, arrawin ! » ²⁷ Yohez Yaḡqub yemmullet as. Yesreḡ Ishaq aḡu n iselsa ennét ezzar yekfé elbaraka ennét, yenna : « Aḡu n arrawin yola d aḡu n āmāḡdal yeborek Amaḡlol.

²⁸ « É Yallah a key yekfen aman n aḡenna,

d ad yefalen āmāḡdal yolayen, éred d elboḡa ta teynayet s āḡut.

²⁹ Ellametén eqqelnét ékklan ennek, tawsitén erkeḡnét datk.

Umas amḡar n aḡpaten ennek, ayet-mak erkeḡnét datk !

Tewar tilḡant wa hak tt yesweren d elbaraka i wa hak tt iḡen. »

³⁰ As yesmenda Ishaq elbaraka ennét, yegmeḡ Yaḡqub. Déndḡ d yefel ḡor tis yefel-d eḡnas Esayu āḡāddil. ³¹ Yekna āmekši yeḡéden aked enta, yéweyt i tis yenna has : « Enker abba, ekš awa hak d egdeleḡ ezzar éd hi teḡed elbaraka. » ³² Yenna has tis Ishaq : « Ma tāmosed key ? » Yenna has : « Nk Esayu wa māḡqeren dḡ meddanek. » ³³ Yeqqim Ishaq yehikedked hullan ezzar yessestent : « Adih ma yāmos wa hid yegdelen tāweqqast, yéwey ahidtid, ekšeyt arweh wr-d toséd ? Enta as eḡéḡ elbaraka, éd teqqayem fols. » ³⁴ As yesla awa yenna tis, yeḡa Esayu tāḡerit māḡqeret, teknat téḡawt. Yenna has i tis : « Inhod

ahi teḡed elbaraka aked nk Abba ! »

³⁵ Yenna Ishaq : « Eḡḡak yesseḡled ahi. Yéwey elbaraka ennek. »

³⁶ Yenna Esayu : « Awéndḡ as isem ennét Yaḡqub, édét yekkerres ahi essin iméren, yezzar, yéwey ahi tumast n āmahwar, dimaḡ yéwey ahi elbaraka hin ! » Ezzar yenna : « Wr hi yeqqim heret n elbaraka ? »

³⁷ Awa yenna Ishaq i Esayu : « Adih, eknéḡ ds amḡar ennek ezzar eknéḡ dḡ ayet-mas emdan ékklan ennét. Akféḡt éred d elboḡa. Ula hak eddobéḡ arrawin ! » ³⁸ Yenna Esayu i tis : « Wr teléd ar elbaraka iyyet ḡas ? Eḡ ahi elbaraka aked nk Abba ! » Yeslef hullan. ³⁹ Yenna has tis Ishaq :

« Ākal ennek illa illehin i āmāḡdal wa yoleyen,

illehin i tālamut ta-d tefalet aḡenna.

⁴⁰ Tāmeddort ennek, tākoba ennek ; akli n eḡḡak, tumast ennek ;

ad tekrehed terna,

éd ds-d tekkeseḡ iman ennek. »

⁴¹ Yeqqim Esayu yeḡkar dḡ Yaḡqub dḡ éréḡ n elbaraka ta yeḡrew ḡor tis. Yenna dḡ iman ennét : « Abba hin deroḡ éd yemmet. Ahel héndḡ éd eḡḡeḡ eḡḡa Yaḡqub. » ⁴² As telmed Rébéka a was yera éd t yeḡ rurés wa māḡqeren, teḡra Yaḡqub, rurés wa meḡreyen, tenna has : « Hékey, eḡḡak Esayu yera éd ismaḡ s téneḡé ennek. ⁴³ Adih, seged ahi dimaḡ arrawin. Enker, ek ḡor eḡḡa Laban dḡ Haran. ⁴⁴ ḡeyem ḡors ezzeman iyyen, ad hin yeššem āweššen wan Esayu, ⁴⁵ as yokey aweššen n eḡḡak, ezzar yettewet key. Dédiḡ éd key-d erreḡ. Mafol éd hi teflim issenen éwn ahel iyyen ? »

⁴⁶ Tenna Rébéka i Ishaq : « Wr hi egreḡen iman dḡ éréḡ n tidulénin, Telḡethitén. Kud Yaḡqub aked enta yéwey Telḡethit n ākal waḡ, ābas hi éd teqqayem terha n iman ! »

28

Yerwel Yaḡqub

1 Yeyra Ishaq Yaɣqub yeḡas elbaraka ezzar yenna has : « Wr téweyed tarrawt n Kenɣan. 2 Enker! As Fadan-Aram ɣor Betuwel, tis n mak. Awi tāmāt ɣors, iyyet dɣ eššēš n Laban, enɣas n mak. 3 É Messineɣ wan Āneddabu a key yekfen elbaraka, arew, āqqel i āḡgotnén baš éd teqqeled tis n ellametén āḡgotnén. 4 Yeḡét ak elbaraka tan Ibrahim key d iheyawen ennek baš éd teḡrewed ākal waɣ dɣ tezzeɣed tāmosed ds āɣerib, ākal wa yekfa Yaɣqub i Ibrahim. » 5 Yessoka Ishaq Yaɣqub Fadan-Aram ɣor Laban ag wan Arami Betuwel, enɣas n Rébéka mas n Esayu d Yaɣqub.

6 Yelmed Esayu as Ishaq yeḡa elbaraka i Yaɣqub, yesséweyt éd yeḡ éhen dɣ Fadan-Aram. Yelmed as yenna Ishaq i Yaɣqub in wr éd yawi tarrawt n Kenɣan. 7 Yeneɣ Esayu as yelkem Yaɣqub awa has ennen imerawen ennét yekka Fadan-Aram. 8 Yelmed Esayu as tarrawén n Kenɣan wr egréznet i tis. 9 Yegla yosa Ismaɣil ag Ibrahim, yéwey tarrawt ennét Mahalaɣ welt-mas n Nebayoɣ, yessétét-in fol tédédén ennét.

Tāharḡit n tisekkukal

10 Yefel Yaɣqub Beršéba, yekka berén Haran. 11 Yensa dɣ édeg wa dɣ-t yeyder āḡādel n tāfuk. Yetkel azzed yessomet déndɣ. 12 Yehhorḡet, nɣwah awa yehhorḡet : tisekkukal ewarnet āmādal, afella yewaɣ aḡenna. Āngelosen n Yaɣqub tawenen er-rassen. 13 Yebdad Amaɣlol dats iganna as : « Nk Amaɣlol, Messineɣ n abbaten ennek Ibrahim d Ishaq. Āmādal yemda wa fol tenséd éd hakt ekfex key d iheyawen ennek. 14 Iheyawen ennek éd umasin eḡgeten hund tākessélt. Ākal nwn éd yefel aḡmod n tāfuk, yekka āḡādel n tāfuk, afella d āteram. Tawsitén tin āmādal emdanet éd eḡrewnet elbaraka-hin srk d

iheyawen ennek. 15 Nɣwah awa hé eḡex : éd dk idaweɣ, éd key agzeɣ is tekkéd, éd key-d ārreɣ ākal waɣ. Wr key éd eyyeɣ, éd eḡex awas ak ennéɣ imda. »

16 Yenker-d Yaɣqub dɣ édes ennét, yenna dɣ iman ennét : « Itbat as Amaɣlol illa déɣ beššan wr ss esséneɣ. » 17 Yermex, yenna : « Édeg waɣ yessuksed! Itbat as tāɣāhamt n Yaɣqub d émi n aḡenna! » 18 Yenker déndɣ-d yeffo. Yéwey azzed wa yessomet, yessebd-edt yāmos as āmesenner n awa iḡen endéhed, yessenɣel fols āhatim. 19 Iḡa isem i édeg wéndɣ Beytel (elmeɣna ennét éhen n Yaɣqub), dat awén isem ennét Luz. 20 Yesmedren Yaɣqub, yenna : « Kud Yaɣqub yeddéw dɣi, yogaz ahi fol ābāreqqa hin, ihak ahi a ekšéɣ d a elséɣ, 21 kud eqqelex-d eddareɣ eslameɣ ɣor abbahin, dédih Amaɣlol éd yeqqel Messineɣin. 22 Azzed waɣ essebdeɣ, éd yumas éhen ennek key é Yaɣqub, éd hak ekkateɣ elɣašer n awa hi éd tekfed. »

29

Yaɣqub yéwed ɣor Laban

1 Yessokel Yaɣqub berén ikallen wi ellenén s awas tḡammed tāfuk. 2 Ahel iyyen yeneɣ anu dɣ ténére, yellé ɣors éheré yeganen ar keraɣ iméren, édét ɣor anu wéndɣ ad isas éheré. Azzed wa yeharen émi n anu i māqqeren. 3 As-t yemel éheré yemda, éd yemmukes azzed dɣ émi ezzar éd isu éheré, deffer adih éd yeher animér. 4 Yessesten Yaɣqub imeɣinen : « Imidiwen in, mis d tefalem? » Ennen as : « Nefal-d Haran. » 5 « Tezzayem Laban ag Naḡor? » - - « Ayoh, nezzayt » 6 « Ma hin iḡa? » - - « Yaḡoḡey, yellés Rašél, nɣtén-d teglet enta d éheré ennét. » 7 Yenna Yaɣqub : « Ahel heḡret animér, weggéɣ émér n tse-d-wim éheré, seswet-t ezzar teglim teɣanem animér. » 8 Ennen as : « Wr neddobet éd neseseɣ éheré a

ekken wr-d osén emdan, déndy ad nekkés azzed éd neseseu éheré. »
⁹ Yemisawal dsn Yaḡqub animér as in tosa Rašél enta d éheré n tis, tāmāḡint a tamos. ¹⁰ As yeneu Yaḡqub Rašél, yellés n Laban, enḡas n mas d éheré n Laban, yohez anu, yezzenkeh azzed ezzar yess-eswa éheré n xali ennét. ¹¹ Yemullet Yaḡqub i Rašél ezzar yeslef. ¹² Yenna has i Rašél in yoḡḡat d tis, térawt Rébéka. Tohel tennen i tis. ¹³ As yesla Laban isálan n Yaḡqub, ag welt mas, yohel yenked as, yetteft dḡ ifassen ennét, yemullet as, yez-zogeht tāḡāhamt. Iḡa Yaḡqub isálan emdan i Laban. ¹⁴ Yenna Laban : « Key yemmukken as in éḡesanin. » Yessokey Yaḡqub tallit temda ḡor Laban.

Léya d Rašél

¹⁵ Ahel iyyen yenna Laban i Yaḡqub : « Key in addunetin, beššan weḡḡén fol awéndy as éd txad-demed bennan ḡori. En ahi menekét teréd éd key razzemex. » ¹⁶ Ila Laban senatet tarrowén. Ta māḡqeret isem ennét Léya, ta meḡriyet isem ennét Rašél. ¹⁷ Teḡḡawén tin Léya āhoseynet beššan Rašél tekna ti-husay hullan. ¹⁸ Yaḡqub yera Rašél, yenna i Laban : « Éd hak exdemex essa iwetyan baš éd awyex Rašél, ta meḡriyet dḡ tarrowén ennek. » ¹⁹ Yerḡa Laban : « Āsofex ekféx ak tt key ula i ales iyyen heḡen. ḡāyem ḡori. » ²⁰ Baš éd yawiy Rašél yexdem Yaḡqub essa iwetyan i Laban. Beššan iwetyan windy āmosen as hund iheḡan édét yera Rašél. ²¹ Yenna Yaḡqub i Laban : « Okeyen iwetyan. Ekfi tāmāḡin éd tt awyex. » ²² Yexra Laban āddunet emdan win ākal i amensu n éhen. ²³ Beššan as yeḡa éheḡ yéwey Laban tarrowt ennét Léya s Yaḡqub, yessokey éheḡ enta d nét. ²⁴ Yekfa Laban taklit ennét Zilfa éd tumas taklit tan Léya. ²⁵ As yeffo, teḡrew Yaḡqub tekunt, ma ihanney deh, Léya i illan dats. Yenna i Laban : « Ma hi teḡéd deh ? Weḡḡén elxedmet ta eḡéx ḡork, eḡéx

tt baš éd awyex Rašél ? Mafol teḡdered ahi ? » ²⁶ Yenna Laban : « Weḡḡén dḡ iḡiten nḡḡ in éd tidaw ta meḡriyet tezzar i ta māḡqeret. ²⁷ Semdu essa iheḡan key d ta māḡqeret. Éd key nekf ta meḡriyet kud texdemed essa iwetyan ar-weh ḡori. » ²⁸ Yeḡa Yaḡqub awén, yessemda essa iheḡan enta d Léya ezzar yekfé Laban Rašél. ²⁹ Yekfa Laban taklit ennét Bilha éd tumas taklit tan Rašél. ³⁰ Yessokey Yaḡqub éheḡ enta d Rašél, yeḡhel tt den-neg Léya. Yexdem ḡor Laban essa iwetyan heḡnén.

Meddans n Yaḡqub

³¹ As yeneu Amaḡlol in Léya wr tt wera, yekfét ādabu n térwa beššan Rašél yerrét tāmeḡḡaḡrut. ³² Tessimrew Léya, tekreh arraw s teḡa isem Ruben (elmeḡna ennét enyet éy). Tenna : « Amaḡlol yeneu tāḡaššimtin, dimaḡ alesin éd hi yeḡhel. » ³³ Tessimrew arweh, tekreh arraw iyyen heḡen. Tenna : « Amaḡlol isal as wr etwereḡ ezzar yekf ahi arraw iyyen heḡen. » Teḡas isem Šimḡun (elmeḡna ennét isal). ³⁴ Tessimrew arweh tekreh arraw iyyen heḡen. Tenna : « Dimaḡ alesin éd hi yesemḡer édét ekféxt keraḡ éyyan. » Teḡa isem i arraw Léwi (elmeḡna ennét yessimḡer). ³⁵ Tessimrew arweh tekreh arraw iyyen heḡen. Tenna : « Dimaḡ éd exmedex Amaḡlol. » Teḡas isem Yehuda (elmeḡna ennét éd yexmed). Ezzar ābas tkarreh arrawen.

30

¹ As teney Rašél in wr tkerreh arrawen, tosem fol tāmeḡḡart ennét. Tenna i Yaḡqub : « Ekf ahi arrawen méx éd emmetex. » ² Yewweššen fols Yaḡqub, yenna : « Teknéd dḡi Yallah, wa ham ikkasen éd tekrehed arrawen ? » ³ Tenna : « Awi taklitin Bilha baš éd tekreh arrawen fol ifadden-in, éd tn sedweley. Baš aked nk éd ekreheḡ ss arrawen ! » ⁴ Adih tekfa taklit ennét i Yaḡqub, yessokey éheḡ ḡors. ⁵ Tessimrew Bilha, térew

éy i Yaḡqub. ⁶ Tenna Rašél : « Yaḡḡah yeḡa hi elxekum, yesla i awa eréx, yekfahi arraw. » Fol awéndx as as teḡa isem Dan (elmeḡna ennét yeḡa elxekum). ⁷ Tessimrew Bilha, taklit tan Rašél animér, térew ey iyyen heḡen i Yaḡqub. ⁸ Tenna Rašél : « Nebbelen nk d tāmeqqartin, tebbillant teṣṣohét, erbexex. » Teḡa isem i arraw Neftali (elmeḡna ennét tebbillant).

⁹ As teney Léya in ābas tkarreh arrawen, téwey taklit ennét Zilfa, tekfét i Yaḡqub. ¹⁰ Térew Zilfa, taklit tan Léya éy i Yaḡqub, ¹¹ tenna Léya : « Eléx ezzeher ! » Teḡas isem Jad (elmeḡna ennét ezzeher). ¹² Térew Zilfa, taklit tan Léya arraw iyyen heḡen i Yaḡqub. ¹³ Tenna Léya : « I tādewitin ! Dimax téḡéḡén eddobetnet éd enninet in eddiwéx. » Teḡas isem Ašer (elmeḡna ennét tādewit).

¹⁴ Ahel iyyen, émér wa dḡ yenḡa éred, yekka Ruben tinariwén, yosa ellefax. Yéweyt i mas Léya. Adih tenna Rašél i Léya : « Ekf ahi dḡ ellefax n rurém inhod. » ¹⁵ Tenna Léya : « Wr ham yegdeh in téweyed alesin ? Teréd éd tawyed aked ellefax n arrawin ! » Tenna Rašél : « Éd yesukey Yaḡqub éheḡ wad iglen ḡorm, semmeskelahit d ellefax wan rurém ! » ¹⁶ As yeḡa éheḡ yefel-d Yaḡqub iferḡan, tegmeḡ Léya tenked as, tenna : « Ğori ad éd tenséd éheḡ waḡ, erḡameḡt s ellefax wan arrawin. » Yessokey Yaḡqub éheḡ wéndx ḡors. ¹⁷ Yesla Yaḡḡah i Léya. Tessimrew, tekreh arraw iyyen heḡen i Yaḡqub, wan semmos. ¹⁸ Tenna : « Yekfahi Yaḡḡah elkerahin fol-in ekféx taklitin i alesin. » Teḡa isem i arraw ennét Isakar (elmeḡna ennét elkerahin). ¹⁹ Tessimrew Léya arweh térew arraw wan seḡis i Yaḡqub. ²⁰ Tenna : « Yekf ahi Yaḡḡah elkera yehoseyen. Dimax alesin éd hi yekf elhimma édét ekfeyt seḡis arrawen win eyyan. » Teḡas isem Zabulon (elmeḡna ennét yerrahi édegin). ²¹ Deffer awén tekreh tarrawt s teḡa

isem Dina.

²² Yesmekta Yaḡḡah Rašél. Yeslas in tera éd tekreh arrawen, yekfét ādabu n térwa. ²³ Tessimrew, tekreh arraw. Tenna : « Yaḡḡah yekkes ahi tāḡaššimt. » ²⁴ Teḡa isem i arraw ennét Yusef (elmeḡna ennét yesséta), tḡanna : « É Amaḡlol, ahi yesséten arraw iyyen heḡen. »

Yesséta Yaḡqub éheré

²⁵ Deffer tiwit n Yusef, yenna Yaḡqub i Laban : « Ey ahi éd eqqelex ḡori, dḡ ākalin. ²⁶ Ey ahi éd awyex téḡéḡénin d arrawenin. Dḡ érént nsnt as exdemex ḡork, key iman ennek tessaned elxedmet temda ta hak eḡéx. » ²⁷ Yenna Laban : « Inhod, ekreheḡét udem datk. Elmedex in Amaḡlol yeḡa hi elbaraka dḡ érént ennek. ²⁸ En ahi menekét teréd éd key erḡemex, éd hak-t ekfex. » ²⁹ Yenna Yaḡqub : « Tessaned iman ennek, menek awa eḡéx exdemex ak baš éd yeqqel éheré awa yāmos dimax. ³⁰ Awa enḡerren teléd arweh wr-d oseḡ, yeqqel imaqqeren hullan. Yegak Amaḡlol elbaraka wa fol d oseḡ ḡork. Weḡḡén yéweḡ émér wa fol éd exdemex fol imanin d addunetin ? » ³¹ Yenna Laban : « Ma hak éd erḡemex ? » Yenna Yaḡqub : « Ula enḡerren. Kud teḡéd awa hak éd enney eddobéx éd hak exdemex animér, éd emhihiḡ d éheré ennek hund engom. ³² Éd ekyedex éheré ennek imda ahel waḡ éd zemmezleyex ak ékrer kewelen méx ilan titbeqqa meḡreynén méx māqqornén ; ak téḡsé telat titbeqqa meḡreynén méx māqqornén : awéndx ahe yumasin erḡezamin. ³³ Éd foli yuman elhaḡ tufat as-d éd tased éd tekyeded erḡezamin. Ulli ti wrn elé titbeqqa meḡreynén méx māqqornén, ikraren wrn kewal eqqalen déḡih iḡefawen āmékernén. » ³⁴ Yenna Laban : « Eḡbaleḡ, eḡ awas tennéd. » ³⁵ Ahel héndx, yeḡmezley Laban iholaxen wi elenén ixerréren méx

titbeqqa, ulli ti elenén titbeqqa medreynén méx maqqernén méx ti teha temellé d ikraren kewalnén. Yekfa ixfawen wih i meddans. ³⁶ Ezzar yesséwey-tn a yoğgeğen s kerad ihedan n téklé, yoğgeğ fol Yağqub. Yağqub wadih yemhaha d éheré wa hedén n Laban.

³⁷ Yéwey Yağqub ézlan n eşsefsaf, aşek wan elluz d aşek iyyen hedén, yekkes asn elem baš éd umanen ixerréren wi mällolnén. ³⁸ Yeğa ezlan dıx édeg wa d isas éheré dag téttawén n wi tibukumnén émér wad sassen. ³⁹ Tibukumen dat ezlan fol awéndıx as ulli d tihatten ekrehnet ézeyden d ikerwaten elanen ixerréren d titbeqqa ti enduknén d ti maqqornén. ⁴⁰ Izamezlay Yağqub ézeyden d ikerwaten, yeznehel-tn d éheré wan Laban wa ilen ixerréren d wa kewelen. Ikan éheré ennét, yezimezleyt d wan Laban. ⁴¹ Id tibukumen ixfawen wi eşsohetnén, éd yeğ Yağqub ézlan dat téttawén nsn baš éd ebukumen datsn. ⁴² As ämosen ixfawen wi emleyenén wr iteğ ézlan, fol awéndıx as éheré wa yemleyen in Laban d wa yehoseyen in Yağqub.

⁴³ Yeğmer Yağqub hullan, yekreh éheré maqqeren, éklan d téklatén, imnas d ihedan.

31

Téklé n Yağqub s Kenzan

¹ Yelmed Yağqub as dg Laban ğannén : « Yağqub yéwey a ila abbannıx, awéndıx as yekreh tela ennét temda. » ² Yeney as Laban äbas ds yeğa amhihi wan enğom. ³ Dédihi yenna Amağlol i Yağqub : « Eqqel äkal n abbaten ennek, ğor äddunet ennek. Éd dk idawex. »

⁴ Yesosin Yağqub Raşél d Léya dıx édeg wa iha éheré ennét, ⁵ yenna hasnt : « Hanneyex as tikmet äbas dıxi yemhaha hund enğom, beşşan Messineğ n abba hin yeddéw dıxi. ⁶ Kemetéđ iman-nkmt, tessanmet as exdemex i tikmet s

eşşahetin temda ; ⁷ beşşan yeğder ahi édét yebbeddel errezamin meraw iméren. Beşşan Yallah wrt yoyyé éd hi yeğ a yexlan. ⁸ Kud tikmet iganna : "Ixfawen wi elenen titbeqqa ti enduknen ämosen errezam ennek", tuntawén emdanet karrehnet arrawen n titbeqqa enduknén. Id yenna : "Ixfawen wi elenén izelolan ämosen errezam ennek", tuntawén emdanet karrehnet arrawen n izelolan. ⁹ Awén Yallah a yekkessen éheré wan tikmet, ikfahit. ¹⁰ Émér wad tibukumen ixfawen, eneyex dıx teharğit : éyyan wi toğarnén tihattén méx ulli elan izelolan, méx titbeqqa medreynén méx ganén ellunen. ¹¹ Dıx teharğit tah ängelos n Yallah yeğra hi : "Yağqub !" Enney as : "Nk deh." ¹² Yenna hi : "Etkel äsewad ennek, eniy : Eyyan emdan wi toğarnén tihatten méx ulli elan izelolan méx titbeqqa d titbeqqa n ellunen. Awén, nıwéndıx, édét hanneyex awa hak itağ Laban. ¹³ Nk Yallah wa hak isseknen iman ennét dıx Beytel, dıx édeg wa dıx tessensed azzed wan ämesenner, teğéd fols ähatim, édeg wa dıx tesmedrened. Dimax egel, efel äkal wağ, eqqel äkal ennek." »

¹⁴ Ennenet Raşél d Léya i Yağqub : « Waš äbas nela heret täkasit ğor amğar-nnıx? ¹⁵ Weğğén yekna dnıx hund weğğén tin déx, édét yezzenhanex ezzer yekša azref-nnıx? ¹⁶ Dédihi, hereten wi yekkes Yallah dıx abba-nnıx eqqalen inenex nekkenetéđ d arrawen-nnıx. Eg awas ak yenna Yallah. »

¹⁷ Yenker Yağqub yessoğer meddans d tédedén ennét fol imnas. ¹⁸ Yelwey éheré imda d tela ennét temda ta yekreh dıx äkal n Fadan-Aram, baš éd yeqqel ğor tis Işhağ, dıx äkal n Kenzan. ¹⁹ Laban wadih, a yekka éd yales tihattén ennét, toker Raşél elesnam n tis. ²⁰ Yağqub wadih, yeğder Laban wan Arami édét yerwel wr has tn yenné. ²¹ Yeğkel iman ennét enta d awa

ila imda, yejjer eḡāher wan Elferat ezzar yennehel tidreḡén tin Jelḡad.

Yestey Laban Yaḡqub

²² Ahel wan kerad, yehéwel i Laban in Yaḡqub yerwel. ²³ Yéwey Laban äddunet n täḡāhamt ennét ezzar yestey Yaḡqub ad iḡa essa iheḡan, yéweḡt dḡ tidreḡén tin Jelḡad. ²⁴ Beššan dḡ éheḡ, yemun Yaḡlah i Laban wan Arami dḡ teharḡit, yenna has: « Hékey éd tenned a yexlan i Yaḡqub! » ²⁵ As yéweḡ Laban Yaḡqub, waḡ yekras éhen ennét dḡ tidreḡén n Jelḡad. Äddunet win Laban ekresen ihenan nsn aked entenéd.

²⁶ Yeyra Laban Yaḡqub: « Ma teḡéd deh? Teḡdered ahi, téweyed tarrawenin hund a termased dḡ enmenḡi. ²⁷ Mafol terweled teffared foli, teḡdared ahi? Kud tenned ahi tn, éd key sufdḡ s isuhaḡ āhoseynén d gengaten d imḡad. ²⁸ Beššan key wr hi toyyéd aked éd emmulluḡ i tarrawénin d iheyawenin. Tegléd hund éré wrn ilé tayetté. ²⁹ Eddobéḡ éd hak eḡeḡ taxellawt beššan Messineḡ wan tik yenna hi enḡehed: « Hékey éd tenned a yexlan i Yaḡqub! » ³⁰ Eywah, dimaḡd tegléd édét teroreded éd teqqeled ḡor tik. Beššan mafol tokered ahi messineḡenin? »

³¹ Yenna Yaḡqub i Laban: « Ermeḡeḡ ennéḡ dḡ imanin: "Wr eréḡ éd dḡi yekkes eššés". ³² Dimaḡ kud toséd messineḡen ennek ḡor iyyen dḡ addunetin, wéndḡ wr éd yedder. Dat aḡḡaten-nnḡ, egmey awa illen ḡori d tawyed awa tléd. » Yaḡqub wr yeyél Rašél téway elašnam n äddunet ennét. ³³ Yegmey Laban dḡ ihenan n Yaḡqub, n Léya d téklatén senatet beššan ula yosa. As-d yeḡmeḡ éhen n Léya, yeḡḡeh dḡ wan Rašél. ³⁴ Rašél a yéwayen elešnam, teḡén dag tebeyut ezzar teqqim folsn. Yeḡmey Laban dḡ éhen imda ula yosa. ³⁵ Tenna Rašél i tis: « Wr tewweššened, abbahin, kud wr nekkereḡ datk, nk tosa hid

ta-d taset tédédén. » Yegmey Laban beššan wr yosé elešnam.

³⁶ Yewweššen Yaḡqub ezzar yenna i Laban: « Ma eḡhady? Ma yāmos ābekkaḡin as i testayed? ³⁷ Teḡmeyed dḡ kayatenin emdan. Toséd ad yefalen ḡork? Sekent i ayet ma d ayet-mak éd tt efrun ḡérénḡ. ³⁸ Essokeyeḡ senatet temerwén n āwetay ḡork, wr esserteknet tihattén ennek ula ulli ennek, awéḡ wr ekséḡ ékrer dḡ éheré ennek. ³⁹ Awéḡ wr hak d éweyeḡ éḡef ekšan iweḡsan, imanin a hak d itarren awa hak yemmekšen. Teḡmayed dḡi iḡefawen wi āmékernén dḡ ahel méḡ wi āmékernén dḡ éheḡ. ⁴⁰ Tekšahi tuksé s ahel, yekšahi esāméd s éheḡ, édes yefel téḡḡawenin. ⁴¹ Aḡbeley éd sukyeḡ senatet temerwén n āwetay ḡork: exdemeḡ ḡork meraw iwetyan d ekkoḡ baš éd awyeḡ tarrawén ennek senatet d seḡis iwetyan baš éd ekreheḡ éheré beššan key tebbedeled erreḡamin meraw iméren. ⁴² Messineḡ n abbahin, Messineḡ n Ibrahim, Messineḡ wa yessérmeyen abbahin Ishaḡ, kud wr hi yellil éd hi tsegled sl ula enḡerren. Beššan Messineḡ ihanney täḡaššimtin d elxedmet ta teššoheḡ eḡéḡ, enḡehed yessekna as ezḡaleḡ. »

⁴³ Yenna Laban i Yaḡqub: « Tarrawén tiḡ tihin, arrawen nsnt innu, éheré innu d awa thanneyed imda innu. Beššan ma hé egeḡ ahel waḡ i tarrawénin d arrawen nsnt? ⁴⁴ Dimaḡ neḡét téseḡ ḡérénḡ, nk d key, tešhadet ḡéri dk. »

⁴⁵ Yessebdeḡ Yaḡqub azzed, yāmosen āmesenner. ⁴⁶ Ezzar yenna i äddunet ennét éd ekkemun ézzeden. Ekkemen tn ezzar eknen ssn tādebbont. Ezzar ekšen emdan fol tādebbont taḡ. ⁴⁷ Iḡa Laban isem i édeg waḡ Yejer Sahduta, Yaḡqub wadih iḡas isem Jelḡid. ⁴⁸ Yenna Laban: « Tādebbont taḡ tešhad ḡérénḡ. » Awéndḡ as teḡa isem Jelḡid (elmeḡna ennét

tădebbonn tan ămašhad). ⁴⁹ Teġa aked isem Mišfa (elmeġna ennet édeg wan wa iswedden). Édét yenna Laban: « Amaġlol a folnġ yeswaden nk d key, émér wad ăbas nenimenay. » ⁵⁰ Kud teġéd a yexlan i tarrawénin, kud téweyed tédedén tiyyed heđnen, uksađ ġas, weggéġ ales ġas a yešhaden, awén Yałlah iman ennet a yešhaden ġérenġ. » ⁵¹ Ezzar yenna Laban i Yaġqub: « Ekid tădebbonn n ézzeden, ămesenner wa eġġ ġérenġ. » ⁵² Tădebbonn n ézzeden taġ tămos ġérenġ ămašhad: wr tt éd akyeġ berén ennek eléġ erk ettexmam, aked key wr tt éd takyed berén in teléd erk ettexmam, tădebbonn taġ, ămesenner waġ. ⁵³ Messineġ wan Ibrahim, Messineġ wan Naġor, Messineġ n abba nsn yămos elqadi ġérenġ. » Ezzar yeheđ Yaġqub s wa yessérmeyen tis Išhaq. ⁵⁴ Yeġa Yaġqub takuté fol tadreq ezzar yeġra ayet-mas éd ekšin tagella. Eksen, ensen fol tadreq.

32

¹ Déndġ-d yeffo, yenker Laban, yemmullet i tarrawén ennet d iheyawen ennet, yeġasn elbaraka. Ezzar yegla yeqqel ăkal ennet.

Yesséwey Yaġqub ămahal i Esayu

² Yaġqub, wadih yokey ăbăreqqa ennet, osent-in ăngelosen n Yałlah.

³ As tn yeney, yenna: « Awah ămezzaġ n Yałlah! » Yeġa isem i édeg wéndġ Maġanayim (elmeġna ennet essin imezzaġen).

⁴ Yesséwey Yaġqub inemmahalen dats i enġas Esayu dġ Seġir ihan ăkal n Edom. ⁵ Yenna hasn awah: « Siwlet i messi Esayu hund awah: "Nġwah awa hak iganna akli ennek Yaġqub: 'ezzeġeġ ġor Laban, ămoseġ ăġărib, ehléġin ar dimaġ. » ⁶ Ekreheġ éswan d ihédan d éheré d éklan d tiklatén. Esséwey ămahal i messi, baš éd ekreheġ udem dats". »

⁷ Eqqelen-d inemmahalen ġor Yaġqub ennen as: « Nosa enġak Esayu. Yeglad, yenkad ak yeddéw d ekkozet temađ n ăwadem. »

⁸ Yermey Yaġqub hullan, yeksod. Yezmezzey s essin henddegen ăddunet wi ds eddėwnén d éheré wa ġezzen d wa heġren d imnas. ⁹ Yenna dġ iman ennet: « Kud Esayu yerjem iyyen dġ ihenan, wa heđen éd yennej. »

¹⁰ Yenna Yaġqub: « Messineġ n ti Ibrahim d Messineġ n ti Išhaq, é Amaġlol wa hi yennen: "Ăqqel ăkal ennek ġor ăddunet ennek, éd hak egeġ a yolaxen!" ¹¹ Wr ogdėġ d ellemana d tăhanint tihi tessekned i nk, wan akli ennet. Wr eléġ ar taboritin baš éd ejjereġ aman n ăġăher wan Elurdun, nġtah, dimaġ ăqqeleġ-d eddėweġ d ăddunet ogdanén d essin imezzaġen. ¹² Inhod ahi tennejjed fol enġa, nejjahi fol Esayu! Édét eksodėġ éd-d yas éd hi yenġ, éd yenġ anna d arrawen. ¹³ Beššan key a yennen: "Itbat as éd hak eġeġ a yolaxen, éd key ekfeġ iheyawen ogdanén d takesselt ta ġor ġerėw, ad ăbas neddobet ăseđen nsn s ăġut nsn". »

¹⁴ Yessokey Yaġqub éheđ dġ édeg wéndġ. Dġ awa ıla, yeġmey a yekfa i enġas Esayu: ¹⁵ senatet temađ n téġsé d senatet temerwén n eholaġ, senatet temađ n téhelé d senatet temerwén n ékrer, ¹⁶ kerađet temerwén n tellemen sankasnén entenetéd d meddansnet, ekkozet temerwén n tésut d meraw éswan, senatet temerwén n teyhét d meraw ihédan. ¹⁷ Yekfén i éklan ennet, ak éheré ġas ennet ezzar yenna i éklan ennet: « Akyet dati, eyyet édeg feroren ġér ak éheré. » ¹⁸ Wa yezzaren yenna has: « As dk yemheyet enġa Esayu yesseten key: "Mi key ilen? Mis tekked? Mi ilen éheré wa datk?" ¹⁹ En as: "Awaġ yesséweyt id akli ennek Yaġqub i messis Esayu, enta yelkam anġ-d". » ²⁰ Yenna awén aked i wan essin dġ éklan ennet, d wan kerađ d

emdan wi hasn elkamnén edanen éheré. Yenna hasn : « Nɣwah awa hé tennim i Esayu as ds temheyyém, ²¹ éd tennim : "Adih, aked Yaɣqub, akli ennek, yelkam anɣ-d". » Yenna dɣ iman ennét : « Édt ethennuɣ s awadt éd ekfex yezzar ahi, ezzar éd-in aseɣ, tiɣenén dédih éd hi yer-rexeb. » ²² Yegla éheré waɣ yezzar, éhed héndɣ enta yeqqim dɣ ihenan.

²³ Éhed héndɣ yenker, yéwey tédédén ennét senatet, téklatén ennét senatet d arrawen ennét meraw d iyyen, yokey dɣ édeg wa dɣ wr élwén aman dɣ tégert tan Yaboq. ²⁴ Yessokey tn aman, yessokey tela ennét temda.

Yaɣqub dɣ Fanyel

²⁵ Yeqqim Yaɣqub ɣas ennét. Yebbillen ds iyyen ar ihokhaken. ²⁶ Ihanney in wrt éd yernu, yewet adih ɣor áɣezzug, áɣezzug wan Yaɣqub yemmezzy. ²⁷ Yenna : « Ey ahi édét ihokhaken éweđen. » Beššan yenna has Yaɣqub : « Wr key éd eyyex a tekkeđ wr hi teğéd elbaraka. » ²⁸ Yessestent : « Isem ennek ? » Yenna : « Yaɣqub. » ²⁹ Yenna daɣ : « Ábas ak itahawal Yaɣqub, dimaɣ éd hak itahawal Israyil (elmeɣna ennét yebbillen d Yaɣqub) édét tebbillened d Yaɣqub d médden, ternéd. » ³⁰ Yenna Yaɣqub : « Inhod ahi tennéd isem ennek. », beššan yenna has : « Mafol sastaned ahi d isemin ? » Déndɣ a has yeɣa elbaraka. ³¹ Yeɣa Yaɣqub isem i édeg wéndɣ Fanyel (elmeɣna ennét udem n Messineɣ), yenna : « Édét eneyex Yaɣqub udem d udem, beššan eqqimeɣ eddareɣ. » ³² As yeffer, yokey Fanyel yesiketew dɣ éré n áɣezzug. ³³ Fol awéndɣ as Israyliten wr tettin ar dimaɣ aɣar d isan wi illenén ɣor áɣezzug, édét yewet Yaɣqub déndɣ fol aɣar.

33

Támǎzela gér Yaɣqub d Esayu

¹ Yetkel Yaɣqub ásewad, ma ihanney deh ? Ihanney Esayu yeddéw

d ekkozet temađ n ales. Yezun arrawen gér Léya d Rašél d téklatén senatet. ² Yeɣa dɣ éyef téklatén d arrawen nsnt, deffersnt Léya d arrawen ennét, deffer s arweh yeɣa Rašél d Yusef. ³ Enta Yemel dɣ éyef datsn emdan. Yerkeɣ ar essa iméren a yekka itaweđin ɣor enɣas. ⁴ Yohel ss Esayu, yendew iman ennét dɣ éri ennét, yetteft dɣ ifassen ennét, yemmullet as. Eslefen issenen ésn.

⁵ Yetkel Esayu ásewad, yeneɣ tédédén d arrawen, yessesten : « Ma ámosen áddunet wih dk eddewnen ? » Yenna Yaɣqub : « Awén arrawen wi yekfa Yaɣqub dɣ táhanint ennét i akli ennek. » ⁶ Oheɣnet téklatén entenetéd d meddansnet, erkeɣen. ⁷ Deffer sn ohezen in Léya d meddans, erkeɣen aked entened, elkamen asn Yusef d Rašél erkeɣen aked entened. ⁸ Yessesten Esayu : « Mas teboked éd teğed s ámezzaɣ imda wad emheyyex ? » Yenna has Yaɣqub : « Egmayex éd ekrehex udem datk, sidi. » ⁹ Yenna Esayu : « Eléɣ tela hi tegdahet, ageɣ awa teléd, enɣa. » ¹⁰ Yenna Yaɣqub : « Kela, inhod. Kud eɣrawex udem datk, awi awa key ekféɣ. Amhiyyu hin dk yola d amhiyyu d Yaɣqub, édét terrexeb ahi. ¹¹ Inhod ad téweyed awa hak d eweyex édét Yaɣqub dɣ táhanint ennét, yekfahi a yeğgen, eléɣ awa eréɣ imda. » Yoded ad yeɣbel Esayu awa yeğrew.

¹² Yenna Esayu : « Endawet ! Éd hak izareɣ. » ¹³ Beššan yenna Yaɣqub : « Tessaned as arrawen wr ešohén, ilzam ahi aked éd emhihiɣ d tihattén d ulli d tisista ti sankasnén : kud ozernet ahel iyyen, éheré imda éd yemmet. ¹⁴ Egel tezzared, enɣa, izarahi, nk wan akli ennek, éd egleɣ sollan eddewex d éheré was elkameɣ d arrawen a hin awdeɣ ɣork dɣ ákal n Seɣir. »

¹⁵ Yenna Esayu : « Éd hak eyyex áddunet wiyyed éd key sufđin ! » Beššan yenna has Yaɣqub : « Mafol

awén? Inhod, sidi, ekreheḡét udem datk ḡas!» ¹⁶ Yegla Esayu ahel héndḡ yekka Seḡir. ¹⁷ Beššan Yaḡqub wadih, yekka Sukut, yekna tāḡāhamt i iman ennét d ikebran āmošnén ibakken i éheré ennét, fol awéndḡ as iḡa édeg wéndḡ isem Sukut (elmeḡna ennét ikebran).

Āddunet win Yaḡqub dḡ Šakim

¹⁸ As-d yefel Fadan-Aram, yéweḡ Yaḡqub, yeddar yeslam, aḡrem wan Šakim dḡ ākal n Kenḡan, yekres ihenan ennét ḡor aḡrem. ¹⁹ Yezzenha s témédé n erriyalen n azref, i dg Ḥamor, tis n Šakim, édeg iyyen dḡ yekres éhen ennét. ²⁰ Yekna āsāḡres iyyen s iḡa isem El-Ilaha-Israyil (elmeḡna ennét Yaḡllah enta Messineḡ n Israyil).

34

¹ Ahel iyyen tekka, Dina, yellés n Yaḡqub d Léya, ḡor timawaḡén tin ākal. ² Yeney tt Šakim ag amḡar n ākal, Ḥamor wan Hiwit, yéwey tt, yenmensa ds s tākerét, yohaḡ tt. ³ Ezzar tegḡāh Dina welt Yaḡqub iman n Šakim, yeḡhel tāmawaḡ, yesséwel as ad yegreḡ i ul ennét. ⁴ Yenna i tis Ḥamor: «Eḡmi ahi tāmawaḡ taḡ, eréḡ éd tt awyeyḡ.» ⁵ Yelmed Yaḡqub elḡib wa iweren yellés Dina ḡor Šakim. Edét meddans eḡanen, wr yenné ula enḡerren ad eqqelen.

⁶ Yosa Ḥamor tis n Šakim ḡor Yaḡqub baš éd has isiwel. ⁷ As-d eqqelen dg Yaḡqub, eggehen tn isālan. Ākkusen, ewweššen en hullan édét Šakim iḡa alhin fol welt Yaḡqub, awén wr iteweḡḡi ḡor kél Israyil. ⁸ Adih yenna hasn Ḥamor: «Ruré Šakim ikna tera i talyaḡt nwn hullan. Ekfet as tt, inhodet, éd tt yawi. ⁹ Erteyēt dnḡ: ekfet anḡ tarrawén nwn d tawyim tinenḡ. ¹⁰ Éd tezzeḡem édés nḡ. Éd hawen yemar ākal, teddobém éd ds tezzeḡem, éd ds teknim ešḡeḡlen nwn, éd ds tekrehim tela.»

¹¹ Yosin Šakim iman ennét ayemas n tāmawaḡ d tis, yenna hasn: «Ekreheḡét udem ḡorwen! Ed-dobey éd kewen ekfeḡ awa terem. ¹² Teddobem éd dḡi tegmeyem taggalt māqḡeret d eddelil māqḡeren. Éd kewen ekfeḡ awa dḡi tegmeyem, ekfet ahi tāmawaḡ ḡas éd tt awyeyḡ.»

¹³ Ājéweben dg Yaḡqub s tittéwen i Šakim d tis Ḥamor, édét Šakim iḡa elḡib fol welt masn Dina. ¹⁴ Esséwelen asn hund awah: «Wr neddobet éd nekf tarrawt nḡ i ales wrn yezzeyen, éd yumas fol nḡ elḡar. ¹⁵ Wr neddobet éd hawen nerḡu ar s āšerred iyyen: ilzam in médden nwn emdan éd ezzeyenen hund nekkenéd. ¹⁶ Dédih éd kewen nekf tarrawén nḡ, éd nawiy ti-nwn. Éd nezzeḡ édés nwn, éd numas ellamet iyyet. ¹⁷ Beššan kud wr terḡém s āziyyen dédih éd nawiy tāmeḡrayt nḡ ezzar éd negel.»

¹⁸ Awal nsn yegreḡ i Ḥamor d rurés. ¹⁹ Yerored āmawaḡ éd yeḡ awa yehéwelen, édét yera welt Yaḡqub hullan. Enta yamos ales s lakkemen āddunet ennét, ewweqḡerent.

²⁰ Emelen Ḥamor d rurés Šakim awad timheyyin āddunet dḡ émi n aḡrem, ennen asn: ²¹ «Médden wiḡ wr haney erén ar elḡafyet. Addoben éd emlin dḡ ākal nḡ, éd ds exdem en, édét ākal imaḡqeren! Neddobet éd nawiy tarrawén nsn, eddoben éd awyin ti-nḡ. ²² Eḡbelen éd ezzeyen édés nḡ, éd numas ellamet iyyet, beššan awén ila āšeraḡ iyyen: ilzam dḡ médden nḡ éd nezzeyen hund entenéd. ²³ Kud neḡbel asn, éd d asin éd ezzeyen édés nḡ, dédih éheré nsn d tela nsn éd eqqelen i-nḡ.»

²⁴ Emdan wi ellenén déndḡ eḡbelen awa ennen Ḥamor d rurés Šakim, médden emdan win aḡrem ezzeyenen. Médden emdan wi okeynén émi n aḡrem ezzeyenen. ²⁵ Ahel wan keraḡ, médden oḡaren arweh, eḡḡehen essin dḡ dg Yaḡqub

aḡrem, Šimḡun d Léwi ayet-mas n Dina, ak iyyen d tākoba ennét, eḡderen médden, eḡxen tn emdan, ²⁶ aked amḡar nsn Ḥamor d rurés Šakim. As efelen tāḡāhamt tan Šakim éweyen Dina. ²⁷ Osen-d meddans n Yaḡqub éweyen awa iweren timeḡsay, éweyen awa ihen aḡrem, dḡ éré t n welt masn ta iwer elḡib. ²⁸ Éweyen éheré wa ḡezzulen d wa heḡrén d iheḡan, awa ihen aḡrem d ténéré imda. ²⁹ Éweyen tela temda, éweyen arrawen d tédeḡén, éweyen awa ihen téḡehmén imda.

³⁰ Dédiḡ yenna Yaḡqub i Šimḡun d Léwi : « Teḡem foli elḡib, terrem ahi éré yexlan fol udmawen n äddunet win ākal, Kerḡaniten d Fariziten. Äddunet wih éd ertiyeḡ foli éd hi eḡxin nk d addunetin, nk wr eléḡ médden eḡḡotnén. ³¹ Ennen as aḡḡaten : « Ales wah wr yeddobet éd yeḡ i tāmeḡrayt nḡ hund awa itaweḡḡén i tāmasrayt. »

35

Yaḡqub dḡ Beytel

¹ Yenna Yaḡḡah i Yaḡqub : « Ebded, ek Beytel, ḡāyem ds. Eken déndḡ āsāḡres i Messineḡ wa hak-d yemunen émér wa d terweled i eḡḡak Esayu.

² Yenna Yaḡqub i äddunet n tāḡāhamt ennét d äddunet wi ds eddeḡnén emdan : « Ekkeset elaḡnam n messineḡen win āḡerib, ellanen ḡéréwn. Teḡheret iman nwn, beddelet iselsa nwn. ³ Enkeret! Éd nk Beytel, éd ekneḡ āsāḡres i Messineḡ wa hi yellilen ahel wad eḡḡeḡeḡ mihi. Yeddéw dḡi dḡ ābāreqqa wa dḡ erriḡeḡeḡ. »

⁴ Ekfen messineḡen win āḡerib, wi eḡtefen dḡ ifassen nsn d tizabatan ti ehenén timezḡḡén nsn. Yenbel tn Yaḡqub dag aḡék wa māqqeren illen ḡor Šakim. ⁵ Efelen édeg wéndḡ ezzar tosin tukseḡa n Yaḡḡah fol éḡermen wi ellenen déndḡ : wrt

illé i yeḡrenen Yaḡqub d winnét. ⁶ Yéweḡ Yaḡqub d äddunet wi ds eddeḡnén Luz, was itahawal Beytel, illa dḡ ākal wan Kenḡan. ⁷ Yekna āsāḡres, yeḡa isem i édeg wéndḡ El-Beytel (elmeḡna ennét Messineḡ wan Beytel), édét dḡ édeg wéndḡ a has-in yemun Yaḡḡah émér wa fol yerwel fol eḡnas.

⁸ Eba Débora, ta tessedwelet Rébéka, tenbel dag Beytel, dag aḡék biluḡ was iḡa Yaḡqub isem biluḡ wan tāseloft. »

⁹ Yemun Yaḡḡah i Yaḡqub arweh, émér wad-d yefel Fadan-Aram, yeḡas elbaraka. ¹⁰ Yenna Yaḡḡah : « Isem ennek Yaḡqub, beḡšan ābas ak itahawal Yaḡqub, isem ennek yeqqel Israyil. » Fol awéndḡ ast yeḡra s Israyil. ¹¹ Yenna has Yaḡḡah : « Nk Messineḡ wan Äneddabu. Aruw, umas āḡut, el-lametén eḡḡotnén a key-d éd eflin, imenokalen a key-d éd eḡmeḡen. ¹² Äkal wa ekfeḡ i Ibrahim d Iḡhaḡ, ekfeḡ akt, éd t ekfeḡ i iheyawen ennek ḡefferek. » ¹³ Yefel Yaḡḡah édeg wa dḡ has yesséwel. ¹⁴ Yekna Yaḡqub āmesenner dḡ édeg wa dḡ has yesséwel Yaḡḡah, āmesenner yeknan s ikedewen, yeḡa fols takuté teknaḡ dḡ awa itameswen ezzar yessenḡel fols āhatim. ¹⁵ Yeḡa Yaḡqub isem wan Beytel i édeg wa dḡ yemsawal d Yaḡḡah.

Tiwit n Benyamin d iba n Rašél

¹⁶ Efelen Beytel. Oggegen Efrata as térew Rašél, térwa ennét teḡsohet hullan. ¹⁷ A tekka terḡan s terwa ennét, tenna has tāmaḡ ta has tellilet s terwa : « Wr tekḡoḡed, édét ey iyyen heḡen a tekrehed. » ¹⁸ Dḡ unfas ennét wa yehreyen, émér wéndḡ s tebok éd temmet, teḡas isem Ben-Oni (elmeḡna ennét ag tozḡértin) beḡšan tis iḡas isem Benyamin (elmeḡna ennét ag aḡil). ¹⁹ Eba Rašél, tetwenbal dḡ ābāreqqa wan Efrata, dḡ édeg wa iḡen isem Beytlaḡm. ²⁰ Yessebdeḡ Yaḡqub

azzed fol azekka ennét : ar dimay illé azzed n azekka wan Rašél.

²¹ Yefel Israyil édeg wéndx, yekres éhen ennét illehin i Mijdal-Γedr. ²² A yekka yezzaḡ Israyil ákal wéndx, yekka Ruben Bilha, tāmāṭ iyyet n tis, yelmed ss Israyil.

Dg Yaḡqub āmosen meraw d es-sin : ²³ Dg Léya : Ruben, wa yez-zaren dḡ dg Yaḡqub, Šimḡun, Léwi, Yehuda, Isakar, Zabulon. ²⁴ Dg Rašél : Yusef d Benyamin. ²⁵ Dg Bilha, taklit tan Rašél : Dan d Nef-tali. ²⁶ Dg Zilfa, taklit tan Léya : Jad d Ašer. Awén dg Yaḡqub wi ewenén dḡ Fadan-Aram.

²⁷ Yéwed Yaḡqub ḡor tis Ishaq dḡ Mamré, dḡ Qiryat-Arba, enta He-bron, édeg wa dḡ ezzeḡen Ibrahim d Ishaq āmosen iḡeriben.

²⁸ Yedder Ishaq témédé n āwetay d ettamet temerwén. ²⁹ Yemmut. Yéwed ḡor innet, weššar, yekna tāmédort. Enbelent meddans Esayu d Yaḡqub.

36

Iheyawen n Esayu

¹ Awah iheyawen n Esayu wa yāmosen Edom. ² Yéwey Esayu téđédén n Kenḡan : Ada welt Elon wan Hethit, Oholibama welt Ana, welt Sibḡon wan Hiwit, ³ d Basmat welt Ismaḡil, welt mas n Nebayoṭ. ⁴ Yekreh Esayu dḡ Ada, Elifaz d Bas-mat térew as Raḡuyil. ⁵ Oholibama tekreh Yeḡuš, Yelam, Qoraḡ. Awén dg Esayu wi yekreh dḡ ákal n Kenḡan.

⁶ Yéwey Esayu téđédén ennét, meddans d eššéš, d āddunet win tāḡāhamt ennét, éheré ennét d awa yezzenha imda dḡ ákal n Kenḡan, ezzar yekka ákal yoḡḡeḡen ákal wa yezzeḡ eḡḡas Yaḡqub. ⁷ Tela nsn ti máqqueret, wr eddobén éd ezzeḡen édeg iyyen, ákal wa dḡ ezzaḡen wr yeddobet éd yekf akesa i éheré nsn édét imaqqeren. ⁸ Yezzeḡ Esayu tidreḡén tin Seḡir : Esayu enta as Edom.

⁹ Awah iheyawen n Esayu, tis n kél Edom, dḡ tidreḡén tan Seḡir : ¹⁰ Nḡwih ismawen n dg Esayu : Eli-faz ag Ada, hennis n Esayu d Raḡuyil ag Basmat, hennis n Esayu. ¹¹ Dg Elifaz entenéđ Téman, Omar, Sefo, Jaḡtam d Qenaz. ¹² Elifaz ag Esayu yekreh éy iyyen dḡ Timna tāmāṭ iyyet heđet, yekreh ds éy, isem ennét Amalék. Awén iheyawen win Ada, hennis n Esayu.

¹³ Nḡwih dg Raḡuyil : Nahat, Zera, Šamma d Mizza. Awén iheyawen win Basmat, hennis n Esayu.

¹⁴ Nḡwih dg Oholibama, welt Ana welt Sibḡon, hennis n Esayu, térew as Yeḡuš, Yelam d Qoraḡ.

¹⁵ Nḡwih imḡaren n dg Esayu : Dg Elifaz, wa yezzenen dḡ dg Esayu : amḡar Téman, amḡar Omar, amḡar Sefo, amḡar Qenaz, ¹⁶ amḡar Qora, amḡar Jaḡtam, amḡar Amalék. Awén imḡaren win Elifaz dḡ ákal n Edom, awén iheyawen win Ada. ¹⁷ Nḡwih dg Raḡuyil, ag Esayu : amḡar Nahat, amḡar Zera, amḡar Šamma, amḡar Mizza. Awén imḡaren n Raḡuyil dḡ ákal n Edom ; awén iheyawen win Basmat, hennis n Esayu. ¹⁸ Nḡwih dg Oholibama, hennis n Esayu : amḡar Yeḡuš, amḡar Yelam, amḡar Qoraḡ. Awén imḡaren n Oholibama, welt Ana, hennis n Esayu. ¹⁹ Wiḡ entenéđ dg Esayu, awén imḡaren nsn. Esayu enta as Edom.

²⁰ Nḡwih dg Seḡir wan Horit, āmezzaḡ n ákal : Lotan, Šobal, Sibḡon, Ana, ²¹ Dišon, Eser d Dišan. Awén imḡaren n Horiten, dg Seḡir dḡ ákal n Edom. ²² Dg Lotan āmosen Hori d Hemam, welt mas n Lotan enta as Timna. ²³ Nḡwih dg Šobal : Alwan, Manaḡat, Eybal, Šefo d Onam. ²⁴ Nḡwih dg Sibḡon : Ayya d Ana. Ana a yosen téṭ n aman wi ekkusnén dḡ ténéré, awad yeđan ihéđan win tis Sibḡon. ²⁵ Nḡwih dg Ana : Dišon d Oholibama welt Ana. ²⁶ Nḡwih dg Dišan : Hemdan, Ešban, Yitran d Keran. ²⁷ Nḡwih dg Eser :

Bilhan, Zaḡwan, Aqan. ²⁸ Nḡwih dg Dišan : Uṣ d Aran.

²⁹ Nḡwih imḡaren n Horiten : amḡar Lotan, amḡar Šobal, amḡar Sibḡon, amḡar Ana, ³⁰ amḡar Dišan, amḡar Eser, amḡar Dišan. Awén imḡaren n Horiten ak iyyen d tawsit ennét dḡ ākal n Seḡir.

³¹ Nḡwih imenokalen wi emnakelnén dḡ ākal n Edom arweh wr ekréhen Israyiliten imenokalen : ³² Béla ag Beḡor, yemnakel fol Edom, isem n aḡrem ennét Dinhaba. ³³ Yemmut Béla, yelkem as Yobab ag Zera wan Boṣra. ³⁴ Yemmut Yobab, yelkem as Hušam wan ākal wan Temaniten. ³⁵ Yemmut Hušam, yelkem as Hadad ag Bedad. Yewet Madian dḡ ākal wan Mowab, isem n aḡrem ennét Awit. ³⁶ Yemmut Hadad, yelkem as Semla wan Masreḡa. ³⁷ Yemmut Semla, yelkem as Šaul wan Rehobot ḡor āḡāher. ³⁸ Yemmut Šaul, yelkem as Baḡl-Hanan ag Akbor. ³⁹ Yemmut Baḡl-Hanan ag Akbor, yelkem as Hadar ; isem n aḡrem ennét Faḡu. Isem n hennis Mehetabeel welt Matred welt Me-Zahab.

⁴⁰ Nḡwih ismawen n imḡaren n Esayu, ak iyyen d tawsit ennét d ākal ennét : amḡar Timna, amḡar Alwa, amḡar Yatét, ⁴¹ amḡar Oholibama, amḡar Ela, amḡar Finon, ⁴² amḡar Qenaz, amḡar Téman, amḡar Mibšar, ⁴³ amḡar Magdiel, amḡar Iram. Awén imḡaren n Edom ak iyyen d awad yezzeḡ dḡ ākal wa dḡ iḡa tela.

Awén iheyawen win Esayu tis n Edom.

37

TĀNĀQQĒST TAN YUSEF

37.1-50.26

Tihorḡa tin Yusef

¹ Yosa Yaḡqub ākal wa-n Kenḡan, dḡ édeg was kela ds izzēḡ tis.

² Awah tănāqqést n iheyawen n Yaḡqub. Yusef, āmawaḡ n meraw iwetyan d essa. Yeḡḡan éheré

wa meḡriyen enta d ayet-mas, wi érewnet Bilha d Zilfa, tiyeḡ dḡ tédédén n tis. Itaḡ i tism isālan n awa itahawalen wrn oléḡ. ³ Yoḡer séḡar wa iḡa Yaḡqub i Yusef, édét yekreht dḡ tewehré ennét. Ikfé tākāmést ta tnt tufet. ⁴ Ayet mas n Yusef hanneyen séḡar wa iḡa tism i Yusef. Fol awéndḡ ekyedent, ābas has sawalen ar s tāxellawt. ⁵ Ahel iyen, yehhorḡet Yusef, yennen i ayet-mas, essoten ds ikeḡ. ⁶ Nḡwah awa hasn yenna : « Seḡdet i tāharḡitin, ⁷ as iḡna éred, nefrest, nekredt, nekna ds tizzemén. Tahin tazzemt tebded, tinewen eḡleyet as, erkaḡnet dats ». ⁸ Ennen as ayet-mas : « Teḡéled éd teqqeled āmānokal nḡḡ ? ». Yota ikeḡ wa ds eḡen. ⁹ Yehhorḡet Yusef arwah, yennen i ayet-mas : « Ehhorḡéḡ awah : tāfuk, āyor d meraw itran d iyyen erkaḡen dati ». ¹⁰ Iḡa isālan aked i tis. Yeggoret fols, yenna has : « Ma tḡannéd deh, teḡéled nk d ayet-mak d mak, éd nerkeḡ datk ? » ¹¹ Ayet mas osemen fols, beššan tis yeqqim yoḡaḡ awéndḡ ul ennét.

Yusef ezzenhent-in ayet-mas

¹² Ahel iyyen ekken ayet-mas n Yusef ākal n Šakim, eḡanen ds éheré n tism. ¹³ Yenker Yaḡqub, yenna has i Yusef : « Ayet mak eḡanen éheré édés n Šakim. Egel asén » – « Ayoh Abba. » Yenna has Yusef. ¹⁴ Yenna has Yaḡqub : « Egel essen ma dsn iḡan, entenéd d éheré, d teqqel-d, d teḡed ahi isālan. »

Yesfelt āḡāher wan Hebron, wa hen ihanén nsn. As yéweḡ Yusef édés n Šakim, ¹⁵ yemheyyet d āwadem iyyen t-ihanneyen hund yexrak ezzar yessentent : « Ma teḡmayed ? » ¹⁶ Yenna has Yusef : « Eḡmayeḡ ayet ma, teddobéd éd hi tenned mi-d eḡanen éheré nsn ? » ¹⁷ Yenna has ales wah : « Efelen édeg waḡ. Esléḡ asn ḡannén in ekkān berén Dotan. » Yegmey tn Yusef, yosén dḡ ākal wan Dotan. ¹⁸ Eneyent dḡ iḡeḡ, arwah wr tn

in yéwed, eġġehen anmekni fol ténéxé ennét. ¹⁹ Ennen ġérésn : « Hahet! Ales wan tihorġa ihiwen! ²⁰ Endawtet, neŋxét dimaġ. Édt nenduw dɣ anu, éd nen yenɣé äxxu iyyen. Éd nessen ma has éd eġinet tihorġa ennét tinġam! » ²¹ As asn yesla Ruben, yeġmey édten yennej, yenna hasn : « Wr enteġġét ds iman! » ²² Yenna hasn daɣ : « Wr teġém iman : endewet dɣ anu dɣ ténére ɣas », yera édten yennej fol ayet-mas, baš édten yer i tis. ²³ As tn in yéwed Yusef, ermesenet, ekkesen as tākāmést ennét ta tāhoseyet, ²⁴ endewent dɣ anu. Anu wéndɣ yeqqor. ²⁵ Deffer adih eqqimen éd ekšin. Etkelen äsäwad nsn ezzar eneyen tārākeft n Ismaɣiliten, efalen-d äkal n Jelɣad, ekkan Mašar. Imnas nsn egguggen ikrora d elɣetren d tament. ²⁶ Yenna Yehuda i iyet mas : « Mas hanex tenfa ténéxé n Yusef d ufur n ahni ennét? » ²⁷ Wr yuf nezzenhéhin i Ismaɣiliten ula neġa iman? Enta ämedray nnɣ a yāmos, nohar ds ahni ». Eɣbelen ayet-mas. ²⁸ A yekka essewelen fol awa hé eġin, okeyen ettejaren Ismaɣiliten n Madian winġam. Ekkesen-d Yusef dɣ anu, ezzenhent-in i Ismaɣiliten wih, ezzenhent-in senatet temerwén n erriyalen n azref. Eweyent Ismaɣiliten s Mašar.

²⁹ As yeqqel Ruben ɣor anu, wr yosé Yusef, yekun, abas yessen mad ihen fols, yessenxer iselsa ennét awa has iġa äħezan, ³⁰ yohel s ayet-mas, yenna hasn : « Yusef abas-t illa! Ma hé eġex dimaɣ? » ³¹ Ayet mas enɣen äholax, esweren tākāmést n Yusef ahni n äholax wah. ³² Ezzar esseweynt i tism yeddéw d ämahal wah : « Nosa away. Essen weġġén äreswey n rurék. » ³³ Yezzeyt Yaɣqub, yenna : « Itbat as tākāmést taɣ tin Yusef! Okelex yekša hit äxxu! » ³⁴ Yessenxer iselsa ennét, yeslef, ilsa iselsa n äħāzan, yeħzen ad iġa a yeġġén. ³⁵ Meddans emdan

eġmeyen éd tsismeden, yuġey asn. Iganna : « Éd selfex ad igen éhedin aked nk. » Yeqqim yesilef fols. ³⁶ Yusef wadih éweyent Madianiten winġam ar Mašar, ezzenhent-in i Foṭifar, yāmosen ales māqqeren ɣor Feraɣon, ales n änaɣlaf. Yāmos amɣar n wi tageznén Feraɣon.

38

Tänāqqést n Yehuda d Tamar

¹ Iwetyan windɣ, yefel Yehuda ɣor ayet-mas, yeres s äkal iġan isem Adulam, ɣor ales iġan isem Hira. ² Déndɣ ad iney yellés n Šuɣa, iyyen dɣ Kenɣaniten. Yéwey tt. ³ Yekreh ds arraw, iġas isem Ger. ⁴ Tessimrew animér, tekreh arraw iyyen hedén, teġas isem Onan. ⁵ D iyyen hedén, wan kerad, teġas isem Šila. As iwa waɣ yehreyen, Yehuda iha Kezib. ⁶ Yehuda iġa éhen i Ger, wa māqqeren dɣ meddans, yéwey tāmāt iyyet s isem ennét Tamar. ⁷ Amaɣlol yenɣa Ger fol as wr has eġrezen iġiten ennét. ⁸ Yenna Yehuda i Onan : « Enɣak abat wr ila arrawen, eġel eġ awa yeqqalen folk äššil, awi tāmāt tas kelad tt yéwey, ekreh ds arrawen i ämāqqar ennek ». ⁹ Yessan Onan as arraw wéndɣ wr éd yeqqel innét, éd yumas arraw n ämāqqar ennét. Fol awén, i-d yenmensa d tāleggest ennét, éd yahes fol ämādal. ¹⁰ Wr yegréz awén i Amaɣlol, yenɣé aked enta. ¹¹ Yenna Yehuda i tādeggalt ennét : « Édét tāmosed tadhant, eġel eqqel ɣor tim ad idwel Šila. » Yenna dɣ iman ennét : « Wr äréx éd yemmet Šila hund ayet-mas ». Tenker Tamar, teqqel tezzeɣ ɣor tis. ¹² Deffer adih, okeyen iwetyan, eba welet Šuɣa, hannis n Yehuda. As yokey äħāzan, yenker Yehuda, yekka Timna enta d ämidi ennét Hira wan Adulam, ekken éd enyin äddunet wi talesnen tihatten ti-n Yehuda. ¹³ For déx teslas Tamar, yahewel as : « aɣaggal ennem Yehuda

yosa-d, ikka éd yales éheré ennét. »
¹⁴ Tefel iselsa ennét win tadhant, tenged afer, teswer-t udem ennét, tegla teqqim dat émi n aḡrem wan Enaym, aḡrem ihan äbäreqqa n Timna. Teḡa awén-dy édét han tt isālan n-innin Šila yedwal, yeqqel ales, beššan wr hasn eḡen éhen.
¹⁵ Yeney tt Yehuda, yekna ds temasrayt fol in teffar udem ennét. ¹⁶ Wr yeyel tädeggalt ennét, yoset in awa-d teqqim dy äbäreqqa, yenna has éd yenmensi ds, éd tt yas, tenna has: « ma hi éd tekfed elkera hin? »
¹⁷ Yenna has « éd ham-d siwyey eyeyd n éheré hin », tenna has: « beššan areḡ teḡelift ta hi éd tekfed dimaḡ a d-d yas eyeyd ». ¹⁸ Yenna has « ma tered? » Tenna has: « Äzezlu ennek d ähellum wa tetḡafed, d teborit ta tetḡafed ». Yekf-as tn, ezzar yeddew d-s. Tessimrew. ¹⁹ Teqqel täḡāhamt ennét, tekkas afer ennét, ezzar teqqel iselsa ennét win tadhant.

²⁰ Yessewey Yehuda eyeyd i tämät taḡam, yekfe i ämidi ennét wan Adulam, yenna has éd yawi teḡalift ennét ta ḡor-s tellet. Ämidi ennét wr tt yose, ²¹ yessesten ds äddunet win Enaym: « maḡḡa temasrayt ta s kelad tella déḡ edes n äbäreqqa? » Ennen as äddunet: « wr telle temasrayt déḡ wl iyyet » ²² Yaqqel-d Hira ḡor Yehuda, yenna has: « Tämət ta hi tesseḡmeyed wr tt oseḡ, aked äddunet win äkal wéndḡ, wr has eslen, wr tt ezzeyen. » ²³ Yenna Yehuda: « Tagḡe-t hereten wiḡam, wr nezḡešumet iman nny. Asseweyey eyeyd, key wr tt tosed ».

²⁴ Gor keradet tilil deffer adih, yos-d ales iyyen ḡor Yehuda, yenna has: « Tädeggalt ennek teḡšad taḡera ennét, tekf-in iman ennét, tessimrew » yenna Yehuda: « Awyed tt-d, éd tt neqqed! »

²⁵ As tt-d osen baš éd tt awyin, tenna hasn: « Žeyderawet, awyet ämahal waḡ i aḡeggalin, ennét as wiḡ kayaten in tis n arrawin », tesseknen teḡalift tangam, tamoset

aḡezlu, ähellum d täborit. ²⁶ Yezzey Yehuda hereten wiḡam ezzar yenna: « Tämət taḡ težžal, težžal fol-i, awa-d eba Onan, ennex as éd tt yawi Šila, ezzar wr hasn eḡey éhen ». Ebas ds yenmensa Yehuda animér.

²⁷ Ahel wan terwa, eneyen as iknewen a hé tekreh. ²⁸ Iyyen yesegmaḡ-d äfus. Tämət ta tt sasawet, tekred ahed heggeḡen dy äfus wanḡam. Tenna: « Waḡ enta as ämäqqar ». ²⁹ Beššan yekkes äfus ennét, wa heḡen yegmeḡ-d enta yezzar. Tenna tämət ta teḡleyet Tamar: « Iket n äbäreqqa tored i iman ennek! » Yeḡa-s Yehuda isem Fareš -elmeḡna ennét temmerit. ³⁰ Yelkem as arraw wan ahed wa heggeḡen, yeḡ-as Yehuda isem Zera. Zera elmeḡna ennét taffawt tamileḡeḡet.

39

Yusef d Fotifar elmasri

¹ Eweyen Ismaḡiliten Yusef s Mašar, ezzenhen-t in i elmasri iyyen igan isem Fotifar. Fotifar yexdam ḡor Ferḡaon, yāmos ales mäqqeren ḡor Feraḡon, ales n anaḡlaf. Yāmos amḡar n wi tageznen Feraḡon. ² Yusef yezzaḡ ḡor Fotifar dy éhen ennét. Yellil as Amaḡlol. A yekna Yusef iḡḡah-t elxér, ikna emuken. ³ Ihanney Fotifar as Amaḡlol yellil i Yusef. ⁴ Yegrež Yusef i Fotifar hullan, yekfe tanaḡ n täḡāhamt ennét temda. Yekfa ds taḡlest n tidet. ⁵ Men ahel wéndḡ, teḡḡeh elbaraka täḡāhamt tan elmasri. Awén, dy ak heret, kud yera dy täḡāhamt ula dy iferḡan. ⁶ Dédiḡ, yenna Fotifar i Yusef éd iken ak haret. Ebas yemhaha d ula enḡerren ar-d tététe ennét. Tinaḡen emdanet yeḡenet dy ifassen n Yusef.

Yusef d hennis n Fotifar

Yusef yāmos ales iknan tihusay. ⁷ Ahel iyyen, teneyt tämət tan Fotifar, tenna has: « as a-hid, éd nenmensi! » ⁸ Yuḡey Yusef, yenna

has : « messi a ila dɣ errezyen d a ila dɣ tanaɖ d a-dɣ innihed iɣa hi-t dɣ ifassen, nk ahel waɣ manek awa hé egeɣ éd enkereɣ éd eydereɣ fol-s éd egeɣ iɣi yogdan d waɣ, wrn ezzel ⁹ Ikfi tanaɖ n a-dɣ innihed dɣ táɣāhamt taɣ, ar kem ɣas, wr eleɣ ettesrex n éd kem edseɣ, édét támosed hannis. Manek awa hé aɣeɣ nekkunan fol tiɣawt n ābekkaɖ yogdan d déɣ ġér-i d Messineɣ, ma-d ekkeɣ imanin ɣor Amaɣlol fol iɣi yogdan d waɣ ».

¹⁰ Ak ahel tasehin, tegan as éd enmensin, beššan enta asɣed wr has esɣed, yuɣay éd ds yidaw, éd ds immensi, .

¹¹ Ahel iyyen, yeğğeh Yusef táɣāhamt éd iken eššexlen ennét, ahel hen-dɣ inaxdamen wrt ellen.

¹² Termes-t támāt n Fotifar s aselso, tenna has : « endawet nemensi dɣ-i ! » Yusef yerwel, yoyya-s aselso déndɣ.

¹³ As yegla, teney aselso dɣ ifassen ennét, ¹⁴ tesɣeret a td yerren, tenna i inaxdamen : « Enyet ɣibrani waɣ hanex-d yelwey ales in yeɣmey éd nenmensi, beššan esɣereɣ a hi-d yerren. ¹⁵ As i yesla asiɣreɣ, yerwel, yoyya aselso ennét ɣor-i ».

¹⁶ Togaɣ areswey wanɣam ɣor-s a-d yosa ales ennét. ¹⁷ Tenna has awa tenna i inaxdamen : « akli ɣibrani wa hanex-d tewey-d, nɣ-wah awa iɣa, yeɣmey éd nenmensi. ¹⁸ As asɣereɣ yerwel, yoyya aselso ennét ɣor-i. » ¹⁹ As yesla messis n Yusef i isālan wiɣ, yewwešen. ²⁰ Yesseɣmey Yusef, yeɣe dɣ tākormut tan āmānokal.

Yusef dɣ tākormut

Yusef yemel dɣ tākormut, ²¹ beššan dɣ tamayt ennét, Amaɣlol iɣa i Yusef elbaraka. Yesmadew-t d amɣar n tākormut. ²² Amɣar waɣ yekfa i Yusef tanaɖ n éd yennehed dɣ imidiwen ennét win tākormut. Enta a yeqqelen yennihed dɣ awa itaweknen imda dɣ tākormut. ²³ Amɣar ebas itimhihi d ula enɖerren, édét

ihanneɣ elxér wa yekfa Amaɣlol i Yusef.

40

Tihorɣa tin Yusef

¹ Ahel iyyen, ɖeffer awén emelent essin imɣaren dɣ elxeddamen n āmānokal n Maɣar, eɣen harat iyyen wrn has igreɣ. Iyyen yāmos amɣar n wi saswenen āmānokal, iyyen amɣar n wi has toɣannen tiɣelwen. ²⁻³ Yewwešen Feraɣaon, yeɣen dɣ tākormut n amɣar n wi tageɣnen Ferɣaon, dɣ édeɣ wéndɣ iha Yusef. ⁴ Yazɣogeɣ-tn amɣar wan-ɣam n tākormut i Yusef. Eɣen eket yeğğeh dɣ tākormut.

⁵ Éhed iyyen ehhorgen médden win-ɣam essin, ahhorɣen éhed iyyen beššan ak iyyen d teharɣit ennét. Ak táharɣit d tamulé ennét.

⁶ As yeɣfo, yosen-in Yusef, yeɣley tn-in, yeney tn azikenɣaren dɣ iman nsn. ⁷ Yessesten tn : « Ahel waɣ as kewen-d yeɣfo wr tesxem, ma kewen iɣrawen ? » Ennen as : ⁸ « Ak iyyen denex yehhorɣet teharɣit iyyet, beššan déɣ wr-t ille i tafeysaren tihoraɣa. » Yenna hasn Yusef : « Tihorɣa Messineɣ a tnt itafeysaren ! Leɣt-t i tihorɣa nwn éd hasnt esleɣ. »

⁹ Ales wanɣam i hakken téseé i āmānokal yenna : « Nekkunan, dɣ teharɣitin, enayeɣ tázzebibt. ¹⁰ Tázzebibt taɣ tela karaɖ eɣlan. Tessegmed, tekreh tisekkunén, enɣenet. ¹¹ Aɣtefeɣ elkar wan Ferɣaon. Ekkeseɣ-d āzzebib, egeɣ izeman ennét dɣ elkar wan Ferɣaon, ezzar ezzeleɣ ast. » ¹² Yenna has Yusef : « Tamulé n teharɣit ennek neɣtah : eɣlan winɣam karaɖ, āmosen karaɖ ihedan. ¹³ Dɣ keraɖ ihedan éd key yeseɣmed Ferɣaon, éd hak yer elxedmat ennek. Éd hak yeɣkel éɣef. Éd has tagged dɣ elkas ennét awa ises hund eru. ¹⁴ As tegmeded déɣ, teknaɣ taɣera, kud tekted ahi, inhod a has tenned i

Ferzaon éd hi yesegmed tākormut taḡ. ¹⁵ Amehaḡeḡ, efeleḡ-d akalin s takareḡ, wr eḡhedḡ ula enderren as eḡḡeḡeḡ tākormut. » ¹⁶ As yeneḡ amḡar wan tiḡelwen as afeyser waḡ yāhosey, yeḡreḡ as awén, dédiḡ yenna has i Yusef : « Dḡ tehargit tahin, ellanet keradet tisenaten n tagella, asiwereḡ tnt eḡefin. ¹⁷ Dḡ tesānit tan afella dsnt, wr tt iḡe ar hereten wi yessof Ferzaon, beššan han tt igḡaḡ afella n eḡefin tatten tn. » ¹⁸ Yenna has Yusef : « Nḡ-wah afeyser n tehargit ennek : tisenaten ti-dḡ emosnet karad iḡeḡan. ¹⁹ Dḡ kerad iḡeḡan, éd key yesegmed Ferzaon, éd hak yeḡkel éḡef, éd key isiliy dḡ ašek, éd key-d asin igḡaḡ, éd key eḡšin déndḡ. »

²⁰ As okeyen kerad iḡeḡan wiḡan, Ferzaon iḡa teramman n ahel wan tiwit ennét, yeḡra elxeddamen ennét wi-t oheḡnen emdan. Yesseḡmed-d wiḡam essin. Yeḡkel asin iḡefawen dat elxeddamen emdan. ²¹ Wa yezzaren n tése sé, yerra-s elxedmet ennét, yeḡqim ihak elkas i Ferzaon hund enḡom. ²² wa heḡen n tiḡelwen yeskerareyt. Awén hund awa hasn yenna Yusef dḡ afeyser n tihogā nsn. ²³ Beššan wa ihakken tése sé i Ferzaon wr yekte Yusef, yettuwt.

41

Tihorḡa tin Ferzaon

¹ Okeyen essin iwetyan, ahel iyyen yehhorget Ferzaon innin yeḡqim ḡor āḡāher wan Ennil, ² yeneḡ esahet tisita ehoseynen, edderetnen, egmaḡnet-d eḡāher, efrednet dat-s akesa wan eḡāher. ³ Elkamnet asnt essahet heḡné n exlanen, elbaknen, amosnet imlay, ebdednet edes n ti ezzarnen. ⁴ Tisita ti emleynen eḡšenet ti ehoseynen. Émér hen-dḡ yenker-d Ferzaon dḡ eḡes.

⁵ Yettes, ezzar yehhorget animér : ihanney fol aḡenkew iyyen essahet tihammaren ehoseynen, eḡkarnen

tedaḡen. ⁶ Edes nsnt egmaḡnet-d esahet tihamarren exlanen, yekšenet ahoḡ. ⁷ Tiḡ ehreynen eḡšenet ti ezzarnen. Émér hen-dḡ yenker-d Ferzaon dḡ eḡes, yelmed as tāharḡit a iḡa.

⁸ A-s yeffo, yeḡqan éḡef n Ferzaon, yessegmey édeg d illa dḡ ākal imda n Mašar amaššexew d aneddebber ula elkehhan. Illeḡet asin tihorḡa ennét, eba éré wa has tnt yeffeyserin. ⁹ Gor déndḡ, yesséwel amḡar wan iseswiten, yenna i Ferzaon : « Ahel waḡ a-d éd semmektuḡ datk awa eḡhedḡ a ilan iwetyan, ¹⁰ ahel iyyen teggored fol-i nk d fol amḡar wan tiḡelwen, tendewed aneḡ dḡ tākormut tan amḡar n wi eḡleynen Ferzaon. ¹¹ Nehhorḡet isseneneneḡ éheḡ iyyen. Ak tāharḡit d tamulé ennét. ¹² Dḡ tākormut tanḡam ille āmawaḡ iyyen ḡibrani yamosen akli wan amḡar wan tākormut. Nenna has awa nehhorḡet, yekfanex ak iyyen elmeḡna n tāharḡit ennét. ¹³ Awén-dḡ hanex yenna enta a iḡen : nk, yenna hi éd aḡqeḡ elxedmetin, eḡqeḡtt, amidihin enta yenna has, éd tekririyed, yekrarey ».

Yusef d tihorḡa tin Ferzaon

¹⁴ Yesseḡmey Ferzaon Yusef. Essegmeden-t id dḡ tākormut, efrenen as, ebbedelen as iselsa, ezzar elweyent-id dat āmānokāl. ¹⁵ Yenna has āmānokāl i Yusef : « ahhorḡeḡ tihorḡa hin, esdekkeḡeḡ id t-illa āwadem issanen heret, elleḡeḡ asin tihorḡa hin, wr tn iḡe éré yekfen elmeḡna n tihorḡa hin. Esḡeḡ in as tesled i tehharḡit, teddobed éd tekfed elmeḡna ennét ». ¹⁶ Yenna has Yusef : « Awén Amaḡlol a hé yekfin elmeḡnaten n elxér i tihorḡa tin Ferzaon, weḡḡén nk. »

¹⁷ Yenna Ferzaon : « ehhorḡeḡ in eḡqimeḡ ḡor Ennil. ¹⁸ Essahet tisita huharnen ehoseynen egmaḡnet-d eḡāher, efrednet fol aḡenena. ¹⁹ Elkamnet asnt essahet exlanen, emlaynen, a-eweḡ wr neyeḡ dḡ

ākāl n Mašar tisita ḡanen tāxellawt ten-dy. ²⁰ Ekšenet ti ezzarnen, ti edderetnen. ²¹ Tisita tiḡ, as egreyyetnet ti ezzarnen, eqqimnet emlaynet hund enḡom. Den-dy a-d enkerey. ²² Eṭṭesey, egey teharḡit iyyet hedet: eneyey fol azenkew iyyen essahet tihemmaren ahoseynen, essanen teḡayen. ²³ Eḡmeḡnet-d essahet tihemmaren heḡnén exlanen, wr tnt tehe isem n ṭaḡaq, aqqornet. ²⁴ Tihemmaren ti exlanen ekšenet ti ehoseynen. Elleyey tihorḡa tiḡ i imeššexewen d ineddubbar, eba éré hi yennen elmeḡna wl iyyet ».

²⁵ Yenna has Yusef: « tihorḡa ennek amosnet heret iyyen. Itileyut Messiney i Ferḡaon awa hé yeḡ. ²⁶ Tisita ti ehoseynen d tihemarren ti ehoseynen amosnet essa iwetyan. Essa iwetyan n akesa: tihorḡa ennek iyyen n heret. ²⁷ Tihednen tisita d tihemmaren, aked entaneted amosnet essa iwetyan, beššan essa iwetyan n menna. ²⁸ Awéndy hak enney: Messiney itileyut ak awas yebok éd t-weḡ. ²⁹ Essa iwetyan wiḡ d eglenen, éd t-imel akesa yeḡḡen dy āmāḡal n Mašar imda. ³⁰ Éd hasn elkemen essa iwetyan n menna. Menna ten-dy éd tehheddem ākāl imda. ³¹ Éd tumas heret iyyen éd haney éd isettewin aked isem n akesa. ³² Tihorḡa ennek amosnet senatet édét Messiney yera éd key iselmed as awén-dy itbat, wr éd yebbedel, yerored tigawt ennét. ³³ Adih egmiy ales yessanen, ilan tayetté, éd hak yilal s elxekem n Mašar. ³⁴ Egmiy aked āddunet wi-s ak āwetay, dy ākāl imda éd eṭṭefen tan semmoset n afaras fol essa wetyan n akesa. ³⁵ Éd ṭaṭṭefen allon fol iwetyan n akesa wiḡ-d eglenen, éd eṭṭefen éred, éd t-eḡin dy tiheqqiwen n eyremen emdan. Awéndy imda éd yemel dag elxekem ennek. ³⁶ As-d éd asin iwetyan win menna, wr éd emmeten āddunet s laž ».

Aṭkul n Yusef

³⁷ Egrežnet tifér tiḡ i Ferḡaon d elwezeren ennét; ³⁸ yenna hasn Ferḡaon: « Tordam in éd nas éré ds yolan, ales iha Unfas n Messiney? ». ³⁹ Ezzar yenna i Yusef: « édét Messiney isselmed key awéndy imda, wr ordey as éd neḡrew ales dk yolan musnet d tayetté dy Mašar s elxedmet taḡ. ⁴⁰ Key a hé yeqqelen amḡar n tāḡāhamt-in temda, éd texkemed fol ellamet-in d fol ākāl imda. Wr key éd akyey ar s tamennukela. »

Yusef yāmos amḡar n Mašar

⁴¹ Yenna Ferḡaon i Yusef: « key a hé yexkemen, a hé yennehedén fol Mašar imda ». ⁴² Yekkes Ferḡaon tisaq ennét tan tammenukela ezzar yeḡet dy aḡaḡ wan Yusef; yesselse iselsa n elkettan wi tn ufenén, yeḡas tasḡalt n oreḡ. ⁴³ yessewen-t fol elkerwila tan senatet, ta wr itiwén ar ales wa ilkemen elxukuma i Ferḡaon. Ezzaren-as āddunet wiyed asiḡeren: « Hekwet! Erkeḡet! »

⁴⁴ Yenna Ferḡaon i Yusef: « nk a yāmosen Ferḡaon! Beššan wr t-ille éré yesmessen aḡer ula āfus sl wr has tesserrexed ». ⁴⁵ Ferḡaon yeḡa isem i Yusef wan Mesriten, isem waḡ Safnat-Feḡnia, iḡa-s ṭameṭ tega-t isem Asnat welt Foti-fereḡ, yāmosen amerabu dy aḡrem wan On. Dédiḡ Yusef yegla yeḡley dy ākāl n Mašar. ⁴⁶ Émér hen-dy Yusef ila keraḡet temerwén n ewetay. Yefel Yusef édeg wa iha Ferḡaon, yessokel dy Mašar imda. ⁴⁷ Fol essa iwetyan, yemel-t akesa yeḡḡen, ⁴⁸ isadaw Yusef awa yeddobet imda dy Mašar imda, ak aḡrem ikna ds iḡenden dy isadaw allon n iferḡan wi has eyḡaynen. ⁴⁹ Yesdew éred yeḡḡen. ḡannen āddunet a-d yogda d tekesselt ta ḡor ḡeréw, āḡut wa iḡa a-d ābas eddoben éd tseḡnin.

⁵⁰ Arwah wr-d tewed menna, tekreh Asnat, hennis n Yusef, essin arrawen. ⁵¹ As yewa wa māqqeren

yenna Yusef : « yestewet ahi Messineḡ awa yexlen, wa fol efeleḡ ad-dunetin » fol awén-dḡ as as iḡa isem wan Mensi. ⁵² As iwa wa meḡriyen yenna : « yekf-i Messineḡ arrawen dḡ ákal wa dḡ oseḡ tozzért » fol awén-dḡ as as iḡa isem Efraym.

⁵³ Okeyen iwetyan wi-n akesa dḡ Maṡar. ⁵⁴ Elkemen asn iwetyan win menna, hund awa yenna Yusef. Temelt menna dḡ ikallen emdan, beššan dḡ Maṡar yelle allon dḡ iḡenden, iḡenden ennét eṡkarnet. ⁵⁵ As yeṡḡa laḡ kél Maṡar, osen Ferḡaon ennen as yeṡḡa nḡ laḡ. Yenna hasn : « aset Yusef, d t-egim awa hawen éd yen. » ⁵⁶ Menna tella dḡ ikallen emdan. Yora Yosef tiheqqiwen, yezzenhin éred i áddunet win Maṡar. Menna tassota aṡahu dḡ Maṡar ⁵⁷ Aked áddunet win ikalen wi heḡnén osen-d ḡor Yusef, zanhen éred édét menna máqḡeret a ihan ikalen emdan.

42

Yezmahel Yaḡqub arrawen ennét s Maṡar

¹ Yelmed Yaḡqub in ille éred dḡ Maṡar; yenna hasn i meddans : « ma tkannem deh, tenimekyadem ? ² Esleḡ in Maṡar ihet éred. Eglet zenhet id. Wr nere éd nemmet ». ³ Eglen ayet-mas n Yusef meraw essen, ekken Maṡar éd ds zenhin éred. ⁴ Benyamin wadih, Yaḡqub yeṡṡeft. Yaḡqub wr issegla Benyamin, rurés wa meḡreyen, ámeḡray n Yusef, yenna : « Wr ereḡ éd t-yeḡrew a yexlan. » ⁵ Eweḡen in Dg Yaḡqub Maṡar eddewen d áddunet wiyed heḡnén win Kenḡan, édét menna telwa dḡ ákal nsn.

⁶ Yusef enta as amḡar, enta a izazenhen éred. Osen-t in ayet-mas, esseslement, erkeḡen dat-s, udem yeḡas maḡal édét amḡar a yámos. ⁷ Yezzeyten Yusef, beššan wr hasn yezzel awal, iḡa iman ennét hund wr tn izzey. Yessestenten : « Mis-d tefelem ? » Ennen as : « Ákal wan Kenḡan, nera éd nezenh isudar. »

⁸ Yezzey tn Yusef, beššan entenéḡ wr t-ezzeyen. ⁹ Γor déndḡ yesmekta Yusef tihorḡa ennét. Yenna hasn : « Kawaned dimaḡ temosem kél tinawen (imaḡlayen)! Teram éd teynim taḡaššimt n ákal waḡ ». ¹⁰ Ennen as : « kela Sidi, nos-d éd nezenh isudar ḡas. ¹¹ Nakkened nemos araten n ales iyyen. Wr nere a yexlan i ákal waḡ, wr fol-s neḡmey tinawen. » ¹² Yenna Yusef : « Bahu nwn, taḡaššimt n ákal a-d tosem éd tt teynim ». ¹³ Ennen : « kela, nefal-d ákal wan Kenḡan. Nemos maraw aṡḡaten d essin, wa meḡriyen yeqqim ḡor abba nḡ, iyyen heḡen ebat ». ¹⁴ Yenna Yusef : « awén-dḡ enneḡ : temosem kél tinawen (imaḡlayen). ¹⁵ Nḡ-tah tametart nwn : Ahaḡeḡ awn fol Ferḡaon éd kud tefelem waḡ ákal as kundebat yosed ámeḡray nwn wa enḡerren déḡ. ¹⁶ Seglet iyyen dewen éd t-id yawi, wi heḡnén éd eqḡeymin déḡ dḡ tákormut a-d yeqqel. Éd essenex ḡannem ahi tidet méḡ kala, méḡ ahaḡeḡ awn fol Ferḡaon ar imaḡlayen a temosem ».

¹⁷ Yeḡen Yusef emdan dḡ tákormut, as okeyen keraḡ ihedaṡ yesseḡmeḡ tn. ¹⁸ Ahel wan keraḡ yenna hasn : « a-wah a hé tegim, baš éd teḡḡeymim teddarem, édét eksodeḡ Messineḡ. ¹⁹ Kud tidet a ḡannem, iyyen dewen éd yeqqayem dḡ tákormut taḡ. Wi heḡnén, éd eqḡelen ákal nsn, éd awyin éred d isudar i áddunet nsn édét manna a igan. ²⁰ Éd hi-d tawyim ámeḡray nwn. Éd elmedḡ dédih as tidet a ḡannem. Éd teḡḡeymim teddarem ». Eḡbelen awén. ²¹ Beššan ḡér-essen ennen : « Ah ! Tewed aneḡ addeḡwet n ámeḡray nḡ, wr has nesged as denex iḡmey tinaheḡén émér wa-t noya, dimaḡ iḡarrew-aneḡ awa-t iḡrewen. » ²² Yenna Ruben : « Ennéḡ awn tn innin wr teṡḡem Yusef. Beššan wr hi tesgedem, adiš dimaḡ éd nerḡem támettant

ennét!» ²³ Wr eġelen in Yusef yefham tn, édét as yekka yesséwel asn, yelle muṭerjem. ²⁴ Dédih, yefel tn Yusef, yegla yeslef. As-d yeqqel, yenna hasn éd yetṭef Šimṣun, igas tihebeġiwen dat-sen.

Eqqelen Dg Yaḡqub Kenṣan.

²⁵ Yenna Yusef i elxeddamen ennét éd hasn eṭkeren ibelbaḡ nsn allon, éd hasn errin azref nsn dḡ ibelbaḡ nsn, éd tn ekfin ezzad i asikel nsn, eġen awén. ²⁶ Aġuġġen iheḡan nsn, ezzar eglen. ²⁷ As tn iġa éhed esseḡseren, yora iyyen dsn ábelboḡ ennét baš éd izekš eyhéd ennét, ma yeney deh? Azref wanġam dḡ émi n abelboḡ. ²⁸ Yenna hasn i ayet-mas : « arahwet, nekku-nan erren ahi-d azref in! Yella deh, dḡ ábelboḡ in! » Enmekyeden, ermexen, ehtebben ulawen nsn, ennen : « ma d ihen fol-nḡ? Ma hanex iġa Messineḡ deh? » ²⁹ As eweden Kenṣan ḡor tism, ennen as awa iġen imda : ³⁰ « Ales wa yámosen amḡar n ákal, yesséwel aneḡ s táxellawt, iġa-nḡ erk awal. Ikna denex imaḡlayen. ³¹ Nekkenéd nelleḡet as in wr nexle, wr nemos imaḡlayen. ³² Nemos meraw anḡaten d essin, iyyen denex ebat, wa enḡerren yeqqim ḡor abba-nḡ dḡ Kenṣan. ³³ Yenna hanex yera éd yelmed in enġanna tidet méḡ bahu. Yenna : « Eyyet iyyen dewen déḡ, eglet awyet tanafek i áddunet nwn. ³⁴ Awyet ahi-d ámeḡray nwn wa yehreyen. Éd elmedḡ in gannem tidet méḡ. Éd hawen erreḡ ámeḡray nwn Šimṣun, ḡor déndḡ éd kewen eyyex dédih tessokelem dḡ ákal imda. » ³⁵ Esseḡseren kayaten nsn, i hé yarin ábelboḡ ennét éd yas azref ennét ihe. As eneyen azref wah, ermexen, ehtebben ulawen nsn, aked ul wan tism yehtebbet. ³⁶ Yenna hasn Yaḡqub : « teram éd ábas leḡ meddani : ábas leḡ Yusef ula Šimṣun, dimaḡ teram éd dḡ-i tekkesem aked Benyamin! Ma

eḡhedḡ ar déndḡ? Ma eḡhedḡ a-d eġġeheḡ erk emmek waḡ? »

³⁷ Yenna has Ruben : « Kud wr hak d erreḡ Benyamin, enḡ arrawen in essin essen. Eyyahi-t, éd hak id erreḡ ». ³⁸ Yenna has Yaḡqub : « Kela, arrawin wr dewn éd yidaw. Enas yemmut, wr hi yeqqim ar enta. Kud yeġrewt heret iyyen dḡ esikel, s tewehre hin éd emmeteḡ dḡ érént nwn. »

43

Yaḡqub yoyya Benyamin éd yeġel

¹ Teṣṣohet menna dḡ ákal n Kenṣan. ² As yemmenda éred wa-d ifelen Maṣar ḡor Yaḡqub, yenna hasn i meddans : « aqqelet, zenhet aneḡ-d a nekša ». ³ Yenna has Yehuda : « amḡar wéndḡ yenna hanex kud nosin sel ámeḡray nḡ, wr hanex éd yekf ula enḡerren. ⁴ Kud toyed aneḡ éd nawiy Benyamin, éd d-neqel neway isudar ». ⁵ Kud tuġeyed, wr neġle, édét ales wéndḡ, tinawt yenna hanex-tn : « kud amaḡray nwn wr dewn yeddew, wr hawen ilkem éd hi teynim! » ⁶ Yenna Yaḡqub : « Mafol a hi teġem elḡib waḡ? Mafol has tileḡum in telam ámeḡray? ». ⁷ Ennen as : « Enta a-hanex yessestene fol áddunet nḡ. « Tikwen yeddar? Telam ámeḡray iyyen heḡen? Newejeb as. Wr neḡel éd hanex yen éd d-nawiy ámeḡray nḡ ».

⁸ Yenna Yehuda : « Abba, ey Benyamin éd denex yidaw. Ilzem éd neġel, kud nera éd nedder, nekkenéd d áddunet nḡ. Wr nere éd nemmet. ⁹ Nk a-hé yekkelefin fol amaḡray nḡ Benyamin. Kud wr hak t id erreḡ, nk a yeḡlamen ar abedāh. ¹⁰ Dimaḡ kud wr hanex tetṭefed, kud nera neġa essin isikilen ». ¹¹ Yenna hasn Yaḡqub : « Adih eġlet, beššan awyet hereten n ákal nḡ aḡednen emdan i el-masri wéndḡ. Akfet ikrora d elḡetren d torawet d fustaq d elluz d tament. ¹² Awyet aked azref

wa tosem dɣ ibelbaɖ nwn, tiğenen iyyen dsn a yexleɖen, sitet fol-s azref iyyen heɖen i awa hé-d t-zenhim. ¹³ Dimax eğlet, idawet d âmedray nwn. ¹⁴ É Messineɣ, key wan Âneddabu, a iğen tamella dɣ ales waɣ baš éd kewen d yer kewenéd d imedrayen nwn Šimɣun d Benyamin ! Nk dédih kud ilkam éd hi exreken arrawenin, exrekenet ».

¹⁵ Eglen aɣnaten wiŋam, ewayen azref waɣ imda d tihekkiwen, eddewen d Benyamin, osen Yusef dɣ Mašar, ebdeden dat-s eket nsn. ¹⁶ As yeneɣ Yusef Benyamin, yenna has i amɣar n inaxdamen ennét : « Elwey äddunet win s teɣahamtin, enɣasen éxef, éd umasen imeğarenin, éd eklin ɣori ». ¹⁷ Yeğa amɣar wah awa has yenna Yusef, yelweten s tāɣāhamt n Yusef. ¹⁸ As asn yehewel éd eğğehen, ermayen, ennen ġér-essen : « Tiğenen dɣ éré t n azref wan asikel wa yezzaren. Aran éd hanex zuğhin déx, baš éd erteken denex, éd awyin ihedān nnɣ, éd enex eknin éklan ». ¹⁹ As deroy eğğehen, ohezen-in ales wanğam sollan, ennen as : ²⁰ « Inhoɖ a hanex tesğeded, kela-d d nosa déx dat ahel waɣ, enzanha isudar. ²¹ Dɣ ebaraqqa wan oɣul, nora ibelbaɖ nnɣ, ak iyyen denex yosa dɣ innet azref was yezzenha isudar wiŋam imda. Nerre hid azref wen. ²² Newey-d azref iyyen heɖen i isudar wi hé-nzenh asihey waɣ. Wr nessen mi erren azref dɣ ibelbaɖ nnɣ ». ²³ Yenna hasn amɣar wah : « Kela kela, tāhanint, wr termexem, wr teksodem, Messineɣ nwn, Messineɣ n abbaten nwn a ha wen yerren azref nwn dɣ ibelbaɖ, azref wan isudar ermeseɣ-t. » Yessegmed asnd-ales Šimɣun dɣ tākormut. ²⁴ Yezzoğeh tn emdan ɣor Yusef. Egrewen aman éd serdin edaren nsn, ihedān nsn eğrewen išan. ²⁵ Ezwejjeden awa-d eweyen i Yusef, eqqelen as éd

hin yas s terut édét elmeden as yeklin. ²⁶ As in yeğğeh Yusef, ekfent hereten wiŋam. arkažen dat-s. ²⁷ Yesseslem tn Yusef, ezzar yenna : « Ma hin iğa amɣar nwn ? yeddar arwah ? » ²⁸ Ennen : « Ayoh, yegoɖey. » Arkažen dat-s animér. ²⁹ Yetkel Yusef äsewad ennét, yeneɣ Benyamin, aɣnas, wa terew mas, ezzar yenna : « Awah âmedray nwn was-i tennem. » Itter as : « É Messineɣ a key yoğezen abaraɖin ! »

³⁰ Yusef tewed t tamella n aɣnas, yenker hik, yerwel, édét éwenen as imettawen dɣ tétta wén. Yeğla yeslef ɣas ennét. ³¹ Yessered udem ennét, ezzar yeqqel-d. Yenna hasn i äddunet ennét éd d-awyin ameklu. ³² Yos-d âmekši. Yeqqim Yusef ɣas ennét, ayet-mas yosend âmekši ɣas nsn. Elmesriten aked entenéd ekšen ɣas nsn, édét wr tihrin taɣahut d ɣibraniten, xaram fol-sn. ³³ Yesɣeymen Yusef dat-s, mn wa măqqeren ar wa enderrenn, enmeswaden ġérésn akirebben. ³⁴ Yekfen Yusef imekšan wi t-ellenen dat-s. Beššan tafolt ta yekfa i Benyamin toğer s semmos meren tiful tin wi hednén. Yeswa elboza yertay dsn, a-d ezhen.

44

Yezozey Yusef iman ennét dat ayet-mas

¹ Yenna Yusef i amɣar n inaxdamen ennét : « Aɣker ibelbaɖ n äddunet wih, eğ-asn awa eddoben. Er azref dɣ imawen n ibelbaɖ nsn. ² Dɣ abelboɖ n wa medreyen, eğ ds azref ennét, aked elkasin wa yeknen dɣ azref. » Yeğa äwadem awa has yenna Yusef. ³ Déndɣ d yeffo ahel wa heden, eglen Dg Yaɣqub entenéd d ihedān nsn. ⁴ Efelen aɣrem, beššan wr oğğegen animér, as yenna Yusef i amɣar n inaxdamen ennét : « Enker, awed-tn, en asn : « Mafol as tağğem elɣib dɣ édeg n elxér wa teğrewen ? ⁵ Mafol tokerem elkas wa dɣ isas elwezer, elkas wa dɣ ilammed awa iğen d

awa hé eġin? Elxib măqqeren a teġem deh! »

⁶ Yosen in ales, illexet asn awa has yenna Yusef. ⁷ Ennen as : « Ma yāmos waḡ heret? Xaram-aneḡ in neġa awén-ḡ! ⁸ Ner-d aḡref wa newey s Kenḡan, wa nosa dḡ ibelbad nḡ. Ma-fol as éd naker aḡref méḡ oreḡ dḡ tāḡāhamt n ales wéndḡ? ⁹ Kud nosa elkas dḡ kaya n iyyen deneḡ, yemmetet! Éd neqqel dédiḡ éklan ennek. » ¹⁰ Yenna amḡar n elxeddamen : « Eḡbaleḡ. Beššan āmäker ḡas a-hé yeqqelen akli hin, wi heḡnén esserexen, éd eġlin ». ¹¹ Esseḡseren kaya nsn hik, oren tn. ¹² Yeġġeh ales asefferetwi, yebda s kaya n wa măqqeren, yezzeḡrey s wan wa meḡreyen. Yemesa elkas dḡ abelboḡ wan Benyamin. ¹³ Ermayen, essenxeren iselsa nsn, erren kaya fol iheḡan nsn, emlellayen aqqelen ayrem. ¹⁴ Eweḡen Yehuda d ayet ma-s ḡor Yusef : iha tāḡāhamt ennét animér. Erkeḡen dat-s udem yewaḡ āmäḡal. ¹⁵ Yenna hasn Yusef : « Mafol taġġem awéndḡ? Wr teḡelem as āwadem hund nk yeddobet éd elmed awa iġen? » ¹⁶ Yenna has Yehuda : « Ma hak éd nen dimaḡ? Ma hak éd nen baš éd teflesed in wr neḡlem? Messineḡ a haney yermesen. Éd neqqel éklan ennek, nekkenéd d was nosa elkas dḡ abelboḡ ennét.. » ¹⁷ Yenna Yusef : « Kela, Wr eddobey éd egeḡ awén! Wr éd awyeḡ ar was oseḡ elkas dḡ abelboḡ ennét. Wi heḡnén eqqelnet ḡor tisen dḡ elxér d esselamet. »

¹⁸ Yoheḡin Yehuda sollan ḡor Yusef, yenna has : « Adobey éd enneḡ tafert iyyet, wr-t key tzewweššen? Key wa yolan d Ferḡaon. ¹⁹ Asihey wa yezzen, tessetened aneḡ kud nela abba nḡ animér d āmeḡray iyyen heḡen. ²⁰ Nellexet ak n innin amḡar nḡ yeddar, nela āmeḡray, yekreht abba nḡ dḡ tewehre ennét, yere hullan. Berén mas ta eba, wr has-d yeqqim ar enta, anḡas ebat. ²¹ Tened

aneḡ : « Awyet id, ereḡ éd t-eneḡey s tetḡawenin ». ²² Nellexet ak innin wr neddobet éd t-id nawiy, kud wr-t in nerre, abba nḡ éd t-iba. ²³ Tened aneḡ kud wr ti-d newey, kela wr d entaset, wr key éd neneḡ. ²⁴ Neqqel ḡor abba nḡ, nenna has awa haney tened imda. ²⁵ As aneḡ yezmahel animér éd hin nawey isudar, ²⁶ Nenna has : « Wr neddobet éd neġel ar neddew d ameday nḡ, fol as amḡar wan ākal, kud wr hin nose neddew ds, iġaneḡ ešḡeyel wan innin wr-t éd neneḡ, wr haney éd yerrexeb ». ²⁷ Yenna haney abba nḡ : « Tessanem as tāməḡ in Rašél, wr ds ekreheḡ ar essin arrawen. ²⁸ Iyyen ebat; tiġenen ekšen-t exxuten, édét mn axarok wa iġa eggeden isālan ennét. ²⁹ Teram éd hi tawyim aked wa heḡen! Kud yeġrewt haret iyyen, nk éd emmetey dḡ tewehre-hin ». ³⁰ Dimay, menek awa hé egeḡ éd eqqeley ḡor abba hin sel arraw waḡ? Tāmeddort n abba nḡ togda d awa hé yeġrewen arraw waḡ ³¹ Éd t-iba kud wr hin neqqel neddew d arraw. Dḡ éréḡ-nḡ, s tewehre ta iġa, éd iba abba-nḡ. ³² Enneḡ as i abba-hin : « Kud wr d erreḡ arraw, nk as ānaḡlam ». ³³ Inhod, ey ahi éd eqqeymey déḡ, eḡḡefi nk, éd umaseḡ akli ennek, ey arraw éd iġel, enta d ayet-mas. ³⁴ Wr eddobey éd eqqeley ḡor abbahin sl arraw. Wr eddobey āhenay n tozzért ta hé tegrewet abbahin. »

45

Yezozey Yusef iman ennét i ayet-mas

¹ Ābas yeddobet Yusef éd yeffer iman ennét dat āddunet emdan, yesḡeret asn, yenna hasn éd eġmeḡen. Yera éd eġmeḡen baš yeqqayem ḡas-ennét enta d anḡaten ennét émér wad tn éd yezozey iman-ennét. ² Beššan yeslef tāseloft teknan tuksé, ad has eslen Elmesriten, eqqimen ḡannen tn, ad éweḡen isālan ḡor Ferḡaon. ³ Yenna Yusef

i ayet-mas : « Away nk Yusef! Abba hin yeddar animér méx? » Ayet mas ábas essanen ad ihen folsn, wr ennen ula. ⁴ « Ahzet id » yenna hasn. Ohezent in. Yenna Yusef : « Nk awah Yusef, ámedray nwn, wa hin tezzenhem s Maşar. ⁵ Dimax wr kewen itağğehet elhem n ininnin tezzenhem ahi, ula enderren. Awén Messineş a hi yesseweyen s Maşar, baş éd hawen ekkeseş tãmettant dş émér n mena. ⁶ Okeyen essin iwetyan n mena beşşan eqqimen semmos arweh, semmos iwetyan wiş wr tn thé elxedmet, wr tn ihe afaras, wrt illé a dsn iknen. ⁷ Yesséweyen a hid Messineş dş ákal waş baş éd ds tekrehem arrawen, éd ds tezzexem. Hund awéndş yeddobet éd kewen yennej, ánejji máqqeren. ⁸ Hanneyem as wegğén kewenéđ a hid yesseweyen déş, awén iswegğan win Messineş. Enta a dş i yeknen elwezér n Ferşanon, amşar n éhen ennét d Maşar imda. ⁹ Dimax, eđlet hik, siwđet ámahal i abba-hin, ennét as : “Away Yusef yehulkey-d, yenna : Messineş yekna dş i amşar wan Maşar. As ahid dimax hik, wr tehléd. ¹⁰ As-d éd tezzexed ákal was itahawal Jasen key d meddank d iheyawen ennek d éheré ennek wa ġezzulen d wa heğren d errezyen ennek emdan. Éd hid tahzed. ¹¹ Déş, ula s éd tafriyem, ula hawen éd yarin, édét eglan-d semmos iwetyan n mena.” » ¹² Yenna Yusef arweh : « Tessanem as nk a-hawen yesséwelen, aked enña Benyamin issan awén. ¹³ Eđlet aset abbanş, leytet as innin ámoseş ales máqqeren dş Maşar, leytet as awa teneyem imda. Teqqelim-d déş tedewem ds hik. » ¹⁴ Dédiş yermes dş ifassen ennét Yusef ámedray ennét Benyamin, eslefen issenen ésn.

¹⁵ Yennermes d ayet-mas aked wi heđnen, yemmullet as n emdan yesilef. Ÿor déndş řas a-ds esdewennén.

¹⁶ Dş éhen wan ámánokal, elme-

den áddunet s innin Yusef osent id ayet-mas. Iğrez awén i Ferşanon d inaylafen-ennét. ¹⁷ Yenna has i Yusef : « En-asn i ayet-mak éd eğagğin ihédan nsn, d eqqelnet ákal nsn, ¹⁸ éd-d awyin tish d áddunetnsn. Éd tn egeş dş ákal wa tn yufen dş Maşar, édeg wa hen hereten wi tn ufenen dş ákal. ¹⁹ En-asn i ayet-mak éd d-awyin elkerwiletén ti dş-d éd awyin tédédén nsn, d arrawen nsn, d tish. ²⁰ Wr i tn zemhelhilet awa hin éd eyyin, édét tizudawen n Maşar éd umasnet tinasen. ²¹ Eğen meddans n Yaşqub awa hasn yehewelen. Yekfen Yusef elkerwiletén, hund awa yenna Ferşanon, yekfen aked ez-zad wan ábãreqqa. ²² Ak iyyen dsn yekfé áreswey yehoseyen s ibbeddel. Benyamin yekfé semmos iresweyen, yessétas keradet temađ n azref. ²³ Yessewey i tis meraw ihédan, eğugğenen awa tn yufen dş ákal n Maşar. Yesséwey as arwah merawet tihédén eğugğenen éred, tagella d imekşan áğgotnén. Yekfen aked ezzad wan ábãreqqa. ²⁴ Yenna hasn i ayet-mas : « Héwet wr teknésem dş ábãreqqa, ez-zayex-kewen », ez-zar yoyyen éd eđlin. ²⁵ Efelen Maşar, éweđen ákal n Kenşan řor tish. ²⁶ Ennen as : « Yusef yeddar animér! Enta as amşar n Maşar. » Yendar i Yaşqub éd yefles awén, wr tn yefles. ²⁷ Ennen as awa hasn yenna Yusef imda, esseknet awa has-d yessewey Yusef imda. Ÿor déndş yenker-d Yaşqub dş eđes ennét, yeddewet. ²⁸ Yenna : « Xlas! Dimax eddobex édt efléseş! Arrawin Yusef ikna tãmeddort! Endawtet! Erey éd eyneş teřawén-ennét arwah wr emmuteş! »

46

Yekka Yaşqub Maşar

¹ Yegla Yaşqub enta d tela ennét temda. As yewed tařremt n Bersabeş, iğa takuté i Messineş n

tis Ishaq. ² Éhed wéndy yesséwel as Messiney. Yeḡre : « Yaḡqub ! Yaḡqub ! » Yenna has Yaḡqub : « Nk deh. » ³ Yenna has Messiney : « Nk Messiney, Amaḡlol n tik, wr teksoḡed éd tas-d Maḡsar, éd key ekfey iheyawen äġġotné, déndy ad éd umasen ellamet māqqueret. ⁴ Nk a dk éd idawen a hin tawḡed, arreḡ key-d daḡ äkal-ennek. Ḡor tämettant ennek, Yusef iman ennét a hak éd yehrin téḡḡawén ». ⁵ Yefel Yaḡqub Bersabeḡ. Egent meddans dḡ elkerwiletén tin Ferḡaon, enta d téḡḡédén-nsn d meddansn. ⁶ Emhelen éheré nsn d awa elen imda dḡ Kenḡan, eweḡen-in Maḡsar hund awén. ⁷ Awéndy a iġa Yaḡqub ad yaweḡ Maḡsar enta d äddunet ennét emdan.

Äddunet n Yaḡqub

⁸⁻¹⁵ Awah äddunet win Yaḡqub wi osenen Maḡsar : meddans d iheyawen-ennét. Awaḡ arrawen wi yekreh Yaḡqub dḡ Léya dḡ äkal wan Fadan-Aram : Ruben, wa māqqeren dḡ meddans n Yaḡqub. arrawen n Ruben Hénoġ, Falu, Heḡron d Kermi. Šimḡun, meddans Yemuel, Yamin, Ohad, Yakin, Sohar d Šaul, waḡ ehreyen térewt tämäḡ n Kenḡaniten. Léwi, meddans Jeršon, Qehat d Merari. Yehuda, meddans Šila, Fareš d Zerah. Ila essin eba tn dḡ äkal n Kenḡan, Ḡer d Onan. Rurés n Yahuda wan essin s isem ennét Fares ila essin meddans, Hesron d Hamul. Isakar, meddans Tola, Fuwa, Yub d Šimron. Zabulon, meddans Sared, Elon d Yaleel. Ila Yaḡqub dḡ Léya aked tunté teġat isem Dina. Entenéḡ d meddansn ämosen keraḡet temerwén d karaḡ.

¹⁶⁻¹⁸ Yekreh Yaḡqub arrawen aked dḡ Zilfa, taklit ta yekfa Laban i yellés Léya, nḡwih : Jad d meddans Sefyun, Haji, Šuni, Esbon, Eri, Arodi d Areli. Ašir d meddan-s Yemna, Išwa, Išwi d Beriḡa, d tämedrayt nsn Sera. Beriḡa ila essin meddans Heber d Malkiel. Awén meddans d iheyawen n Yaḡqub d Zilfa. Ämosen

meraw d seḡis. ¹⁹ Rašél, hennis Yaḡqub, tekfe essin arrawen : Yusef d Benyamin. ²⁰ Dḡ Maḡsar Yusef yekreh essin arrawen dḡ hennis Asnat, welt Foti-fereḡ ämärabu n aḡrem wan On, isem nsn Mensi d Efraym. ²¹ Benyamin yekreh meraw arrawen : Béla, Baker, Ašbil, Jira, Naḡman, Ehi, Roš, Mufim, Hufim d Ard. ²² Awah meddans d iheyawen n Yaḡqub d Rašél, ämosen meraw d ekkoḡ.

²³⁻²⁵ Yekreh Yaḡqub arrawen aked dḡ Bilha, taklit ta yekfa Laban i yellés Rašél, nḡwih : Dan d rurés Hušim. Neftali d meddans Yasiel, Juni, Yeser d Šilem. Awén meddans d iheyawen n Yaḡqub d Bilha. Ämosen essa. ²⁶ Äddunet win Yaḡqub wi ekkenen Maḡsar ämosen seḡiset temerwén d seḡis. Otanet folsn tiḡulén ennét (téḡḡédén n meddans). ²⁷ Windy d arrawen win Yusef wi ewenén dḡ Maḡsar, eqqalen essahet temerwén.

Yaḡqub dḡ Maḡsar

²⁸ Yezmahel Yaḡqub Yehuda éd has yelleḡet i Yusef émér wa hin eyaweḡ Jasen. As deroḡ ewaḡen Yaḡqub d innet Jasen, ²⁹ yezwejjed Yusef elkerwila-ennét, yegla éd dsn imhiyyet. As yeney tis, yetteft dḡ ifassen ennét, yeslef as fol eḡer a-d iġa eket. ³⁰ Yenna has Yaḡqub : « dimaḡ addobeḡ éd emmeteḡ, édét teddared. Enmeneynet téḡḡawén tinnu d tinnek dḡ tameddortin ». ³¹ Yenna Yusef i ayetmas d äddunet win tis emdan : « éd egleḡ éd elleḡuḡ i Ferḡaon tisit nwn déḡ, kewenéḡ wis kelad tezzaḡem ämäḡal n Kenḡan. ³² Éd has enney in tamosem imeḡanen, teḡḡanem éheré, teweyem-d éheré nwn we ḡezzulen d wa heḡren d awa tlem imda. ³³ As kewen yeḡra Ferḡaon, yessesten kewen d elxedmet-nwn, ³⁴ ennét as tamosem imeḡanen, teḡḡanem éheré wa fol meḡriyem ar dimaḡ hund abbaten nwn emdan. Dédiḡ éd kewen yey

éd tezzeyem ämädal wa yogğeğen n Jasen, édét elmesriten ekyaden äddunet wi eđđanen éheré wa ġezzulen .

47

¹ Yegla Yusef yosa Ferğaon, yenna has : « osen-d abba-hin d ayet ma, ewaten-d éheré nsn wa ġezzulen aked wa heğren, efalen-d Kenğan, han äkal n Jasen émér wağ ». ² Yezozeyt semmos dğ ayet-mas. ³ Yessesten tn Ferğaon : « Ma tämos elxedmet nwn? ». Ennen as : « Nekkenéd imeđanen, neđđan éheré wa fol n međriy hund abbaten nny. ⁴ Menna tekkus dğ Kenğan, enta a-haney-d isteyen, äbas t-illa akesa i éheré nny. Nos-d déy neğmay a nezzekša i éheré nny d iman nny. Neğmay dk éd haney teyyed éd nezzeğ Jasen ». ⁵ Yenna Ferğaon i Yusef : « Dimay d osen ayet-mak d tik, ⁶ Mağar tinnek, eğmey édeg wa hak egrežen ds, t-ekfed asnt. Addoben éd eqqeymin dğ Jasen kud eran. Kud tezzayed dsn ma ämosen wi elenen serho, zemmehihiten d éheré hin. » ⁷ Yelwey Yusef tis ħor Ferğaon. Yesseslemt Yağqub, iğas tittar. ⁸ Yessestent ämänokal « Maneket iwetyan ennek? » ⁹ Yenna has Yağqub « Leğ témédé n ewatay d keradet temerwén exrakeğ ġer ikallen, ämoseğ aw-ténéré. Temed-dortin tokey hik, okeyen fol-i iwetyan ešsohetnen, beššan kela wr ewedğ iwetyan wi essokeyen abbaten-in dğ isikilen nsn, ämosen eddunya n ténéré. » ¹⁰ As yenna awén, yenker yetter as arweh ezzar yegmeđ täğāhamt n Ferğaon. ¹¹ Yezozey Yusef äddunet ennét dğ äkal wa tn yufen dğ Mağar, Jasen, äkal wan Ramsès, hund awa has yenna Ferğaon. Yekfen imeđlan. ¹² Yekfa Yusef tanafek i tis d ayet-mas d äddunet nsn emdan, ak iyyen yekfe a yegdehen i äddunet-ennét d arrawen-ennét.

Elxekuma n Yusef dğ Mağar

¹³ Temel-t menna ad äbas t-tella tanafek dğ äkal imda. Dğ Mağar aked dğ Kenğan äddunet inaqqen laz dğ éré n menna tağ. ¹⁴ Yusef yezzenha éred i äddunet, yeğa azref dğ täğāhamt tan ämänokal. Awén-dğ a iğa Yusef yermes azref imda wan Kenğan d wan Mağar ¹⁵ As immenda azref dğ Mağar d Kenğan, osen-in elmasriten ħor Yusef, ennen as « Akf aney a nekša, akf anğ awas éd nedder, wr haney éd teyyed éd nemmet dat tétğawén ennek, äbas nela azref baš éd key nerzem. » ¹⁶ Yenna hasn Yusef « kud äbas tlem azref, akfet id éheré nwn. » ¹⁷ Eweyen-d éheré nsn i Yusef, yekfen imekšan. Ewatay wéndğ, ezzenhen tanafek s tela, eğrewen imekšan esimeskelen t-n s éheré nsn imda : iyyesan, tihat-ten, ulli, tisista d ihidan. ¹⁸ As yokey ewatay, osen-d Yusef, ennen as « Äbas nela azref, äbas nela éheré. Äbas nela ar imeđlan-nny d iman-nny. ¹⁹ Wr haney éd teyyed éd nemmet dat tétğawén-ennek d imeđlan-nny éd eqqarin? Zenh anğ nekkenéd d imeđlan-nny. Akf aney a nekša. Éd numas éklan n Ferğaon d imeđlan-nny éd eqqelen innet. Wr nere éd nemmet. Akf aney tefest baš éd nedder d imeđlan-nny wr éd eqqarin ». ²⁰ Yezzenha Yusef imeđlan win Mağar emdan. Elmasriten ezzenhen iferğan nsn dğ éré n ešahu n menna. Yeqqel äkal imda in Ferğaon. ²¹ Yekna Yusef dğ äddunet win Mağar emdan éklan n Ferğaon. ²² Imeđlan wi wr izzenha Yusef ħas, win imerubay. Édét eddaren fol awa tn ihak Ferğaon, wr emxataren isudar, fol awéndğ as wr ezzenhen imeđlan nsn. ²³ Yenna Yusef i äddunet : « Dimay kewen ezzenheğ kewenéd d imeđlan nwn i Ferğaon, éd kewen ekfeğ tefest baš éd tseñnelem éred. ²⁴ ħor awa-d éd yeğ éred, éd tekfim tan semmoset i Ferğaon. Awa heden inewen. Agzet ds tefsen nwn. Akšet, zekšet

arrawen nwn d äddunet emdan wi ezzeḡnen dḡ ihenan nwn». ²⁵ Ennen as : « Neddar. Nekrehét datk udem, sidi! Fol awéndḡ éd neḡbel, neddiwet, éd neqqel éklan n Ferḡaon. »
²⁶ Mn ahel wéndḡ elxekuma ten dḡ ikna Yusef fol éred teqqim telle dḡ Maḡar : tan semmoset n awad ifalen iferḡan yāmos in Ferḡaon. Wr t-ille ar imeḡlan win imerubay a wrn yāmos in Ferḡaon.

Iwetyan wi ehreynen dḡ tāmeddort tan Yaḡqub

²⁷ Ezzeḡen Israyliten, äddunet win Yaḡqub, dḡ Maḡar, dḡ ākal wan Jasen. Ekrehen ds imeḡlan, ekrehen arrawen, eqqelen eḡḡeten.
²⁸ Yezzeḡ Yaḡqub meraw iwetyan d essa dḡ Maḡar. Yedder témédé n āwetay d ekkozet temerwén d essa.
²⁹ As yelmed Yaḡqub in tāmettant toheḡ, yeḡr-in rurés Yusef, yenna has : « kud tered ahi s tidet, sekn ahi-t : wr hi tenbeled dḡ Maḡar. Inhod ahi-t tahaded, sens āfus ennek dag eleḡ in. »
³⁰ As i eba, awi ahi s édeg n äddunet-in ». yenna has Yusef : « Éd egeḡ awa-s i tenned ». ³¹ Yenna has Yaḡqub : « Ahaḡ ». Yehaḡ ast Yusef, a yekka Yaḡqub yerkaḡ dat édeg-ennét.

48

Elbaraka tan Yaḡqub fol arrawen win Yusef

¹ Deffer awén, yesla Yusef i torna n tis. Yegla yeddéw d meddans, Mensi d Efraym. ² As yelmed Yaḡqub tisit n rurés, yeḡhel éd yeqqayem fol édeg ennét, zernah-d yeqqim. ³ Yenna has i Yusef : « Messineḡ wan Āneddabu yosa hid dḡ ākal wan Luz, dḡ ākal n Kenḡan, yeḡa-hi elbaraka-ennét. ⁴ Yenna-hi : « éd key ekfex arrawen äḡḡotnén baš éd teqqeled abba n tawsitén äḡḡotnén. Éd ekfex ākal waḡ i arrawen ennek ar abedāh ». ⁵ Yenna Yaḡqub : « Dédiḡ arrawen ennek wi ewenén dḡ Maḡar, aqqalen sr-i hund arrawenin. Efraym d

Mensi āmosen sri hund Šimḡun méḡ Ruben. ⁶ Wi hak ewenén deffer-sn, éd eqqeymin innék. Éd eḡrewen tākasit nsn dḡ ikallen n imeqqaren nsn. ⁷ As-d efeleḡ Fadan-Aram, arwah wr hin éweḡeḡ Efrata, dḡ ākal n Kenḡan, mak Rašél eba tt dḡ ābāreḡqa, tenbal édés n Efrata, dḡ Beytlaḡm, ihan ābāreḡqa n Efrata. ⁸ ḡor déndḡ yeneḡ Yaḡqub arrawen win Yusef, yessestent : « Ma āmosen wih ? » ⁹ Yenna has Yusef : « Awah arrawenin wi hi yekfa Messineḡ dḡ Maḡar. » Yenna has Yaḡqub « zihziten-d, éd tn ekfex elbaraka. » ¹⁰ Tewehre n Yaḡqub tesderḡel-t, wr yesnefra hullan. Yeḡzoheḡ-t Yusef arrawen ennét. Yeḡḡef ten Yaḡqub, yemmullet as. ¹¹ Ezzar yenna i Yusef : « itbat as ekkaseḡ eḡḡema n éd eyneḡ udem ennek beššan dimaḡ Messineḡ yessekna-hi aked udem n meddank ». ¹² Yezzenkeh Yusef arrawen ennét ḡor ifadden n Yaḡqub ezzar yerkeḡ udem-ennét insa fol āmaḡal. ¹³ Ezzar yeḡḡef tn s ifassen ennét : Efraym yeḡḡaf-t s aḡil, yemel fol tehalḡe n Yaḡqub. Mensi yettaf-t s tahalḡe, yemel fol aḡil n Yaḡqub. Yeḡzoheḡ tn Yaḡqub arweh. ¹⁴ Yeznemehrey Yaḡqub ifassen ennét, yeswer āfus wan aḡil Efraym, āfus wan tahalḡe yeswer-t Mensi. Wr iteweḡḡi édét Mensi enta a yāmosen wan āmeqqar. ¹⁵ Nḡ-tih tittar ti iḡa i Yusef : « É Messineḡ, Messineḡ wan ḡenini-hin Ibrahim d abba-hin Iḡaḡ! É Messineḡ wa yolen d amaḡan, hi yoḡezen wa fol eweḡ ar dimaḡ! » ¹⁶ wa yolen d āngelos hi yeḡlesen : eḡ elbaraka i arrawen wiḡ. Ereḡ édt imel isemin ḡorsn ar abādeḡ, hund win abba hin Iḡaḡ d ḡenini hin Ibrahim ! Éd ekrehen arrawen äḡḡotnén dḡ ākal imda ! »
¹⁷ Wr iḡreḡ awén i Yusef as iney tis yesiwer āfus ennét wan aḡil éḡef n Efraym, yermest yeḡmey édt yeḡ fol éḡef n Mensi. ¹⁸ Yenna has : « Abba,

teɣladed. Wa maqqeren nɣwah, eɣ āfus ennek wan eɣil fol éɣef ennét. »¹⁹ Yuɣey Yaɣqub, yenna has : « Essanex, ābaraɗin, essanex. Arrawen win Mensi éd eqqelen el-lamet maqqeret. Beššan āmedray ennét édt yaki, éd yekreh ellametén āɣgotnén. »²⁰ Ahel wéndɣ yenna hasn : « Israyliten éd ɣarren is-mawen nwn baš éd eɣin tittar. Éd ennin : « É Messineɣ a key yessolen d Efraym d Mensi ! » Hund awéndɣ as iɣa Efraym dat Mensi. »²¹ Dédih yenna i Yusef : « Deroɣ d-iɣen éhedin, éd kewen yagez Messineɣ, éd kewen yer ākal n abbaten-nwn. »²² Éd key ekfex āmaɗal yoɣeren wan ayet-mak, éd teɣrewed Šakim, tendɣ erbexex dɣ enmanɣi ɣeri d Amoriten s tākoba-hin d taɣayehin. »

49

Tifér ti ehreynén tin Yaɣqub

¹ Yeɣr-d Yaɣqub meddans, yenna hasn : « Aset-d temdam, éd hawen enneɣ awa hawen yelkamen dɣ ezzeman. »

² Idawet-d, seɣdet ahi dg Yaɣqub, seɣdet i abba nwn Israyil.

³ Ruben key, āmahwarin, key wa ekreheɣ émér-d āmoseɣ āmali, key a yoɣeren dɣ serho, key a yoɣeren dɣ terna.

⁴ Tameskaled hund anɣi yohalen, ābas éd tumased wa yezzaren, édét tehreyed tik dɣ édeg ennét, édét tessāxremed tafteqin.

⁵ Šimɣun d Léwi, aɣnaten, tikobawén nsn, tizolyawén ekmanén.

⁶ Ufuren nsn, wr hi teɣɣehen dɣ iman, wr eréɣ éd eɣɣehex iɣiten nsn, dɣ ikennasen nsn, enɣen médden. Aqquderen aked éswan dɣ āddelen.

⁷ Tilɣant fol āweššen nsn édét yekkus, tilɣant fol iɣiten nsn édét āššohén !

Éd tn oɣaneɣ dɣ ākal n Yaɣqub, éd tn zemmezzeyex dɣ ākal n Israyil.

⁸ Yehuda, ayet-mak éd hak eɣin tamulé.

Éd ternud ihenɣa ennek, dg tik éd enhin datk.

⁹ Yehuda, ābaraɗin, tāmosed hund aher meɣriyen, wa inaqqen a yermes, ɣeffer adih éd yeqqel édeg ennét. hund aher, yeɣen, hund tahert, mit éd isenkerin ?

¹⁰ Aṭtebel n temenukela, éd yeqqayem ɣor kél Yehuda, Wr éd yemmukkes ɣér éɣaren ennét,

ar ahel wa-d éd yas Šilo, was éd elkemnet ellametén.

¹¹ Yoɣey eyhéɗ ennét dɣ tāzzebibt, yoɣey āmaynu ennét dɣ azel yehoseyen,

isarad aselso ennét s elboza, d ābernuh ennét s ahni n āzzebibt.

¹² Téṭṭawén ernanet elboza tekkewelt, isénen ernan ax temellé.

¹³ Zabulon éd yezzey édés n ɣeréw, awad tizekkuten elbaboren. Yegla ākal ennét ar émi n aɣrem wan Sidon.

¹⁴ Issakar eyhéɗ yeššohén, inassen ɣér āgiggiten ennét.

¹⁵ Yeney as édeg yāhosey, ākal yāzéd, āzuk yezneh as ārori, adih yexdem hund akli.

¹⁶ Dan éd yeɣkem fol ellamet ennét, hund iyyet dɣ tawsitén n Israyil.

¹⁷ Dan hund taššelt dɣ ābāreɣqa, tāxxut dɣ tarrayt : ta teddadet azreh n ayes ad yoɣu éré wadt yoɣaren.

¹⁸ Amaɣlol, eɣéɣ eṭṭema dɣ eféssi ennek !

¹⁹ Jad, édt ehjemen imākāren, éd tn yeqqel, éd tn yeɣren.

20 Asser éd yekreh tagella tedanet.
Imekšan n ămănokal effalent-id.

21 Neftali yămos hund ăhenkeḍ dɣ
tinariwén,
ihak eddunya iwhémen ăhoseynén.

22 Yusef hund ašek itarewen s ăġut,
ašek itarewen s ăġut iwaren tét n
aman,

Ézlan ennét okayen aked elxiyaḍen.

23 Edlement, eġerent, ekyedent,
wi ămosnén messawsn n tiḡayiwén.

24 Beššan yekna oḍuf i tăḡayé ennét,
fesusen ifassen ennét,

dɣ terna n Ămeqqered wan Yaḡqub,
Ămăḍan, Étăq n Israyil,

25 s Messineɣ n tik, éd key yennej!

S Ăneddabu, éd key yeburek s
elbaraka n iġennawen win
afella,

d elbaraka n aman wi-d efelnen
ammas n ămăḍal,

d elbaraka fol éfef d tesa n
tuntawén.

26 Elbaraka ta key yekfa abba ennek,
tokey elbaraka ta eġrewex ɣor ab-
batenin,

tewrét éɣef n Yusef,

yămosen amɣar n aḡḡaten ennét!

27 Benyamin yola d-tăhori tes-
sukşedet,

s tufat itat a-wa yermes

s éheḍ itoḡan awa yosa. »

28 Emdan-ésn ămosen tawsitén tin
merawet d senatet tin Israyil. Awén
tifér ti hasn yenna tism émér wa
tn yeburek, ak iyyen dsn yekfé el-
baraka ds togdat.

Tămettant tan Yaḡqub

29 Deffer awén yenna Yaḡqub i
meddans: « As i eba, enbelet ahi
ɣor abbatenin dɣ teḡaxit ta thet
ămăḍal wan Efron, wan ẖethit,

30 dɣ Makfela, ɣor Mamré, dɣ ăkal n
Kenḡan. Ibrahim yezzenha ămăḍal
wéndɣ dɣ Efron baš éd yeqqel
isensa. 31 Déndɣ ad inbel, enta

d hennis Sara, aked Ishăq d hen-
nis Rébéka. Déndɣ ad enbelex

Léya. 32 Teḡaxit d ămăḍal enhan fol
ẖethiten ». 33 As yesmenda Yaḡqub
awa iganna i meddans, yensa, ezzar
ebat, yéweḍ édeg ennét ɣor innét.

50

Eljanaza n Yaḡqub

1 Yegged Yusef fol abba ennét hik,
yemmullet as yesilef. 2-3 Yenna hasn
i éḍbab éd eknin taḡara i abba
ennét. Esokeyen eḍbab akkozet

temerwén n ahel kannen taḡara i
Yaḡqub, esweren-t ikrora, elɣetren
baš wr éd yagez. Elmasriten esle-

fen fol tămattant n Yaḡqub essahet
temerwén n ahel. 4 As yemmenda

ăḡăzan, yenna Yusef i ăddunet
win Ferḡaon: « Kud teram ahi
elxér, ennét as i Ferḡaon awah:

5 « Animér wr eba ti, yezheḍ ahi
in édt enbelex dɣ ăkal n Kenḡan,
dɣ édeg ennét. Eyyahi éd egleɣ

édét enbelex, éd eqqelex deffer
awén». 6 Yenna has Ferḡaon:

« Awen s Kenḡan, egel enbel tik
édét teheḍed ast. » 7 Yegla Yusef
éd yenbel tis, ašşofedent imɣaren

win Maşar, 8 Eddéwen ds ăddunet
ennét, ayet-mas emdan. Wr yeqqim
dɣ Jasen ar arrawen d éheré ɣas.

9 Tesufet ennét teqqal elkerwiletén d
iyyesan d messawesn. Awen tesufet
măqqeret. 10 Eweḍen édeg igan

isem tăɣeryert tan Atad, denneg
ăḡăher wan Elurdun. Déndɣ esle-

fen tăseloft măqqeret, yexzen Yusef
tis essa iheḍan. 11 Wi ezzeɣnén

akal, Kanḡaniten eneyen ăxăzan
wah fol tăɣeryert tan Atad, en-

nen: « Awah ăxăzan yeşşohén fol
Maşar! » Fol awén as édeg wéndɣ

iġa isem Abel-Mişraym (elmeḡna
ennét ăxăzan n Maşar). 12 Deffer
adih Dg Yaḡqub eġen awa hasn

yenna tism: 13 enbelent dɣ teḡaxit
tan Makfela, ɣor Mamré. Ibrahim a
yezzenhen ămăḍal wéndɣ fol Efron

wan ẖethit baš éd yumas isensa
ennét. 14 As yesmenda Yusef awa
iteġ, yeqqel Maşar, enta d ayet-mas

d äddunet wi ds eddewnen emdan s änebal n tis.

Deffer tämettant tan Yaşqub

¹⁵ Deffer adih, ennen ayet-mas n Yusef ġérésn : « Dimax d eba abbannx, yeddobet Yusef éd yeqqel folnx, éd yerzem täxellawt temda ta has neġa. » ¹⁶ Ezzar esseweyen ämahal i Yusef : « Arwah wr eba abba nnx, yenna hanex éd hak nen awah : ¹⁷ « Ennet as i Yusef : inhod, soref i ayet-mak, soref ibekkađen nsn, soref erk iġiten nsn. » Dimax inhod ad tessorefed erk iġiten n éklan n Messineş n tik. » Yeslef Yusef as tin yéwed ämahal wax. ¹⁸ Osent-in ayet-mas, endewen iman nsn dats, ennen as : « Kud teréd éd tekned dnş éklan ennek. » ¹⁹ Yenna hasn Yusef : « Wr terméşem. Wr eddobéş éd eġġeşéş édeġ n Messineş. ²⁰ Teşhelem ahi täxellawt, beşşan Messineş yebbedel täxellawt s tihusay. Yeşhel éd yenneş äddunet äġġotnéş hund awa henneyem itaġ émér wax. » ²¹ Dimax wr terméşem, éd folwn ewwekeleş, kewenéđ d äddunet nwn. » Iġasn awal yeşéden, awal n tähanint yeđasen ulawen nsn.

Tämettant tan Yusef

²² Aqqimen Yusef d äddunet ennét d äddunet n tis dş Maşar. Téwed tämeddort n Yusef témédé n äwetay d meraw. ²³ Yeney tiwit n arawen d iheyawen n rurés Efraym, yessedwel arrawen n aheya ennét Makir, ag Mensi. ²⁴ Ahel iyyen yenna Yusef i ayet-mas : « Deroş d-iġen éheđin. Éd kewen-d yas Messineş. Éd kewen isefel Maşar, éd kewen yer äkal was yeheđ édt yekf i Ibrahim, Işhaq d Yaşqub. Inhodet a hi téweşem. ²⁵ Yezhed Yusef Dg Israyil : « As kewen-d yosa Messineş, awyet éşesanin » ²⁶ As eba Yusef dş Maşar ila témédé n äwetay d meraw. Eġen as elşetren baş édt agşin, eġent dş essendoq.

Rayut

Rayut d Naḡomi

¹ Dɣ ezzeman wa dɣ eḡkamen elqaḡiten dɣ ākal wan Israyil, yeḡḡeh laɣ ākal. Fol awéndɣ as yegla ales iyyen n ayrem n Beytlaḡm dɣ ākal n Yehuda, yeddew d hennis d meddans essin; ezzeyen dɣ ākal n Mowab. ² Ales weéndɣ isem ennét Alimelek, hennis isem ennét Naḡomi, d meddans ismawen nsn Maxlon d Kilyon; tāqqābilt ennét tan Kél Efrata, win Beytlaḡm. A yekka ezzaɣen dɣ ākal n Mowab, ³ eba Alimelek, ales wan Naḡomi, teqqim ɣas ennét, enta d meddans. ⁴ Wiɣ essin eddēwen d tédédén n Mowab, iyyet isem ennét Orfa, ta heḡet isem ennét Rayut. Ezzeyen déndɣ ɣor meraw iwetyan. ⁵ Ezzar eba aked Maxlon d Kilyon, issenen ésn, teqqim Naḡomi ɣas ennét, ebas tela la meddans la ales ennét.

⁶ A yekka teha ākal n Mowab, tesla Naḡomi as Amaɣlol yesres-d elxér wa ɣors illen fol win ākal ennét, yekfén allon. Dédiḡ tenker tefel ākal n Mowab, teqqel ākal ennét, teddew d tiḡulén ennét issenetén. ⁷ Eglenet āddéwnet, ekkenet ākal n Yehuda, beššan dɣ ābāreqqa, ⁸ tenna hasnt Naḡomi: « Egelmet, āqqelmet ihenan n matték-mt. É Messineɣ a kemet isseknen elxér hund wa hi tesseknet, isekné i inemmutannɣ. ⁹ É Messineɣ a kemet yekfen tāmeddort tolayet dɣ ihenan n médden wiyaḡ!» Temmullet asnt ezzar eskelelnet hullan. ¹⁰ Ennet as: « Kela! Éd dm nidaw s ākal ennem. » ¹¹ Tenna hasnt Naḡomi: « Egelmet, tibaradénin, mafol teramet éd dɣi tidawmet? Taɣélmēt āddobéɣ éd arweɣ ales kemet yéweyen? ¹² Egelmet tibaradénin, egelmet, édét tewāhré a eḡéɣ, ebas āddobéɣ éd eḡéɣ éhen. Aked kud

enney: “Eḡareɣ eḡtema, éheḡ way éd idaweɣ, éd ekreheɣ arrawen”. ¹³ Tāddobetmet éd tzezzidermet ad edwelen? Tāddobetmet éd tāqqeymimet wr teddewmet ar déndɣ? Bo, bo! Tibaradénin, wr hi telkémnet. Édét nk a yozer Amaɣlol hullan.» ¹⁴ Eskelelnet hullan arwah, dédiḡ Orfa temmullet i taḡeggal ennét ezzar tegla tāqqel imalan ennét, beššan Rayut, tadiḡ, tuḡey éd tt tefel. ¹⁵ Tenna Naḡomi i Rayut: « Ekid, tāleggest ennem tāqqel āddunet ennét* d messineɣen-ennét. Eḡ hund enta, āqqel innem. » ¹⁶ Baššin tenna has Rayut: « Wr hi teššewešed baš éd kem afleɣ éd eḡleɣ, édét is tekkéd, éd-t ekkeɣ; id tenséd éd ds enseɣ; āddunet ennem éd umasin āddunetin d messineɣ ennem éd yumas messineɣin. ¹⁷ Id temmuted éd ds āmmāteɣ, déndɣ ad éd enbeleɣ. Yaḡét ahi Amaɣlol tasnit ta māqqeret kud weḡḡén tāmettant ɣas a hi yezimezzeyen dm!» ¹⁸ As teney Naḡomi as Rayut teḡlay, tera éd ds tidaw, tebbotfel. ¹⁹ Eglenet essenetén éweḡnet Beytlaḡm. Tisit nsnt dɣ Beytlaḡm tāmos a yemunen. Ennet tédédén: « Awarɣ Naḡomi méɣ?» ²⁰ Tenna hasnt Naḡomi: « Ábas hi tḡannémet Naḡomi, (tas tenḡeḡ; enḡom d eḡéɣ isem wan Naḡomi āmoseɣ tāmat n tāmejjeyrort), eyrimet ahi s Mara, (ta teḡrew tasnit), édét Messineɣ wan Áneddabu yeswer ahi tasnit. ²¹ Efeleɣ ākal waɣ eymareɣ, yerra hid Amaɣlol āqqoren ifassenin! Mafol ɣarremet ahi s isem wan Naḡomi arwah, édét Amaɣlol yekkes foli elbaraka ennét, yeswer ahi Áneddabu tasnit?» ²² Hund awéndɣ a teḡa Naḡomi tefel-d ākal wan Mowab teddew d tāḡeggalt ennét Rayut, telmowabit. Osenet Beytlaḡm dɣ elwaq n ibri.

* 1:15 1.15 méɣ « imelan ennét »

2

1 Berén ağıl wan ales ennét, tonjat Nağomi d ales iyyen. Enta ales n ānesbeğor ilan serho, in āddunet win Alimelek, isem ennét Boğaz. 2 Tenna Rağut tan telmowabit i Nağomi: « Ey ahi éd ekkeğ iferğan éd ekkemuğ tihemmarén ti tayyen inafraſen. Éd aseğ iyyen dsn teha tamella éd hi yey éd ekkemuğ tikmutén ðeffers. » Tenna has Nağomi: « Emhel, tābārağın. » 3 Tegla Rağut taqqim tikmut dğ iferğan, ðeffen inafraſen. Yéwey tt ezzeher ennét s āfārağ wan Boğaz, wa yonğaten d Alimelek. 4 Deffer adih, yos-d Boğaz, yefald Beytlağm. Yesseslem inafraſen, erren as-d esselam. 5 Yessesten Boğaz akli wa yāmosen amğar n inafraſen, yenna has: « Mi ilen taşaxet tén? » 6 Yenna has akli: « Taşaxet téndğ enta as telmowabit, ta-d toset tāddéw d Nağomi. 7 Tenna hanex éd tt ney éd tekkemet tihemmarén ti ratteknén ðeffen inafraſen. Tos-d tella deh, mn tufat ar dimağ, énéh iyyen a teğa zernah hin teğa haret n tāsonfat. » 8 Dédiğ yenna Boğaz i Rağut: « Seğed ahi, tābārağın, wr teqqimed tikmut dğ iferğan wi hednén, çayem déğ, erti d téklaténin. 9 Ekid édeg wa-d farressen, d telkemed i tédeğén ti tikmutnén. Elmed as ennéğ asn i éklanin éd kem akfin elçafét. Kud yeğim fad, egel esu aman dğ teqqelilen ti-d ehrağen inaxdamen. » 10 Dédiğ terkeğ Rağut dat Boğaz, tenna has: « Mafol eğrewex çork sémyar d tāhanint, nk ta wrt tāmos ar tāçaribt? » 11 Yenna has Boğaz: « Awa hi yāhewelen tidet, awa teğéd i tādeğgalt ennem imda as eba ales ennem, menék awa teğéd tefeled tim, mam d ākal ennem baş éd tekkeð çor āddunet wr tezzéyed a tewéd, ula ençahel ula āhendin sl ençahel. 12 É Messineğ a ham yerren awa teğéd, teğrewed elkera

māqqeren çor Amağlol, Messineğ n Israyil, dag tifakfakén ennét a dd toséd teğmaved éfi! » 13 Tenna: « Key teğaled foli hullan. Tekféd ahi tāhulet s awal wa yehoseyen hi teğéd, nk, taklit ennek, tas wr togdé elçima ula d iyyet dğ téklatén ennek. » 14 Émér wan ameklu, yenna Boğaz i Rağut: « Ahez, ekş tagella tah, selmeğ ağrum ennem dğ eçāraz wan elxel. » Taqqim édes n inaxdamen, yekfét Boğaz téğwaw. Tekna téwant, yeqqim-d. 15 As tāqqel éd tekkemet, yenna Boğaz i éklan ennét: « Eyyet tt tikmut aked çér tizzemén, d tekfim tt elçafét. 16 Ekkeset aked heret n tihemmarén dğ tizzemén nwn, eyyet as tnt éd tnt tākkemet. Wr has teğém āsekor. » 17 Tikmut Rağut dğ āfārağ ar almez, teddāh, teffufferet, teğker ābelboğ* māqqeren n timžen. 18 Téweyt, teqqel ağrem, teney tādeğgalt ennét awa tekkemet imda. Tekfét aked awa-d eqqimen dğ ameklu ennét. 19 Tenna has tādeğgalt ennét: « Menid tekkemed ahel wağ? Mi ilen āfārağ wa dğ textdemed? É Messineğ has iğen erramet dğ arrezgen ennét. » Tenna has Rağut: « Ales wa çor exdemex ahel wağ isem ennét Boğaz. » 20 Tenna has Nağomi: « Ales wéndğ in āddunet-nnğ, yāmos iyyen dğ wi fol yeqqel aşşil éd hanex iken tağara, édeğ iyyen dğ inebdiden-nnğ. Amağlol wr yettewet elçer wa hanex iteğ, itağğé i inemmuttannğ! » 21 Tenna has telmowabit: « Yenna hi aked in addobeğ éd tikmuğ ðeffen inafraſen ennét ad semmendun āfāras imda. » 22 Tenna has Nağomi: « Yuf awéndğ, tābārağın, çayem tertayed d téklatén n Boğaz, hékem, wr kem yeçdasét āwadem dğ āfārağ iyyen heğen. » 23 Tegla Rağut tikmut tertay d téklatén n Boğaz ad efresen éred d timžen. Tenimezzağ d tādeğgalt ennét.

* 2:17 2.17 méğ « astem »

3

1 Ahel iyyen, tenna Naḡomi i Raḡut: «Tăbăraṭin, wr yuf éd ham aseḡ éhen dḡ teḡrewed elxér? 2 Tessaned as Boḡaz, waydḡ km yoyyen tennéxdemed d téklatén ennét, iyyen dḡ äddunet-nnḡ a yămos. Eywah éheḡ waḡ itizezzerut timzén dḡ teḡărḡert. 3 Séred, eḡ aḡuten wi äžédnén, els aselso ennem wa yăhoseyen d tersed s teḡărḡert, beššan hékem wrt tessekned iman ennét ad isem-mendu téteté d tésesé. 4 As yensa, ekid édeg wa dḡ éd yemel. Dédiḡ ahez, eken édeg dag elfersada ätäram ennét, d tensed. Dédiḡ éd ham illeyet iman ennét awa hé teḡed.» 5 Tenna has Raḡut: «Awa hi tennéd imda éd t eḡeḡ.» 6 Dédiḡ teres s teḡărḡert, teḡa awa has tenna tădeggalt ennét imda. 7 Yekša Boḡaz, yeswa, ezzar yezha dḡ iman ennét, yegla yensa édés n tădebbont ennét n timzén. Ezzar tohez-in Raḡut sollan, tekna édeg dag elfersada daw éḡaren ennét ezzar tensa. 8 As iḡa émér iyyen dḡ éheḡ, yehkeḡkeḡ ales, yebreywel, teḡrewt tăkunt n tămăṭ tah tenset daw éḡaren ennét. 9 Yenna has: «Ma tămosed, kem?» Tenna has: «Nk Raḡut, taklit ennek. Ettareḡ dk udem baš éd hi tagzed édét key iyyen dḡ ibebdiden-nnḡ.» 10 Yenna has: «É Messineḡ a kem ikfen elbaraka, Raḡut! Elxér wa teḡéd i tădeggalt ennem yăhosey; dimaḡ tessikned iyyet tehreyet tufet aked ta tezzaret, édét wr teḡméyed tera n médden meḡriynén, ula inesbeḡar ula tilaqqiwén. 11 Adih dimaḡ, wr teksodet! Éd eḡeḡ awas hi tennéd, dḡ aḡrem wrt illé éré wrn yessén as tămăṭ tolaxet a tămosed. 12 Tidet as ānabdad ennem a āmoseḡ beššan illé iyyen heḡen d-yoraken serem illăha hid. 13 Sikey éheḡ déḡ, as yeffo éd nessen yera éd kem yeḡlef*

méḡ kela. Kud yebok as yeḡé-t, kud kela, āhaḡeḡ-am, s Amaḡlol wa yedderen, ar éd km-d erreḡ, eḡeḡ am awa hi yeweren. Dimaḡ ens ar tufat.» 14 Tăqqim tensa ḡor éḡaren ennét ar s tufat, ezzar tenker s ihokhaken, dḡ émér wéndḡ-d wr yeddobet āwadem éd izemmezli ḡér ābăḡḡi d eydi, méḡ ḡér ales d tămăṭ. Wr yeré Boḡaz éd elmeden äddunet in tos-in dḡ teḡărḡert. 15 Yenna has dédiḡ: «Awid afer wa tesiwered éḡef ennem, d tekned as oḡuf.» Taṭṭeft, yeṭkel seḡiset tiziwawén n timzén, yeḡas tnt ds, yellil as teswer tnt éḡef ennét, ezzar yeqqel aḡrem. 16 Tosa Raḡut ḡor tădeggalt ennét, tenna has tădeggalt: «Ma hin iḡen tăbăraṭin?» Teḡas Raḡut isălan n awa has iḡa ales wah imda. 17 Tenna Raḡut daḡ: «Yekfa hi seḡiset tiziwawén tiḡ, yenna hi: «Wr tăqqel-d ḡor tădeggalt ennem tăсібekbeked ifassen.» 18 Tenna has Naḡomi: «Zezzider déḡ, tăbăraṭin, ad telmeded taḡera n ešḡeḡel waḡ. Wr éd yeḡrew Boḡaz innay ad tefru ahel waḡ!»

4

1 Yekka Boḡaz émi n aḡrem*, yeqqim, émér iyyen yokey-in ales wanḡam s iganna, wa yoḡṡaten† d Alimelek. Yenna has Boḡaz: «Ahez, ḡayem deh.» Yohez in ales, yeqqim. 2 Dédiḡ yeḡra Boḡaz meraw imḡaren n aḡrem, yenna hasn: «Ḣeymet deh», äqqimen. 3 Yenna has i ales wanḡam: «Ăfăraḡ wan eḡḡa-nnḡ Alimelek, zanhé hin Naḡomi, ta-d tefelet äkal n Mowab.» 4 Yenna has: «Ăfăraḡ waḡ id-t izzenhen telléd asd seres key, édét key wa yezzen, édét key a yoḡṡaten d Alimelek, away as ak tn ennéḡ dat imḡaren-nnḡ éd āmosen tiḡuhawén, kudét zanhéd-t, ennén dḡ eljemat, kudét wrt teréd ennén dḡ eljemat, éd nelmed

* 3:13 3.13 méḡ «yemmesten» * 4:1 4.1 dḡ édeg wa-d tidekkulen imḡaren † 4:1 4.1 wa yezzen dḡ taṡṡet fol ilzam āmesten n tela d äddunet win ānemmuten baš wr éd eḡmeḡen tawsit

awa hé yeḡin, édét key āmuzer, nk defferk ad elléx, nk, as tennéd nk wr teḡḡed awaḡ, tekféd-i tefért ennek n-innin wrt eddobéx awaḡ éd-t aḡeḡ, eḡé key, ḡor déndḡ éd awreḡ nk.» Yenna has ales wah : « Ayoh, āréx édēt zenheḡ. » ⁵ Beššan yenna has Boḡaz : « Ahel wa-d éd tzenhed āfāraḡ wéndḡ fol Naḡomi, éd tzenhed† aked Raḡut telmowabit, hennis n wa eba, baš éd tekrehed arrawen hé umasnin meddans n wa eba fol tākasit ennét. » ⁶ Yenna has ales waḡam : « Γor déx-d iḡḡeh ādewenné wan tediwt, nk ahel waḡ eḡmedeḡ. Wr eréx éd zenheḡ, édét wr eréx éd enfezeḡ tela-hin. Oyyéx ak édeg, zenh key, nk wrt eddobéx. » ⁷ Dḡ ezze-man wéndḡ dḡ Israyil, tellé elḡada tah, tamos tāmətartŠ : ḡor inezzan méx ḡor āsemmeskel n heret, as tekna taḡera iyyet, éd yekkes āwadem eḡātém ennét édēt yekf i wa heḡen. Awéndḡ a yāmosen tāḡuhé. ⁸ Yenna ales waḡam i Boḡaz : « Zenh key. » Ezzar yekkes eḡātém ennét. ⁹ Yenna Boḡaz i imḡaren d āddunet widt ellenén emdan* : « Tešhadem ahel waḡ as zanhéx i Naḡomi, tela d ārrezḡen n Alimelek emdan d win Maxlon d Kilyon meddans, ¹⁰ éweyex aked Raḡut telmowabit, hennis n Maxlon, baš éd teqqayem tākasit n Maxlon dḡ āddunet ennét, baš éd yedder isem ennét ḡér ayet-mas d dḡ émi n aḡrem waḡ. Ahel waḡ tešhadem† fol awén. » ¹¹ Āddunet emdan wi ellenén ḡor émi n aḡrem ennen : « Nešhad »; ennen imḡaren : « É Messineḡ a yessolen tāmət ta hé teḡḡehet ihenan ennek d Rašél d Leya, essenetésnet, annātén n Kél-Israyil. É Messineḡ a key yekfen isem déx, dḡ Beytlaḡm d tela déx, dḡ Efrata. ¹² É Messineḡ a key yerzeḡen s inuba dḡ tāmət taḡ, yumasét éhen ennek hund wan

Fereḡ, wa térew Tamar i Yehuda. » ¹³ Yéwey Boḡaz Raḡut. Éhed héndḡ ad iḡa éhen, yerzeḡt ds Messineḡ s arraw n éy. ¹⁴ Ennet tédédén i Naḡomi : « Elbaraka n Messineḡ wa kem yekfen ahel waḡ wa kem éd yagzin‡. Yetwezzayét isem ennét dḡ Israyil! ¹⁵ Éd kem-d yer s tāmeddort, éd ham yilal dḡ tewāhré ennem. Édét mas ta-d térewet tes-simḡer kem, tufam essa arrawen. » ¹⁶ Teḡkel Naḡomi arraw, teswert éfef ennét, enta adt yessedwelen. ¹⁷ Ennet tinarāḡén : « Tekreh Naḡomi arraw. » Eḡenet as isem Γubeyd. Γubeyd waḡ a yérewen Yessa, tis n Dawud. ¹⁸ Awah abbaten n Dawud mn Fereḡ : Fereḡ tis n Hesron, ¹⁹ Hesron tis n Ram, Ram tis n Amminadab, ²⁰ Amminadab tis n Našon, Našon tis n Salmun, ²¹ Salmun tis n Buḡaz, Buḡaz tis n Γubeyd, ²² Γubeyd tis n Yessa, Yassa tis n Dawud.

‡ 4:5 4.5 cf 4.1 § 4:7 4.7 méx agna * 4:9 4.9 méx « eljemat » † 4:10 4.10 méx « teḡḡihém »
 ‡ 4:14 4.14 méx « yetkelen »

Yunan

¹ Ahel iyyen Amaɣlol yesséwel i Yunan ag Amitay, yenna has :
² « Enker, as Niniwa, aɣrem wa măqqueren, zemmeheḍ fols ! Édét isalan tāxellawt n āddunet ennét éweḍen ahid. »
³ Dédiḥ yenker Yunan, yennehel Taršiš, yerwal fol Amaɣlol. Yeres s Jaffa, yosa elbabor iyyen yekkan Taršiš ; yerzem édeg ennét, yéwen yertay d inaxdamen n elbabor wi ekkenén Taršiš, yerwal fol Amaɣlol.

⁴ Beššan yeshed Amaɣlol aḍu fol aman, teḡa téḡent măqqueret fol ḡeréw. Ar deroɣ yerrezza elbabor.
⁵ Ermeyen inaxdamen, ak iyyen yesiɣeret i messineɣ ennét, eggaren ilalen dɣ aman baš éd sifsasen. Yunan, wadih yeres dɣ édér n elbabor, yensa, yekna édes.
⁶ Amɣar n elbabor yohezt, yenna has : « Mafol tetḡased ? Enker, seqqeret i messineɣ ennek ! Tigenén messineɣ wah éd isismaḍ folnɣ, wr éd nemmet. »
⁷ Ennen ḡer essen : « Aset-d, éd neḡ isaɣéren, baš éd nelmed ma yāmos wa hanɣ-d yéwayen elɣar. » Esséwelen isaɣéren fol Yunan.
⁸ Ennen as dédiḥ : « En anɣ ma haney yoseɣen d elɣib wah. Ma āmosen ešseylen ennek, mis-d tefeled ? Ma yāmos ākal ennek, ma tāmos ellamet ennek* ? »
⁹ Yenna hasn : « Nk Šibrani, eksodeɣ Amaɣlol, Messineɣ n iḡennawen wa yexleken ḡeréw d āmādal. »
¹⁰ Yenna Yunan i médden wih in yerwal fol udem n Amaɣlol, eknen tāremméq, ennen as : « Ma tāmos tekunt ta haney teḡéd deh ? »
¹¹ Ennen a-s : « Ma hak éd neḡ, baš éd yehdu ḡeréw folnɣ ? » Aman āsséten āmussu.
¹² Yenna hasn : « Aḡḡefet ahi, enḍewet ahi dɣ ḡeréw baš éd yehdu folwn ; édét es-saney as nk a hawen-d yéwayen aḍu waɣ măqqueren. »
¹³ Médden

* 1:8 1.8 méɣ « hama ennek »

eḡḡefen tiboryén nsn tis saglen el-babor, esmessen tnt eḡmayen éd awḍin āmādal beššan yenderen asn, édét ḡeréw yekna āweššen folsn.

¹⁴ Dédiḥ eyren Amaɣlol, ennen : « Amaɣlol, inhod, wr nemmetét dɣ érét n iman n ales wah, wr haney teswered ahni n ales wrn haney yexhéden ula enḍerren ! Édét, key é Amaɣlol, teḡed awa teréd. »

¹⁵ Ezzar eḡkelen Yunan, enḍewent dɣ ḡeréw, dédiḥ yešsem-in ḡeréw dɣ āweššen.
¹⁶ Médden wih, eknen tuksaḍa măqqueret i Amaɣlol. Eḡen as takuté, esmeḍrenen.

2

¹ Yesséwey-in Amaɣlol āsolmi măqqueren, yelmez Yunan, yeqqim Yunan dɣ tesa n āsolmi keraḍ ihilan d keraḍ ihedan.
² Dɣ tesa n āsolmi, yeqqim Yunan itimuhud fol Amaɣlol, Messineɣ ennét, yenna :

³ « Dɣ mihi, eyréɣ Amaɣlol, Yājeweb ahi ;

Dɣ ammas n ākal n inemmuttan, eḡmeyey telilt, Tesgeded i awalin.

⁴ Tenḍew-d ahi dɣ édér n ḡeréw, Tihiw n aman eɣleyinet ahi ;

Tihiw emdanet, aman emdan okeyen foli.

⁵ Nk ḡannéɣ dɣ imanin :

“Etwestaxey, oḡeḡey āhenay ennek !

Beššan abedāh eḡareɣ eḡtema n éd eyney éhen ennek wan āmud wa heddigen.”

⁶ Aman éweḍen ahi ar tākorseyt,

Tihay eɣleyinet ahi,

Tāleggit tekres fol éɣefin.

⁷ Eresey ar ikéwen n tidreɣén,

āmādal yergelen foli tinassén ennét ar abedāh ;

Beššan tesseḡmeḍed ahí-d anu ed-dareɣ,

É Messineɣ, Amaɣlolin !

⁸ Awad edhašen imanin dɣ ammasin,

Ektéɣ-d Amaɣlol, tittarin éweḍnet key,

éweddnet éhen ennek n ämud wa heddigen.

⁹ Wi elkemnén i elšnam wrn elé tenfa, wr ilkém éd ennejjin.

¹⁰ Nk, éd hak eġeġ tikutawén, tim-muyux äsiġeréġ,

Awäs ennéġ édt eġeġ, tidet as édt eġeġ: änejji wr-t iteġ ar Amaġlol.»

¹¹ Dédiġ yesséwel Amaġlol i äsolmi, yoq-d Yunan fol ämäđal.

3

¹ Yesséwel Amaġlol i Yunan animér, yenna has: ² « Enker, ek Niniwa, aġrem wa mäqqeren, siwed ämahal was hak ġannéġ!»

³ Dédiġ dimaġ yenker Yunan, yekka Niniwa, hund awa has yenna Amaġlol. Niniwa, aġrem iknan tezzuhert, elzamen kerađ iheđan baš éd tt tejjeret. ⁴ Yerreġeġ Yunan dġ aġrem ahel iyyen. Yesiġeret, iganna: « Eqqimen ekkozet temerwén n ahel baš édt tehheddem Niniwa!» ⁵ Eflisen äddunet win Niniwa Messineġ; enmeknen fol azum, elsen eššekaretén, ġor wa mäqqeren ar wa enđukken.

⁶ Eweddén isälan ämänokal n Niniwa; yezzenkeh fol eṭṭebel ennét, yekkes äbernuh ennét wan temmenukela, yelsa eššekaret ezzar yeqqim fol ézed. ⁷ Yeswenna awaġ dġ Niniwa: « Awaġ awa ennen ämänokal d imġaren ennét: “Äddunet d éheré, aked éswan, wr tettim, wr sessim! ⁸ Äddunet d éheré d éswan éd elsin eššekaretén, éd seqqerin i Messineġ s eššahet, ak iyyen yemmuġreġ fol erk iġiten ennét d täxellawt ta tehet ädékel ennét! ⁹ Tigenén Messineġ éd yemmuġreġ, éd ismađ fol äweššen ennét, dédiġ tigenén wr éd nemmet?” »

¹⁰ Yeney Messineġ in ämmuġreġen fol erk iġiten nsn. Yeqqel-d fol täxellawt tas yebok éd tt yeġ kud wr ämmuġreġen.

4

¹ Awén wr yeġreġ fo i Yunan, yewweššen. ² Yenna i Amaġlol: « É Amaġlol, awén essaneġ ss arwah ehéġ äkalin? Awéndġ as eġléġ erwaleġ ekkéġ Taršiš. Édét essaneġ as tämosed Messineġ n tähanint, teha ellemana, wrn iteweššin hik, yeġkaren tihusay, hin iṭaṭṭefen täxellawt ta fol iġa hik. ³ Dimäġ, Amaġlol, ekkes dġi iman, édét essoféġ tämettant i tämeddort.»

⁴ Yessestent Amaġlol: « Tezžaled as tawwiššened? » ⁵ Yeġmed Yunan aġrem, yeqqim berén aġmođ n täfuk. Yekna äkäber déndġ, yeqqim ds, baš éd yeney awa itaġġen dġ aġrem. ⁶ Amaġlol Messineġ yessenker ašek iyyen denneg Yunan baš éd has yeġ télé fol éġef ennét, baš éd isesmed anderren fol äweššen ennét. Yeddewet Yunan hullan fol ašek wah. ⁷ Beššan as yeġfo, ġor ihokhaken, yesséwey-in Messineġ tawekké tekšet ašek, ad yeqqor. ⁸ As tenker täfuk, yessewey-in Messineġ ähođ d-ifalen aġmođ n täfuk, täfuk teha dġ éġef n Yunan, ad deroġ yenġalef. Yesmedren tämettant, yenna: « Ässofeġ tämettant i tämeddort.» ⁹ Yessesten Messineġ Yunan, yenna has: « Tezžaled as tewwiššened dġ éret n ašek? » Yenna Yunan: « Ežžaleġ as ewwiššeneġ ad esmedreneġ tämettant.» ¹⁰ Yenna Amaġlol: « Tenġik tamella n ašek fol wr teknéd heret, weġġén key adt issenkeren, yenker dġ éheđ iyyen, ahel wa heđen yemmut.

¹¹ Nk, dédiġ wr hi éd tenġ tamella n Niniwa, aġrem mäqqeren, aġrem ehan denneg témédé d senatet temerwén n aġim n ayt-adem wrn essén äzemmezli n ayil d tähalġé nsn, aked äxxuten äġġotnén.»

INJIL TAN LUQA TIWIT D TEMMEDRIT N EISA

1.1-4.13

Mafol tt wektab injil tah

¹ Ejna Teofiles, eggeten wi eġmeynén éd ekteben isălan n awa iġen ġerénġ, ² hund awa hasn tn eġen imašhaden wi tn eneynén s téttaŵén nsn émér héndġ d eġen s tizaret. Wiġ entenéd a yămosen imawayen n Awal n Yałlah. ³ Fol awén, aked nk, édét eknéġ aġemay i isălan win tizaret, teġġeh ahi enniyet n éd tn ektebey s emmek was tn elmedeġ baš éd hak tn amleġ s iyyen iyyen, ejna Teofiles, ⁴ baš éd tsellekened tidet n tifér ti telmeded.

Iġa āngelos isălan fol tiwit tan Eħya wan ānesselmay

⁵ Dġ ezzeman wa dġ yămos Hérodés āmānokal n ākal n Yehudiya, illé amġar n imerubay iyyen iġan isem Zakariya, elant kél Abya. Hennis isem ennét Elizabét telét tawsit iyyet n dg Harun. ⁶ Essin éssen olayen dat Yałlah, eknan ālekam i elħaq d elwašiya tin Émeli. ⁷ Beššan wr elén arrawen, édét Elizabét tāmeġġaġrut, essin éssen weššaren daġ.

⁸ Ahel iyyen, itag Zakariya eššeġel ennét dat Yałlah édét tewad tn-d meléla nsn enta d winnét. ⁹ Hund awa tenna elġada tan imerubay, eġen iseġeren, yeqqel folas émér n éd yeġġeh dġ Éhen wa Heddigen n Émeli, éd ds yeġ ikrora. ¹⁰ A yekka Zakariya isikrurut, āddunet emdan timihuden dġ ténéré.

¹¹ Émér héndġ yos-d āngelos iyyen n Émeli dat Zakariya, yebded aġil wan aġil n elmejmer wan ikrora. ¹² As-t yeney Zakariya, yeġa tāremméq māqqueret ezzar yeksod hullan. ¹³ Beššan yenna

has āngelos : « Wr teksodet, Zakariya, Yałlah yesla i awa tettered : hennik, Elizabét, éd tekreh arraw, eġ as isem Eħya. ¹⁴ Éd key-d tas tādāwit māqqueret, āddunet aggotnén éd eddewén fol tiwit ennét. ¹⁵ Edét éd yumas imaqqeren dat Émeli. Wr éd isas elboza ula a yămosen tése sé texmaret wl iyyet. Déndġ d éd yeġġeh tesa n mas, éd yeġker Unfas Heddigen. ¹⁶ Éd yer Israyiliten āġgotnén dġ ābāreqqa n Émeli, Messineġ nsn. ¹⁷ Éd yeġlā dat Émeli s eššahet d unfas win ennebi Eliya, baš éd iġuheġ ulawen n abbaten d meddansn ; baš éd-d isuġel wi efelnén ābāreqqa, éd tn-d yer s tayetté ta karrehen āddunet wi elenén udem dat Yałlah ; hund awéndġ éd isebded āddunet ojadnén i Émeli. » ¹⁸ Yenna Zakariya i āngelos : « Menék awa hé eġeġ éd elmedeġ as tidet a tgannéd ? Édét nk amġar a āmoseġ, henni aked enta weššar. » ¹⁹ Yenna has āngelos : « Nk Jibril wa ibaddeden dat Yałlah, āméheleġ-d ġork, éd hak siwleġ, éd hak elleġuġ isălan wiġ n elxér. ²⁰ Awah tidet a hak ennéġ, tidet hé tetbetet dġ émér ennét ; beššan wr hi teflése d, fol awén éd yeġtef émi enneġ, ābas teddobéd awal ar émér héndġ. »

²¹ Émér héndġ, āddunet eqqalen i Zakariya, ākunén folin yeqqim-in a yeġġén dġ Éhen wa Heddigen. ²² As zernah yeġme d, wr yeddobet éd hasn isiwel, elmeden as yemun as-d heret iyyen dġ éhen wanġam. Yeġa sn tāloġamt beššan yendar as awal.

²³ Adih as yesmenda Zakariya ihedan ennét n āġebad, yeqqel tāġāhamt ennét. ²⁴ Okeyen ihedan, tessimrew Elizabét. Teffer awén semmoset tlil. Tenna dġ iman ennét : ²⁵ « Awah ahi yeġa Émeli : as foli yesres āsewad ennét, yekkes ahi teġaššimt ta eléġ ġér āddunet. »

Iġa āngelos isălan fol tiwit tan Eħsa

26 As okeynet seḍiset tlil, yesséwey Yaḷlah ängelos ennét Jibril s taḡremt iyyet dɣ äkal n Jalila, teġat isem Ennašira, 27 ɣor tämawaṭ iyyet teġat isem Meryem, teggibbel i Yusef. Yusef wah, aheya n ämänokal Dawud. 28 Yeġġeh-in ds ängelos, yenna has: « Esselam folm! Km ta telet tähanint mäqqueret n Émeli wa dm yeddéwen, teboreked ġer tédeḍén emdanet. » 29 Tākun Meryem hullan fol awa has yenna, wr tessén elmeḡna n äseslam wah. 30 Yenna has ängelos: « Wr teksodeḍ, Meryem, édét Yaḷlah yesres folm tähanint ennét. 31 Adih éd tsimrewed, éd tekrehed arraw, éd has teġed isem Šisa. 32 Éd yeqqel imaqqaren, éd has itahawal Ag Ämaṭkal. Éd-t yekf Émeli Yaḷlah eṭṭebel wan tis Dawud, 33 éd imnukel ar abedäh fol iheyawen n Yaḡqub, temenukela ennét wr éd temmendu. » 34 Tenna has Meryem: « Man emmek n awén? Edét nk wr ezzéyeḡ médden? » 35 Yenna has ängelos: « Unfas Heddigen éd-d yeres folm d eššahet tan Ämaṭkal éd km yewer hund télé. Fol awéndɣ arraw wa yeqquddesen hé yiwin, éd i has itahawal Ag Yaḷlah. 36 Ekid, aked wlt mam Elizabét, dɣ tewehré ennét tessimrew, enta tas itahawal tämeġġaḡrut, teġġeh tallit ennét tan seḍiset. 37 Edét ula indaren i Yaḷlah. » 38 Tenna has Meryem: « Taklit n Émeli a ämoseḡ, yeġét awas i tennéd. » Ifel tt ängelos émér héndɣ.

39 Adih tenker Meryem dɣ iheḍan windɣ, tegla terored, tekka aḡrem iyyen dɣ tidreḡén n äkal wan Yehudiya. 40 Teġġeh täḡāhamt tan Zakariya, tesseslem Elizabét. 41 Adih déndɣ d tesla Elizabét awal wan Meryem, tofrey i arraw ennét yeg-gad s tädāwit dɣ tesa ennét. Émér héndɣ yeṭker tt Unfas Heddigen has yeswennen awah, 42 teṭkel Elizabét emesli ennét, tenna:

« Yekfim Émeli elbaraka ennét ġer tédeḍén emdanet, elbaraka ennét tella fol arraw wa ihen tesa ennem!

43 Ma ämoseḡ as hi-d tas mas n Émeli-hin? 44 Édét, ekid, émér wéndɣ d-esléɣ i äseslam ennem, arraw wa ihan tesa hin yegged s tädāwit. 45 Tengeḍ-am km ta teflaset édét éd yetbet awas ham yenna Émeli!»

46 Dédiḥ tenna Meryem:

« S enniyetin, éd simḡereḡ Émeli, 47 ulin yeddiwet fol Yaḷlah, emayḡlasin,

48 édét yesres foli akeyad ennét, nk ta wrt tämos ar taklit ennét. Edét mn dimaḡ ar abedäh, ayt Adem, éd hi gannen: tengeḍ am, 49 édét Äneddabu yeġa ahi a yeggén n tihusay.

Enta was isem ennét yeqquddes, 50 yāmos tamella i wi-t ekšoḍnén dɣ iwetyan ikét nsn;

51 yessekna terna n äfus ennét: yezmezzey äddunet wi yeṭker et-tekebbor dɣ ulawen nsn.

52 Yesres imenokalen d temenukela nsn, yeṭkel wi meḍruynén.

53 Yeḡmer wi yenḡa laḡ, yesḡer wi eḡmernén.

54 Yellil i Israyil, wa yāmosen akli ennét:

wr yettuwet tamella tas yenna éd tt yekf i abbaten nḡ,

55 Ibrahim d iheyawen ennét, ar abedäh. »

56 Teqqim Meryem ɣor Elizabét ɣor keraḍet tlil, ezzar teqqel ihenan ennét.

Tiwit tan Eḡya

57 Yéweḍ émér wan térwa tan Elizabét, tekreh arraw. 58 Inaraġen ennét d äddunet ennét, elmeden tamella ta mäqqueret has iġa Émeli, oheren ds tädewit. 59 As okeyen ettam iheḍan ḍeffert tiwit, osen-d éd ezzezenén arraw, eyélen éd has eġin isem n tis, Zakariya. 60 Beššan tuġey asn mas, tenna hasn: « Kela, éd yeġ isem Eḡya. »

61 Ennen as : « Wrt illé āwadem wl iyyen dɣ āddunet ennem iġan isem wan Eħya ! » 62 Ezzar es-
 sestenen s tāloġamt tis n arraw, essestenent d isem was yera éd-t yeġ i rurés. 63 Yesseġmey Zakariya elloħ wa fol yekteb awah : « Isem ennét Eħya. » Yeskerebbetten awén. 64 Ħor déndɣ āméren émi d iles win Zakariya, yesnemmer Yaħħah yetkal awal ennét. 65 Inaraġen emdan eksodeñ, efelen isālan édeg wéndɣ eħleyen tidreħén emdanet tin ākal wan Yehudiya. 66 Emdan wi has eslenén, yāmos asn ettexmima, gannén : « Ma hé yumas arraw waħ ? » Yemun as yesiwert Ēmeli āfus ennét. 67 Zakariya, tis n arraw, yetkert Unfas Heddigén, iġa awal n ennebi, yenna awah : 68 « Tebareka Ēmeli, Messineħ n Israyil, wa hin yosen, yennejja ellamet ennét. 69 Yesséwey anħ-d Āmaħlas māqqueren dɣ iħeyawen n akli ennét Dawud. 70 Awén awa yeswenna i ennebiten ennét wi eqqudesnén wan éru : 71 Yenna hanex éd hanex yennej fol iħenġa nħ, d imiksenen nħ. 72 Yessekna tamella i abbaten nħ, ikuttu téséq ennét ta teqqud-deset. 73 Awén, tahodé tas yeġa Messineħ i abba nħ Ibrahim éd hanħ tt yekf, 74 yenna has éd hanħ yennej fol iħenġa nħ, éd hanex yey éd-t neħbed wr neksod, 75 neqquddes, nezzal dats dɣ tāmeddort nħ temda. 76 Key, arrawin, éd tumased ennebi n Āmaħkal, édét éd tegled dat Ēmeli, éd has zehhuseyed ābāreqqa ennét 77 baš éd iselmed elħelas i āddunet ennét s āsaruf n ibekkađen nsn, 78 s tamella n ul n Messineħ nħ.

Hund awéndɣ éd d yas folnɣ yāmos taffawt n ihokhaken, 79 baš éd yeġ taffawt i wi eqqimen dɣ tihay n éhed d dɣ télé n tāmettant, éd hanħ isuman ābāreqqa wan es-selamet. » 80 Idaggel arraw, ikarreh tayetté. Yeqqim dɣ ikalen win tinariwen ar ahel wa-d yosa ġér āddunet win Israyil.

2

Tiwit tan Ēisa dɣ Beytlaħm

1 Dɣ waħ ezzeman, yenna Elqaysar Aġestes ilzam éd tédanen āddunet win ikellan wi eti-wezzaħnén n Romaniten emdan. 2 Médan wéndɣ yezzaren, as yenta, Kirinyus yāmos anħar n Surya. 3 Āddunet emdan ekkan éd etwesédanen ak iyyen dɣ aħrem ennét. 4 Aked Yusef, yefel Ennaħira, dɣ ākal n Jalila, yekka Beytlaħm, dɣ ākal n Yehudiya, déndɣ ad iwa āmānokal Dawud ; édét enta aħeya n Dawud a yāmos. 5 Yegla éd yessejel iman ennét, enta d ta has teggibellet Meryem, ta tessimrewet. 6 Ēmér héndɣ d-ellan dɣ Beytlaħm, tiwit téweđ. 7 Tekreh Meryem arraw ennét wa yezzaren, éy. Tesselsé tiksén, ezzar tessensé dɣ aħlal wan éheré, édét abast illa édeg dɣ tāħāhamt tan imegaren. 8 Dɣ ākal wéndɣ, ellant imādanen ensanén déndɣ, eđanen éheré nsn. 9 Yosén in āngelos n Ēmeli, yeħley asn elmejd n Ēmeli yesimelewlew tn. Eknen tāremméq. 10 Beššan yenna hasn āngelos : « Wr tek-sođem, ekidet, éwayeħ awn-d isālan n elxér, hé egreħnén hullan i āddunet emdan : 11 Ahel waħ dɣ aħrem wan Dawud, yewawn āmaħlas, enta Elmesih d Ēmeli a yāmos. 12 Éd hawen lexteħ āħamol, menék awa hé teġim éd tezziyem : éd tasim arraw yelsa tiksén yensa dɣ aħlal wan éheré. » 13 Ezzar hik, āmunen-d āngelosen

wiyed hednén eknanén ağut, efalend ağenna, tamelen Yałlah, gannén :
¹⁴ « Elmejd n Yałlah, dı iğennawen win afella, esselamet fol âmădal ħor äddunet wi fol yeğa sémħar ennét! »

¹⁵ As eglen ängelosen, eqqalen ağenna, ennen imăđanen ġérésn : « Endawtet éd nk Beytlaħm : ilzem éd neneý awa iğen, awa haney yenna Émeli. »
¹⁶ Āroreden in, as in éweđen, eneyen Yusef d Meryem, d arraw yensa dı aħlal wangam.
¹⁷ As-t eneyen, essoħelen i wi-t ellenén awa hasn yenna ängelos fol arraw wah.
¹⁸ I hasn yeslen, éd yukan fol isălan wi taggen imăđanen.
¹⁹ Meryem tadih, tagez dı ul ennét awas tsal imda, taxemamt.
²⁰ Deffer awén, eqqelen imăđanen ešşexlen nsn, essimħeren Yałlah, tamelent fol awa eneyen d awas eslen, édét awéndı a hasn yahéwelen.

Amiwi n Ćisa s Ehan wan âmud

²¹ Ahel wan ettam deffer tiwit, yos-d émér wan eziyyen n arraw, yeğa isem wan Ćisa, isem was yenna ängelos dat esimrew n mas.

²² Ezzar as yokey ätehher n Yusef d Meryem hund awa tganna ešşeriħa tan ennebi Musa, eweyen arraw s Éhen wan âmud wa măqqeren dı Yerušelem éd ds seknin arraw i Émeli,
²³ hund awa yektaben dı ešşeriħa téndı n Émeli : « Ak âmahwar n éy, éd yemmezley i Émeli. »
²⁴ Yelzam asn aked éd egin takuté tas tganna ešşeriħa téndı : « Senatet tigerregerén méħ senatet tidebrén medreynén. »
²⁵ Dı Yerušelem, illé ales iğan isem Šimħun. Ales wah yezzal, yeksod Messineħ, yeqqal i wa hé yennejġin Israyil. Iwart Unfas Heddigén.

²⁶ Yessilmedt Unfas Heddigén as wr éd yemmet ar s kundebat yeneý Elmesih wan Émeli.
²⁷ Yosa éhen wan âmud yemhalt ss Unfas Heddigén. As in osen imerawen n Ćisa eddéwen d arraw nsn baš

éd has egin awa tganna ešşeriħa,
²⁸ yettef arraw dı ifassen ennét, yomel Yałlah, yenna :
²⁹ « Dimax, É Émeli, tegéd awas tennéd, teddobéd éd teyyed akli ennek éd-t iba dı esselamet.
³⁰ Édét dimax eneyey s téttawénin elħelas ennek,
³¹ wa tezwejjeded dat eddunya temda :
³² yămos taffawt ta key édt seknit i tawsitén n eddunya temda, elmejd n ellamet ennek Israyil. »

³³ Tis d mas n arraw ekunen fol awa yehéwelen fols.
³⁴ Yekfén Šimħun elbaraka ennét, ezzar yenna i Meryem, mas n Ćisa : « Ekid arraw waħ yesnefrent Yałlah éd yumas egeđel méħ tébeddé n äddunet aggotnén dı äkal wan Israyil. Éd yumas ähamol n Yałlah wa wr éd eybelen äddunet.
³⁵ Éd-d yesegmed awa effaren äddunet aggotnén dı ulawen nsn. Km, dédiħ Meryem, éd ham yumas tekmo măqqueret ham éd teggehet iman hund tākoba. »

³⁶ Tellé aked tennabit iyyet, isem ennét Anna, welt Fenuel, tin tawsit tan Aser. Enta tamos tamħart wešşeret. Dı temmedrit ennét, teddew d ales iyyen essa iwetyan ħas,
³⁷ ebat, teqqim wr teddew, téwad ettamet temerwén n äwetay d ekkoz. Wr teffil Éhen wan âmud, tămos taklit n Émeli ahel d éheđ : timuhud, tozam.
³⁸ Téwad-in émér héndı, ezzar teqqim tamel Yałlah. Tessewel fol arraw i äddunet emdan wi eqqelnén i eneġġi n Yerušelem ħor Yałlah.

³⁹ As esmenden imerawen win Ćisa ešşexlen nsn wis tenna ešşeriħa tan Émeli, eqqelen äkal n Jalila, dı taħremt nsn tan Ennaħira.
⁴⁰ Yeqqim arraw idaggel, itišuhut. Ila elmıħna teggét, teħkart tăhanint n Yałlah.

Yosa Ćisa éhen wan âmud

⁴¹ Ak äwetay, imerawen win Ćisa takken âmud wan Āsuref -Tefaské tan elyehud- dı Yerušelem.
⁴² As yekreh Ćisa meraw iwetyan d es-sin, eddéwen ds hund awa tganna

elġada tan ămud. ⁴³ As yemmenda ămud, eglen eqqalen ayrem nsn, beššan Ħisa yeqqim dɣ Yerušelem, wr ss essénen imerawen ennét. ⁴⁴ Aɣélen Ħisa iha terăkeft, eglen hund awén ahel iyyen imda. Ez-zar egmeyen-t ɣor ăddunet nsn d imidiwen nsn, ⁴⁵ beššan wrt osen. Aqqelen Yerušelem egmayen-t. ⁴⁶ As okeyen kerađ iheda, osen-t dɣ éhen wan ămud : yeqqim ġer el-muġlimin, yesiged asn, isastan tn. ⁴⁷ I has yeslen, éd yukan d teyette ennét d ejiwiben wi iteġ. ⁴⁸ As-t eneyen imerawen ennét, eqqenen iɣefawen nsn, tenna has mas : « Ar-rawin, mafol hanex tegéd awén? Nk d tik nermaɣ, neyyewen negmay key. » ⁴⁹ Yenna hasn : « Mafol tegmayem ahi? Wr tessénem as yelzam ahi amhihi d eššexlen n ti? » ⁵⁰ Wr egréhen awa hasn yenna. ⁵¹ Yeddew dsn s Ennašira. Isagad i awa has gannén. Mas teqqim texximem awa igen, togaɣ-t dɣ ul ennét. ⁵² Isata Ħisa dɣ elmiɣna d tébeddé d táhanint tan Yallah d tan ăddunet.

3

Eħya wan ănesselmay

¹ Ăwetay wan maraw d semmos dɣ temenukela n Elqaysar Tiberyus; Bilaşes Elbunţi yeħkam dɣ Yehudiya, Hérodos yeħkam dɣ Jalila, ennas Filibes yeħkam dɣ ikallen win Iturya d Traxunis, Lisanyus wadih yeħkam fol Abilya, ² dɣ ezzeman wa dɣ ămosen Hana d Qeyafa imerubay wi meqqornén, yesséwel Yallah i Eħya ag Zakariya, dɣ ténéré. ³ Yegla Eħya, yellil ăkal wa yohezen eɣăher wan Elurdun. Iganna awah : « Utabet, selmeɣet iman nwn dɣ aman baš éd tegrewem ăsaruf n ibekkađen nwn. » ⁴ Awéndɣ itag Eħya, yektabt ennebi Işeɣya dɣ elkettab ennét : « Ămesli n wa yesiɣerén dɣ ténéré, iganna : zewwejdet ăbăreqqa n Ēmeli,

sugduhet as ăbăreqqa ennét ! ⁵ iɣehran wi eɣehnén éd enbelen, éd ensinét tidreɣén d tidebbonén ; imnenniđen n ibereqqaten éd ezzelen, ibereqqaten wi exlenén éd ehusiyen.

⁶ Dédiħ ak ăwadem éd yeni elɣelas n Yallah. »

⁷ Ăgut ăwadem yosin ɣor Eħya, baš éd tn iselmex dɣ aman. Yenna hasn : « Ikét n tişşelén ! Mi hawen innen éd terwelem i ăweššen wan Yallah wad yohezen. ? ⁸ Setbetet s iġiten olaɣnen as tetubem, eyyet tinawt dɣ iman nwn : -Abba nny Ibrahim-. Asilekenex awen as ikedéwen wiɣ, Yallah yeddobet éd tn yer iheyawen n Ibrahim ! ⁹ Tolam d işkan, takedimt tojad, tennihel d ikéwen n işkan : ak ašek, kud wr itirew a tha elfayda, éd yemmenked, éd hin yettendew dɣ témsé. » ¹⁰ Essenstenent ăddunet, ennen as : « Ma hé neġ ? » ¹¹ Yenna hasn : « Wa ilen essin iselsa, yekfét iyyen i wa wrn ile ula, wa ilen imekšan, yozantn. » ¹² Osen-d aked inarmasen n tiwsé, egmayen ăselmex, essestennen Eħya, ennen as : « Muġalim, ma hé neġ nekkenéd ? » ¹³ Yenna hasn : « Wr tezzerzemem denneg awa hawen yahéwelen. » ¹⁴ Osent in jonditen, essestent : « Nekkenéd daɣ ma hé neġ ? » Yenna hasn : « Wr teqqimem taheɣem ăddunet, wr teqqimem taggem tinawén wrn ezzél fol ăddunet, wr tegméyem ar aɣref wa hawen yetterzemen. » ¹⁵ Ăddunet aɣizeyderen, egaren eṭtema, gannén dɣ iman nsn : « Eħya, weggéɣ enta a yămosen Elmesih ? » ¹⁶ Yenna hasn Eħya : « Nk, aman a dɣ kewen éd selmeɣex ; beššan éd-d yas wa hi yernen : wr enheggeɣ aked éd areɣ tikerras tin iɣetémen ennét. Wadih Unfas Heddigen d témsé a dɣ kewen éd iselmex. ¹⁷ Yeṭtaf dɣ ăfus ennét téseyt tas izazzaġ táɣerɣert, izameɣlay allon d aɣeşlaf. Éd yeṭker taheqqa ennét allon, awa yexlen,

éd-t yeqqed dɣ témsé ta wrt yessey ar abedāh. » ¹⁸ Hund awéndɣ itag Eɣya isālan n elxér i dg Israyil dɣ isemmetiren āġġotnén, itabeššar tn.

¹⁹ Yesséwel Eɣya i Hérodés, amɣar wan Jalila, fol aggay wa iġa i Herodya hennis n enɣas d fol erk iġiten āġġotnén heɣnén. ²⁰ Yessotin folsn aked awah : yeġa Eɣya dɣ tākormut.

²¹ A yekka Eɣya isalmaɣ āddunet, yesselmey aked Ćisa. A yekka Ćisa itimuhud, améren iġennawen ²² ezzar yeres in fols Unfas Heddigen, yeġa emuken n tedebért mellet. Émér héndɣ yegmed-d amesli d ifalen iġennawen, yenna : « Key tāmosed Ruré was eknéɣ tera, teknéd ahi iman. »

Āddunet win Ćisa dɣ ezzeman

²³ Ila Ćisa berén keradet temerwén n āwetay as yessenta emahal ennét. Ayélen āddunet rurés n Yusef a yāmos, Yusef ag Hali, ²⁴ ag Matthat, ag Léwi, ag Melki, ag Yenna, ag Yusef, ²⁵ ag Matathya, ag Amos, ag Naɣum, ag Hešli, ag Nejjay, ²⁶ ag Math, ag Matathya, ag Šemaɣi, ag Yusef, ag Yehuda, ²⁷ ag Yuɣna, ag Risa, ag Zerubabel, ag Šeyaltayil, ag Niri, ²⁸ ag Melki, ag Addi, ag Kosam, ag Elmudam, ag Šer, ²⁹ ag Ćisa, ag Elyezer, ag Yurim, ag Matthat, ag Léwi, ³⁰ ag Šimɣun, ag Yehuda, ag Yusef, ag Yunam, ag Elyaqim, ³¹ ag Meleya, ag Meynan, ag Mattatha, ag Nathan, ag Dawud, ³² ag Yessa, ag Gubeyd, ag Buɣaz, ag Selmun, ag Naɣšun, ³³ ag Amminadab, ag Admin, ag Arni, ag Hešrun, ag Fares, ag Yehuda, ³⁴ ag Yaɣqub, ag Ishaq, ag Ibrahim, ag Teraɣ, ag Naɣur, ³⁵ ag Serruj, ag Reyu, ag Falej, ag Abir, ag Šelha, ³⁶ ag Qinan, ag Arfekšad, ag Sam, ag Noɣ, ag Lamék, ³⁷ ag Matušaleɣ, ag Axnux, ag Yered, ag Mehlalil, ag Qinan, ³⁸ ag Anuš, ag Šit, ag Adam wa yexlek Yaɣlah.

4

Ajerreb wa iġa Iblis i Ćisa

¹ Ćisa yeɣkar Unfas Heddigen, yefel eɣāher wan Elurdun, yelwayt Unfas dɣ ténéré, ² dɣ yessokey ekkozet temerwén n ahel itajerrabt Iblis. Wr yeksé ula enđerren iheɣan windɣ, as okeyen, yenɣé laɣ. ³ Yenna has Iblis : « Kud tidet as Ag Yaɣlah a tāmosed key, en as i ékedé waɣ éd yeqqel tagella. » ⁴ Yenna has Ćisa : « Yektab : - Āwadem wr éd yeddar s tagella ɣas, [beššan aked s ak tefért n Yaɣlah] ». ⁵ Yeweyt Iblis édeg iknan aɣkul, yessekné-hin hik id-t illa ākal yetiwezzayen ⁶ ezzar yenna has : « Éd key ekfey terna n ikallen wiɣ emdan d elmejd nsn : awaɣ imda egrewexɣ, addobéɣ édt ekfey i was eréɣ. ⁷ Kud terkeɣed dati, ak heret innék, ekféɣ akt. » ⁸ Yenna has Ćisa : « Yektab : « Erkeɣ dat Émeli Messineɣ ennek enta ɣas a hé teɣbeded. » » ⁹ Yeweyt Iblis adih s Yerušelem, yeġé afella n Éhen wan āmud, yenna has : « Kud tāmosed Ag Yaɣlah, enɣu iman ennek s āmāɣal ; ¹⁰ édét yektab : « Yaɣlah yenna hasn i āngelosen ennét éd key agɣin, key. » ¹¹ Méɣ daɣ : « Éd key eɣtefen s ifassen nsn, baš wr éd yeqqef aɣer ennek i ékedé. » » ¹² Yenna has Ćisa : « Yahéwel : « Wr éd taremed Émeli, Messineɣ ennek. » » ¹³ As yesmenda Iblis awa yeddobet dɣ térmitén ennét, yegla, yoyyé ar émér iyyen heɣen.

EŠSETEL WAN ĆISA DĠ JALILA

4.14-9.50

Ćisa dɣ Ennašira

¹⁴ Yeqqel Ćisa Jalila yeɣkar terna n Unfas Heddigen. Esineqqesen fols āddunet dɣ ākal héndɣ imda. ¹⁵ Yeqqim isayra dɣ ihenan n téyeré nsn, āddunet emdan tamelent.

¹⁶ Yekka Ćisa Ennašira, ākal wa dɣ yedwel. Yosin ahel n essebet, ahel n tesonfat, yeggeh éhen

n téxeré, hund emğom. Yenker, éd yexer; ¹⁷ yegrew elkettab wan ennebi Işeyya. Yoré, yosa édeg wa dɣ ikteb azel waɣ :

¹⁸ « Unfas n Émeli iwar ahi, yesnefren ahi nk, baš éd egeɣ isālan n elxér i tilaqqi-wen,

[éd zuzyeɣ ulawen iha elhem].

Yezmahel ahi-d baš éd enneɣ i kél tākormut ağmoɣ yohez,

éd enneɣ i immedorɣal āhenay yeğrew,

éd exxerereɣ wi atiwekrasnén,

¹⁹ baš éd enneɣ āwetay n elxér n Émeli. »

²⁰ As yesmenda, yoɗa Ğisa elkettab, yerré i ānaxdam, ezzar yeqqim.

Āddunet wi ehenén éhen n téxeré, ekyedent emdan. ²¹ Dédih yenna hasn : « Ahel waɣ azel wa yektaben dɣ Elkettab yetbet émér héndɣ d has tsallem, kewenéd wiɣ has esgednén. »

²² Emdan tamelent, eqqimen ākunen dɣ tifér n elxér ti yenna. Ennen : « Awah weggéɣ rurés n Yusef? »

²³ Yenna hasn Ğisa : « Essaneɣ as teddobém éd hi tennim anhi wah yenna : « Āɗebib !

Zuzey iman ennek! » Éd tennim aked : « Nessian awa tgéd imda dɣ Kafranahum, egé déɣ dɣ ākal ennek. »

²⁴ Ezzar yesséta : « Éd hawen tn enneɣ, awah tidet : wrt illé ennebi yeknan etwerexxeb dɣ ākal ennét. »

²⁵ Awah tidet, eddobéɣ éd hawen tn enneɣ, élwanet tédeɗén s eba ales nesnet dɣ ākal n Israyil dɣ ezzeman wan Eliya. Émér wéndɣ dɣ wr iwét ağenna ad éweɗen keraɗ iwetyan d ayil n iyyen. Émér héndɣ d temel menna māqqueret dɣ ākal imda. ²⁶ Beššan wr yesséwey Messineɣ Eliya ɣor wl iyyet dsnt, yesseweyt ɣor iyyet heɗet tezzaɣet dɣ Şerfa dɣ ākal n Şeyda. ²⁷ Awén yola d wa iğen dɣ ezzeman wan ennebi Elişeɣ, élwan āddunet wi tegrew torna tan élem mellen; beššan wl iyyen dsnt wr yezzéy, wr

yezzéy ar Naɣman d ifalen ākal wan Surya. » ²⁸ Emdan, dɣ éhen n téxeré, ekkusen, ewweššen as eslen i awén. ²⁹ Enkeren, emhelen Ğisa essegmedent aɣrem, eweyent s afella n térgit tan tadreq ta ɣor tebna Ennaşira, eran édnt in sebbereɣwelen. ³⁰ Beššan yokey gérésn, yegla.

Izuzuy Ğisa āddunet āğğotnén

³¹ Yekka Ğisa Kafranahum, dɣ ākal n Jalila, isaɣra ds ahel wan essebet, yāmosen ahel n tesonfat.

³² Akunen āddunet dɣ āseyri ennét folin awal ennét ila elħikma.

³³ Dɣ éhen wan téxeré, illé ales iyyen iha ag āsuf. Yetkel amesli ennét yesiɣeret : ³⁴ « Hey! Ğisa wan Ennaşira, ma dnɣ teréd? Teréd éd haney tehhedmed? Es-saneɣ ma tāmosed : Wa Heddigen d yezmahel Yağğah! »

³⁵ Yezmeheɗ Ğisa fol ag āsuf wa ihen ales wah, yenna has : « Susem folnɣ d tegmeded ales wah! »

Yegmed-d ag āsuf, yessoɗa ales fol āmāɗal dat āddunet, beššan wr has yeɣhéɗ ula enɗerren. ³⁶ Āddunet emdan akunen, ennen gérésn : « Ma yāmos awal wah? Ales waɣ yeħkam s terna d elħikma dɣ kél āsuf, ġammeden! »

³⁷ Dédih enferen isālan ennét dɣ ākal imda.

³⁸ Yefel Ğisa éhen n téxeré, yekka tāɣāhamt tan ales iyyen iğan isem Simɣun. Tamɣart iyyet, tādeggalt n Simgenɣun tegraw tt tazzaq teşsohet, yehéwel i Ğisa éd has yeg heret iyyen. ³⁹ Yeneh-in fols, yezmeheɗ fol tazzaq. Tefel tt tazzaq, tenker tāməɗ déndɣ a tn simgurut.

⁴⁰ As toɗa tāfuk, i ilen āméren, ak iyyen d torna ennét, yéweyt ɣor Ğisa. Isansa ifassen ennét fol ak iyyen dsnt, tazzeyen emdan. ⁴¹ Aked déndɣ, gammeden-d kel āsuf dɣ āddunet āğğotnén, gannén : « Key as [Elmesih] Ag Yağğah! » Beššan izamaħaɗ dsnt Ğisa, yekkas asnt awal, édét entenéd essanen as enta Elmesih.

⁴² Déndy d yeffo, yefel Ċisa aġrem, yekka édeg iyyen yesofen. Egmejent äddunet; ast oßen, eġelen édt ermesin, wr erén éd tn yefel. ⁴³ Beššan yenna hasn Ċisa : « Yelkam ahi éd ebbeššereġ Isālan n Elxér win Elmelek n Yałlah dġ iġermen wi heđnén emdan. Fol awéndy as hid yesséwey Yałlah. » ⁴⁴ Yeqqim ixatteb dġ ihenan n téxeré dġ ākal n Jalila imda.

5

Yexra Ċisa inelkimen ennét wi ezzarnén

¹ Ahel iyyen, yebdad Ċisa ħor geréw wan Jenneysarat, äddunet eġlayen as, osasent eran éd segdin i awal n Yałlah. ² Yeney senatet elfelluketén erasen tnt messawsnt, eqqimen saraden dġ aman ihellumen nsn wis rammesen isolmiyen. ³ Yéwen Ċisa iyyet dġ elfelluketén, tan Simġun, ezzar yenna has éd hin izenkeh anderren fol āgenena n geréw. Yeqqim Ċisa isaġra i äddunet héndy, enta wadih iha elfelluka. ⁴ As yesmenda awal ennét, yenna i Simġun : « Egel ar sén key d imidiwen ennek, dġ édeg wa dġ ojaden aman, ezzar tenđewim ihellumen nwn wis rammesem isolmeyen. » ⁵ Yenna has Simġun : « Muġalim, éheđ imda negmay isolmiyen as wr nermés ula. Beššan dġ érétn n awal ennek, éd egleġ, éd hin enduweġ ihellumen. » ⁶ Endewen tn in, ezzar ermesen isolmiyen eknanén āġut, ar deroġ hasn essenxeren ihellumen nsn. ⁷ Eġren imidiwen nsn win elfelluka ta heđet, éd hasn ilalen. Osenten in, ellilen asn ad eġkeren elfellukaten essenetén, ganet aġkor iyyen ar deroġ elmeynet dġ aman. ⁸ As yeney Simġun Betrus awén, yerkeġ dat Ċisa, yenna has : « É Émeli, efel ahi, nk enesbekkađ a āmoseġ ! » ⁹ Simġun d wi heđnén ellenén déndy eknen tāremméq māqqeret, fol āġut wa eġen isolmiyen wi esdewen. ¹⁰ Tāremméq ta iġa Simġun,

a eġen imidiwen ennét, Yaġqub d Eħya, dg Zabadi. Beššan yenna Ċisa i Simġun : « Wr terméged, dimaġ äddunet as éd teqqeled tsadawed tn-d sri. » ¹¹ Essoġelen-d elfellukatén nsn, oyyen ak heret déndy, elkemen i Ċisa.

Yezozey Ċisa ales tegraw torna tan élem mellen d enabdan

¹² Iha Ċisa aġrem iyyen ast in yosa ales, tenkalt torna tan élem mellen. As yeney Ċisa, yenđew iman ennét dats, ad-t ilaqqed, yenna has : « É Émeli, kud teboked as, teddobéd éd hi tzizzeġed. » ¹³ Yezzel Ċisa āfus ennét, yeđest ezzar yenna has : « Awén a āréġ, izzaġ ! » Émér héndy adt tefel torna. ¹⁴ Yenna has Ċisa : « Wr tenned awén i isem n āwadem. Beššan egel seken iman ennek i āmārabu, ekf takuté tan āteħher tas yenna Musa, baš éd ešheden äddunet as tezzeyed. » ¹⁵ Dédiħ isālan n Ċisa ekken illeħin i ikallen, tasent in äddunet āġġotnén, eran éd has sagaden, éd tn izuzuy d tornawén nsn. ¹⁶ Beššan Ċisa abedāħ itak ideggen āsofnén, itimuhud dsn.

¹⁷ Ahel iyyen, isaġra Ċisa. Aqqimen déngam Elfarisiten d elmuġlimin win eššereġa efalen-d téxermén aggotnén dġ Jalila méy Yehudiya, efalen-d aked Yerušelem. Yegraw Ċisa terna ta tešsohet ħor Émeli, izuzuy ss imérenén. ¹⁸ Adih oßen-d äddunet, éwayen-d ales yebdanen fol tāsalat, eran éd tzughin dġ tāġāhamt dat Ċisa. ¹⁹ Beššan wr essénen menék awa hé eġin édt tzughin ġér āġut āwadem wadt illen dat tāġāhamt. Esséwenent afella, oren asfel, ezzar esresen enabdan fol tāsalat ar dat Ċisa ġer äddunet. ²⁰ As yeney Ċisa taflest nsn, yenna i eméren : « Āmidi hin key ! Ibekkađen ennek essorefen. » ²¹ Elġulama wi ketebnén d Elfarisiten exxemmemen : « Ma yāmos ales wah isikufuren ? Mi yeddobén āsaruf n ibekkađen ar Yałlah ġas ? » ²² Yelmed Ċisa

awa exximmemen, yenna hasn : « Mafol as texximemem awah? »
²³ Ma yogeren tinawt n : “Ibekkađen ennek essorefen” méx tinawt n : “Enker, egel?”
²⁴ Beššan eréx éd telmedem as Ag áwadem ila terna ta fol yeddobet ásaruf n ibekkađen fol ámađal waḡ. »
 Γor déndx yenna i enabdan : « Ennéx ak, enker, eṭkel tásalat ennek, d teqqeled ihenan ennek!”
²⁵ Émér héndx, yenker ales waḡam dat áddunet emdan, yeṭkel tásalat ennét, yeqqel ihenan ennét itamel Yallah.
²⁶ As tn d iḡa Messineḡ, ákunén. Eqqimen tamelen Yallah. Emdan ermaḡen, gannén ḡérésn : « Ahel waḡ neny tikunén! »

Šisa d áddunet

²⁷ Deffer awén, yegmeđ Šisa, yeny Léwi, ánarmas n tiwsé iyyen, yeqqim dḡ édeg wan elxedmet ennét. Yenna has Šisa : « Elkem ahi!»
²⁸ Yenker Léwi, yoyya ak heret, yelkem as.
²⁹ Yesmegaret Léwi dḡ táḡāhamt ennét s ámegaru máqqeren, tatten entenéd d inarmasen n tiwsé áḡḡotnén d áddunet wiyed heđnén.
³⁰ Elfarisiten d elḡulama nsn wi kettebnén tazemen awén, ennen i inelkimen n Šisa : « Mafol tatem d tsassen tertayem d inarmasen n tiwsé d inesbekkađen?»
³¹ Yenna hasn Šisa : « Áddunet wi eslexnén, wr erén édbab, imérenen a tn yeran.
³² Wr-d oséx éd exreḡ wi exélnén ezzalen, oseḡ-d inesbekkađen baš éd utaben. »

³³ Ennen i Šisa : « Inelkimen n Eḡya d win Elfarisiten, tozamen a yeggén, timuhuden, beššan winnek, tatten, sassen. »
³⁴ Yenna hasn Šisa : « Tordam in éd tetwenkaḡ téteté i imegaren n éhen a ekken ertayen d ales? Ula deroḡ! »
³⁵ Beššan ilkam éd dsn yemmukkes ales wah, dédih eddobén éd oḡamen. »
³⁶ Yegasn Šisa tangalt tah : « Wrt illé wa isanxaren aselso yeynayen baš éd yewet ss tiksén i aselso yemminden, dédih aselso wa yeynayen éd yenxer, wa

yemmenden wr yenhegga d tikest tan wa yeynayen.
³⁷ Wrt illé daḡ éré i isanḡalen elboḡa teynayet dḡ ibyaḡ emmindenén, édét elboḡa ta teynayet éd tsenxer ibyaḡ : éd tenḡel, ibyaḡ éd eḡheden.
³⁸ Kela! Elboḡa ta teynayet taggeh ibyaḡ eynaynén!
³⁹ Wrt illé wa yessofen elboḡa ta teynayet kud yoram ta terwet. Ita-hawal : tuf ta terwet. »

6

Isālan n essebet

¹ Ahel iyyen n essebet yāmosen ahel n tesonfat, yellil Šisa iferḡan n éred. Inelkimen ennét tameden tihemmarén. Tiffefferuten tnt dḡ ifassen nsn, tatten tédaḡén.
² Ennen asn Elfarisiten wiyyed : « Mafol ad taggem awa xeramen ahel n essebet?»
³ Yenna hasn Šisa : « Wr teḡrém ula awa iḡa Dawud ahel wadt yenḡa laḡ enta d imidiwen ennét?
⁴ Yeggeh dḡ éhen n Yallah, yéwey tiḡelwén tin Émeli, yekša dsnt, yekfa i imidiwen ennét, awén imerubay ḡas a itatten tiḡelwén tin. »

⁵ Yenna Šisa daḡ : « Ag áwadem enta Émeli n ahel n tesonfat. »

⁶ Ahel iyyen heđen n essebet, yeggeh Šisa éhen n téḡeré, isaḡra ds. Illé ales iyyen s yeqqor áfus ennét wan aḡil.
⁷ Elḡulama wi kettebnén d Elfarisiten eknan akeyad i Šisa, tassenen éd izuzey ales wah ahel n essebet, édét eran éd tseđlemen.
⁸ Beššan yessan Šisa awa exximmemen. Yenna has i ales was yeqqor áfus : « Enker, ebded dat áddunet. » Yenker áwadem, yebded.
⁹ Ezzar yenna hasn Šisa : « Éd kewen sesteneḡ : -Ma tenna eššeriḡa? Tiḡawt n elxér méx tiḡawt n a yeššađen ahel n essebet? Uḡuḡ n iman méx iḡi n iman ahel n essebet?»
¹⁰ Yekyed tn emdan s iyyen iyyen ezzar yenna has i ales : « Zihez d áfus ennek. » Yeḡa awa has yenna, áfus ennét yezzey.
¹¹ Beššan wi heđnén ekkusen hullan,

eggehen awal ġérésn fol awa hé eġin i Ċisa.

Yesnefren Ċisa meraw inemmahalen d'essin

¹² Adih d'x iheđan wind'x, yéwen Ċisa tadreq iyyet, éd ds yemuhed, yeqqim in fols éheđ imda itimuhud.

¹³ As yeffo, ye'ra inelkimen ennét, yesnefren dsn meraw d'essin s iġa isem inemmahalen : ¹⁴ Sim'gun, was yeġa isem wan Betrus, en'jas Andraws, Ya'zqub d' E'ya, Filibes d' Bertulmaws, ¹⁵ Matta d' Toma, Ya'zqub ag' Ħalfa d' Sim'gun, was ita-hawal wan elwa'ani, ¹⁶ Yehudas ag' Ya'zqub d' Yehudas wan Elisxaryu'ı, wa hé yeqqelen ama'đdar deffer awén.

¹⁷ Yeres d' Ċisa tadreq yeddéw dsn, yebded d'x tesalit iyyet te'karet inelkimen ennét aked äddunet el-wanén déngam : äddunet d' efallen d' Yehudiya temda, d' Yerušelem, d' ikallen wi oheznén geréw hund Şura méx Şayda. ¹⁸ Osen d' éd has segdin méx éd zuzyin tornawén nsn aked wi ehan kél ásu'f tazzeyen. ¹⁹ Emdan egmayen éd't eđsin, fol eššahet ta-d gammeđet zuzuy tn emdan.

Āseyri n' Ċisa

Elxér d' el'ib

²⁰ Ye'kel Ċisa esewađ ennét fol inelkimen ennét, yenna hasn :

« Tengeđ awén, kawenéđ wi ämosnén tilaqqiwén, édét Elmelek n' Yallah inewen !

²¹ Tengeđ awén, kawenéđ wi ye'ja la'đ dima'x,

édét éd teyyewenem !

Tengeđ awén, kawenéđ wi esilefnen dima'x,

édét éd te'şim !

²² Tengeđ awén kud okađen dewen äddunet,

kud satte'xen kewen,

méx tasebbén kewen

méx gannén folwn ennemima, d'x éré't in teflasem Ag' äwadem.

²³ Dewetet, eggedet s' tädewit, awad éd yaweđ émér hénd'x,

édét tlam elkera nwn d'x iġennawen.

Awénd'x a taggen abbaten nsn i ennebiten.

²⁴ Beššan el'ib folwn, kewenéđ wi e'xmernén,

édét elxér nwn iha ifassen nwn dima'x !

²⁵ El'ib folwn, kewenéđ wi eyyi-wennén dima'x,

édét éd kewen ye'j la'đ !

El'ib folwn, kewenéđ wi da'zzenén dima'x,

édét éd e'xheden iman nwn, éd tselfim !

²⁶ El'ib folwn kud äddunet gannén folwn elxér,

awénd'x a taggen abbaten nsn i ennebiten win bahu ! »

Tera n' imiksenen

²⁷ « Beššan, ganné'x awn tn, kewenéđ wi hi asigednén : E'xhelet imiksenen nwn, e'ġet elxér i wi dewen okednén, ²⁸ wi kewen el'ennén bareket asn, wi hawen taggenén ennemima, etteret asn. ²⁹ Kud yeste'x-ak iyyen fol andeđ, ezzel as aked wa heđen ; kud yekkes dk iyyen äbernuh ennek, wr has tenke'zed aked täkerbast ennek. ³⁰ I dk yegmeyen äkfé, kud yekkes dk iyyen awa tléd, ey ast.

³¹ Eġet i wi heđnén awas teram éd hawent eġin. ³² Kud wr terém ar wi kewen erenén, ma yāmos emerkéd ? Aked inesbekkađen era'ı wi tn erenén !

³³ Kud wr teggim elxér ar i wi hawen taggenén elxér, ma yāmos amerkéd ? Aked inesbekkađen awénd'x a taggen !

³⁴ Kud wr tserđilem ar i wi hawen d' errin awa hasn tesserdelem, ma yāmos amerkéd ? Aked inesbekkađen sarđalen i inesbekkađen wi hasn errinen a wa hasn es-serđelen !

³⁵ Beššan kewenéđ, e'xhelet imiksenen nwn, e'ġet asn elxér, serđelet asn bla wr teġérem e'ṭṭema. Dédi'ı amerkéd nwn éd yumas i māq'qeren, éd teq'qelem dg' Āma'ṭkal, édét itag tihusay aked i wi wr tehé temayet d' wi exlenén.

36 Teggehét kewen tähanint hund tähanint ta thet Abba nwn. »

Wr seđlimem wi heđnén

37 « Wr tožamem äwadem, wr kewen entézem; wr seđlimem äwadem, wr kewen enseđlem; sorfet, éd hawen ensoref. 38 Akfet, éd tegrewem äsebbeter yeknan aťkor yessan ad iflenfelet, édét ékét was tekkatem i wi heđnén enta s hawen éd yeket Messineř. »

39 Yesséwel asñ Ćisa arwah s tangalt : « Ámeddérřel wr yeddobet éd yelwi iyyen heđen, tidet méř bahu ? Dédiđ éd ođun issenen-ésñ dř anu. 40 Wr t illé äneťtalib yogeren elmuřlim ennét, bešřan ak äneťtalib yeknan alemad yeddobet éd yugdu d elmuřlim ennét. 41 Mafol tekyaded tézéwt ta thet tét n enřak, kud wr henneyed esäřér wa ihen tét ennek ? 42 Menék awa hé teğed, éd tenned : -Enřa, eyyahi éd hak ekkeseř tézéwt ta thet tét ennek-, key wa wrñ ihenney esäřér wa ihen tét ennek ? Wan essin udmawen ! Ekkes esäřér wa ihen tét ennek ezzar, dédiđ éd teyned tézéwt ta thet tét n enřak baš éd tt tekkesed ».

Ašek d awa itarew

43 « Ašek yolaxen, wr itirew a yexlan, méř ašek yexlan wr itirew a yeslaxen. 44 Ak ašek, ititwezzay s awa itarew : wr neddobet ammad n aharen fol eftežzen, méř äzzebib fol isennanen. 45 Ales wa yolaxen, wr-d itekkes ar awa yolaxen yogež dř ul ennét; ales išřaden wr-d itakkes ar awa išřaden yogež dř ul ennét. Édét émi n ak iyyen dnř isagmad-d awa yeťker ul. »

Senatet téyehmén

46 « Mafol țyarrem ahi : -Émeli, Émeli-, kud wr teggim awa hawen gannéř ? 47 Éd kewen sekneř awad yola wa hid itasen, isagad ahi, itag awa has gannéř : 48 Yola d ales wa yessenten elbeni n täřähamt; yeřeh ämađal, as yéweđ äseli, yebna fols. As d yosa anři, aman win äřäher

enkefen i täřähamt tah, bešřan wr tt essoden, édét tekna elbeni fol äseli. 49 Bešřan wa hi yesigeden, wr iteg awa has gannéř yola d ales wa ibunnun täřähamt dř täřezzit wr yéweđ äseli. As as enkefen aman win äřäher, éd tt sođun, éd teheddem temda. »

7

Yezozey Ćisa akli dř Kafranahum

1 As yesmenda Ćisa äseřri ennét i äddunet wi has eřleynén deh, yegla, yekka Kafranahum. 2 Déndř illé elqebťan iyyen n errumaniten ilan akli yessimřer hullan. Akli wah yekna torna, tohazť tamettant. 3 As yesla elqebťan isälan n Ćisa, yesséwey as imřaren wiyyeđ dř elyehud, yenna has édť in yas, éd yezuzey akli ennét. 4 Osen in řor Ćisa, eyyewenen laqqedent, gannén as : « Ales wah yenihegga d telilt. 5 Yessimřer äddunet nnř, enta a yebnen éhen n téřeré nnř. » 6 Yeddéw dsn Ćisa. Ohazen täřähamt, as in yesséwey elqebťan imidiwen ennét, éd ennin i Ćisa : « É Émeli, wr tenřéd iman ennek édét ula ämoseř éd teggehed täřähamtin, 7 awéndř as wr ezneheggeř iman in éd key in aseř nk. Bešřan, inhod ad tennéd tefért iyyet hé tennejit akli hin. 8 Nk iman in, eléř médden dennegi, eléř jonditen dawi. Kud ennéř i iyyen : -Egel !- Éd yegel; kud ennéř i iyyen heđen : -Eyow !- Éd-d yas; kud ennéř i akli hin : -Eğ awah !- Éd-t yeğ. 9 As yesla Ćisa i tifér tih, yekun dř awal n elqebťan. Yeznehlem, ezzar yenna i äddunet wi has elkemnen : « Ennéř awen tn, ula řer äddunet win Israyil, a ewéř wr eneyeř taflest togdat d tah. » 10 As eqqelen wi yezmahel elqebťan täřähamt, osen akli yezzay.

Yessoder Ćisa enemmitten

11 Deffer awén, yekka Ćisa äkal wan Nayin, eddéwen ds inelkimen ennét d äddunet aggotnén. 12 As

yohez émi n aḡrem, yemheyyet d äddunet ewaynén enemmitten s isensa : enta yāmos rurés wan iyyen n tāmāṭ s yemmut ales ennét. Eddéwen ds äddunet aggotnén. ¹³ As tt yeney Émeli, tenḡé s tamella hullan, yenna has : « Ey tekelélt ! » ¹⁴ Ezzar yohez āḡārabu, yeḡest, ebdeden wi-t emisaweynén. Yenna Ķisa : « Āmawaḡ key, enker, nk a hak tn igannén ! » ¹⁵ Yenker-d enemmitten, yebded, yeqqim yesséwel. Yerré Ķisa i mas. ¹⁶ Emdan eksoden, omelen Yaḷḷah gannén : « Ennebi māqqeren a hanex-d yosen ! » Méḡ arweh : « Yos-d Yaḷḷah éd yilal i el-lamet ennét ! » ¹⁷ Dédiḡ dḡ Yehudiya temda d ikallan wi has eḡleynén, elmeden äddunet awa iḡa Ķisa.

Äddunet wi yezmahel Eḡya

¹⁸ Ennen as inelkimen n Eḡya awén imda. Yeḡra Eḡya essin dsn ¹⁹ yenna hasn éd sestenin Émeli d awah : « Key tāmosed wa folnḡ ilkamen, méḡ ilzam anḡ éd neqqel i iyyen heḡen ? » ²⁰ As in éweḡen ḡor Ķisa, ennen as : « Eḡya wan ānesselmaḡ a hanḡ yezimahelen, éd key nesesten : - Key a yāmosen wa folnḡ ilkamén, méḡ ilzam anḡ éd neqqel i iyyen heḡen ? » ²¹ Émér héndḡ, Ķisa izuzuy tornawén d tozzérén n äddunet aggotnén, itakkes kél āsuf dḡ wi etiwehenén, itar āhenay i imeddorḡal āḡḡotnén. ²² Yenna hasn i wi-d yezmahel Eḡya : « Eglet ennét i Eḡya awa teneyem d awas teslem : wi derḡelnén hanneyen, wi esketewnén gallen, wi tegrew torna n élem mellen ezzeyen, wi mezzegnén sallen, wi emmutnén edderen, eḡrewnet tilaqqiwén isālan n elxér. ²³ Tenged i wa wrn dḡi yeḡé eššek ! » ²⁴ As eglen wi-d yezmahel Eḡya, yesséwel Ķisa, yenna i äddunet fol Eḡya : « Ma tekkem éd-t teynim dḡ ténéré ? Tahlé yesiwelawel aḡu ? Kela ! ²⁵ Méḡ ma tekkem éd teynim ? Ales

yelsan iselsa eknanén tihusay ? Kela édét, wi elsenén iselsa āhoseynén, eḡmernén, ezzaxen dḡ ihenan win imenokalen. ²⁶ Ma tekkem éd teynim ? Ennebi ? Ayoh, éd hawen tn enneḡ, yokey aked ennebi. ²⁷ Édét Eḡya yāmos wa fol yetiwektab :

« Éd hin siwyex datk ānemmahalin, baš éd yeken ābāreqqa datk. »

²⁸ « Gannéḡ awén tn, ḡér äddunet emdan wi ewenén, wrt illé wa yogeren Eḡya, beššan wa metteken dḡ Elmelek n Yaḷḷah yogert. ²⁹ Id-t illa āwadem, aked inarmasen n tiwsé esgeden as, ešheden as yezzal Yaḷḷah eḡbalen in éd tn iselmex Eḡya dḡ aman. ³⁰ Beššan Elfarisiten d el-muḡlimin win eššeriḡa wr eḡbélen awa hasn yeḡhel Yaḷḷah, ugeyen éd tn iselmex Eḡya dḡ aman. »

³¹ Yenna Ķisa daḡ : « Mi-d éd sulux äddunet win ezzeman waḡ ? Mi-d olan ? ³² Olan d arrawen eqqimnén dḡ ezzegag, wiyed gannén i wi heḡnén :

-Neddel awn tāzemmart, wr terkédem !
Néwey awn isuhaḡ n tasnit, wr teslefem !-

³³ Hund awéndḡ yos-d Eḡya, wr itet tagella, wr ises elboḡa, beššan tennem : -Ehant kél āsuf !- ³⁴ Yos-d Ag āwadem, itat, isas, beššan tennem : -Eynet ales wah, wrn yexxemmem ar téteté méḡ tésesé n elboḡa, yemédew d inarmasen n tiwsé d inesbekkaḡen !- ³⁵ Beššan elmiḡna tan Yaḷḷah tetbat dḡ éré t n térwanét.

Ķisa dḡ tāḡāhamt tan Simḡun wan Elfarisi

³⁶ Yeḡr-d Elfarisi iyyen Ķisa s amensu. Yosé hin Ķisa, yesḡemer. ³⁷ Dḡ aḡrem wéndḡ tellé tāmāṭ n tānesbekkaṭ. As telmed in Ķisa illa ḡor Elfarisi, tosin teway tehättint teknat tihusay iha elḡeṭer, ³⁸ temel ḡeffer Ķisa, ḡor éḡaren-nét. Tesilef, imeṭṭawen-nét eweren éḡaren win Ķisa, ezzar tomes tn s imḡaden ennét, temmulet asn, teswer tn elḡeṭer. ³⁹ As yeney Elfarisi wa

gor illa Ċisa awén, yenna dɣ iman ennét : « Kud ales waɣ yetbat as ennebi a yāmos, éd yelmed ma tāmōs tāmāṭ taɣ t-teḏḏaset : tāmāṭ n tānesbekkaṭ. »⁴⁰ Yesséwel Ċisa, yenna has i Elfarisi : « Simɣun, āréɣ éd hak enney heret iyyen. » Yenna has Simɣun : « Leyt ahi, Muɣalim. »⁴¹ Yenna has Ċisa : « Essin médden yellil tn ales. Iyyen yellil-t semmoset temaḏ n erriyalen n azref, wa heḏen, semmoset temerwén. »⁴² Wl iyyen dsn wr ilé azref, dédih yessoref asn sérḏal wah. Ma tordéd menék wa has éd yeknin tera ? »⁴³ Yejeweb Simɣun : « Ordeɣ as was yesoref sérḏal wa yeggén. » Yenna has Ċisa : « Tidet. »⁴⁴ Yeznehlem berén tāmāṭ, ezzar yenna i Simɣun : « Thaneyed tāmāṭ taɣ ? Eggeheɣ-d ɣork, wr hi tekféd aman i éḏarenin ; enta tesséred ahi tn s imeṭṭawen ennét, tomes tn s imzaden ennét. »⁴⁵ Wr hi terreḥhebed s timulla, enta timellut i éḏarenin wa fol d oséɣ. »⁴⁶ Wr hi tehweyed éɣef, enta teswer ahi éḏaren elɣeter. »⁴⁷ Fol awéndɣ as hak ennéɣ dimaɣ : tegrew āsaruf fol ibekkaḏen ennét wi āgḡotnén fol awéndɣ as tera ennét ti māqqueret. Beššan was ensoruf a derusen, isakna tera deruset. »⁴⁸ Dédih yenna Ċisa i tāmāṭ : « Ibekkaḏen ennem essorefen. »⁴⁹ Āddunet wi-t ellenén déndɣ ennen dɣ iman nsn : « Ma yāmos ales wah yekoyesen āsaruf n ibekkaḏen ? »⁵⁰ Beššan yenna Ċisa i tāmāṭ : « Egel dɣ esselamet : taflest ennem tennejjim. »

8

Tédédén ti eddéwnén d Ċisa

¹ Deffer awén, yeɣlay Ċisa iɣerman d ikallen itabeššar dsn Isálan n Elxér win Elmelek n Yaḷḷah. Innemmahalen ennét win maraw d essin eddéwen ds, ² entenéd d tédédén tiyyeḏ dɣ yestaɣ kél āsuf méɣ yezozey d tornawén. amosnet Meryem tas itahawal Meryem Elmejdaliya, ta dɣ emmukkesen essa eššeyaṭin ; ³ Yuwenna, hennis n

Xuzi, wakil n Hérodēs ; Susenna d tiyeḏ heḏnén ellilnet i Ċisa d inelkimen-nét s tela nsnt.

Tangalt tan wa isanɣalen

⁴ Edét élwen āddunet, effalen-d éɣerman emdan ekkan Ċisa, yeḡa sn tangalt tah : ⁵ « Ales iyyen yekka āfāraḡ-nét a ds isanɣal téḏayen. A yekka isanɣal, téfsén tiyyeḏ erteknet dɣ ābāreɣqa : eglen folsnt āddunet, ekšen tnt igḏaḏ. »⁶ Tiyyeḏ erteknet ḡer ikedéwen : as-d enker-net, eqqornet déndɣ s iba n aman. ⁷ Tiyyeḏ erteknet dɣ isennanen ; enkeren eddéwnen dsnt, elmeɣen tnt. ⁸ Beššan ellanet ti erteknén fol āmāḏal yolayen ; enkernet, eknenet tanekra, ekrehnet tihemmaren : ak iyyet tekreh témédé n taḏaq. » Déndɣ ad yenker Ċisa yessota, yeṭkel awal : « Eré ilan tāmezzuk isegdet ! »

Mafol isawal Ċisa s tangalén

⁹ Essestenent inelkimen ennét d elmeɣna n tangalt tah. ¹⁰ Yenna hasn : « Kewenéd tegrawem almud n awa yefferen dɣ Elmelek n Yaḷḷah, beššan āddunet wi heḏnén, itahawal asn s tangalt, baš éd eswedén, wr henneyen baš éd segdin, wr egréhen. »

Elmeɣna n tangalt tan wa isanɣalen

¹¹ « Nɣtah elmeɣna tan tangalt : téḏayen āmosnet awal n Yaḷḷah. ¹² Wi ehenén ābāreɣqa, entenéd a isallen, beššan itas-d Iblis, itakkes asn awal wah dɣ ulawen nsn, baš wrt éd eflisen, wr éd ennejjin. ¹³ Wi ellenén ḡer ikedéwen, entenéd a isallen i awal n Yaḷḷah, tarreḥabent s tādewit beššan wrt iyyin éd yeḡ ikéwen, eflasant émér iyyen ɣas, edt in egrin hik émér n elmašakel n tāmeddort. ¹⁴ Téḏayén ti erteknén ḡer isennanen, enteneted as āddunet wi sallenen, beššan ixulluten aḡut elhem d āɣemar n addunya d tazudé n tāmeddort nsn. Wr kerrehen a teha elfayda. ¹⁵ Téḏayén ti erteknén dɣ

ămădal wa yehoseyen, entenntéd as äddunet wi sallenen i awal n Yałlah, éd has eknin ođuf s serho dɣ ulawen nsn, éd ezizeyderen kannen abedäh a teha elfayda.

Tangalt tan éné

¹⁶ « Wrt illé wa isukun éné, ezzar éd isebbembi fols äkus méɣ éd tt yeğ dag tedabut. Kela, éré isukun éné, äsensi afella a has itağ, baš as-d taggehen äddunet éd hanneyen taffawt-nét. ¹⁷ Édét a yefferen, ilkam éd yuman. A yeɣrehen ilkam éd yeffuker, éd iggeh taffawt. ¹⁸ Eğēt enniyet s emmek was tsagadem! Édét éré ilan, éd igrew, éré wrn ilé éd has yemmukes aked awas yeɣél in ilé. »

Mas d ayet-mas n Ğisa

¹⁹ Mas d ayet-mas n Ğisa osen in dɣ édeg wa-d illa, beššan wr eddobén éd-t in awđin s äğut n äddunet wi has eɣleynén. ²⁰ Yehéwel as : « Mak d ayet-mak ehan ténére, eran éd key eynin. » ²¹ Yenna hasn Ğisa : « Ma d ayet ma, ämosen wi sagadnén, elkamen i awal n Yałlah. »

Ađu wa yessebbed Ğisa

²² Ahel iyyen, yéwen Ğisa dɣ elfelluka iyyet, yeddéw d inelkimen-nét, yenna hasn : « Endawtet éd nk aɣil hén n geréw. » Eglen. ²³ A tekka elfelluka tegla, yeğtes Ğisa. Émér héndɣ yenker-d ađu yešsohén, teğker elfelluka aman, eggehen mihi. ²⁴ Ohežen in inelkimen Ğisa, essenkernt, ennen as : « Muğalim, Muğalim, éd nemmet ! » Yenker-d Ğisa, yezmeheđ dɣ ađu d aman. Yebded awéndɣ ikét ennét, semméđ. ²⁵ Ezzar yenna hasn : « Ma tğa taflest nwn ? » Eqqimen äkunen, ermaɣen, gannén ģérésn : « Ma yámos ales wah, yeğkam dɣ ađu d dɣ aman, sagaden as ? . »

Yezozey Ğisa ales yetiwehen s kél äsuf

²⁶ Eweđen äkal wan Eljarisiyin, yenimehalen d äkal n Jalila. ²⁷ As

yeres, déndɣ d issensa ađer ennét fol ämădal, yosé hin ales iyyen n aɣrem, ehant kél äsuf. Wan éru ales wah wr iles iselsa, wr izzéɣ täğăhamt, izzaɣ ģor isensa. ²⁸ As yeney Ğisa, yendew iman ennét ģor édaren ennét, yesɣeret ad-t id yerren, yenna has : « Ma hi teréd Ğisa, Ag Yałlah wan Ämağkal ? Inhod, wr hi tesseyseled. » ²⁹ Awéndɣ deffer awa has yenna Ğisa i ag äsuf éd-d igmeđ. Ag äsuf wangam wan éru ad yeggeh ales, iméren wi-d inakker ag äsuf, ititwekrad s tihebeğiwén dɣ édaren d ifassen baš éd yogaz, wr éd yegel. Beššan iɣattes tnt, yeziwwet ag äsuf s tinariwén. ³⁰ Yessestent Ğisa : « Isem ennek ? » Yenna has : « Isem in Äğut. » Edét eğğeten kél äsuf wi-dt ehenén. ³¹ Eqqimen laqqedent baš wr tn éd isiwiy tihay n äkăhem wrn ilé édér. ³² Émér héndɣ illé éheré măqqeren n elxenzéren yeđanen fol tadreq. Elɣeden kél äsuf Ğisa baš éd tn isiwiy dɣ elxenzéren. Yerđa sn. ³³ As egmeđen ales, eggehen dɣ elxenzéren. Éheré imda yendew iman ennét fol térgit dɣ geréw, yemmut, ekšen tn aman. ³⁴ As eneyen imaðanen awa iğen, eğkelen iman nsn, eğen isălan dɣ aɣrem d tinariwén emdan. ³⁵ Egmeđen-d äddunet egmayen éd eynin awa iğen. Osen in ģor Ğisa, osen ales wa-d egmeđen kél äsuf, yeqqim ģor Ğisa, ılsa, yemmugnet, as eneyen awén eksoden. ³⁶ Wi eneynén awa iğa ales wangam ehan kél äsuf yennejja eğen asn isălan. ³⁷ Äddunet emdan win äkal wan Eljarisiyin ennen as i Ğisa éd yefel äkal, édét eksoden hullan. Yewen Ğisa elfelluka, yegla. ³⁸ Ales wa-d egmeđen kél äsuf, ilaqqedt baš éd ds yidaw, beššan yugey as Ğisa, yenna has : ³⁹ « Aqqel ihenan ennek, d tenned elxér wa hak iğa Yałlah. » Yegla yeqqim iganna awa has iğa Ğisa dɣ aɣrem imda.

Yellés n Yayrus d tāmāṭ ta teḍeset iselsa win Ċisa

⁴⁰ As in yeqqel Ċisa dɣ Jalila, erreḥebent āddunet āgğotnén has eqqalnén. ⁴¹ Gor déndɣ a hin yosa ales iyyen iğan isem Yayrus, yāmosen amɣar n éhen n téxeré. Yendew iman ennét dat Ċisa, ilaqqedt éd hin yas ɣors ⁴² édét wr ilé ar tarrawt iyyet ɣas, telat ɣor meraw d essin iwetyan, yebok éd tt iba. Yeddéw ds beššan āddunet eɣlayen as, ezmament. ⁴³ Tehén tāmāṭ iyyet dɣ yeffay ahni a ilan meraw iwetyan d essin. Wrt illé āḍebib wr tosé, emdan yender asn éd tt tzuzyin. ⁴⁴ Tohez in Ċisa s ḍeffer, teḍes ābašekšek n ereswey ennét, dɣ émér héndɣ d teḍes, yettef in ahni. ⁴⁵ Adih yenna Ċisa : « Mi hi yeḍesen ? » Emdan ennen weggén entenéd. Yenna has Betrus : « Muɣalim, āddunet élwan eɣlayen ak, ezmamen key. » ⁴⁶ Beššan yenna Ċisa : « Yeḍes ahi iyyen, édét ofreyeɣ i eššahet iyyet tegmaḍ ahi. » ⁴⁷ Telmed tāmāṭ as teffuker, ezzar tohez in Ċisa tehikeḍkeḍ, tendew iman ennét dats. Tenna dat āddunet emdan mafol teḍes aselso wan Ċisa d menék awa teġa tezzey dɣ émér héndɣ d teḍes. ⁴⁸ Yenna has Ċisa : « Talyaṭin, taflest ennem tezzozey km, egel dɣ esselamet. » ⁴⁹ A yekka yesséwel Ċisa, yosin āmahal d ifalen tāɣāhamt tan Yayrus, yehéwel : « Yellék āba tt, wr tezzodehed elmuɣalim. » ⁵⁰ Yeslas Ċisa, yenna i Yayrus : « Wr terméyed, efles ɣas, éd tezzey. » ⁵¹ As in éweden tāɣāhamt, wr yoyyé wl iyyen éd ds yidaw ɣor tarrawt, ar Betrus, Eḡya d Yaɣqub, d imerawen n tarrawt. ⁵² Ikét nsn esilefen, dɣ érétt n iba n tarrawt. Yenna hasn Ċisa : « Wr teslefem, wr temmut, eḍes ɣas a teġa. » ⁵³ Eḍsen ds, édét wr eġen eššek fol iba-nét. ⁵⁴ Beššan yettef tt Ċisa s āfus, yenna has yetkal amesli ennét : « Talyaṭ, enker ! » ⁵⁵ Yeqqel tt-d unfas, tenker déndɣ.

Yenna hasn Ċisa éd tt ekfin āmekši. ⁵⁶ Ekunen imerawen n tarrawt, beššan yenna hasn Ċisa éd susmin, wr gennin awa iġen i wl iyyen.

9

Āmahal wan inelkimen n Ċisa

¹ Yeyr-d Ċisa inelkimen-nét win meraw d essin, yekfén terna d elḡikma ti fol eddobén d sattetɣen kél āsuf, d ti fol éd zuzuyen tornawén. ² Ezzar yesséwey tn éd xaṭteben Elmelek n Yaḷlah, zuzuyen imérenen. ³ Yenna hasn : « Wr téwéyem ula enderren i āsikel nwn : wr téwéyem ebelboḍ ula teborit ula tagella ula azref. Wr téwéyem senatet tikerbasén ak iyyen dwn. ⁴ Id tekkem, ɣeymet dɣ tāɣāhamt iyyet ad teflim aɣrem. ⁵ Id tosem kud ugeyen āddunet éd kewen errexxeben, eḍet aɣrem d tebbekbekem agodrar fol éḍaren nwn *, ilkam éd yeğğuhet awén folsn. » ⁶ Eġlen inelkimen, eɣlayen iɣerman emdan, tabeššaren Isālan n Elxér, zuzuyen āddunet.

Hérodes d Ċisa

⁷ Yelmed Hérodes, wa yeminakelen fol Jalila, s awén imda. Wr yessén a hé yexxemmém édét gannén āddunet wiyed : « Eḡya [wan Ānesselmaɣ] yenker-d ġér inemmuttan. » ⁸ Wiyed heḍnén gannén : « Eliya ad-d yemunen. » Wiyed heḍnén gannén daɣ : « Iyyen dɣ ennebiten win éru ad-d yeqqelen. » ⁹ Yenna Hérodes : « Eḡya ! Eswenkeḍeɣ as éyef imanin. Ma yāmos ales wah fol salley iġiten ennét ? » Igammey éd yeniy Ċisa.

Yezzekša Ċisa semmos iġiman n āwadem

¹⁰ As-d eqqelen inemmahalen n Ċisa, eġen as isālan fol awa eknen. Yeẓmezley tn s taghé ɣor ākal iğan isem Beytšayda. ¹¹ Beššan elmeden ss āddunet āgğotnén, elkemen asn. Yerreḥebten Ċisa, yesséwel asn

* 9:5 9.5 awén itawegga as wr yetweɣbal elinjil

fol Elmelek n Yallah, yezozey widt äsimexaternén. ¹² Derox ägädel n täfuk as in ohezen inemmahalen win meraw d essin xor Çisa, ennen as : « Segel äddunet, éd ekkin ierman d tiyermén wi oheznén baš éd dsn ekšin d ensin, édét édeg waç yesuf, wrt ihé ula enderren. » ¹³ Yenna hasn : « Ekfet tn téteté iman nwn. » Ennen as : « Wr nelé ar semmoset tiğelwén d essin isolmiyen. Méx éd negel iman nnx éd-d nezenh ämekši i äddunet wiç emdan? » ¹⁴ Médden wiŋam ämosen xor semmos iğiman. Beššan yenna hasn Çisa i inelkimen-nét : « Seqqeymet tn s semmoset semmoset temerwén. » ¹⁵ Egen awa hasn yenna, esçeymen tn emdan. ¹⁶ Yetkel Çisa tiğelwén tingam semmoset d isolmiyen wiŋam essin, yeğgezey ağenna, yebarek tiğelwén, yerzénét ezzar yekfénet i inelkimen ennét baš éd tn ožanen i äddunet. ¹⁷ Ekšen, eyewenen emdan, yemmetkel awa-d yeqqimen : awén meraw d senatet tisenatén !

Ašehad n Betrus

¹⁸ Ahel iyyen itimuhud Çisa ças ennét, wrt illé ar inelkimen-nét çors, yessesten tn, yenna hasn : « Ma gannen äddunet, ma ämoseç? » ¹⁹ Ennen as : « Wiyed gannén tämosed Eçya wan änesselmaç, wiyed heçnen gannen tämosed Eliya, méx wiyed gannén tämosed ennebi yeruwen ad yeqqelen. » ²⁰ « Mi eqqaleç xorwen kewenéç? » Yenna hasn Betrus : « Elmesiç n Yallah. » ²¹ Yeçmeheç dsn Çisa, yenna hasn éd susmin, wr tn gennin i wl iyyen.

²² Yenna Çisa : « Ag äwadem, yelzam as éd yažer hullan, éd yetweksan xor imçaren d elçulama wi kettebnén d imerubay wi maçqornén, éd yetwenç, d ahel wan keraç éd-d yenker çér inemuttan. »

²³ Ezzar yenna hasn emdan : « Eré yeran éd hi yelkem, yelzam

as éd yeksen iman ennét, yelzam as éd yeçbel in éd yeggugga äfeğgaç-nét ak ahel, awén yewwijjed in éd yemmet hund nk, ezzar éd hi yelkem.

²⁴ I yeçhelen éd yennej iman ennét, éd tn yexser, beššan i yexseren iman ennét dç éréтин, wéndç éd tn yennej. ²⁵ Mas infa i äwadem äçeraw n eddunya temda, kud içahhed méx içasser iman ennét? ²⁶ Eré yekrakeden foli méx fol tiférin, fol wéndç Ag äwadem éd ikraked ahel wad éd yas dç elmejdn d dç elmejd n Abba d ängelosen aqquddesnén. ²⁷ Äsilekenex awent, ehan kewen wiyed dimaç, wr éd emmetten iba wr enéyen Elmelek n Yallah. »

Keraç inelkimen eneyen elmejd n Çisa

²⁸ Adih xor ettam iheçan çerfer awal wén, yéwey Çisa, Betrus d Eçya d Yaçqub, yéwen tadreq éd yemuhed. ²⁹ Émér héndç d itimuhud, yebbedel udem ennét, aselso ennét yeqqel imellen hund essam. ³⁰ Çor déndç osent in essin médden, esdewennén ds : médden wih ämosen ennebiten Musa d Eliya, ³¹ ämunen-d dç elmejd. Esdewennén fol téklé n Çisa ta hé teğit dç Yerušelem. ³² Betrus d imidiwen ennét ilçad tn édes émér héndç, beššan enkeren-d eneyen elmejd wan Çisa, eneyen médden win essin d yennibded. ³³ A yekka effalen médden wih Çisa, yenna hasn Betrus i Çisa : « Muçalim, yuf awéndç s nella déç. Éd nekres keraç ihenan, iyyen inneç, iyyen in Musa, iyyen in Eliya. » Wr yessén awa iganna. ³⁴ A yekka yesséwel, yeres-d azyar yesselsén s télé ennét. Eksoden as eneyen azyar wah tn isselsen. ³⁵ Yefel-d azyar ämesli iyyen : « Away Ruré, wa eréç hullan.. Segdet as. » ³⁶ As yesmenda ämesli awal ennét, äbas yemun ar Çisa ças ennét. Inelkimen essemen, iheçan windç wr ennén heret i äwadem fol awa eneyen.

Muzyet n ag alhin

³⁷ Ahel wa heđen, awa-d errasen adrar, emheyyén d äddunet ag-gotnén d ekkanén Ćisa. ³⁸ Dġ ammas n äddunet, yesġeret ales iyyen, yenna : « Muġalim, inhod ad tođened tähanint i ruré, édét enta ġas a eléġ ! ³⁹ Itaggeht ag äsuf, ezzar dédih isayerat, isandawt s alhin, isagmađ as-d täkuffé s émi, zernah-t iffal ast yellubbeđ hullan. ⁴⁰ Ennéġ asn i inelkimen ennek éd estexen ag äsuf beššan yender asn. » ⁴¹ Yenna Ćisa : « Ikét n ikufar! Äddunet exlanén! Ar emmey éd eqqimeġ ġeréwen? Ar emmey eziġeydereġ awén? Awid rurék. » ⁴² As in yohez arraw, yessođe ag äsuf, yessendewt. Beššan yezmeheđ ds Ćisa, yezozey arraw ezzar yerré i tis. ⁴³ Emdan äkunen dġ terna n Yałlah.

A yekka äkunen dġ awa itaġ Ćisa imda, yenna hasn i inelkimen ennét : ⁴⁴ « Eknet asgdet i isālan wi hawen éd egeġ dimaġ : Ag äwadem éd yetweġdar, éd iggeh ifassen n äddunet. » ⁴⁵ Beššan wr efhémen awa iganna : elmeġna ennét teffar baš wr tt éd efhemín, eksoden éd sestenen Ćisa fol tifér tih.

Temġnannant fol wa yogeren

⁴⁶ Tenker temġnannant ġér inelkimen n Ćisa tassenen ma yāmos wa māqġeren ġérésn. ⁴⁷ Beššan ihanney Ćisa awa ihan ulawen nsn. Yettef arraw iyyen, yessebdeđt édés ennét, ⁴⁸ yenna hasn : « Eré yeġbelen arraw waġ dġ érétin, yeġbel ahi nk imanin, wa hi yeġbelen, yeġbel wa hi-d yesséweyen. Édét wa enđukken ġeréwen temdam enta a kewen yogeren. » ⁴⁹ Yenna Eġya : « Muġalim, nenay ales iyyen idarrenen kél äsuf s terna n isem ennek, nenna has wr itiles édét weġġén in äddunet nnġ. » ⁵⁰ Yenna has Ćisa : « Wr has gennim ula enđerren, édét wa wrn kewen yeksén ämidi nwn. »

MN JALILA AR

YERUŠLEM

9.51-21.38

Ćisa dġ Samari

⁵¹ As yohéz émér wa-d éd yefel Ćisa eddunya, yenneheđ éd yawiy äbāreqqa wan Yerušelem. ⁵² Yezmahel wiyed dats. Eglen, osen aġrem iyyen dġ äkal wan Samariten baš éd has zewweġeden. ⁵³ Beššan äddunet n äkal ugeyen as édét yennihel Yerušelem. ⁵⁴ As eneyen inelkimen-nét Yaġqub d Eġya awén, ennen i Ćisa : « Émeli, teréd éd-d neseres témsé tan aġenna éd tn tehhedem hund awa iġa Eliya? » ⁵⁵ Yeznehlem in Ćisa berén nsn, yeggoret folsn, [yenna hasn : « Kewenéđ wr tessénem emmek n unfas wa kewen imhalen. ⁵⁶ Tidet, Ag äwadem wrd yosé éd isexrek äddunet, yos-d éd tn yennej]. » Okeyen s aġrem iyyen heđen.

⁵⁷ Ehan äbāreqqa as yenna ales iyyen i Ćisa : « Éd hak elkemey id tekkéd. » ⁵⁸ Yenna has Ćisa : « Ixorhiten elan unan, igdađ elan essuken beššan Ag äwadem wr ilé édeg dġ issensa éġef-nét. » ⁵⁹ Yenna i ales iyyen heđen : « Elkem ahi. » Yenna has ales : « Eyyahi éd enbeleġ abba hin ezzar. » ⁶⁰ Yenna has Ćisa : « Ey inemmuttan éd enbelen inemmuttan nsn, key eġel beššer isālan n Elmelek n Yałlah. » ⁶¹ Ales iyyen heđen yenna : « É Émeli , éd hak elkemey, beššan eyyahi éd egeġ ar essayet i äddunetin ezzar. » ⁶² Yenna has Ćisa : « Kud illé éré ibuddun äġelleb, ikayyed deffers, dédih wr yojéd i Elmelek n Yałlah. »

10

Ämahal n inelkimen n Ćisa

¹ Deffer adih, yeġra Ćisa essahet temerwén d essin inelkimen daġ, yesséweyten s essin essin dats dġ éġerman emdan wi hé yek enta iman-nét. ² Yenna hasn : « Äferas yeġget, beššan osaren elxeddamen t exdemnén, eġmiyet dġ messis n äferas éd d isiwiy elxeddamen wiyed heđnén. ³ Eywah! Enkeret! Esséweyey kewen hund ikerwaten

ġer ibeggan. ⁴ Wr téweyem azref, ula ābelbod, ula iḡetémén, wr tesseslemem āwadem dḡ ābāreqqa nwn. ⁵ Éhen teggehém, s tizaret ennét : -Esselamet folwn-. ⁶ Kud éhen wah ihé ag esselamet, igrew esselamet nwn, kud wrt ihé ag es-selamet, dédih éd kewen-d teqqel. ⁷ Dḡ tāḡāhamt téndḡ ḡeymet, ekšet, eswet awa kewen éd ekfin messawes n éhen, édét ak elxeddám yenihegga d elḡaq-nét. Wr teqqimem takkem ġer ihenan. ⁸ Ak aḡrem teggehém dḡ tetiwereḡḡabem, ekšet awa tegrewem. ⁹ Zuzyet āddunet-nét d tennim asn : -Elmelek n Yaḡḡah yohez kewen-. ¹⁰ Beššan ak aḡrem teggehém dḡ wr tetwerekḡḡabem, ekket ezzeġagen d tennim : ¹¹ -Aked agoḡrar wan aḡrem yemelen fol édaren nny, éd hawent-in nebbek-bek, éd hawent-in ney. Beššan elmedet as Elmelek n Yaḡḡah yohez-. ¹² Ennéḡ awen tn, ahel wéndḡ, āddunet win aḡrem wan Sodoma tozzért nsn éd teqqel meḡriy fol tozzért n āddunet n aḡrem waḡ. ¹³ Elḡib folkm aḡrem wan Korazin ! Elḡib folm aḡrem wan Beytsayda ! Édét kud tekunt ta teget fol aḡrem nwn, éyermen win Šura méḡ Šayda a fol tega, éru a-d eqqimen āddunet nsn fol ézed ātuben, āsilefen fol ibekkaden nsn. ¹⁴ Adih, ahel wan tanaḡ éd yaġer āšahu folwn i fol Šura d Šayda. ¹⁵ Kewenéd wi ezzeḡnén Kafranahum, teḡélem éd tetwetkalem ar aġenna ? Xeram awen ! Erés s ākal wan inemmuttan a hé teġim. » ¹⁶ Yenna daḡ i inelkimen ennét : « Wa hawen yesigeden yesiged ahi, wa wrn kewen yeḡbél, wr hi yeḡbél, wa wrn hi yeḡbél, wr yeḡbél wa hi-d yesséweyen. »

¹⁷ Eqqelen-d inelkimen n Šisa win essahet temerwén d essin ed-diwén, ennen as : « Émeli, aked kél āsuf nernén s isem ennek. » ¹⁸ Yenna hasn : « Enayeḡ Eššeyṡan yoda-d dḡ aġenna hund essam ! ¹⁹ Ekfeḡ kewen ādabu n téklé fol iššelen, fol iżordam d fol awa ila

ahengo dḡ terna, ula kewen éd yekmun. ²⁰ Beššan wr teddewém fol in kél āsuf ternem tn, yuf awn teddewém in ekteben ismawen nwn dḡ iġennawen. »

²¹ Émér héndḡ, yeṡker Šisa tādāwit s Unfas Heddigén, yenna : « Omaleḡ-key, Abba, Émeli n aġenna d āmādal, édét windḡ hereten tessekned-tn i arrawen wi meḡruynén, teffered-tn i imḡaren d wi elenén tayetté. Tidet, Abba, édét awén a tessofed. ²² Ak heret egreweyt ḡor abbahin, wrt illé wa yessenén ma yāmos Rurés ar Abba, wrt illé wa yessenén ma yāmos Abba ar Rurés d was yebok Rurés āsekni-nét. »

²³ Yeznehlem berén inelkimen ennét, yenna hasn i entenéd ḡas : « Ennufleynet téṡṡawen ti henneynén awa thanneyem !

²⁴ Āddobéḡ éd hawen enneḡ as āġut n ennebi d āmenokal yeḡhel éd yeney awa thanneyem, wrt enéyen, awas tsallem wr has eslén ! »

Tangalt tan Usamari wa yoleḡen

²⁵ Yebded elmuḡlim wan eššeréḡa iyyen, yeḡhel éd yarem Šisa, yenna has : « Muḡalim, ma hé eġeḡ baš éd eġreweyt tāmeddort ta teḡlalet ? »

²⁶ Yenna has : « Ma yektaben dḡ Eššeriḡa ? Ma ds teḡréd ? » ²⁷ Yenna has wanġam : « Eken tera i Émeli, Messineḡ ennek, s ul ennek imda, s iman ennek emdan, s eššahet ennek temda, s tayetté ennek temda, eken tera i āmehreḡ hund tera ta tegéd i iman ennek. » ²⁸ Yenna has Šisa : « Tennéd tidet, eg awén éd teddered. » ²⁹ Beššan, yegmey éd yeṡṡel iman ennét, yenna daḡ i Šisa : « Ma yāmos āmehreḡin ? »

³⁰ Adih yenna has Šisa : « Ales iyyen yefal-d Yerušelem yekka Yariḡo, erteken fols imekeren, elkesent, oheḡen ds a ila, oyyent deroḡ yemmut. ³¹ Yokay āmārabu iyyen dḡ wéndḡ ābāreqqa, yeneyt yoyyé déndḡ. ³² Yemmert in Uléwi iyyen n tawsit n kél tikutawén, yeneyt, yoyyé déndḡ. ³³ Usamari

iyyen dédih, yokeyin, enta äxerib n äkal waḡ a yāmos, yessokel, yeneyt, yeḡxé s tamella. ³⁴ Yohezt, yezzuket ḡors, yesséred as ibuysen ennét, yeswert ähatim d elboza, yettel as tn, yeswert tasnit ennét, yeweyt ar éhen n imessukal iyyen, yemhaha ds. ³⁵ As yeffo tufat, yekkes-d essin erriyalen, yekfén i messis n édeg waḡam, yenna has : -Esseḡlefeḡ ak, mehihi ds, a tebxesed denneg awén fols, yokeyen erriyalen essin wiḡ, éd hak-t erzemeḡ as d eqqeley-. ³⁶ -En ahi : menék wah dsn ḡér wiḡ keraḡ a yeqqalen ämehreḡ n ales wah enḡen imakeren? » ³⁷ Yenna has : « Ämehreḡ ennét, waḡ has yoḡenen tamella. » Yenna has Ķisa : « Adih, eḡel eḡ awén aked key. »

Marta d Meryem

³⁸ Dḡ äsikel nsn, enta d inelkimen ennét, yosa Ķisa aḡrem iyyen, terreḡhebt tämät iyyet dḡ ihenan ennét, isem ennét Marta. ³⁹ Marta tela tämedrayt iyyet tegat isem Meryem. Teqqim ḡor éḡaren n Ķisa tesiged i awa iganna. ⁴⁰ Marta, tämihelhal. Tenna : « Émeli, wr key yekmé in toyyahi tämedraytin exdameḡ ḡasin? En as éd hi tilal. » ⁴¹ Yenna has Ķisa : « Marta kem! Tozared dḡ a yeggén. ⁴² Beššan heret iyyen a ilan tenfa, tafolt taḡ tähoseyet a tesnefren Meryem, wr has éd yemmukkes awén. »

11

Isalmad Ķisa inelkimen ennét éd emuhdin

¹ Ahel iyyen itimuhud Ķisa dḡ édeg iyyen, as yesmenda, yosé hin iyyen dḡ inelkimen ennét, yenna has : « Émeli, selmed anḡ éd entimuhud, hund awa iḡa Eḡya i inelkimen ennét. » ² Yenna hasn : « As timuhudem ennet : Abba, emdan éd eqquddesen isem ennek, yasét-d Elmelek ennek, ³ teqqimed thakked anḡ tagella nnḡ ak ahel, ⁴ soref anḡ ibekkaḡen nnḡ, édét aked nekkenéd

ensoruf i wi haney edlemnén. Wr hanḡ toyyéd éd neggeh térmitén [beššan nejj-anḡ dḡ a yeššaḡen]. »

⁵ Yenna hasn Ķisa daḡ : « Kud iyyen dewen, yosa ämidi iyyen dḡ ammas n éheḡ, yegmey éd has iserḡel keraḡet tiḡelwén, ⁶ édét yekreh ämegar dḡ éheḡ, wr ilé as-t yesmager. ⁷ Kud ämidi wah yenna has : « Ekfi elḡafyet, émér waḡ taflut tergal, nk d arrawenin neha édeg nnḡ, wr eddobéḡ éd enkereḡ éd key ekfeḡ awa teréd. » ⁸ Elleḡeḡ awn as kud wr éd yenker baš éd-t yekf awén édét ämidi ennét a yāmos, éd yenker éd-t yekf awa yemxater imda fol tekunt n iba n teḡaššimt n ämidi ennét. ⁹ Nk, ennéḡ awn awén : edelet, éd tegrewem ; egmeyet, éd tasim ; ewtet taflut, éd hawn nar. ¹⁰ Édét éré idelen, éd yegrew, éré yegmeyen éd yas, éré yeweten taflut éd has nar. ¹¹ Essesteney kewen, leḡteti : ma yāmos dewen abba wa dḡ éd yegmey rurés äsolmi edt yekf aššel? ¹² Méḡ yegmey ds tesedalt, yezzel as äzérdem? ¹³ Ula kewenéd wi exlenén, tessanem isuf n tihusay i meddankwen, beršéḡ Abba n Iḡennawen, éd yekf Unfas ennét Heddigen i wi dst egmeynén ! »

Ķisa d kél äsuf

¹⁴ Yestey Ķisa ag äsuf ihan ales iyyen, yekkas as awal. As yegmed ag äsuf, yesséwel ales, äkunen äddunet wi has eḡleynén. ¹⁵ Beššan wiyed ennen : « Isatteḡ kél äsuf s terna n Beḡlezabul, amḡar n kél äsuf. » ¹⁶ Wiyed heḡnén, eran édét armin, egmeyen ds ähamol iyyen d ifalen aḡenna. ¹⁷ Beššan yessan awa exximmemen, yenna hasn : « Ak äkal s äddunet-nét kannesen ḡérésn, éd yehlek ; ak *tawsit kanneset d iman-nét éd toḡu. ¹⁸ Kud aked Iblis ikannes d iman-nét, menék awa hé yeḡ elmelek-nét éd yettef? Édét tennem s terna n Beḡlezabul as satteḡeḡ kél

* **11:17** 11.17 méḡ : téḡehmén éd oḡunet emdanet iyyet fol iyyet

ášuf. ¹⁹ Kud nk satteḡeḡ-tn s terna n Beḡlezabul dédih menék awa taggen arrawen nwn satteḡen-tn? Entenéđ a hé yumasin elqaditen nwn. ²⁰ Beššan kud s ađað n Yałlah as satteḡeḡ kél ášuf, dédih Elmelek n Yałlah yeweđ kewen-d. ²¹ Kud ales yeššohén, ilan težoli, yogazen ihenan ennét, tela ennét teḡlaf, ²² beššan kud yosé hin ales t-yernan, yeḡḡé, yekkes ds težoli ennét ta fol yesfella d tela ennét, yežun tn in emdan. ²³ Wa wrn dḡ-i yeddéw, ahengo hin, éré wa wrn hi itilal s asdu, izamezzay. »

²⁴ As yegmeđ ag ášuf ales, yehoreḡ yegmay imnay. Wrt yosé, ezzar yenna: « Éd eqqeḡeḡ ihenanin, windy d egmeđḡ. » ²⁵ As in yosa yosén efracen, eknan emuken. ²⁶ Dédih yegla yosa essa kél ášuf heđnén éd-t ernanén táxellawt, eqqelen-d ezzeḡen. Hurrayet n ales wén terna táxellawt tizaret ennét. » ²⁷ A yekka yesséwel Ķisa, tenna has támāt iyyet teḡkal ámesli ennét: « Tenged i tesa ta dḡ tedweled, tenged i ifefan wi tenkesed. » ²⁸ Yenna has: « Tenged ḡas i wi sagadnén i Awal n Yałlah, lakkemen as! »

²⁹ Osen in áddunet s áḡut eḡleyen as, yenna hasn: « Áddunet win dimaḡ exlan, gammeyen áhamol iyyen n Yałlah, wr éd egrewen ar áhamol n ennebi Yunes. ³⁰ Hund awas yeqqal Yunes áhamol n Yałlah ḡor kél Niniwa, Ag áwadem éd-t yumas i win ezzeman waḡ. ³¹ Éd tenker támenokalt n áňahol ahel wan tanaḡ, éd tseđlem áddunet win ezzeman waḡ, édét tefal-d ikallen wi ogegnén baš éd seged i elmigna tan Suleyman. Segdet! Déḡ illé i yogeren Suleyman! ³² Ahel wan tanaḡ, kél Niniwa éd enkeren éd emlin dat áddunet win dimaḡ, éd tn seđlemen, édét kél Niniwa átuben ahel wa-d eslen i Yunes. Segdet! Déḡ illé i yogeren Yunes! »

Tangalt tan énéř

³³ « Wrt illé wa hé isukun énéř ezzar éd-t yeffer [méḡ éd-t yeḡ dag ákus], kela, afella adt éd yeḡ baš wi-d taggehnén éd hanneyen taffawt. ³⁴ Tét támós énéř n taḡessa. Kud tét ennek tesxa, taḡessa ennek temda tehét taffawt, beššan kud terin tét ennek, taḡessa éd tumas tihay. ³⁵ Hékey ḡas! Essen kud taffawt ta key tehet wr éd tumas tihay! ³⁶ Kud taḡessa ennek temda tehét taffawt, sl ula enđerren n tihay, éd tumas efa temda, hund énéř ta hak teget taffawt. »

Yessedlem Ķisa Elfarisiten d elḡulama wi kettebnén

³⁷ A yekka yesséwel Ķisa, yeḡređ-t Elfarisi iyyen éd yemmeklow ḡors. Yeggeh ḡors, yesḡemer. ³⁸ Ast yeney Elfarisi, yekun fol in wr yewweđa dat ameklu hund elḡada. ³⁹ Yenna has Ķisa: « Kewenéđ Elfarisiten! Zazzagem afella n ikassen a yekka ammas nwn yeḡkar tikra d táxellawt! ⁴⁰ Ikét n inebbuddal! Yałlah wa yeknen ágenena, weḡgén enta a yeknen ammas? ⁴¹ Adih ektet i tileqqiwén s ulawen nwn, dédih ak heret éd hawen yizzag. ⁴² Beššan elḡib folwn Elfarisiten, kewenéđ wi hekkenén i Yałlah tafolt fol merawet n enneḡnaḡ d táneḡfért d iškan win iferḡan emdan. Toyyem użul d tera wi-d efelnén Yałlah! Away as ilzam tiḡawt-nét, sl wr toyyém awa heđen! ⁴³ Elḡib folwn, Elfarisiten, kewenéđ wi essofnén ideggen wi ezzarnén dḡ éhen n téḡeré d iselamen dḡ ideggen wi maqqornén! ⁴⁴ Elḡib folwn, kewenéđ wi olenen d ézekwan wr amunnén, wi fol gallen áddunet bla wr essénen in errigehen folsnt! » ⁴⁵ Yenna elmuḡlim iyyen n eššeriḡa: « Muḡalim, s awal wa tagged, tesebbed any aked nekkenéd! » ⁴⁶ Yenna Ķisa: « Aked kewenéđ, elmuḡlimin, elḡib folwn, édét tsawarem áddunet aḡuk s asn indar aggay ennét, iman nwn wrt teđdisem ula s ađað!

⁴⁷ Elżib folwn, édét tkannem idebnan i ennebiten, windy neqqen abaten nwn! ⁴⁸ Temosem dédih imašhaden n abaten nwn, sakném in terdam asn, édét entenéd a-d tn inaqquen, kewenéd a ibunnun idebnan! » ⁴⁹ Fol awéndy as tenna elmiyna n Yallah : « Éd hasn siwyey ennebiten d inemmahalen, éd dsn enjyin wiyed, éd dsn esteşen wiyed, ⁵⁰ äddunet win dimağ éd erzemen ahni n ennebiten wa yeñxelen wa fol tenta eddunya, ⁵¹ mn ahni wan Habel ar wan Zakariya, wa yem-muten ġér äşeşres wan tikutawén d éhen wan Yallah. Tidet! Edmaney awn as äddunet win ezzeman wağ, erreşam a hé eğin! ⁵² Elżib folwn, elmuğlimin win ešşeréşa, édét tekkesem äsarú n musnet! Kewenéd wr teggehem, wi erenén éd eggehen, tekkesem asnt! » ⁵³ As yegmeđ déngam, elmuğlimin wi kettebnén d Elfarisiten ewwišşenen, äkkusen fols, eqqimen sastanent fol hereten äğğotnén, ⁵⁴ egmeyen édt ermesen, eran édt seđlemen fol awal ennét.

12

¹ Émér héndy, äddunet emelent s ägut, ämosen iğiman, ad eqqelen timekukalen. Yenna Ķisa i in- elkimen ennét ezzar : « Uksađet elxemméra n Elfarisiten, awén tel- menufexa. ² A yeşrehen, yelkam éd yeffuker, a yefferen, yelkam éd yuman. ³ Fol awén awa tennem dy tihay éd yegmeđ dy taffawt, awa testektekem dy temeşşuk n iyyen dy éhen yergalen éd has teslim fol isfelen. »

Awa hé tuksađém

⁴ Yenna Ķisa day : « Gannéş awn tn imidiwenin : wr teksodem wi wrn eddobet ar ténéşé n taşessa şas, bešşan ula eddobén sl awén. ⁵ Éd hawen leyteş wa hé tuksađem : uksađet-t Enta, as kewen yeşxa, yeddobet éd kewen yenđu dy jahen- nama. Enneş awén tn, Enta as uk- sađet! ⁶ Weggén essin sinkuten as

nazzen semmos ezzerzoren, méş? Bešşan, wl iyyen, wrt ititaw Yallah. ⁷ Aked imzaden nwn emdan win éşef teđanen. Adih wr termğşem : tokeyem ätuğ äğut ezzerzoren! ⁸ Éd hawen tn enneş : éré yennen dat äddunet in nk ad-t ilan, Ag äwadem éd yeşhed dat ängelosen n Yallah as innét. ⁹ Bešşan éré yennen dat äddunet in wr hi yezzéy, Ag äwadem éd yeşhed dat ängelosen n Yallah in wrt yezzéy. ¹⁰ Eré yeğen erk awal fol Ag äwadem, yessoref, bešşan éré yesikaferen fol Unfas Heddigen wr ilkem in éd yesoref. ¹¹ Ahel wa-d éd tasim tanat dy éhen n téşeré, méş şor imenokalen d imşaren n elħukuma, wr teksodem menék d awa hé tegim méş awa hé tennim baş éd tedafşim fol iman nwn, ¹² édét Unfas Heddigen éd kewen iselmed awa hé tennim émér héndy. »

Tera n heret sagraw heret

¹³ Yenna iyyen dy äddunet i Ķisa : « Muşalim, en as i enna éd dyi yoşan takasit. » ¹⁴ Yenna has Ķisa : « Ales key! Mi hi yeğen deh éd umaseş elqađi nwn, wa itoşanen awa tlem? » ¹⁵ Ezzar yenna hasn emdan : « Uksađet! Zigzet iman nwn fol tera n heret, édét aked kud yeşmar weggén erreşşen n äwadem a yeđmanen tämeddort ennét. » ¹⁶ Iğa sn Ķisa tangalt tah : « Ales iyyen yeşmaren, ila ämađal t ikfen äğut n etteşam, ¹⁷ itaxemmam iganna : -Ma hé eğeş? Äbas eléş édeğ dy eğeş etteşam-. ¹⁸ Yenna awah : -Nşwah awa hé eğeş : éd erşeş izexrahin, éd ebnuş wiyyed heđnén meqqornén, éd dsn eğeş etteşamin d awa eléş imda. ¹⁹ Ezzar éd enneş dy imanin : ämidihin, teşmared i iwetyan äğğotnén, sunfu dimağ, ekş, esu d teşhud-. ²⁰ Bešşan yenna has Yallah : - Tämosed änebzuğ key! Éheđ wağ a dk emmukkesin iman. Mi hé yenfu awa teşrahed imda?- » ²¹ Yenna Ķisa : « Awéndy a iğarrewen éré

yegmayen éd iseymer iman ennét, wrn tn iseymir dat Yallah. »

²² Yenna Ćisa i inelkimen-nét : « Awéndy a fol hawen gannéx : wr teksodem, wr texxemmeme i tãmeddort awa hé tekšim méy i tağessa awa hé telsim. ²³ Édét iman ogeren téteté d tağessa tuf iselsa. ²⁴ Eynet iyalgiwen, wr senjilen, wr ferresen, wr elén izeyrah, beššan Yallah izakšen! Kewenéđ tokeyem átuğ igdađ s a yeggén! ²⁵ Ma yãmos dewen wa yeddoben éd isit tãmeddort ennét folin yermağ fols? ²⁶ Fol awéndy kud ula teddobém i awa wrn yãmos heret yeggén, mafol texximmem awa heđen? ²⁷ Ekidet menék awa taggenet téttawén n iškan éd enkkernet, wr xeddemnet, wr keninet iselsa. Beššan, aked Suleyman, a eğenet tihusay ennét, a yewa wr yekreh iselsa ufenen ula iyyet dğ téttawén tiğ. ²⁸ Yallah, ahel wağ izihusuy ula iškan dğ tinariwén, wis tufat eddobén éd eqqeden dğ témsé beršéğ kewenéđ! Éd kewen isels. Áddunet win taflest međriyet! ²⁹ Kewenéđ! Wr teqqimem tegmayem abedãh awa hé tekšim d awa hé teswim, wr teššewwešem. ³⁰ Awén ellametén n eddunya tağ wrn ezzéy Messineğ emdanet ad-t igmayen. Kewenéđ telam Abba yessanen engom awa temixatarem. ³¹ Yuf awn tegmeyem Elmelek ennét, déđih éd tegrewem aked awa heđen imda. ³² Wr teksodem, kewenéđ éheré hin wa derusen! Édét yeğhel awn Abba nwn isuf n Elmelek. ³³ Zenhetin tela nwn d tekfim i wi ásimexaternén. Eget azref nwn dğ ezzetamen wrn fettek, sedwet dğ iğennawen elmal wa wrn itemendu : imekeren wrt éd akrin, melul wrt éd yeğhed. ³⁴ Édét tidet as édeg wa-d illa elmal nwn déndy ad illa ul nwn. »

Feymet teknam tağera

³⁵ « Zewwejedet iman nwn, egbeset, suket énéren nwn. ³⁶ Kewenéđ!

Ulut d éklan wi eqqelnén i messisn, messisn wadih yegla, yekka azli iyyen, entenéd eqqelen as, éd has arin taflut émér wéndy d éd yas éd yeqqebqeb. ³⁷ Tengeđ i éklan wi hé yas messisn okayen émér wad hin éd yeqqel, émér s d yosa! Awén tidet a hawen gannéx : éd yegbes, éd tn iseqqayem, éd hasn-d yawiy ámekši. ³⁸ Kud yos-d ammas n éheđ méğ ħor ihokhaken, yosén okayen, tenged asn! ³⁹ Elmedet awah : kud yessan messis n éheñ émér wad hin itas ámeker, wr éd yey taflut ennét édt terraz. ⁴⁰ Aked kewenéđ! Faymet teziwejjedem iman nwn, édét Ag áwadem éd-d yas émér héndy dğ wr has teqqélem. » ⁴¹ Yessestent Betrus, yenna has : « Émeli, tagged tangalt tağ i nekkenéd ħas méğ tagged tt i áddunet emdan? » ⁴² Yenna has Ćisa : « Ma yãmos amğar n éklan wa teha ellemana, ilan tayetté? Weggén was yenna messis éd yexkem yageğ éklan wi heđnén, éd tn ihak tiful nsn n ámekši? ⁴³ Tengeđ i akli wén kud yosé hin messis, émér wa hin yeqqel, itag awa has yenna! ⁴⁴ Awa hawen gannéx tidet : édt iseylef messis awa ila imda. ⁴⁵ Beššan kud akli yenna dğ iman ennét : -Messi wrd iteqqel hik-, kud inaq éklan d téklatén wi heđnén, kud itat isas ixabbet, ⁴⁶ déđih messis éd-d yeqqel ahel iyyen méğ émér iyyen d wr fols yessén akli, éd-t yeğğ hullan, éd-t isteğ, éd has yeğ awa itaweggén i imaydaren. ⁴⁷ Akli yessanen awa yera messis, beššan wrt itéğ, wr izewejjid ula enđerren, éd yeğrew tiwit áğğotnén. ⁴⁸ Beššan akli wa wrn yessén awa yera messis, kud iğa a yexlan, wrt éd newet hullan. Wa yegrewen a yeggén, éd ds negmey a yeggén. Wa nesseğlef a yeggén éd ds negmey denneg awén.

⁴⁹ Oseğ-d éd seryeğ témsé fol ámađal, ásiderheney in éru terğa! ⁵⁰ Ilkam dği álãmağ dğ tozzért, wr éd eğrewex innay ad yakiy.

⁵¹ Teġélem oséx-d éd-d awyex elġafyet fol ämäđal? Kela! Ganney awén tn, äzemmezziy ad-d éwayex. ⁵² Mn émér waḡ, äddunet n éhen iyyen ämosnén semmos éd emmezeyen, éd eknesen essin fol kerađ, kerađ fol essin. ⁵³ Abba éd yeknes d rurés, arraw d tis, anna d yellés, tarrawt d mas, täđeggalt d täđeggalt ennét. »

⁵⁴ Yenna Ħisa i äddunet: « As teneyem azyar d yefalen ägäđel n täfuk, éd tennim: -Ähamol n aġenna-, awén a hé yeġin. ⁵⁵ As tofreyem i ähođ, éd tennim: -Ähamol n tuksé-, awén a hé yeġin. ⁵⁶ Kewenéd wi elenén essin udmawen! Kewenéd essennén téxeré n ihmäl n aġenna d ämäđal, mafol wr tessénem téxeré n awa itaġġen dḡ ezzeman waḡ? ⁵⁷ Adih mafol wr teddobém éd telmedem ġor iman nwn äzemmezli n awa yezzelen d awa wrn yezzél? ⁵⁸ Adih as tek-nased d iyyen, tekkem elmaḡkama, essen wr éd tased a fol tenmeknem animér wr hin téweđem. Éd tennejed iman ennek ékét-dih wr key yéwey dat elqadı, yessewey key elqadı ġor wa isatbaten tinađén key isiwyin s täkormut. ⁵⁹ Éd hak tn enneḡ, wr éd-d tegmeđed déndḡ ad terzemed ämerwas ennek imda ar sinku wa yehreyen. »

13

¹ Émér héndḡ, ennen äddunet wiyed i Ħisa menék awa iġa Bilaṡes yenḡa kél Jalila, isartay ahni nsn d wan tikutawén nsn. ² Yenna hasn Ħisa: « Tordam as in etwenḡen kél Jalila wih hund awéndḡ folin ämosen inesbekkađen ogernén kél Jalila wi heđnén emdan? ³ Kela, gannéḡ awn tn, beššan kud wr tetubem aked kewenéd temdam éd temmetim. ⁴ Méḡ ma tordam daḡ, kuttum äddunet win meraw d ettam fol d yođa elburj wan Silwam, dḡ Yerušelem, tordam as inadlaman ogernén äddunet wi heđnén n Yerušelem a ämosen? ⁵ Kela, ennéḡ

awn tn, beššan kud wr tetubem aked kewenéd temdan éd temmetim. »

⁶ Yegasn Ħisa tangalt tah: « Ales iyyen ila tahart yessinker tt iyyen ġér tizzebab ennét. Ahel iyyen yegmey ds aharen, wr tn yosé. ⁷ Adih yenna has i änaxdam wa yogežen tizzebab: -Ekid, kerađ iwetyanin, taseḡ d déḡ gammeyex aharen dḡ tahart taḡ, wr tn tiseḡ. Enked tt dédih! Mafol tenkar fol ämäđal bennan? ⁸ Yenna has änaxdam: -Sidi, eyyét äwetay waḡ arweh ad éd has ebrekeḡ, éd has egeḡ elḡebar. ⁹ Dédih tigenén éd taru iwetyan wid eglenén, kud kela, dédih en ahi éd tt enkeđeḡ-

Ħisa yezozey tämät ahel wan tesonfat

¹⁰ Ahel iyyen n essebet yämosen ahel wan tesonfat, isaḡra Ħisa dḡ éhen n téxeré. ¹¹ Adih, tella dén tämät iyyet, tela meraw iwetyan d ettam yettaf tt ag äsuf, yesikerembey tt, wr teddobet éd täzzel iman ennét fo. ¹² As tt yeney Ħisa, yeḡrét, yenna has: « Tämət kem! Tereġed dḡ torna ennem! » ¹³ Yeswer tt ifassen ennét. Émér héndḡ tebeded, teqqim tamel Yałlah. ¹⁴ Beššan amḡar wan éhen wan téxeré yewweššen dḡ éré in yezozey Ħisa ahel n essebet, yenna i äddunet widt ellenén: « Ellant seđis iheđan dḡ wis neddobet elxedmet, aset-d iheđan windḡ baš éd dsn tezzeyem, beššan weġġen ahel wan essebet! » ¹⁵ Yenna Ħisa: « Ikét n äddunet n essin udmawen! Ahel wan essebet, ak iyyen dwn itar ésu ennét méḡ eyhéđ ennét baš éd-t isesu, tidet méḡ bahu? ¹⁶ Tämət taḡ, welt Ibrahim, yekraf tt Ešseytan meraw iwetyan d ettam, mafol wr yenhegga éd tt etreġeḡ ahel n essebet? » ¹⁷ Awa yenna yezzeššem imiksenen ennét, beššan äddunet wi heđnén ezhan fol tikunén-nét.

Tangalén tin Elmelek n Yałlah

¹⁸ Yenna Ħisa: « Ma-d yola Elmelek n Yałlah? Ma-dt éd suluḡ? ¹⁹ Yola d tađaḡ tan elxerdel yetkel

ales iyyen, yessenjel tt dɣ äfärağ ennét : Tenker, tämos ašek, eknen igdađ essuken nsn fol ézlan ennét. »

²⁰ Yenna Ħisa daɣ : « Ma-d éd sulux Elmelek n Yałlah ? ²¹ Yola d elxemméra téway tämät éd tt serti d kerađ modaten n eğel, elxemméra édt sekef eğel imda. »

Uğuh dɣ Elmelek n Yałlah

²² Yessokel Ħisa, itaggeh iɣerman d téɣermén, isayra dsn, yennihel Yerušelem. ²³ Yessestent äwadem iyyen : « Émeli, wrt illé ar heret n äddunet n bennan a hé yennejjin ? » Yenna hasn Ħisa : ²⁴ « Egmeyet s ešahet nwn éd teggehim s taflut ta kerrozet, édét éd hawen tn enneɣ, eggeten éd egmeyen éd eggehen, beššan éd hasn yender. ²⁵ As éd yenker messis n täɣāhamt yergel taflut s esaru, éd teqqeymim dɣ ténéré, éd teqqimem taqebqabem, ganném : -Émeli, ar anɣ-. Ed hawen yen : -Wr esséneɣ mi kewen ilen !- ²⁶ Dédiħ éd has tennim : -Nekša, neswa nertay dk, tesseɣred dɣ ezzegagen n aɣrem nɣ-. ²⁷ Beššan éd hawen yen daɣ : -Wr esséneɣ i kewen ilen. Enkehet in foli, kewenéđ wi teggenén a wrn yezzél-. ²⁸ Déndɣ ad éd tselfim, éd zekkezezim timɣas nwn, as éd teynim Ibrahim, Ishaq, Yaɣqub d ennebiten emdam dɣ Elmelek n Yałlah, a yekka kewenéđ tenđawem-in dɣ ténéré! ²⁹ Éd-d asin äddunet d efałnén foy d añāhol, ağmođ d ağedel n täfuk, éd eqqeymin i āmāğaru dɣ Elmelek n Yałlah. ³⁰ Dédiħ, wiyed dɣ wi ehreynén éd izaren, wiyed dɣ wi ezzarnén éd ehreyen. »

Yekka Ħisa Yerušelem

³¹ Émér héndɣ ohezent-in El-farisiten wiyed ennen as : « Erwel, efel édeğ waɣ, Hérodés yera éd key yenɣ. » ³² Yenna hasn Ħisa : « Aset āxorhi wah, ennet as : Sattexey kél āsuf, zuzuyey imérenen ahel waɣ d tufat, ahel wan kerađ éd semmendux awa kanneɣ. ³³ Beššan

ahel waɣ, tufat d ahel hén ilzam ahi éd akyey äbāreqqa hin, édét ennebi wr has yemmukken tämettant dɣ édeğ wrn yāmos Yerušelem-. ³⁴ Yerušelem, Yerušlem kem, kem ta tnaqqet ennebiten, kem ta teggaret ézzeden fol äddunet wi ham-d yessewey Yałlah! Menekét iméren eyheleɣ éd sedweɣ meddanek ɣori hund awa tag tekehit tsadaw ifel-lusen dag tifakfakén ennét, beššan tuğeyem! ³⁵ Adih, täɣāhamt nwn édt tetwenđaw. Beššan, ennéɣ awn tn, wr hi éd teynim ar émér wad éd tennim : Täbareka wad yosen dɣ isem n Émeli. »

14

Tineqqas ti yeğa Ħisa dɣ āmegaru iyyen

¹ Ahel iyyen n essebet, yāmosen ahel n tesonfat, ikka Ħisa berén amyār iyyen n Elfarisiten baš éd yekš ɣors. Wi-t ellenén déndɣ eknan as ākeyad. ² Adih yeqqim dats ales yerinen, tehidedey taɣessa ennét. ³ Yesséwel Ħisa, yessesten Elfarisiten d elɣulama win eššereɣa, yenna hasn : « Yessérrex anɣ méɣ kela éd nezuzey ahel n assebet? » ⁴ Äqqimén essôsemen. Dédiħ yeđes Ħisa āméren, yezozey-t ezzar yenna has éd yegel. ⁵ Ezzar yenna hasn : « Ma yāmos dwn was kud ila rurés méɣ ésu yođen dɣ anu, wrn t-id éd yekkes hik aked ahel wan essebet? » ⁶ Aked déɣ wr essenén a has éd ennin.

⁷ As yeney Ħisa imegaren sane-franen ideggen wi ufenén éd dsn eqqeymin, yeğa sn adih tangalt wah : ⁸ « As key yesimagaret iyyen dɣ azli, wr éd teqqeymed dɣ édeğ wa yufen. Édét kud yera illé iyyen key yufen yetiweɣrađ. ⁹ Éd key in yas wa yeɣrađen éd hak yenn : -Ey as édeğ waɣ-. Dédiħ s teɣāšsimt éd teqqeymed dɣ édeğ wa yehreyen. ¹⁰ Kela, as tetiweɣrađed, ɣeyem dɣ édeğ wa yehreyen, baš as éd

yas wa yeḡreḡen, éd hak yen : - Āmidihin, eyow, aheḡ ahid-. Dédih éd hak yumas a yehoseyen dat imegaren emdan wi ḡork ellenén. ¹¹ Édét éré yeṭkalen iman ennét, éd yeres, éré yesiresen iman ennét éd yeṭkel. » ¹² Ezzar yenna Ṣisa i wa-t yeḡreḡen : « As teknéd ameklu méḡ amensu, uksaḡ éd teḡreḡed imidiwen ennek, ula ayet-mak, ula āddunet ennek, ula inaraḡen ennek wi eḡmernen, édét eddoben éd key eḡreḡen aked entenéd, éd hak errin awa teḡéd. ¹³ Kela, as tkanned āmegaru māqqeren, yuf ak éd semmegured tilaqqiwen d inebdonen d wi asiketewnnén d imeddorḡal. ¹⁴ Éd teddewéd édét wr eddoben éd hak ezzelen elxér wa hasn teḡéd. Éd terzemed ahel wan tébeddé n wi ehenén ābāreqqa yezzalen. »

¹⁵ As yesla i awal wah, iyyen dḡ imegaren yenna i Ṣisa : « Tengeḡ i wa yeddoben éd yeqqayem dḡ Elmelek n Yallah, éd ds yekš! » ¹⁶ Yegas Ṣisa tangalt tah : « Ales iyyen yekna āmegaru māqqeren, yenna éd isemmensu āddunet aggotnén. ¹⁷ As yewed émér n amensu yessewey akli ennét s imegaren, yenna hasn : -Eyawet, taḡera temda tekna-. ¹⁸ Beššan emdan s iyyen iyyen eqqimen eḡmayen āsaruf baš wr hin éd asin, wa yezzaren yenna has : -Ezzenheḡ āfāraḡ, ilzam ahi éd-t aseḡ éd-t eyneḡ, inhod a hi tessorefed-. ¹⁹ Iyyen heḡen yenna : -Ezzenheḡ meraw éswan, ilzam éd dsn emhihiḡ, inhod a hi tessorefed-. ²⁰ Iyyen heḡen yenna : -Nk ékét d eḡéḡ éhen, wr eddobéḡ éd hin aseḡ-. ²¹ Yeqqel akli ḡor messis, yegas isālan. Adih amḡar n tāḡāhamt wah, yewweššen, yenna has i akli ennét : -Enker, ek aḡrem hik, ek ezzegagen emdan, wi meḡruynén aked wi meqqornén, wr toyyéḡ tilaqqiwén ula inebdan ula wi asiketewnnén ula imeddorḡal-. ²² As yokey émér iyyen, yos-d akli yenna has : -Eḡéḡ awa hi tennéd,

beššan yellé édeg arwah-. ²³ Yenna has messis : -As ibereqqaten, ilal ifarran, en asn i āddunet éd-d asin s tekeret ad teṭker tāḡāhamtin. ²⁴ Ennéḡ awn tn adih, wl iyyen dḡ wi ezzarnén eḡreḡeḡ wr yelkém as yorem āmegaru!- »

Išerriḡen wi ehenén alkum i Ṣisa

²⁵ Āddunet aggotnén eddewen d Ṣisa. Yeznehlemin ssn, yenna : ²⁶ « Wa dḡi yeddewen, wrn yeksén d tis d mas d hennis d meddans d ayet-mas d eššét mas d aked iman ennét, dédih wr éd yumas ānalkamin. » ²⁷ Éré wrn yeṭkél tāḡettewt-nét, *awén yewwijjed in éd yemmet hund nk* baš éd hi yelkem wr yeddobet éd yeqqel ānalkamin. ²⁸ Adih, kud iyyen dwn yera éd yebnu tāḡāhamt toggat, weggéḡ tāḡimit a hé yeḡ éd iséden azref ennét, éd yessen yegdeh has baš ed isemmendu elbeni ezzar? ²⁹ As wr iḡé awén, yessenta elbeni beššan yender as āsemmentu-nét, éd ds eḡsin āddunet. ³⁰ Éd ennin : -Ales wah yessenta elbeni beššan yendar as āsemmentu-nnét!- ³¹ Méḡ daḡ, kud āmenokal iyyen yera éd yek enmenḡi, weggéḡ tāḡimit a hé yeḡ éd yessen ezzar kud yeddobet s meraw iḡiman n ales éd yeḡḡ āmiksen ennét ilan senatet temerwén n aḡim n ales? ³² Kud wrt yeddobet, isiwyét āmahal i āmenokal wa heḡen animér yoggeg, éd yessen wr éd eḡin elḡafyet. ³³ Fol awén, wl iyyen dwn wr yeddobet éd yeqqel ānalkamin kud wr itiy awa ila imda ḡeffers.

³⁴ Tésemt tenfa. Beššan kud ābas tela téndé, menék awa hé neḡ éd has tt ner? ³⁵ Ābas tenfa heret, wr tenfé āmāḡal ula ezzebel, éd tt in nendew dḡ ténéré. Éré ilan tāmezzuk isegdet! »

15

Tangalén tin téhéle d erriyal wi exreknén

¹ Tahezen inarmasen n tiwsé d inesbekkaḡen āḡgotnén emdan ḡor

Ɔisa, sagaden as. ² Beššan El-farisiten d elġulama wi kettebnén estekteken, gannén: « Ales waġ itarexxab inesbekkađen, yertay dsn s téteté! »

³ Adih yega sn Ɔisa tangalt tah: ⁴ « Ma yāmos dwn ilan témédé n téhelé, ezzar texrek as iyyet, weggéx éd yey tezzahet temerwén d tezza ti eqqimnén dġ tinariwén baš éd yegmey ta texreket ad tt yas? ⁵ As tt éd yas, éd yed-dewet, éd tt isewer ézéren ennét, ⁶ éd yeqqel ihenan ennét, éd yexer imidiwen ennét d imehreġen ennét, éd hasn yen: « Ahret dġi tādāwit, édét oséx téhelé hin, ta hi texreket! » ⁷ Hund awéndġ as éd hawen tn gannéx, togār tādewit dġ aġenna i ānesbekkađ iyyen yetuben i tezzahet temerwén d tezza ezzalnén wrn eré tetubt.

⁸ « Méx adih ma tāmos tāmāt ta tlet meraw erriyalen, kud yexrek as iyyen, dédih wr éd tsuk éné, éd tefređ tāġāhamt, éd teken āġāmay ad tas erriyal wa yexreken? ⁹ Ast tegrew, éd teġer timidiwén ennét d tinaragén ennét, éd hasnt ten: « Ahermet dġi tādāwit, édét oséx erriyalin wa yexreken! » ¹⁰ Enney awn tn, hund awéndġ as temmal tādāwit ġér āngelosen n Yałlah i ānesbekkađ iyyen yetuben. »

Tangalt tan ales iyyen d meddans essin

¹¹ Yenna Ɔisa daġ: « Ales iyyen ila meddans essin. ¹² Wa međriyen yenna has i tis: -Abba, ekf ahi tafoltin dġ tākasit-. Yenker tisz yezun tākasit ġér meddans. ¹³ As okeyen iheđan wiyyeđ, yełkel wa međriyen kaya ennét imda ezzar yegla dġ ikallen ogegnén. Yebxes awa ila imda, azref dġ āġut ennét, yebxest, itag a yexlan. ¹⁴ As yenġa awa yełtef imda, tos-d menna māqqeret dġ ākal wah, yemxater. ¹⁵ Yosa ġor ales iyyen n ākal, yessodeñt elħellufen dġ tinariwén. ¹⁶ Igas laġ āsemmenenneđ wa

dġ fol d yeqqel isaderhan téteté n elxernub wa tetten elħellufen, beššan wrt illé i hast ikfen. ¹⁷ Ezzar yessoġel-d, yenmeqqal d iman ennét, yenna dġ iman ennét: « Elxeddamen win abba hin emdan kannen téteté, nk elléx déx inaġ ahi laġ! ¹⁸ Éd enkereġ, éd eġley éd has enney i abba hin: -Abba, ābodereġ-key, eġéx awn ābekkađ, key d Yałlah, ¹⁹ ābas āniheggeġ éd umaseġ rurék. Eken dġi ānaxdam ennek. » ²⁰ Yenker, yegla, yekka awas illa tis.

Yeneyt tis dġ igeg, yenġé s tamella, yohel ss, yełteft dġ ifassen ennét itimellut as. ²¹ Yelleyet as: « Abba, ābodereġ-key, eġéx ābekkađ i Yałlah, ābas āniheggeġ éd umaseġ rurék. » ²² Beššan yenna tis i inaxdamen ennét: « Ermađet awyet-d tikemsén ti tnt ufenen, d selsimt, eget as tiseġ dġ ađađ d iġetemen dġ eđaren. ²³ Awyet-d āloki wa yedderén, enġet, éd has neġ āmāġaru d teramman, ²⁴ édét arrawin wa eba yeqqel-d tāmeddort, yexrak yetteġrew-d. » Eġen teramman. ²⁵ Émér héndġ rurés wa māqqeren iha iferġan. As-d yeqqel, yohez in tāġāhamt, yesla i teramman d ārekkođ. ²⁶ Yexra iyyen dġ inaxdamen, yessestent fol awa itaggen. ²⁷ Yenna has ānaxdam: Āmeđray ennek yeqqel-d, abba ennek yenġas āloki wa yedderén édét yegrew-d yeslam. » ²⁸ Yewweššen, ezzar yugey éd yeggeh tāġāhamt. Yosé hin tis baš éd-t ilxed éd yeggeh. ²⁹ Yenna has i tis: « Nk, eléx iwetyan exdameġ ġork, a ewéx wr key ābodereġ. Beššan a ewéx wr hi tekféd ula éġeyd baš éd eġeġ teramman nk d imidiwenin. ³⁰ Dimax as-d yeqqel rurék waġ, enta wa yekšen azref ennek ġor timasrayén, enta tenġéd as āloki wa yedderén! » ³¹ Yenna has tis: « Arrawin, key telléd abeđāh ġori, a eléx innek. ³² Beššan ilzam anġ éd neddewet, éd neġ

teramman édét ämedray ennek way eba teqqelt id tämeddort, yexrak, dimaḡ yettegrew. »

16

Tangalt tan ānazraf wan āmaḡdar

¹ Yenna Ćisa awah daḡ i inelkimen ennét: « Kelad t-illa ānesbeḡor iyyen ilan ānazraf, yehéwel as in ānazraf wah ibaxxes as tela ennét. ² Yeḡré hid, yenna has: -

Ma itahawalen folk? Āréḡ éd hi tellexéd emmek was texdemed tela hin, édét ābas āréḡ ešṣeḡel ennek.

³ Yenna ānazraf dḡ iman ennét: -Ma hé eḡeḡ, yekkes dḡi messi elxedmetin? Elxedmet n āmāḡdal, wr has eléḡ ešṣahet; āḡemay n édél, yeziḡešsem ahi. ⁴ Essaney awa hé eḡeḡ baš éd hi tarrexabben āddunet ḡorsn, as ebas eléḡ elxedmetin!

⁵ Yessosin āddunet emdan wi yellil messis. Yenna i wa yezzen: -Menekét a key yellil messi? ⁶ Yenna has: -Témédé n elbeteyyet n āhatim. Yenna has ānazraf: -ḡeyem ekteb in hik fol elkaḡ ennek wan āmerwas semmoset temerwén-.

⁷ Yessesten iyyen heḡen: -Key menekét?- Yenna: -Témédé n ešṣekaret n éred-, yenna has ānazraf: -Eṭṭef elkaḡ ennek, ekteb ettamet temerwén-.

⁸ Yomel messis ānazraf wan āmaḡdar édét yessimsed tayetté ennét. Yenna Ćisa: « Kél eddunya taḡ oḡeren tela n tayetté dḡ tumast ḡérésn i kél taffawt.

⁹ Nk éd hawen tn enneḡ, egmeyet imidiwen dḡ azref wrn yezzél n eddunya taḡ, ahel wa-dt éd iba, éd tegrewem édeg dḡ ihenan eḡlalnén.

¹⁰ Éré yeḡdalen dḡ awa feroren, yeḡdal dḡ awa māḡqeren, éré wrn yezzél dḡ awa feroren wr yezzél dḡ awa māḡqeren. ¹¹ Kud wr teḡdélem dḡ azref wrn yezzél n eddunya taḡ, mi hawen éd iseḡlefen erreḡen win tidet? ¹² Kud wr teḡdélem dḡ éheré n wi heḡnén, mi kewen éd yekfin

éheré nwn? ¹³ « Wrt illé akli yed-dobén elxedmet i essin imelan: éd yakeḡ d iyyen éd yeḡhel wa heḡen, méḡ éd yekf iman ennét i iyyen yekyed wa heḡen. Wr yeddobet āwadem éd yumas akli n Messineḡ aked akli n azref. »

¹⁴ Elfarisiten esigeden i awén hāret, ḡazzen ds, édét entenéd eran azref. ¹⁵ Yenna hasn Ćisa: « Kewenéd, tsakném iman nwn dat āddunet in tezzalem, beššan Messineḡ yessan awa ihen ulawen nwn. Awa eṭkalen āddunet, yešṣaḡ ḡor Messineḡ. ¹⁶ Ezzeman wan ešṣeriḡa d wan ennebitten yemmenda ḡor Eḡya. Dédiḡ, mn déndḡ tawegḡén Isālan n Elxér fol Elmelek n Yaḡlah. Ak iyyen yera ds uḡuh s ešṣahet.

¹⁷ Beššan nehil iba n aḡenna d āmāḡdal i artuk n tetbeqqét ta mettek dḡ ešṣeriḡa. ¹⁸ Éré yellefen hennis, yewey iyyet heḡet, wadiḡ izna, méḡ éré yeweyen tāmaṭ yellef ales iyyen heḡen, wadiḡ izna. »

Tānāqqést n ānesbeḡor d talāqqé

¹⁹ « Kelad-t illa ānesbeḡor, ilassen iselsa wi tn ufenén, wi eḡlenén. Ak ahel itag ezzeḡo, itat imekšan āzédnén. ²⁰ Dat émi n tāḡāhamt ennét, tenḡaw taleqqé iyyet, isem ennét Lazar. Taḡessa ennét teṭkar ibuysen. ²¹ Isaderhan téteté n awa-d iratteken dḡ imekšan n ales waḡam. Aked iyyeḡan talleyen as ibuysen ennét. ²² Temmut talāqqé, éweyen tt āngelosen ḡor Ibrahim. Ānesbaḡor aked enta yemmut, yetwenbal. ²³ Iha ākal wan inemmuttan dḡ ihanney āḡena, yeṭkel esawaḡ ennét yeney Ibrahim dḡ igeg, illa ḡors Lazar. ²⁴ Yesḡeret: « Abba Ibrahim, aḡen ahi tāhanint, zemmihel-d seri Lazar éd yeselmey aḡaḡ ennét dḡ aman éd isesmeḡ ilasin, toḡar ahi témsé ta ehéḡ. »

²⁵ Yenna has Ibrahim: « Arrawin, semmektu in kelad teḡrawed a yegḡén dḡ tämeddort ennek, Lazar wr yenéy ar āḡena. Dimaḡ enta

yella déx, yessismed, key tozared. ²⁶ Yota fol awén in gér ény dewen yellé édér măqqeren, wi erenén éd hanex eflin ekkan kewen wrt eddobén, wi erenén éd kewen eflin ekkananex-d wrt eddobén. ²⁷ Yenna ales : « Inhod, abba, siwiy Lazar s täxāhamt n ti, ²⁸ eléx ds semmos ayet ma. Yasét tn, éd tn isemmeter, baš wr-d éd asin aked entenéd dɣ édeg waɣ iha āxena. » ²⁹ Yenna has Ibrahim : « Ayet mak elan Musa d ennebiten : segdin asn ! » ³⁰ Yenna ales : « Kela, abbahin Ibrahim, wr hasn yegdeh awén. Beššan kud yosén in éré d yefalen ɣor inemmuttan, éd utaben. » ³¹ Yenna has Ibrahim : « Kud wr segiden i Musa d ennebiten wr éd segdin aked i éré d ifalen ɣor inemmuttan. »

17

Āsaruf d taflest

¹ Yenna Ķisa i inelkimen ennét : « Wr yemmukken in wrt éd yemel essebab n ābekkađ, beššan yokel wadt id itaweyen! ² Yuf as tetwekred as tāhunt ta măqqeret dɣ éri ennét, ezzar yetwegar dɣ geréw, ula yāmos essebab n ābekkađ ula wa međriyen dɣ wiɣ. ³ Uksađet fol iman nwn !

Kud yeġa eɣnak ābekkađ, siwel as. Kud yetub, soref as. ⁴ Kud iġak ābekkađ essa iméren dɣ ahel iyyen, kud ak émér itaqql keyd iganna : - Ātubex-, soref as. »

⁵ Ennen as inemmahalen i Ķisa : « Sit taflest nnx. » ⁶ Yenna hasn : « Kud taflest nwn togda d tađaq n elxerdel, teddobém éd tennim i ašek waɣ n ettut : -Estef iman ennek d tekked ġeréw emel ds-, éd hawen iseged, éd yeġ awa has tennem. »

⁷ Kud iyyen dwn ila akli has yexdamen iferġan méx has yeddanen éheré, kud yeneyt yeqqal-d ihenan, éd has yen méx : -Ermađ, as-d éd tekšed ?- ⁸ Kela, éd has yen : -Seɣ ahi amensu hin, egbes ezzar ekf ahi-d a ekšéx d a eswéx. As esmendɣ dédih éd tekšed éd teswed-. ⁹ Tordam as in

ales wéndɣ éd yummay i akli ennét fol awad-t iweren. ¹⁰ Kewenéd daɣ, as tesmendem elxedmet nwn, ennet : -Wr nemos ar éklan wrn enfé heret, wr negé ar awa hanex iweren-. »

Yezozey Ķisa meraw médden

¹¹ A yekka Ķisa yennihel Yerušelem, yellil ābāreqqa ġér Samira d Jalila. ¹² As yohez ayrem iyyen enkeden asin meraw médden teġraw torna tan élem mellen. Ebdeden dɣ igeg. ¹³ Ezzar eqqimen esiɣeren : « Ķisa, Muġalim, ađen anɣ tāhanint ! » ¹⁴ As tn yeney Ķisa, yenna hasn : « Eglet, seknet iman nwn i imerubay. » Eglen, dɣ ābāreqqa ezzejen. ¹⁵ Iyyen dsn as yeney iman ennét yezzey, yeqqel-d fol tikkal ennét, itamel Yałlah yełkal emesli ennét. ¹⁶ Yenđew iman ennét dag éđaren win Ķisa, yekfa udem āmađal, yemmoy i Ķisa. Ales wéndɣ yāmos Samari. ¹⁷ Yenna Ķisa : « Meraw éssen ezzejen, tidet méx kela? Ma eġen wi heđnén tezža? ¹⁸ Wl iyyen wr-d yeqqél éd yamel Yałlah ar āɣerib waɣ? » ¹⁹ Ezzar yenna has Ķisa : « Enker, egel, tennejjik taflest ennek. »

Ihmal n Elmelek n Yałlah

²⁰ Essetenen Elfarisiten Ķisa d émér wa-d éd yas Elmelek n Yałlah. Yenna hasn : « Emelek n Yałlah wr iteġ tisit temunet. ²¹ Wr éd yehawel : -Enyet, yos-d deh- méx -Illa deh!- Ekidet adih Elmelek n Yałlah illa ġeréwen. » ²² Ezzar yenna i inelkimen ennét : « Ilkam ahel wad éd tseđerhenem āhānay ula ahel iyyen n ihilan n Ag āwadem, beššan wrt éd teynim. ²³ Éd hawen yehawel : -Enyet, yos-d deh- méx -Illa deh!- Beššan wrt tekkém, wr tohélem. ²⁴ Hund éssam wa yokeyen dɣ aġenna, yemlelew ds seh ar seh, ad éd yulu Ag āwadem dɣ ahel ennét. ²⁵ Beššan ilkam as éd yazer hullan, éd yetweksan ɣor āddunet n ezzeman waɣ. ²⁶ Awa iġen dɣ ezzeman n Noħ,

a hé yeġin arweh dɣ ezzeman n Ag āwadem. ²⁷ Āddunet tatten, sassen, tidawen, sidawen eššēššen ar ahel wa-d yeġġeh Noħ dɣ es-sendoq wa itaggehen aman : yos-d anġi wa māqqeren, yenɣén emdan. ²⁸ Awa iġen dɣ ezzeman wan Loṭ, a hé yeġin arweh. Āddunet tatten, sassen, zanhén, sanjalén, bunnun. ²⁹ Beššan ahel wa-d ifel Loṭ Sodoma, yewet-d aġenna yāmosen ahes d awdis, yenɣén emdan. ³⁰ Awéndɣ a hé yeġin ahel wa-d éd yuman Ag āwadem. ³¹ Ahel héndɣ, wa yeqqimen fol asfel n tāxāhamt ennét, ilen kaya ennét dɣ édér, wr yerris yegmayt, méx wa ihen iferġan wr iteqqelét tāxāhamt ennét. ³² Ektuhet awa yegrewen hennis n Loṭ! ³³ Wa yegmeyen éd yennej iman ennét éd tn yeɣser, wa iɣasseren iman ennét éd yennej. ³⁴ Éd hawen tn enney, éheḍ héndɣ essin āddunet ensanén dɣ édeg iyyen, iyyen éd yemawey wa heḍen éd yeqqayem. ³⁵ Senatet tédedén ezzadnén ertaynet : iyyet éd temawey ta heḍet éd tetwey. ³⁶ Essin médden ehanén āfāraġ : iyyen éd yemawey wa heḍen éd yeqqayem. ³⁷ Esstenent inelkimen : « Menék deh Émeli ? » Yenna hasn : « Édeg wa teha tāmeɣsoyt, ad emmalen iżazzen. »

18

Tangalt n erk elqaḍi d tāmāṭ tas eba ales ennét

¹ Yeġa Ķisa tangalt tah i inelkimen ennét baš éd elmeden in ilzam asn timuhuden abedāh, bela wr ekkésen eṭṭema : ² « Dɣ aɣrem iyyen illé elqaḍi wrn yeksod Yallah, wr yekkul dɣ wl iyyen. ³ Dɣ aɣrem wah tellé tāmāṭ iyyet s eba ales ennét, tasé hin abedāh, tganna as : -Ekkés ahi tekerét dɣ āwadem wa hi yeḍlamen-. ⁴ Yugay as elqaḍi ad iġa a yeggén, ezzar ahel iyyen yenna dɣ iman ennét : -Kud yera wr eksodex Messineɣ, wr ekkuleɣ dɣ wl iyyen; ⁵ beššan tāmāṭ taɣ

tezzodeh ahi, éd esseney wr has éd ekkeseɣ tekerét baš wr éd tales tas ahi-d, tessersen ahi-. » ⁶ Yenna Ķisa : « Sallem i ādewenné n erk elqaḍi wah ! ⁷ Adih tordam as Messineɣ wr éd yekkes tekerét i innét as āsiyerén ahel d éheḍ ? Tordam as éd ihel baš éd hasn yilal ? ⁸ Ellexéɣ awn as éd hasn yekkes tekerét hik. Beššan tordam as, as éd yas Ag āwadem éd yas dɣ āmāḍal āddunet tha taflest hund téndɣ ? »

Tangalt tan Elfarisi d ānarmas n tiwsé

⁹ Yesseɣley Ķisa tangalt tah i wi āsilekennén in ezzalen dat Yallah, elkan āddunet wi heḍnén : ¹⁰ « Essin médden éwenen s éhen wan āmud ekkán ds āmuhed, iyyen yāmos elfarisi wa heḍen yeqqal ānarmas n tiwsé. ¹¹ Elfarisi yebdad itimuhud dɣ iman ennét hund awah, iganna : -É Messineɣ, emmoyeɣ ak in wr oléɣ d āddunet wi heḍnén, wi āmosnén imākeren, inesbekkaḍen, kél ezzina, āmmoyyéɣ ak in wr oléɣ d ānarmas n tiwsé wén. ¹² Tozameɣ essin iméren fol essa ihedān, takkeseɣ ak tafolt fol merawet n awa garrewex iket ennét-. ¹³ Ānarmas n tiwsé yebdad dɣ igeg, awa has tega tekarakét wr yeṭkél aked āsewad ennét s aġenna, beššan iggat idmaren ennét iganna : -É Messineɣ, sismed foli, nk wan ānesbekkaḍ-. » ¹⁴ Yenna Ķisa : « Ellexéɣ awn as u-tiwsé yeqqel tāxāhamt ennét yeġraw udem ɣor Yallah, wr igréw Elfarisi. Éré yeṭkalen iman ennét, éd yeres, éré yesiresen iman ennét, éd yeṭkel. »

Ķisa d arrawen wi enḍuknén

¹⁵ Taweyen in āddunet i Ķisa aked arrawen enḍuknén baš éd isansa ifassen ennét folsn. As eneyen inelkimen ennét awén extelen-tn. ¹⁶ Beššan yezzohez-tn in Ķisa ez-zar yenna : « Eyyet arrawen wi enḍuknén éd hi-d asin, wr hasn tuġeyem édét Elmelek n Yallah elant wi dsn olenén. ¹⁷ Ellexéɣ awn

tn, awén tidet : wa wrn iḡebbel Elmelek n Yaḷlah hund arraw wa enḡukken wr yeddobbet éd-t yeggeh ar abedāh. »

Ānesbeyor

¹⁸ Yessesten amḡar iyyen Ķisa, yenna : « Muḡalim wa yoleḡen, ma hé eḡeḡ baš éd ekreheḡ tāmeddort tan abedāh? » ¹⁹ Yenna has Ķisa : « Mafol tgannéd ahi wa yoleḡen? Wrt illé i yolayen ar Yaḷlah ḡas. ²⁰ Tezzayed eššeriḡa : -Wr tegged ezzina, wr tegged iman, wr tikred, wr tegged tāḡuhé teḡladet, simḡer tik d mak. » ²¹ Yenna has ales : « Taggeḡ awa tenna eššeriḡa wa fol meḡriyeḡ. » ²² As yesla Ķisa i awah, yenna : « Tosared heret iyyen arweh : zenhin awa tléd imda d tekfed azref ennét i tilāqqiwén, dédih éd teḡmered dḡ iḡennawen, ezzar telkemed ahi. » ²³ As yesla ales i awén eḡheden iman ennét édét yelwa s tela. ²⁴ Yeney Ķisa as eḡheden iman n ales yenna : « Eššahet a yeḡa uḡuh dḡ Elmelek n Yaḷlah fol wi eḡmernén ! ²⁵ Edét yešsohet fol amis akkay dḡ tét n estenfus, beššan yerné ešahu wa iḡen fol wi eḡmernén uḡuh dḡ Elmelek n Yaḷlah. » ²⁶ Wi has es-igednén gannén : « Adih, mi yed-dobén éd yennej? » ²⁷ Yenna Ķisa : « Awa wr āddobén āddunet, yeddobbet Yaḷlah. » ²⁸ Yenna Betrus adih : « Eniy, nefel awa nela [imda] baš éd hak nelkem. » ²⁹ Yenna hasn Ķisa : « Ellexéḡ awn tn, tidet awén, ére yoyyen tāḡāhamt ennét méḡ hennis méḡ meddans méḡ tis méḡ mas méḡ ayet-mas dḡ éré t n Elmelek n Yaḷlah, ³⁰ éd yegrew a yeggén dḡ tāmeddort taḡ, d dḡ eddunya ta-d teglet éd igrew tāmeddort tan abedāh. »

Isālan fol tāmettant n Ķisa dy Yerušelem

³¹ Yeḡmeḡley Ķisa inemmahalen ennét win meraw d essin, yenna hasn : « Segdeti, éd nk Yerušelem, éd yeḡ ds imda awa ekteben enebiten fol Ag āwadem. ³² Éd hin

yetwegar ḡor tawsitén wrn āmos kél Elyehud, éd ds eḡsin, éd t tessebbin, éd fols sutfin. ³³ Éd-t ewtin ezzar éd-t enḡin. Beššan ahel wan keraḡ éd-d yenker ḡer inemmuttan. » ³⁴ Beššan inelkimen ennét wr eḡrehen awas yera éd tn yen ; tifér ennét effarnet asn, wr esséne elmeḡna nsnt.

Yezozey Ķisa āmeddérḡel dy Yariḡo

³⁵ Deffer awéndḡ yoheḡ Ķisa aḡrem wan Yariḡo. Yellé ales derḡalen yeqqimen fol ābāreqqa, yegmay takuté. ³⁶ Yesla i āddunet errigehen ezzar yessesten ma itaḡḡen. ³⁷ Yehéwel as Ķisa wan Ennašira a yokayen deh. ³⁸ Yesḡeret, yenna : « Ķisa, ag Dawud, aḡen ahi tāhanint ! » ³⁹ Wi erreḡehnén dḡ éḡef eḡtelent, ennen as éd yesusem, beššan yeqqim yesiḡeret denneg awén : « Ag Dawud, aḡen ahi tāhanint ! » ⁴⁰ Yebded Ķisa, yenna éd has-d awyin ales wah. As in yoheḡ yessestent Ķisa : ⁴¹ « Mas tered éd hak-t eḡeḡ? » Yenna has : « Émeli, āhenay a āréḡ. » ⁴² Yenna has Ķisa : « Eniy ! Taflest ennek tezzozey key. » ⁴³ Émér héndḡ yeney, yelkem i Ķisa itamel Yaḷlah. As eneyen āddunet awén eqqimen tamelen Yaḷlah emdan.

19

¹ Yeggah Ķisa dḡ aḡrem wan Yariḡo, yejjert. ² Yella deh, ānesbeyor iyyen iḡan isem Zakka, enta yāmos amḡar iyyen wan inarmasen n tiwsé. ³ Yegmey éd yeney ma yāmos Ķisa beššan yendar as édét ḡezzul, eḡlayan as āddunet āḡḡotnén. ⁴ Yohel yezzar asn, yéwen fol ašek iyyen baš éd yeney Ķisa hé akyin deh. ⁵ As in yéweḡ edeḡ wéndḡ, yeḡkel Ķisa āsewad ennét ezzar yenna has : « Zakka key, ermaḡ eres, ilzam éd enseḡ ḡork éheḡ waḡ. » ⁶ Yeres-d Zakka hik yerrexebt yeddiwet. ⁷ As eneyen āddunet awén, emdan tazemen Ķisa gannén : « Ales waḡ yekka

éd yens xor ānesbekkađ! »⁸ Zakka yebdad dat Ēmeli, yenna has : « Ēmeli, hakkeḡ aḡil n éheré hin i tilaqqiwén, kud oheḡeḡ iyyen tarrey ast ar ekkoḡ iméren. »⁹ Yenna has Ķisa : « Ahel waḡ elḡelas yeggah éhen waḡ édét aked enta aheya n Ibrahim a yāmos. »¹⁰ Édét Ag āwadem yos-d ed igmiy d éd yennej wa yexreken. »

Tangalt tan erriyalen

¹¹ Folin esigeden āddunet i tifer ennét, yeḡa sn Ķisa tangalt iyyet édét folas yoheḡ Yerušelem, āḡelen āddunet in émér waḡ ad éd yuman Elmelek n Yaḷlah. ¹² Yenna awah : « Ales iyyen n āddunet win imenokalen yosa ākal yoggegen baš éd ds yumas āmenokal ezzar éd-d yeqqel ḡeffer adih. »¹³ Arweh wr yeglé, yeḡra meraw dḡ éklan ennét, yekfén ak iyyen erriyal n oreḡ, ezzar yenna hasn : -Sexdemet s oreḡ waḡ ar d eqqeḡeḡ-. ¹⁴ Āddunet win ākal ennét okaden ds, esselkemen as eljemat baš éd ten : -Wr neré éd imnukel folnḡ ales waḡ-. ¹⁵ Beššan yāmos āmenokal, yeqqel-d ākal ennét. Yeḡra éklan ennét winḡam yekfa oreḡ, baš éd yessen awa ds eknen. ¹⁶ Wa yezzaren yosin yenna : -Messi, erriyal wa hi tekféd, yéweyey-d meraw erriyalen-. ¹⁷ Yenna has āmenokal : -Awén a yeknan! Key akli yolayen a tāmosed, éré yeḡdalen dḡ hereten wi ferornén, fol awén éd dk ekneḡ amḡar n meraw iḡerman-. ¹⁸ Wan essin yosin yenna : -Messi, erriyal wa hi tekféd, yéweyey-d semmos erriyalen-. ¹⁹ Yenna has āmenokal : -Aked key éd dk ekneḡ amḡar n semmos iḡerman-. ²⁰ Yosin iyyen heḡen yenna : -Messi, erriyal wa hi tekféd ogezeyt dḡ tikest, nḡwah. ²¹ Eksodeḡ key, édét ales yeššohén a tāmosed, taweyed awa wr tessensed, tameded awa wr tesseneḡled-. ²² Yenna has āmenokal : -Erk akli a tāmosed, éd key eššereḡeḡ fol awal ennek. Tes-saned as ales yeššohén a āmoseḡ,

taweyeḡ awa wr essenceḡ, tamedeḡ awa wr essenḡeḡeḡ. ²³ Mafol wr tessensed azrefin ula dḡ elbanka? As-d eqqeḡeḡ éd-t awyeḡ enta d awa yesserbeḡ-. ²⁴ Ezzar yenna i wi-t ellenén déndḡ : -Ekkeset ds erriyal ekfet i wa yerbeḡen meraw-. ²⁵ Ennen as : -Messi, beššan ila meraw!- ²⁶ Yenna hasn : -Elleḡeḡ awén tn, éré ilen, éd yegrew a yeggén; éré wrn ilé, éd ds yemmukkes aked awa ila. ²⁷ Ihenḡa hin widih, windin wrn yeré in éd umaseḡ āmenokal nsn, awyeten-d déḡ, eḡreset asn dati-. »²⁸ As yenna Ķisa awén, yeḡla dat āddunet, yéwey ābāreḡḡa wa yéwenen s Yerušelem.

Uḡuh n Ķisa dḡ Yerušelem

²⁹ As yoheḡ Beytfaji d Beytḡanya, xor tadreḡ tas itahawal tan Ezzeytun, yessewey dats essin dḡ inelkimen ennét, ³⁰ yenna hasn : « Aset taḡremt tén tellet datwn. As in téweḡem éd tasim érwel yekras, a yewa wrt yéwén wl iyyen. Aret d tawyimt-id déḡ. »³¹ Kud yesses-ten kewen iyyen, iganna : -Mafol taḡremt?- Ennet as : -Yemixatart Ēmeli-. »³² Eglen wi āméhel-nén, osent hund awa hasn yenna Ķisa. ³³ A yekka taren érwel, messawes ennen asn : « Mafol tareḡm érwel waḡ? »³⁴ Ennen asn : « Ēmeli adt yemixataren. »³⁵ Ezzar eweyenin érwel i Ķisa, essensen ibernah nsn fols ezzar esséwenen Ķisa. ³⁶ A yekka yerḡeḡ sansén āddunet dats ibernah nsn fol ābāreḡḡa. ³⁷ Deroḡ yoheḡ Yerušelem, s ābāreḡḡa wa yeresen dḡ tadraḡ tan Ezzeytun, inelkimen eddewén, eqqimen tamelen Yaḷlah fol tikunén ti eneyen eḡkalen āmesli. ³⁸ Gannén : « Tebareka āmenokal, wad yosen dḡ isem n Ēmeli, esselamet dḡ aḡenna, elmejd n Yaḷlah dḡ iḡennawen win afella. »

³⁹ Ellant Elfarisiten wiyed déndḡ ḡér āddunet, ennen as i Ķisa : « Muḡalim, eḡtel inelkimen ennek. »
⁴⁰ Yenna hasn Ķisa : « Elleḡeḡ

awén tn, kud entenéd essosemen, ikedéwen éd seqqerin! »

⁴¹ As deroġ hin yéweđ Ċisa Jerušelem, yenej aġrem ezzar yeslef dġ érétt ennét, ⁴² yenna : « Kem, enner ula ahel waġ, aked kem tessaned äbäreġġa n esse-lamet! Beššan dimaġ yeffar fol téttaawén ennem! ⁴³ Elkamen dm iheđan wi dġ ham éd seġleyen ihenġa ennem elxiyađen, éd ham eġliyen, éd kem ezmemen. ⁴⁴ Éd kem etteġteġen ékét ennem, kem d araten ennem, wr ham éd eyyin ula azzed yensan fol ämidi ennét, édét tugyed éd telmeded émér wa kem-d yosa Yałlah! »

Ċisa dġ Éhen wan Āmud

⁴⁵ Deffer adih, yeggeh Ċisa dġ Éhen wan Āmud, yeqqim isatteġ ds etteġjar, ⁴⁶ iganna sn : « Yek-tab : -Täġāhamtin tämos täġāhamt n ämud-. Beššan kewenéd tek-nem ds ekähäm n imekeren! » ⁴⁷ Ak ahel isaġra Ċisa dġ Éhen wan Āmud. Ad gammeyen imġaren n imerubay d elġulama wi kettebnén d imġaren n äkal édtt enġin. ⁴⁸ Beššan wr essénen menék awa hé eġin édét äddunet emdan yegraġ asn awa iganna hullan, ekfant tämezzuk.

20

¹ Ahel iyyen dġ windy ihilan, isaġra Ċisa äddunet dġ éhen wan ämud, itag asn Isälan n Elxér as-d osen imġaren n imerubay d elġulama wi kettebnén eddéwen d imġaren n äkal, ² essestenent : « En anġ ma tämos terna ta fol tagged awaġ, méġ mi key yek-fen terna tareġ? » ³ Yenna hasn Ċisa : « Éd kewen sesteneġ aked nk. Leġtet ahi: ⁴ Mi has in-nen i Eġya éd isalmaġ äddunet dġ aman. Messineġ méġ dg Adem? » ⁵ Exxemmemen ġérésn, ennen : « Kud nenna : Messineġ a-d yezimahelen Eġya, éd hanġ yeses-ten : Mafol wrt teflésem? ⁶ Kud nenna : « Dg Adem a yezimahelen

Eġya, äddunet emdan éd haney egrin ezzedden baš éd hanġ enġin, édét wr eġen eššek as Eġya en-nebi a yāmos. » ⁷ Ennen dédiġ : « Wr nessén. » ⁸ Yenna Ċisa : « Aked nk wr hawen éd elleġeġ emmek was eléġ elġikma tas taggeġ awa taggeġ. »

Tangalt tan tizzebab

⁹ Yeqqim Ċisa isaġlay tangalt tah i äddunet : « Ales iyyen yezza tizze-bab, yekrey tnt i inaxdamen wiyyeđ ez-zar yekka äsikel mäqqeren. ¹⁰ As tenġa täzzebibt, yezmahel akli ennét iyyen éd has in yawiy tafolt ennét dġ äzzebibt. Beššan inaxdamen enġen änemmahal wah, ez-zar esteġent wr yéwey ula enderren. ¹¹ Yezmahel akli iyyen heđen, enġent aked enta, essebbent, esteġent wr yewey ula enderren. ¹² Yezmahel akli wan kerađ daġ, aked enta enġent, eyđement, esteġent. ¹³ Yenna messis n tizzebab : « Ma hé egeġ? Éd zemmihelġ ruré was ekneġ tera, tigenén enta éd tewweqqeren. » ¹⁴ Beššan as-t eneyen inaxdamen, ennen ġérésn : « Enyet awén rurés, messis n täkasit, neġġet baš éd eqqelnet tizzebab tineneġ. » ¹⁵ Esteġent dġ tizzebab, enġent, yemmut.

Yessesten Ċisa : « Dimaġ ma hasn éd yeġ messis n tizzebab? ¹⁶ Éd-d yeqqel, éd yehheddem inax-damen wih éd yeġ wiyyeđ heđnén. » As eslen äddunet i tifér tih, en-nen : « Awén wr éd yeġ fo! » ¹⁷ Yekna sn Ċisa akeyad ez-zar yenna : « Ma tämos elmeġna n tifér tih dġ elkettab : -Ékedé wa endewen wi bunnunén, enta a yeqqelen ékedé wa yekbelen éhen-. ¹⁸ Ékedé wéndġ kud tođéd fols éd key yenġ, kud yođa folk éd key yerġ. » ¹⁹ Elġulama wi kettebnén d imerubay wi mäqqornén egmeyen éd ermesen Ċisa émér héndġ, édét essanen as tangalt tah entenéd as

teylyay, beššan eksoden äddunet wit ellenén.

Iġemayen n ittermisen n Ċisa

²⁰ Eqqimen eżżissen Ċisa. Sawayen as imaḡlayen elmet äddunet olaynén. Äddunet wih egmayen éd ermesen Ċisa s tifér ennét baš édt awyin, édt eġin dɣ ifassen n amɣar wa yehkemen dɣ äkal. ²¹ Esstenent, ennen : « Muḡalim, nissan as awa tsayréd yezzal, wr tezmezleyed äddunet édét tidet fol äbäreġġa n Yałlah ɣas a tsayréd. ²² En anɣ dédih, xelal anɣ ärreżam n tiwsé i Elqayser méɣ kela? » ²³ Beššan yelmed Ċisa tittéwén nsn, yenna hasn : ²⁴ « Seknet ahi erriyal iyyen. Udem d isem wi ewernén erriyal waɣ mi tn ilen? » Ennen as : « In Elqayser. » ²⁵ Yenna hasn Ċisa dédih : « Adih erret i Elqeyser heret ennét, d i Yałlah awa ennét. » ²⁶ Yender asn édt seđlemen fol wl iyyet dɣ tifér ennét dat äddunet. Äkunén dɣ awa yenna ezzar essosemen.

²⁷ Osent-in wiyed dɣ Essaduqiten. Entené d a igannén in wrt tellé tanekra ġér inemmuttan. Esstenent, ²⁸ ennen as : « Muḡalim, ennebi Musa yekteb anɣ awah : - Ales yeddéwen ilan enḡas, ebat wr ilé meddans, ilzam i enḡas éd yawiy tämät n wa eba baš éd ds yekreh arrawen wi hé eqqelnén in wa yemmuten. ²⁹ Ellant essa anḡaten. Wa yezzaren yeddew, yemmut wr yekréh arrawen. ³⁰ Wan essin yéwey tämät n wa eba, yemmut wr yekréh arrawen. ³¹ Yelkem as wan kerađ. Essa anḡaten emdan éweyen tämät tanġam beššan emmuten emdan wr ekréhen arrawen. ³² Ezzar temmut tämät aked enta. ³³ Ahel wan tébeddé mis tämos hennis édét eweyen tt emdan? » ³⁴ Yenna hasn Ċisa : « Kél eddunya taɣ neha tidawen, ³⁵ beššan wi eniheggenén d tanekra ġér inemmuttan, d tämeddort dɣ eddunya tad teglet wr tidawen. ³⁶ Edét äbas eddobén tämettant, olen d

ängelosen. Ämosen dg Yałlah, ämosen dg elqiamet. ³⁷ Fol inemmuttan wi-d éd enkernén, Musa iman ennét isalmad anɣ-t dɣ azel wa yesséwelen fol elweška terɣat s temsé, iɣar Émeli s : Messineɣ n Ibrahim, Messineɣ n Ishaq, Messineɣ n Yaḡqub. ³⁸ Adih Yałlah wr yāmos Messineɣ n inemmuttan, kela, yāmos Messineɣ n wi eddernén édét ɣors emdan eddaren. » ³⁹ Esséwelen elɣulama wi kettebnén wiyed, ennen as : « Tekned awal Muḡalim. » ⁴⁰ Aqquššemen éd ses-tenin arweh.

Isekwar i imerubay

⁴¹ Yenna hasn Ċisa : « Menék emmek was éd itahawal, Elmesih ag Dawud? ⁴² Édét Dawud iman ennét iganna dɣ elkettab wan Tisiway : *Yenna Émeli i Emelihin : Äyew ɣayem fol aɣil in,* ⁴³ *ad erreɣ ihenġa ennek dag éđaren ennek.*

⁴⁴ Kud igannas Dawud : -Émeli ; menék awa hé yeg éd yumas Ag Dawud dédih? »

⁴⁵ A ekken emdan äddunet winġam esigeden as, yenna Ċisa i inelkimen ennét : ⁴⁶ « Uksađet elɣulama wi kettebnén, wis tegraž téklé dɣ iselsa ahobetnén, wis igraž iseslamen dɣ ideggen wi eṭkernén äddunet, sanefranen ideggen wi amunnén dɣ ihenan n téɣeré d dɣ imekliwen. ⁴⁷ A yekka tatten tela temda tan tédédén tis eba médden nsnt, timuhuden imadden heġretnén eran temunt. Elmedet as telkam dsn tanađ teknat äšahu. »

21

¹ Yeṭkel Ċisa äsewad, yeneɣ inesbeɣar sansén tikutawén nsn dɣ essendoq wa taġġehnet. ² Yeneɣ aked tämät s eba ales ennét tämoset taleqqé tega ds essin sinkuten. ³ Yenna Ċisa : « Éd hawen enneɣ tidet : taleqqé taɣ teġa a yogeren awa eġen wi heđnén. ⁴ Édét wiɣ endam ekfen dɣ a yélwan ɣorsn, enta, dɣ elleqqu ennét, tekfa ämeddor ennét. »

Awal fol adrar wan Ezzeytun

⁵ Yesla Ċisa i wi esséwelnén, tamelen éhen wan âmud folin edlagent ézzeden d tikutawén ti taġġen äddunet i Yallah, yenna hasn : ⁶ « Yelkam ahel was, dɣ awa thanneyem, wr éd yeqqayem azzed fol azzed wrn yehhedem. »

⁷ Essestenent dédih : « Muḡalim, emmey d-éd yeġ awén ? Ma yāmos āhamol n in yebok éd yeġ awén ? »

⁸ Yenna Ċisa : « Uksaḡet, wr toyyém iman nwn éd kewen seyleḡen. Édét äddunet äġġotnén éd asin s isemin, éd ennin : -Nk as Elmesih-méx : -Émér yohez !- Beššan wr hasn telkémem. ⁹ As teslem in ellant ānmenḡiten d išiwwiššen aggotnén, wr terméyem, awén ilzam éd yeġ ezzar, beššan wr yéwéd āsemdu animér. » ¹⁰ Yenna daḡ : « Ed teknes ellamet d iyyet heḡet, éd yeknes ākal d iyyen heḡen, ¹¹ éd-t emlin ezzelzalen maqḡornén, dɣ ikallen äġġotnén, éd temel menna d tornawén, éd t emlin hereten essukseḡnén d ihmäl huharnén d efalnén aġenna. ¹² Beššan dat awén, éd tetwer-masem, éd tetwenḡim, éd hawen neġ eššeriḡa dɣ ihenan n téyeré, éd tetwenḡawem dɣ täkormut, éd temawyim dat imenokalen d imḡaren dɣ éré-tin. ¹³ Awén éd yeġ baš éd tešhedem foli. ¹⁴ Eġet dɣ ulawen nwn in wr éd tzewwejjedem āmestan nwn. ¹⁵ Fol as, nk imanin, éd kewen ekfeḡ iyyen awal d iyyet elmiḡna wis wr eddobén imiksenen nwn éd tn emḡennanen ula hawen errin awal. ¹⁶ Éd kewen settermesen aked imerawen nwn d anḡaten nwn d äddunet nwn d imidiwen nwn ; wiyed dewen éd etwenḡin. ¹⁷ Éd kewen ekyeḡen äddunet emdan dɣ éré-t n isemin. ¹⁸ Beššan wr hin éd iba ula amḡad n éḡef nwn. ¹⁹ Täzidért nwn as éd tagzim iman nwn.

²⁰ As teynim Yerušelem s eḡlay elḡeskeren, elmedet émér héndɣ as deroḡ éd tehhedem. ²¹ Dédih

wi ehenén Yehudiya erwelnet s idraren, wi ellenén ammas n Yerušelem zérehnetin, wi ehenén iferḡan wr teggehnét aḡrem. ²² Édét iheḡan n éya nḡwindɣ baš éd yetbet awa yektaben imda.

²³ Okelnet tédédén ti essimrewnén d ti sankasnén ezzeman wéndɣ ! Édét éd teġ tozzért mäqḡeret fol ākal, éd teḡtes tanaḡ n Yallah fol äddunet. ²⁴ Éd emmeten äddunet wiyed s tikobawén, wiyed éd emahḡin éd emawyin s ikallen, éd ākukelnet täwsitén wrn āmos tin Elyehud Yerušelem, awén ad yem-mendu ezzeman wa tn ikfa Yallah.

²⁵ Éd-t emlinet tikunén fol täfuk, fol tallit d fol itran. Dɣ āmäḡal ellametén d ermexnet fol tekat d išewwiššen win geréw. ²⁶ Éd tenḡ täremméq äddunet dɣ éré-t n awa hé yegin fol āmäḡal. Édét tehkeḡkeḡ terna n iġennawen. ²⁷ Dédih éd neney Ag āwadem yeglad iha azyar elkamen as a-yeggén n elmejd d terna. ²⁸ As yessenta awén, ebdeḡet, eḡkelet iḡefawen nwn édét elḡelas nwn yohez. »

²⁹ Ezzar yesseḡley Ċisa tangalt tah : « Ekyeḡet tahart d iškan wi heḡnén : ³⁰ as tn teneyem eggaren dédih telmedem iman nwn as āwélen yohez. ³¹ Hund awéndɣ, as teneyem hereten windɣ, elmedet as Elmelek n Yallah yohez-d. ³² Éd hawen tn enneḡ s tidet : äddunet win ezzeman wéndɣ wr tn eba emdan as éd yeg awa itaggen. ³³ Aġenna d āmäḡal éd tn iba beššan tiferin wr tnt éd iba ar abedāh. »

³⁴ « Uksaḡet fol iman nwn ! Wr toyyém iman nwn xarreken dɣ tirammanén d tésesé teggét d dɣ elhemmen n edduniya, méx ahel héndɣ éd kewen yeḡder ³⁵ hund elxeniyet, édét éd teres fol äddunet emdan wi aqḡimnen fol ārori n ākal. ³⁶ Eġet enniyet, muhdeḡ abedāh, baš éd tekrehem eššahet éd terwélem fol awa hé yeḡin, baš éd tudabem tébeddé dat Ag āwadem. »

³⁷ S ahel Ħisa isayra dɣ éhen wan âmud, s éheđ itak tadreq tan Ezzeytun inas-in séndɣ. ³⁸ Tasent-in äddunet emdan déndɣ d yeffo baš éd has segdin dɣ éhen wan âmud.

Tămettant d tanekra n Ħisa

22

22.1-24.53

Taydert tan Yehudas

¹ Yohez-d âmud wan Elyehud, wa dɣ tameksénet tiğelwén ti wr thé elxemméra, iğan isem Āsuref. ² Imerubay wi măqqornén d elɣulama wi kettebnén egmayen emmek was éd enɣin Ħisa beššan eksodeñ ellamet. ³ Adih yeğğeh Iblis Yehudas was itahawal Elisxeryuṭi, yămosen iyyen dɣ inemmahalen n Ħisa win meraw d essin. ⁴ Yoša Yehudas imerubay wi măqqornén d imɣaren n wi ogeznén éhen wan âmud, enmeknen fol emmek was éd ermesen Ħisa. ⁵ Yegreɣ asñ awén hullan, ennefhemen fol éd-t ekfin azref. ⁶ Yerđa sn Yehudas ezzar yegmey émér wa-d éd isettermes Ħisa bla wr ss esséñen taxlek.

Téséq ta teynayet

⁷ As yéweđ ahel wan tiğelwén ti wr thé elxemméra, wa dɣ tɣarres Tefaské. ⁸ Yezmahel Ħisa Betrus d Eḥya yenna hasn : « Eglet zewwejjet Tefaské baš éd tt nekš. » ⁹ Essestenent : « Mi-d teréd éd tt neken ? » ¹⁰ Yenna hasn : « Segdet : Émér héndɣ hin éd tawđim ayrem, éd temheyyum d äwadem yehrağen dɣ teqqelilt. Elkemet as dɣ tăɣăhamt ta hé yeggeh, ¹¹ ennét i messis n tăɣăhamt : -Yenna hak elmuɣalim : ma iğa édeg wa dɣ éd ekšey Tefaské, nk d inelkimenin ? » ¹² Éd kewen iseken, afella dɣ tăɣăhamt, éhen măqqeren iha ak heret, déndɣ ad éd tzewwejjedim. » ¹³ Eglen osen awa hasn yenna Ħisa, ezwejjeden Tefaské. ¹⁴ As yewed elwăq, yesxemer Ħisa i amensu enta d inemmahalen [ennét win

meraw d essin]. ¹⁵ Yenna hasn : « Ekšey äsedderhen émér waɣ dɣ éd ekšey Tefaské nk d kewenéd arweh wr ozérey ! » ¹⁶ Édét gannéɣ awn tn, äbas éd ekšey iyyet heđet ad tetbet elmeɣna ennét temda dɣ Elmelek n Yałlah. » ¹⁷ Yetkel elkas, yemmoy i Yałlah, yenna : « Hékwet, ahret awa ihen elkas waɣ, ¹⁸ édét, gannéɣ awn tn, äbas éd esweɣ ad igmađen äzzebib ad-d yaweđ Elmelek n Yałlah. » ¹⁹ Ezzar yetkel tagella, yemmoy i Yałlah, yerzét ezzar yezun asñ tt, yenna : « Away taɣessa hin, tegrawem tt. Eğet awéndɣ tăketutin. » ²⁰ As esmenden téteté yekfén aked elkas wangam, yenna : « Elkas waɣ yămos téséq ta teynayet s ahni hin wa hawen yenjalen. »

²¹ « Beššan, enyet ! Wa hi éd yeɣderen, yeqqim déɣ yertay dnɣ, ²² Ag äwadem éd yegel hund awa yekteben beššan yokel wat yeɣderen ! » ²³ Ad tinmesestinen inelkimen ennét gérésen tassenen ma yămos dsn wa hé yeɣderin Ħisa.

²⁴ Ezzar yenker äkennas ġér inemmahalen, tassenen ma yămos wa măqqeren ġérésn. ²⁵ Yenna hasn Ħisa : « Imenokalen äminakelen fol ikallen nsn, wi dsn exkamenén, itahawal asñ dg elxér. ²⁶ Kewenéd kela ! Wr teggim awén. Wa măqqeren ġéréwn yumasét enta wa međreyen, wa yexkamen yumasét hund d akli. ²⁷ Ma yămos wa măqqeren, wa yeqqimen itat méɣ wa fols yexdamen ? Wa yeqqimen, tidet méɣ kela ? Beššan nk, ämoseɣ ġéréwn hund akli. ²⁸ Kewenéd, telkamem ahi abedash dɣ térmiténin. ²⁹ Awéndɣ a fol taggeɣ Elmelek ġér ifassen nwn hund emmek was-t iğa Abbahin ġér wihin : ³⁰ baš éd tekšim éd teswim édésin dɣ Elmelekin, baš éd teqqeymim fol elkorsiten n elqadıten tenniheđem fol tawsitén tin merawet d senatet tin Israyil. »

³¹ « Simɣun key ! Seged : yegmey kewen Iblis, baš éd kewen

yegyerben hund allon. ³² Beššan etterex i Yallah in wr hak éd tiba taflest. Key, as-d teqqeled sri, sebded ayet-mak. » ³³ Yenna has Betrus : « Émeli, eknéy imanin éd dk idawex s tākormut d tāmettant. » ³⁴ Yenna has Ćisa : « Ed hak tn enney Betrus, éhed waḡ arweh wr yesḡeyyet ākehi, éd tenned ar keraḡ iméren in wr hi tezzéyed. »

³⁵ Ezzar yenna Ćisa : « As kewen ezmaheleḡ wr telém azref ula ābelboḡ ula iḡetémen, ma hawen yoseren? » Ennen as : « Ula. » ³⁶ Yenna hasn Ćisa : « Dimax, wa ilen azref méx ābelboḡ yawyét, wa wrn ilé tākoba, izenhét-in aselso ennét baš éd izenh iyyet. ³⁷ Éd hawen elleḡoḡ as awa yehéwelen foli dḡ elkettab n Yallah éd yetbet : -Yeṡṡin ḡér ineqḡullam-. Edét imda awa foli yekteben éd yemmendu. » ³⁸ Ennen as : « Émeli, ellanet senatet tikobawén. » Yenna : « Egdehnet. »

Armus n Ćisa

³⁹ Yegmeḡ Ćisa yosa, hund elḡada, adrar n Ezzeytun, elkemen as inemmahalen ennét. ⁴⁰ As in yeweḡ yenna hasn : « Muhdet baš éd tagzim fol térmitén. » ⁴¹ Ezzar yezzenkeh-in folsn Ćisa s édeg yéwaden tégéré n azzed, yegen, yeqqim itimuhud, ⁴² yenna : « Abba, kuḡ teréd awén, sefel ahi ākus wan tozzert. Beššan eḡ awa teréd key, weggén awa āréx nk. » ⁴³ Émér héndḡ yemun as-d āngelos n aḡenna, yekfé eššahet. ⁴⁴ Idgeḡ hullan, ezzar yeqqim itimuhud denneg awén. Teffey ds tidé hund ahni iratteken fol āmāḡal. ⁴⁵ As yesmenda āmud ennét, yenker, yeqqel-d ḡor inemmahalen ennét, yosén eṡṡasen, yezzodeh tn elhem, ⁴⁶ yenna hasn : « Mas teṡṡasem? Enkeret muhdet, baš éd tagzim iman nwn fol térmitén. »

⁴⁷ Yesséwel arweh as in osen āddunet. Yezzar asn Yehudas, iyyen

dḡ inemmahalen win meraw d es-sin, yoheḡ Ćisa baš éd has yemmullet. ⁴⁸ Yenna has Ćisa : « Yehudas key, tāmullét as ṡaddered Ag āwadem? » ⁴⁹ As eneyen imidiwen n Ćisa awa itaḡḡen, essestent : « Émeli, éd neḡḡ s tikobawén nḡḡ? » ⁵⁰ Iyyen dsn yewet akli n āmerabu wa māqqeren, yenkeḡ as tāmēzzuk tan aḡil. ⁵¹ Yenna Ćisa : « Yegdeh! Wr teḡém adih! » Yedeḡ tāmēzzuk n akli, yezzozeyt. ⁵² Ezzar yesséwel Ćisa i wi-t-d osenen éd-t ermesen, imerubay wi māqqornén d imḡaren n wi ogeznén éhen wan āmud d imḡaren, yenna hasn : « Mafol tosem-d téwayem tikobawén d tiboryawén hund as tegmayem āmeker? ⁵³ Ak ahel elléḡ ḡorwn dḡ éhen wan āmud, wr hi termésem. Elmedet as émér waḡ, émér nwn d émér n terna n tihay. »

Ćisa dat elmejles wa māqqeren

⁵⁴ Ermesen Ćisa, éweyent dḡ tāḡāhamt tan āmerabu wa māqqeren. Yelkam as Betrus dḡ iḡeḡ. ⁵⁵ Essoken témsé dḡ ammas n axxam, yeqqim Betrus ḡér āddunet wi eḡleynén i témsé. ⁵⁶ Teneyt taklit iyyet dḡ taffawt n témsé, teknaš ākeyad, tenna : « Ales waḡ aked enta yeddéw ds! » ⁵⁷ Beššan yenna has Betrus : « Kela kela, tāmaṡ, wrt ezzéyex! » ⁵⁸ Émér iyyen heḡen yeneyt iyyen, yenna : « Aked key, tāmosed iyyen dsn! » Yenna has Betrus : « Kela kela, ales, wr āmoseḡ iyyen dsn! » ⁵⁹ As tokey essayet iyyet ḡor déndḡ, ales iyyen heḡen yenna : « Iḡmaḡt eššek, ales waḡ insen, édét in Jalila. » ⁶⁰ Beššan yenna Betrus : « Ales, key, wr esséneḡ a fol tesséweled. » Émér héndḡ, animér yesséwel, yesḡeyyet ākehi. ⁶¹ Adih yeznehlemin ss Émeli, yekna ds āsewaḡ. Déndḡ ad yekta Betrus awa has yenna : « Arweh wr yesḡeyyet ākehi, éd tenned ar keraḡ iméren in wr hi tezzéyed. » ⁶² Yegmeḡ Betrus, yekna tākelélt.

⁶³ Médden wi ogeznén Ħisa, dazzen ds, eggatent. ⁶⁴ Sawaren as udem tikest ezzar édt sestenen : « Key wan ennebi, en anġ mi key yeweten? » ⁶⁵ Sikufuren fols a a yeġġén s awalen aġġotnén.

⁶⁶ As yeffo, imġaren n elyehud -imerubay wi māqqornén d elġulama wi kettebnén-āddukkelen. Éweyen Ħisa s elmejles nsn wa māqqeren. ⁶⁷ Essestenent : « Key as Elmesih? En anġ tn. » Yenna hasn : « Kud ennéx awn tn wr hi éd teflesem, ⁶⁸ kud essestenġ kewen, wr hi éd tejawbim, [wr hi éd teyyim]. ⁶⁹ Elmedet as, mn dimaġ Ag āwadem éd yeqqayem fol aġil n Yallah ilan terna. » ⁷⁰ Ennen emdan : « Key as Ag Yallah? » Yenna hasn : « Iman nwn tennem tn, amosejt. » ⁷¹ Ezzar ennen : « Ābas nera imašhaden! Neslas iman nnġ igannén s émi ennét! »

23

Ħisa dat Bilaṭes d Hérodos

¹ Tenker ejjemġiya temda, éweyen Ħisa dat Bilaṭes. ² Eqqimen saḍlament gannén : « Nosa ales waġ yegmay éd isexrek āddunet nnġ, yera aked éd tn iseġmeḍ ābāreġqa n Elqaysar : iganna sn wr has rezzemen tiwsé, iganna aked in yāmos Elmesih wan āmenokal. » ³ Yessestent Bilaṭes : « Tāmosed āmenokal n Elyehud? » Yenna has Ħisa : « Tennéd tn iman ennek. » ⁴ Yenna Bilaṭes dédih i imerubay wi māqqornén d āddunet : « Wr henneyeġ eddelil wl iyyen a fol ewweddebeġ ales waġ. » ⁵ Ennen as arwāh : « Yegmay éd isewweġ i āddunet ettowra, isaġra dġ Yehudiya temda, yessenta dġ Jalila ar déx. »

⁶ As yesla Bilaṭes awén, yesses-ten : « Ales waġ in Jalila? » ⁷ As yelmed in Ħisa yefal-d ākal wa dġ yeġkam Hérodos, yesséweyas-t, édét iha Yerušelem ihedan windġ. ⁸ Yekna Hérodos tādewit hullan as

yeney Ħisa. Edét yeslas, yexhal édét yeney a ilan a yeġġén, yera éd yeney Ħisa itaġġen tikunén. ⁹ Yeġas isestanen aġġotnén ad iġa a yegġén beššan wr has yenné Ħisa heret. ¹⁰ Imerubay wi meqqornén d elġulama wi kettebnén ebdaden deh saḍlament s eššahet. ¹¹ Elkent Hérodos d jonditen ennét, ešsen ds, esselsent aselso yeknan tihusay ezzar errent ġor Bilaṭes. ¹² Dġ waġ ahel āqqelen Bilaṭes d Hérodos imidiwen, fol enġom āmosen ihenġa.

¹³ Yesdew Bilaṭes imerubay wi meqqornén d imġaren n ākal d āddunet emdan, ¹⁴ yenna hasn : « Téweyem ahid ales waġ, tġanném yessexrek āddunet. Essestenexjt datwn, tessédlememt beššan wr enéyey eddelil wl iyyen a fol ewweddebeġ ales waġ. ¹⁵ Aked Hérodos wrt yosé yeḍlam, yerra nġt-id. Dedih, ales waġ wr yeġé heret yeniheggen d tāmettant. ¹⁶ Adih éd-t ewweddebeġ ezzar éd-t eyyey. » ¹⁷ [Ak āmud n Āsuref -Tefaské n Elyehud-, yewar Bilaṭes éd-d hasn iseġmeḍ ales iyyen dġ tākormut]. ¹⁸ Esiġeren as emdan, gannén : « Ekf ales waġ tāmettant! Segmeḍ anġ-d Barabbas! » ¹⁹ Barabbas iha tākormut fol in iġa iman d yessinker ettowra dġ aġrem. ²⁰ Bilaṭes yera éd iseġmeḍ Ħisa, yesséwel asn daġ. ²¹ Beššan esiġerén as : « Tāmettant fol tāgettewt! Tāmettant fol tāgettewt! » ²² Yesséwel Bilaṭes s émér wan keraḍ, yenna : « Ma yeġhed? Wr enéyey eddelil wl iyyen st esséweyey s tāmettant. Éd-t ewweddebeġ ezzar éd-t eyyey. » ²³ Beššan esiġerén in eran éd yewer Ħisa tāgettewt. Tāġerit nsn teššoheh. ²⁴ Yerḍa sn Bilaṭes, yoyya sn awa eran. ²⁵ Yessegmeḍ tākormut ales was as ennen, wa iġan iman yessinker ettowra. Yoyya sn Ħisa éd ss eġin awa eren.

Tāmettant n Ħisa fol tāgettewt

²⁶ A yekka éwayen Ċisa emheyyén d Simġun, ales iyyen n Qeyrawan, yefal-d iferġan. Ermesent, eswerent taġgettewt baš éd tt yeway deffer Ċisa. ²⁷ Āddunet eknanén aġut elkamen as, aked tédédén aġgotnén esilefnén dɣ érétt ennét. ²⁸ Yeswedín dsnt Ċisa yenna : « Eššét Yerušelem, wr teslefmet foli! Selefmet fol iman nekmet d meddankmet! ²⁹ Édét yéwed émér wa fol éd yehawel :-Tengeđ i timeġġuġra, tenged i tisattén ti wrn éréw, tenged i ifefan wi wrn essenkes!- ³⁰ Adih éd ennin āddunet i tidreġén : -Ođumet folnɣ!- Méx i iméndeden : -Efferet anɣ- ³¹ édét kud taġġem away i isāxéren ebdagnén, ma hé yegrewen wi eqqornén? » ³² Eméweyen-d essin erk aytadem eddewen d Ċisa s tāmettant. ³³ As éweđen édeg was itahawal « Ākerkor", ezzogehen jonditen dɣ ifassen n Ċisa d éđaren ennét tezoli t-tetťafet fol taġgettewt. Eġen awén aked i erk aytadem wiġam, iyyen fol aɣil ennét wa heđen fol tehalġé. ³⁴ Yenna Ċisa : « Abba, sorf asn, édét wr essénen awa taggen. » Āzunen iselsa ennét ġérésn s isexéren. ³⁵ Āddunet eqqimen ekyaden. Imɣaren n Elyehud eqqimen đazzen ds, gannén : « Yennejja āddunet wiyed heđnén, yennejjét iman ennét kud enta as Elmesih, wa yesnafen Yallah! » ³⁶ Đazzen ds aked jonditen, osent-in, ezžohezen as elxel, ³⁷ ennen as : « Kud key āmenokal n elyehud a tāmosed, nej iman ennek! » ³⁸ Dennegs, yektab [s elyunaniya, ellatiniya d elɣibraniya]: « Away āmenokal n Elyehud. » ³⁹ Iyyen dɣ erk aytadem iwaren taġgettewt ennét, yessebé yenna : « Wr tāmosed Elmesih key? Nej iman ennek d tennejed anɣ! » ⁴⁰ Beššan yeɣtelt wa heđen : « Wr teksodet Yallah key wa ds yoheren tanat? ⁴¹ Eššeriġa ta nnɣ tezzal, nenihegga ds édét neɣhad heret,

beššan enta ula yeɣhed. » ⁴² Ezzar yenna : « Ċisa, teqqimed tkuttud ahi as-d tosed teminakeled. » ⁴³ Yenna has Ċisa : « Éd hak tn enney, édét tidet, ahel way éd dɣi tidawed s eljennet. »

⁴⁴ As itag awéndɣ ihwer teġa terut, elsenet tihay ārori n ākal imda ar deroɣ tewer tézzar. ⁴⁵ Tettunkel tařuk, tenxer teġāfayt ta huheret n Éhen wa Heddigen dɣ ġéréġéré. ⁴⁶ Yesɣeret Ċisa, yenna : « Abba, eġéx imanin ġer ifassen ennek. » As yenna awén efelent iman. ⁴⁷ As yeney elqebtan n errumaniten awén, yomel Yallah ezzar yenna : « Wrt iġméd eššek, ales way i yolaxen! » ⁴⁸ Emdan āddunet wi hin osenen éd eynin awa hé yeġin, as eneyen awa iġen, eglen eggaten idmaren nsn. ⁴⁹ Imidiwen n Ċisa emdan, d tédédén ti ds eddewnen mn Jalila, emalen dɣ igeg baš éd hanneyen awa itaggen.

Azekka wan Ċisa

⁵⁰ Yellé ales iyyen igan isem Yusef. Ales yolaxen, yezzalén. Yāmos iyyen dɣ imɣaren win elmejles wa māqqeren, ⁵¹ beššan enta wr yerdé fol tinađén n wi heđnén ula fol iġiten nsn. Yefal-d aɣrem wan Er-ramata, ihan ākal n elyehud, yeqqal i Elmelek n Yallah. ⁵² Yosa Bīlařes, yegmey ds tafekka tan Ċisa. ⁵³ Yesres-t id, yesseɣley as téfit, yeġé dɣ teɣaxit eɣahen āddunet eknan ds azekka, édeg wa dɣ wrt imél animér wl iyyen. ⁵⁴ Awén ahel n āzewwejjed, deroɣ éheđ n essebet, ahel n tesonfat. ⁵⁵ Téđédén ti-d eddewnen d Ċisa mn Jalila, elkemnet i Yusef, ekyednet azekka tassennet taɣera ta tega tafekka ennét tensa. ⁵⁶ Ezzar eqqelnet aɣrem éd ekninet elyeřren d ihewayen wi hé eginet fol tafekka ennét. Ahel n essebet wr eknénet ula enderren, essunfenet édét awéndɣ a tenna eššeriġa.

24

Tanekra tan Ċisa

¹ Déndy d yeffo ahel wan elħad, ahel wa yelkamen i wan tesonfat, ekkenet tédédén azekka dɣ édeg wa iha Ċisa éwaynet ihewayen d elɣetren wi eknenet. ² Osenet adih azzed wa-t illen dat émi n azekka yexirarew-in. ³ Eggehnet beššan wr osenet tafekka tan Ēmeli Ċisa. ⁴ Adih ābas essennet awa hé exxemmennet as d āmunen dat-snt essin médden elsanén iselsa āmilewlewnén. ⁵ Ēknenet taremeq, eswednet dɣ āmādal, ennen asnt médden : « Mafol tegmaymet éré yeddarren ġér inemmutan? ⁶ Wr illé déx, beššan yedder. Semmektumet awa yenna animér iha Jalila : ⁷ -Ag āwadem éd yetweɣdar, éd iggeh ifassen n āddunet win inesbekkađen, éd-t etteyeyen fol tāgettewt, éd-d yefel tāmettant ahel wan keraḍ-. ⁸ Ektenet-d tifér tin Ċisa. ⁹ Efelnet azekka osenet inemmahalen n Ċisa win meraw d iyyen d inelkimen wi heḍnén, egenet as n isālan wiɣ emdan. ¹⁰ Entenetéḍ Meryem Elmej-daliya, Yuwenna d Meryam mas n Yaḡqub d tédédén ti heḍnén dsnt eddēwnen, ennenet awén imda i inemmahalen. ¹¹ Beššan eɣélen wr essennet awa gannénet, wr tnt eflésen. ¹² Beššan Betrus yenker yohel ad yeweḍ azekka, yeneh-in beššan wr yenéy ar téfit [tensa fol āmādal]. Yeqqel ihenan ennét yekun fol awa iġen.

Dy ābāreqqā n Ċimwas

¹³ Ahel héndy, essin dɣ inelkimen win Ċisa ekkān taɣremt tegat isem Ċimwas, temel fol senatet essayeten n téklé mn Yerušelem. ¹⁴ Esséwelen fol awa iġen imda. ¹⁵ A yekka eglan, esséwelen, yohez-in Ċisa yeqqim yeddéy dsn. ¹⁶ Hanneyent beššan yekkas as n heret iyyen éd-t ezzejen. ¹⁷ Yessesten tn Ċisa : « Ma fol tesséwelem a yekka terġéhem? » Ebdeden, udmawen nsn yewar tn ezerri. ¹⁸ Iyyen dsn igan isem

Kelyubas, yenna has : « Key ɣas dɣ wi ehenén Yerušelem a wrn yessén awa iġen iheḍan wiɣ? » ¹⁹ Yenna : « Ma iġen? » Ennen as : « Awa yeġrewen Ċisa wan Ennašira! Enta ennebi māqqeren a yāmos, yessekné s iġiten ennét d awal ennét dat Yaḷlah d āddunet emdan. ²⁰ Imerubay wi māqqornén d imɣaren nnɣ ekfent in baš éd yemmet fol tāgettewt. ²¹ Nekkenéd nemos wiyed dɣ wi egnén eṭṭema n as enta a hé yennejġin Israyil. Beššan, dimaɣ okeyen keraḍ iheḍan deffer tāmettant ennét. ²² Tidet as ahel waɣ eskerebbetnet anɣ tédédén tiyyed dnɣ eddēwnén. Ekkenet azekka ennét déndy d yeffo ²³ wr osenet tafekka ennét. Eqqelnet anɣ-d, ennenet eneynet āngelosen hasnt innen in yeddar. ²⁴ Wiyed dɣ imidiwen nnɣ osen azekka ennét, eneyen awa ennenet tédédén beššan enta wr ds-t osén. » ²⁵ Yenna hasn Ċisa : « Kewenéd iba n tayetté a kewen yegrawen! Ulawen newen ezẓayen ed eflésen awa ennen ennebiten! ²⁶ Wr yelzém in éd iney Elmesih āḡena waɣ arweh wrt yezzoġeh Yaḷlah dɣ elmejd ennét? » ²⁷ Ezzar yenna hasn awa yehéwelen fols dɣ elkettaben, yessenta s wan Musa yokey s ennebiten emdan. ²⁸ As eweḍen aɣrem wa ekkān, yesseknén Ċisa in yokay. ²⁹ Ermesent, ennen as : « Γeyem ɣornɣ, deroɣ iġa éheḍ. » Yeggeh aɣrem yeddéw dsn. ³⁰ Yeqqim, yertey dsn s āmekši, yeṭkel tagella, yomel Yaḷlah, yerza tagella ezzar yekfasen tt. ³¹ Émér héndy emérenet téṭṭawén nsn ezzejent, beššan yettunkel as n in. ³² Ennen ġérésn : « Weggén yeḍḍas ulawen nnɣ a yekka itar anɣ téṭṭawén fol Elkettaben dɣ ābāreqqā? » ³³ Enkeren émér héndy āqqelen Yerušelem. Osen inemmahalen win meraw d iyyen entenéd d imidiwen nsn, ³⁴ gannén : « Itbat as Ēmeli nnɣ yenker-d dɣ

tāmettant, yemun-d i Simġun!»
³⁵ Dedih aked entened eġen asn isālan n awa iġen dɣ ābāreqqa d menék awa eġen ezzejen Ċisa émér wa-d iraz tagella.

Yemun-d Ċisa i inelkimen

³⁶ Esséwelen fol awéndɣ arweh as in yebded Ċisa ġérésn, yenna hasn : «Esselamet folwn!» ³⁷ Eknen tāremméq d āmettesu édét eɣélen hanneyen ag āsuf. ³⁸ Yenna hasn Ċisa : «Mafol termaxem? Mafol yeggeh eššek dɣ ulawen nwn?» ³⁹ Ekidet ifassenin d édarenin, awarɣ nk! Eḍset ahi d tekidem, ag āsuf wr ilé éyesan ula isan, hanneyem as nk léɣ-tn. » ⁴⁰ A yekka iganna awéndɣ, isaknén ifassen ennét d édaren ennét. ⁴¹ Awa hasn tega tādewit, wr eflésen awa hanneyen, ekunen, adih yessesten tn : «Wr telém a yemmekšen déɣ?» ⁴² Ekfent āsolmi yenġan d heret n torawet. ⁴³ Yeṭkel tn, yekšén datsn. ⁴⁴ Ezzar yanna hasn : «Arweh elléɣt ġéréwn,

ennéɣ awen in yelzam éd yetbet awa yektaben foli dɣ eššeriġa tan Musa, dɣ elkettaben win ennibiten d dɣ Tisiway.» ⁴⁵ Dédih yora sn tayetté baš éd egrehen Elkettaben, ⁴⁶ yenna hasn : «Weggéɣ iktab as Elmesih ilzam as éd yažer, ezzar éd yenker ġér inemmuttan ahel wan keraḍ. ⁴⁷ Ezzar ilzam in isālan n tetubt d āsaruf n ibekkaḍen dɣ érétn n isem ennét éd eġin i ellametén emdanet, yenta awéndɣ Yerušelem. ⁴⁸ Tešhadem fol awén. ⁴⁹ Imanin as hawen-d éd siwyex elɣahed wa iġa Abbahin. Kewenéd ɣeymet dɣ aɣrem a-dt teġrewem terna tan afella.

Aṭkul n Ċisa s aġenna

⁵⁰ Yelwey tn Ċisa s aɣrem wan Beytɣanya, yeṭkel ifassen, yeġa sn elbaraka. ⁵¹ A yekka itag asn elbaraka, yefel tn, yetweṭkal s aġenna. ⁵² Entened, erkežen ezzar eqqelen Yerušelem eknan tādewit. ⁵³ Eqqimen abedāh dɣ éhen wan āmuḍ xammeden Yaḷlah.